

s

n

o

a

m

a

Vuosikatsaus

2018

Sisällys

Vuosi 2018 lyhyesti

Vuosi 2018 lukuina	4
Hallituksen puheenjohtajan tervehdys	6
Toimitusjohtajan tervehdys	8
Liiketoimintamme lyhyesti	10
Merkittävimmät yrityskaupat 2018	11
○ Sanoman arvонуontimalli	12

Hallituksen toimintakertomus 13

Sanoman vuosikatsaus 2018 sisältää seuraavat osat:

1. Hallituksen toimintakertomus mukaan lukien muut kuin taloudelliset tiedot
2. Konsernin ja emoyhtiön tilintarkastettu tilinpäätös
3. Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä
4. Palkka- ja palkkioselvitys

Lisätietoja Sanomasta sijoituskohteena on saatavilla osoitteessa sanoma.com/fi/sijoittajat

- Tilintarkastettu
- Osa hallituksen toimintakertomusta

Tilinpäätös

● Konsernin tuloslaskelma	35
● Konsernin laaja tuloslaskelma	36
● Konsernitase	37
● Laskelma oman pääoman muutoksista	38
● Konsernin rahavirtalaskelma	39
● Konsernitiilinpäätöksen liitetiedot	40
● Emoyhtiön tilinpäätös	96
● Hallituksen voitonjakoehdotus	108
Tilintarkastuskertomus	109

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 114

Palkka- ja palkkioselvitys 127

Sijoittajille 131

Sanoma lyhyesti

Sanoma on oppimisen ja median edelläkävijä, jolla on päivittäin vaikutus miljoonien ihmisten elämään. Autamme opettajia kehittämään jokaisen lapsen taitoja, tarjoamme kuluttajille merkityksellistä sisältöä ja yritysasiakkaillemme ainutlaatuisia markkinointiratkaisuja.

Sanoma toimii Suomessa, Hollannissa, Puolassa, Belgiassa ja Ruotsissa. Vuonna 2018 liikevaihtomme oli 1,3 miljardia euroa ja työllistimme yli 4 400 ammattilaista. Sanoman osake on listattu Nasdaq Helsingissä. Lisätietoja osoitteessa [sanoma.com/fi](https://www.sanoma.com/fi).

Vuosi 2018 lukuina

Operatiivinen liikevoittoprosentti

14,9 %
(2017: 13,5 %)

- Operatiivinen liikevoitto parani kaikissa segmenteissä
- Liikevaihto pysyi vakaana
- Työntekijöitä yli 4 400

Vapaa rahavirta

109 milj. euroa
(2017: 106)

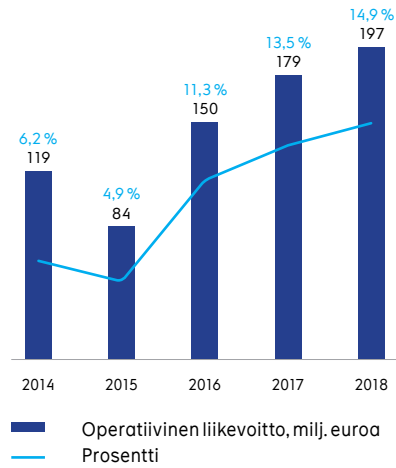
- Vapaa rahavirta ilman lopetettuihin toimintoihin liittyviä kertakustannuksia oli 126 milj. euroa

Osinko/osake

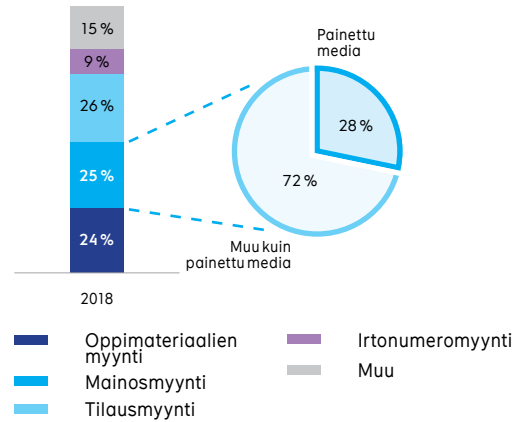
0,45 euroa
(2017: 0,35)

- Vuoden aikana tehtiin useita kasvua vauhdittavia yritysostoja
- Liiketoimintaportfolion keskittäminen jatkui

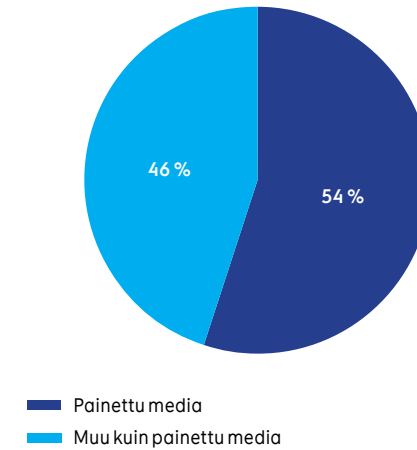
Operatiivinen liikevoitto

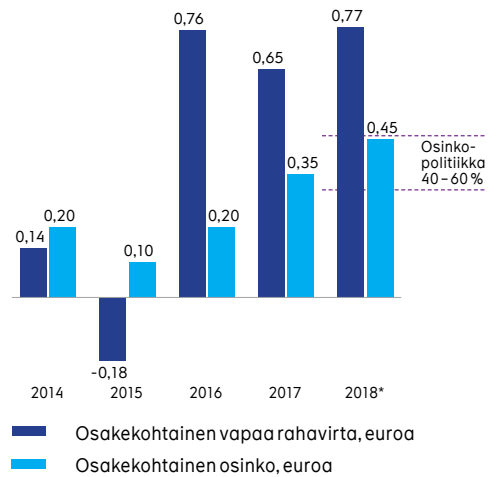
Liikevaihto kategorioittain

Painetun ja muun kuin painetun median myynti

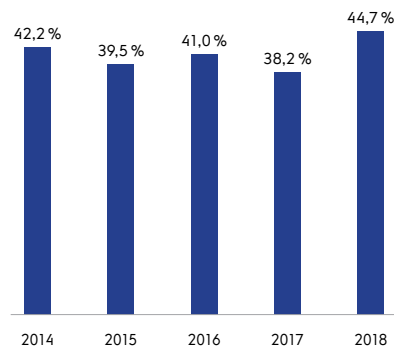

Osinko

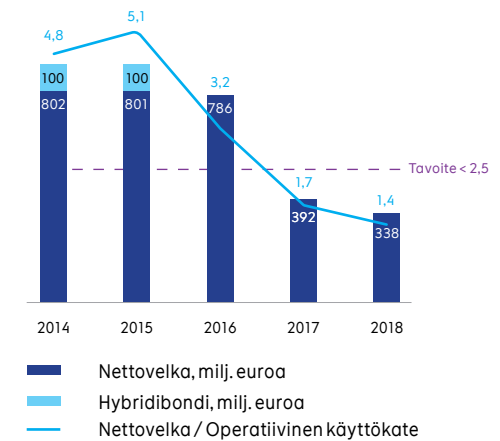

* Hallituksen esitys, vapaa rahavirta ilman myyntiyn Belgian naistenlehtien tuotevalikoimaan liittyviä kertakustannuksia

Omavaraisuusaste

Nettovelka

Hallituksen puheenjohtajan tervehdys

“Yhdistelemällä uutta ja olemassa olevaa syntyy uusia, oivaltavia ja yllättäviä palveluita.”

Hyvät osakkeenomistajat,

Minulla on ilo jakaa kanssanne tämä vuosikatsaus. Vuosi 2018 oli Sanomalle kolmas perättäinen tuloskasvun ja hyvän taloudellisen kehityksen vuosi.

Vuosikertomuksessamme kolme vuotta sitten totesin, että meidän tulee tiedostaa ja ymmärtää muutos, mutta keskittyä asioihin, joihin voimme itse vaikuttaa. Näin suuntaamme voimavaramme meille keskeisiin kohteisiin. Olemme edenneet tällä polulla vakaasti ja tehneet johdonmukaisia ratkaisuja. Hyvät tuloksemme ja vahva taseemme ovat laajentaneet ulottuvillamme olevia uusia mahdollisuuksia.

Sanoma on kuluneen vuoden aikana laajentunut yritysostoilta jokaisessa liiketoimintasegmentissään. Olemme ostaneet kokonaan tai kasvattaneet omistusosuuttamme yrityksissä, jotka tunnemme hyvin ennestään ja joiden kanssa olemme tehneet yhteistyötä jo pidempään. Olemme laajentuneet sekä markkinoillamme että arvoketjussa.

Yhteiskunnallisessa keskustelussa näkyy yhä selvemmin toisistaan erkaantuvia arvoja. Oppimisella ja medialla on tärkeä rooli yhdenvertaisuuden ylläpitäjänä ja kehittäjänä. Ne antavat ihmisille valmiuksia ymmärtää maailmaa ja sen muuttumista, muodostaa oma mielipiteensä ja vaikuttaa yhteiskunnassa. Tässä Sanomalla on ollut ja tulee olemaan aivan erityinen ja tärkeä yhteiskunnallinen tehtävä.

Helsingin Sanomien tilausmäärä kasvoi jo toista vuotta peräkkäin. Tärkeänä tekijänä kasvussa on, että olemme kyenneet tavoittamaan uusia lukijaryhmiä. On ilahduttavaa nähdä, että puolet kasvusta tulee uusista alle 40-vuotiaista tilaajista. Nuoret ovat alkaneet uudelleen kiinnostua laatujournalismista oman maailmankuvansa muodostamiseksi. Myös hollantilainen uutispalvelumme NU.nl on onnistunut tavoittamaan uusia käyttäjiä.

“Oppimisen ja median tehtävä on antaa ihmisille valmiuksia ymmärtää maailmaa ja sen muuttumista, muodostaa oma mielipiteensä ja vaikuttaa yhteiskunnassa.”

Transformaatio on jatkumo, mutta myös syklejä, aaltoliikkeitä. Sanoman eri liiketoimintasegmentit tasapainottavat toisiaan ja meille on rikkautta olla mukana eri liiketoiminoissa. Erityisesti oppimisen saralla Sanoma näkee useita uusia mahdollisuuksia digitalisaation avatessa kiinnostavia kehityspolkuja.

Innovaatiot ovat kaikkien menestyvien yritysten ytimessä. Innovointi ja luovuus ovat innostuksen lähteitä organisaatiolle ja ihmisille. Niin sosiaaliset tavat toimia kuin digitaalisten palveluiden syvimmän käyttökokemuksen ymmärtäminen ja kehittäminenkin ovat tärkeä osa innovointia. Menestyvät yhtiöt löytävät myös keinoja toimia yhdessä ja ylittää rajoja. Yhdistelemällä uutta ja olemassa olevaa syntyy uusia, oivaltavia ja yllättäviä palveluita.

Muutos avaa mahdollisuuksia toimia uudella tavalla yhdessä kumppaniemme kanssa. Tämän tyyppisessä ympäristössä toimivien menestyvien yritysten yhteinen piirre on, että ne sietävät epävarmuuksia. Muutoksessa, jossa tulevaisuutta on vaikea ennakoida, on myös hyväksyttävä ja siedettävä virheitä sekä opittava niistä.

Sanoma haluaa kasvattaa positiivisen uudistumisen kulttuuria ja tapaa toimia. Ihmiset, joilla on tahto ja kyky nähdä mahdollisuuksia sekä yksilöinä että tiimeinä ja tavoitella niitä rohkeasti ja nöyrästi, luovat perustan uudistumiselle.

Hyvät osakkeenomistajat, tänä vuonna tulee kuluneeksi 130 vuotta ensimmäisen Päivälehdien julkaisemisesta. Sanomalla on tärkeä rooli yhteiskunnassa ja hyvä perusta katsoa luottavaisesti tulevaisuuteen. Haluan kiittää Sanoman johtoa ja työntekijöitä heidän arvokkaasta panoksestaan sekä osakkeenomistajiamme jatkuneesta luottamuksesta.

Toivotan teille kiinnostavia lukuhetkiä tämän vuosikatsauksen parissa.

Pekka Ala-Pietilä
Hallituksen puheenjohtaja

Toimitusjohtajan tervehdys

“Digitalisaation ja datan ajama muutos sekä oppimis- että mediatoimialalla jatkuu.”

Hyvät osakkeenomistajat,

Vuosi 2018 oli Sanomalle jälleen menestyksellinen mediamarkkinoilla jatkuvasta haastavasta tilanteesta huolimatta. Minulla on ilo kertoa toiminnastamme ja tuloksistamme tarkemmin.

Kasvun tielle

Vuosi sitten kerroimme Sanoman valmistautuvan kehityskulkunsa seuraavaan vaiheeseen eli kasvuun. Olemme hyvin iloisia siitä, että vuonna 2018 pääsimme alkuun kasvupolullamme ostamalla useita yrityksiä, jotka olivat meille ennestään tuttuja ja joiden kanssa olemme tehneet onnistuneesti yhteistyötä.

Sanoma Media Finland vahvisti asemaansa festivaali- ja tapahtumaliiketoiminnassa keväällä ostamalla N.C.D. Productionsin, joka on yksi Suomen suurimpia festivaali- ja tapahtumajärjestäjiä, sekä myöhemmin vuoden aikana lisäksi Tikkurila Festivalin. Ne vahvistavat merkittävästi Sanoman asemaa monikanavaisessa viihdetarjonnassa ja täydentävät liiketoimintaamme mainostajien, kuluttajien ja esiintyvien artistienkin eduksi.

Sanoma Media Netherlands kasvatti osuuttaan markkinointi- ja ostohyvityspalvelu Scoupysta ja integroi palvelun medialiiketoimintaansa. Media-alan vaikeista kasvuolosuhteista huolimatta molemmat mediasegmenttimme onnistuivat laajentumaan mielenkiintoisille, nykyistä liiketoimintaamme täydentäville alueille, joilla pystymme hyödyntämään vahvaa ydinosaamistamme, resurssejamme ja brändejämme.

Tärkeä virstanpylväs Sanomalle on aikeemme hankkia johtava hollantilainen oppimiskäytäntöjen ja -palvelujen toimittaja Iddink, mistä kerroimme joulukuussa. Yritysosto on tarkoitus saada päätökseen kesällä 2019. Iddinkin osto on mittava askel Sanoman painotuksen siirtymisessä pääasiassa mediaan keskittyvästä yhtiöstä kohti oppimisen ja median yhtiötä. Oppimisliiketoiminnassa meillä on johtava asema viidessä Euroopan maassa.

Ydinliiketoimintojemme muutos jatkuu

Digitalisaation ja datan ajama muutos sekä oppimis- että mediatoimialalla jatkuu. Uutisilla ja viihteellä on mielestämme selkeä digitaalinen tulevaisuus. Kuluttajat käyttävät sisältöä entistä enemmän digilaitteilla ja käyttäjätiedot mahdollistavat optimoidun ja yksilöllisen sisällön tarjoamisen. Perinteisen median markkinat jatkoivat hienoisessa laskussa, mutta Helsingin Sanomien ja Ruutu+:n kokonaistilauksmäärät kasvoivat.

Osan mediamarkkinoista voi odottaa konsolidoituvan, kuten esimerkiksi Ruotsissa ja Hollannissa on jo nähty. Yritysten koolla on entistä enemmän merkitystä paitsi digitaalisissa tuotteissa, myös muutosvaiheen hybriditarjonnan osalta. Yksi esimerkki Suomen markkinoilta on kumppanuutemme FOXin kanssa, jonka video- ja televisiomainontaa myymme suomalaisille mainostajille.

Digitalisaatio edistää koulutuksen myönteistä kehitystä. Oppimateriaalien täydentäminen interaktiivisella digisisällöllä lisää oppilaiden sitoutumista. Helppokäyttöiset alustat, joilta oppilaat näkevät itse suorittamiensa digitehtävien tulokset, antavat opettajalle enemmän aikaa keskittyä opettamiseen. Digitalisaatio mahdollistaa myös yksilöidymmän oppimisen jokaisen oppilaan taitojen ja tarpeiden mukaan. Nämä merkittävät mahdollisuudet yhdistettynä Sanoman vahvoihin teknologisiin ratkaisuihin sekä kokemuksemme Euroopan edistyksellisimmiltä oppimISRatkaisujen markkinoilta ohjaavat Sanoman strategista päämäärää kasvattaa oppimisliiketoimintaa. Iddink-yritysosto on erinomainen askel tällä kasvutiellä.

Asiakaslähtöisyys muutoksen ja kasvun ytimessä

Asiakkaat ovat strategiamme ytimessä. ”Seuraa asiakasta” tarkoittaa asiakkaiden menestyksen tukemista ja heidän tarpeidensa täyttämistä. Menestyminen liiketoiminnoissamme riippuu siitä, miten asiakkaat arvostavat tarjoamaamme sisältöä, palvelua tai yleisöjä. Käymme asiakkaidemme kanssa jatkuvaa vuoropuhelua ymmärtääksemme heidän muuttuvia tarpeitaan. Asiakkaat määräävät muutoksen tahdin ja suunnan,

mikä vaikuttaa niin nykyisiin liiketoimintoihimme kuin tuleviin yritysostosuunnitelmiimme. Tavoitteenamme on kehittää liiketoimintaamme, jotta voimme taata asiakkaillemme entistä monipuolisemman ja paremman tarjonnan.

Yritysvastuu on toimintamme perusta

Sanoma tarjoaa ihmisille korkeaa lisäarvoa tuottavia paikallisia sisältöjä ja palveluja. Yhteiskuntamme peruspilareita on vapauden, demokratian ja tasa-arvon kunnioittaminen. Tarkistettuihin faktoihin perustuvaa laadukasta journalismia tarvitaan nyt enemmän kuin koskaan. Kotimaiselle viihteelle, joka auttaa rakentamaan siltoja, on myös vahva kysyntä. Se tarjoaa yhteisiä kokemuksia sekä vahvistaa yhteisiä arvoja ja kansallista identiteettiä.

Sanoma Learningin missiona on tukea opettajia ja oppilaita pääsemään parhaisiin oppimistuloksiin ja saavuttamaan jokaisen oppilaan maksimaalinen potentiaali. Osaavat opettajat, joilla on käytössään opettamiseen sopivat ja laadukkaat oppimateriaalit ja järjestelmät, auttavat oppilaita saavuttamaan parhaat oppimistulokset ja tukevat heidän innostustaan ja motivaatiotaan. Hyvät oppimistulokset ovat ensisijaisen tärkeitä tuleville sukupolville ja yhteiskuntamme hyvinvoinnille.

Sitoutuneet työntekijämme

Olen erittäin ylpeä siitä, miten kovasti tiimimme ovat tehneet töitä ja miten sitoutuneita ne ovat. Menestys on todellakin tiimityötä. Olemme muutoksen ja kehittämisen polulla, mikä tekee liiketoiminnastamme samaan aikaan sekä haastavaa että mielenkiintoista.

Media Netherlands -liiketoimintasegmenttimme johto vaihtui vuoden aikana. Iloksemme Rob Kolkman aloitti Sanoma Media Netherlandsin toimitusjohtajana 1.1.2019.

Varautuaksemme tuleviin markkinatrendeihin olemme myös joutuneet muokkaamaan organisaatiotamme. Vuonna 2018 myimme Belgian naistenlehtivalikoimamme Roulartalle ja teimme

muita uudelleenjärjestelyjä kaikissa kolmessa liiketoiminnassamme. Nämä ovat usein vaikeita päätöksiä, mutta ne ovat välttämättömiä nopeasti muuttuvilla markkinoilla, jotta liiketoimintamme pysyy kannattavana ja voimme edelleenkin tarjota lukijoille, katsojille, kuulijoille, opettajille ja oppilaille huippulaadukasta sisältöä ja palveluita heidän jokapäiväisiin tarpeisiinsa.

* * *

Aloitimme vuoden 2019 entistä tasapainoisemmalla liiketoimintaportfoliolla, joka on vähemmän altis mediamainontamarkkinoiden muutoksille. Sanoman matka oppimisen ja median yhtiöksi on hyvässä vauhdissa.

Keskitymme edelleen asiakkaisiimme ja tarjoamme heille entistä monipuolisempaa sisältöä. Noudatamme pitkän aikavälin strategiaamme tavoitteenamme kasvaa synergiaa tuovien ja nykyistä liiketoimintaamme täydentävien yritysostojen kautta. Kehitämme jatkossakin toimintaamme vastataksemme markkinoiden tarpeisiin. Olemme myös sitoutuneet maksamaan osakkeenomistajillemme kasvavaa osinkoa.

Haluan kiittää kaikkia, niin osakkeenomistajia, työntekijöitä, kumppaneita kuin asiakkaitakin, luottamuksesta ja tuesta. Yhdessä mahdollistamme inspiroivan sisällön tarjoamisen sekä Sanoman muutoksen ja kasvun.

Susan Duinhoven
Toimitusjohtaja

Liiketoimintamme lyhyesti

Media Finland

on Suomen johtava mediatalo. Vahvat brändimme sanoma- ja aikakauslehdissä, televisiossa, radiossa, livetapahtumissa ja verkossa tavoittavat 95 % suomalaisista viikoittain. Mainostajille olemme luotettava kumppani, joka tarjoaa näkemyksellisiä, vaikuttavia ja tavoittavia ratkaisuja.

Liikevaihto, milj. euroa

- Operatiivinen liikevoitto 69 milj. euroa
 - Prosentti 11,9 %
- HS:n ja Ruudun digitaalisten tilausten kasvu jatkui

Media Netherlands

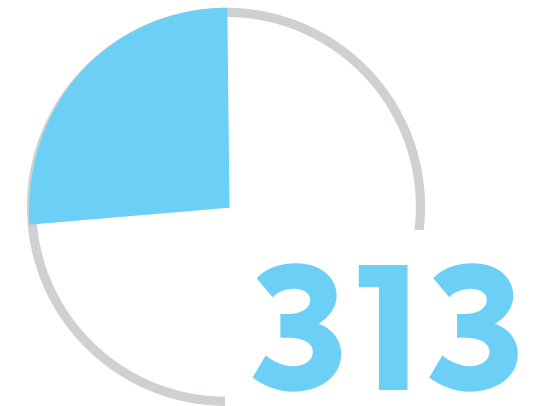
on Hollannin johtava monikanavainen mediatalo. Vahvat brändimme erityisesti aikakauslehdissä, uutisissa ja verkossa tavoittavat kuukausittain lähes 12 miljoonaa kuluttajaa. Yhdistämällä sisältöä ja asiakastietoa tarjoamme menestyksekkäitä ratkaisuja mainostajille.

- Operatiivinen liikevoitto 77 milj. euroa
 - Prosentti 18,1 %
- Levikkimyynti oli vakaata, tiettyjen lehtien myynti kasvoi

Learning

on johtava oppimisen yhtiö, jonka ratkaisuja käytetään maailman parhaisiin kuuluvissa koulujärjestelmissä. Monipuoliset oppimateriaalimme tukevat yli miljoonaa opettajaa jokaisen lapsen taitojen kehittämisessä.

- Operatiivinen liikevoitto 61 milj. euroa
 - Prosentti 19,5 %
- Vahva myynti Suomessa ja Puolassa
- Iddinkin yritysosto julkistettiin joulukuussa

Merkittävimmät yrityskaupat 2018

MEDIA FINLAND

N.C.D. Production

Sanoma vahvisti monikanavaista viihdetarjoomaansa ostamalla N.C.D. Productionin, joka on yksi Suomen suurimmista festivaali- ja tapahtumajärjestäjistä. Liikevaihto oli 20 milj. euroa vuonna 2017.

MEDIA NETHERLANDS

Scoupy

Sanoma kasvatti omistustaan hollantilaisessa datamarkkinointi- ja ostohyvityspalvelu Scoupyssa 95 %:iin. Scoupy täydentää Sanoman verkko- ja uutisliiketoimintaa Hollannissa. Liikevaihto oli 7 milj. euroa vuonna 2017.

MEDIA FINLAND

STT

Kansallisen uutispalvelun ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi Sanoma kasvatti omistusoosuuttaan Suomen Tietotoimistosta (STT) 75 %:iin aiemmasta 33 %:sta. Liikevaihto oli 12 milj. euroa vuonna 2017.

LEARNING

Iddink

Sanoma ilmoitti aikovansa ostaa Iddinkin, johtavan hollantilaisen oppimiskäytäntöjen ja -palvelujen toimittajan. Iddink toimii Hollannissa, Belgiassa ja Espanjassa. Sillä on 300 työntekijää, joista noin puolet työskentelee teknologian parissa. Liikevaihto oli 141 milj. euroa ja operatiivinen käyttökate 27 milj. euroa vuonna 2017. Kaupan arvioidaan toteutuvan Q2-Q3 2019.

Yritysostot

Divestoinnit

TAMMI HELMI MAALIS HUHTI TOUKO KESÄ HEINÄ ELO SYYS LOKA MARRAS JOULU

MEDIA NETHERLANDS

Naistenlehdet Belgiassa

Liikevaihto 81 milj. euroa vuonna 2017.*

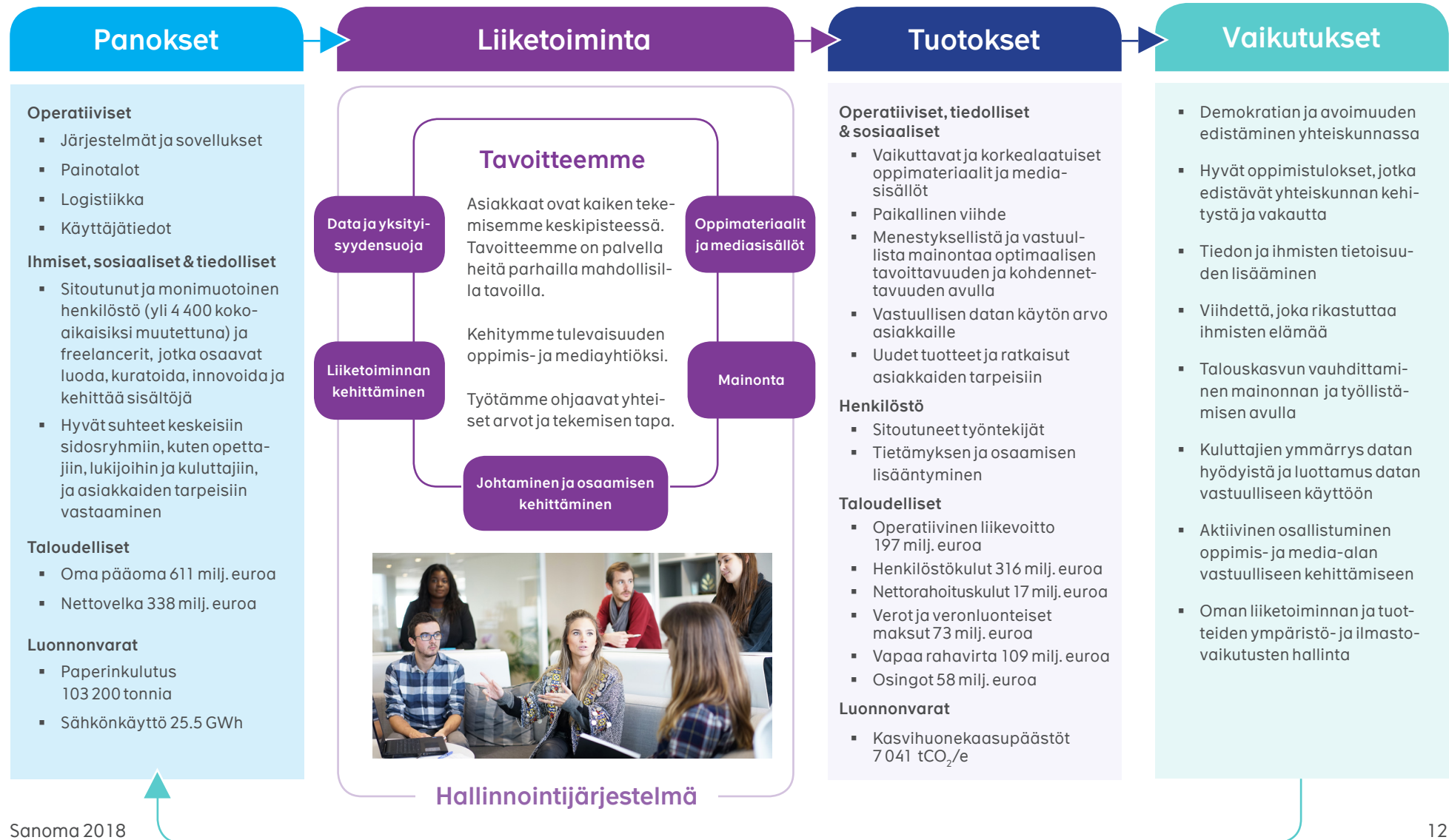
MEDIA NETHERLANDS

Head Office Belgium

Sisältömarkkinoinnin liiketoiminta. Liikevaihto 13 milj. euroa vuonna 2017.

Sanoman arvonluontimalli

Arvonluontimallissa kuvataan Sanoman liiketoimintamallia sekä yhtiön asemaa ja vaikutuksia arvoketjussa. Sanoma hyödyntää tiettyjä resursseja ja raaka-aineita oppimateriaalien ja mediasisältöjen kehittämiseen, tuottamiseen, kuratointiin ja jakeluun sekä niihin liittyvien palveluiden tarjoamiseen. Mallissa kuvataan myös Sanoman liiketoiminnan keskeisimmät tuotokset ja niiden vaikutukset yleisöön, asiakkaisiin, yhteiskuntaan ja muihin sidosryhmiin. Arvonluontimalli perustuu kansainvälisen Integroidun raportoinnin viitekehyksen malliin ja se on osa hallituksen toimintakertomuksen muiden kuin taloudellisten tietojen raportointia. Mallissa esitetyt luvut ovat jatkuvista liiketoiminnoista vuodelta 2018.

Hallituksen toimintakertomus

Hallituksen toimintakertomus

Strategia ja taloudellinen kehitys

Sanoman strategian keskeiset osa-alueet ovat kasvu valikoitujen, nykyistä liiketoimintaa täydentävien yritysostojen kautta, hyvä kannattavuus, vahvistuva kassavirta ja kasvava osinko. Vuoden 2018 aikana Sanoma keskittyi jälleen kasvuun ja teki useita yritysostoja eri segmenteissä. Media Finland vahvisti monikanavaista viihdetarjontansa ostamalla yhden Suomen suurimmista festivaali- ja tapahtumayrityksistä, N.C.D. Productionin. Media Netherlands kasvatti heinäkuussa omistustaan datamarkkinointi- ja ostohyvityspalvelu Scoupyssa 95 %:iin. Lisäksi segmentti jatkoi liiketoimintansa keskittämistä myymällä naistenlehtien tuotevalikoimansa ja sisältömarkkinointiliiketoimintansa Head Officen Belgiassa.

Joulukuussa 2018 Sanoma otti merkittävän askeleen kasvupolullaan pääosin mediayhtiöstä kohti oppimisen ja median yhtiötä ilmoittamalla aikovansa ostaa Iddinkin, johtavan hollantilaisen oppimiskäytäntöjen ja -palvelujen toimittajan. Iddink tarjoaa Sanoma Learningille vahvan perustan kasvulle niin Hollannissa kuin Belgiassa ja Espanjassakin. Lisäksi yrityskauppa kasvattaa merkittävästi Learningin osuutta Sanoman operatiivisesta liikevoitosta ilman hankintamenojen poistoja. Kaupan arvioidaan toteutuvan vuoden 2019 toisella tai kolmannella vuosineljänneksellä.

Konsernin liikevaihto pysyi vakaana ja oli 1 315 milj. euroa (2017: 1 435; oikaistu 1 328). Media Finlandin liikevaihto oli edellisvuoden tasolla N.C.D. Productionin hankinnan tukemana. Media Netherlandsin liikevaihto laski hieman, mikä johtui osittain Kieskeurig.nl vertailusivuston myymisestä, jonka liikevaihto oli 5 milj. euroa vuonna 2017. Learningin liikevaihto oli vakaana verrattuna vuoden 2017 vahvaan kasvuun, joka oli Puolan kahden yhtäaikaisen opetussuunnitelmauudistuksen ansiota. Konsernin rakennemuutoksilla oikaistu liikevaihdon kehitys oli -3 % (2017: 1 %).

Operatiivinen käyttökate pysyi vakaana ja oli 326 milj. euroa (2017: 392; oikaistu 329). Operatiivinen liikevoitto parani selvästi 197 milj. euroon (2017: 177; oikaistu 179), mikä vastaa liikevoittoprosenttia 14,9 % (2017: 12,3 %; oikaistu 13,5 %). Tulos parani kaikissa liiketoiminnoissa. Media Netherlandsin tulos kasvoi pääosin parantuneen kustannusrakenteen ansiosta, mikä oli seurausta liiketoimintojen keskittämisestä. Learningin tulos kasvoi liiketoiminnan muutosohjelman ("High Five") käynnistämisen sekä erityisesti Puolan ja Suomen menestyksen ansiosta. Alemmilla TV:n ohjelmaoikeuksien poistoilla, jotka liittyivät erityisesti jääkiekon SM-liigan televisiointioikeuksista luopumiseen, ja jatkuneilla kustannusinnovaatioilla oli positiivinen vaikutus Media Finlandin operatiiviseen liikevoittoon.

Liikevoitto laski 169 milj. euroon (2017: -241; oikaistu 186) liikevoimintojen rakennejärjestelykustannusten vuoksi. Liikevoittoon

sisältyi -28 milj. euroa (2017: -417; oikaistu 7) vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä. Niihin sisältyvät rakennejärjestelykulut liittyivät Media Netherlandsin Home Deco verkkokauppatoimintojen lopettamiseen ja siirtämiseen kolmannelle osapuolelle, Media Finlandin kohdennettujen yt-neuvottelujen päättämiseen ja Learningissä käynnissä olevaan liiketoiminnan muutosohjelmaan ("High Five"). Rakennejärjestelykuluihin sisältyi myös vapautuneiden toimilohjen vuokrasopimusta ja lopetettuja IT-palveluita koskevia varauksia, jotka liittyivät lopetettuihin toimintoihin¹. Myyntivoitot liittyivät Sanoma Balticsin myymiseen, kiinteistöjen myyntiin sekä Head Office -liiketoiminnan myymiseen Belgiassa. Vuoden 2017 myyntitappio liittyi Hollannin TV-liiketoiminnan, SBS:n, myymiseen. Muut vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät sisältävät lopetettuihin toimintoihin liittyvän eläkejärjestelyn Belgiassa.

¹ Oikaisut ja määritelmät ovat sivulla 28.

LIKEVAIHTO SEGMENTEITTÄIN

milj. euroa	2018	2017 oikaistu	Muutos	2017
Media Finland	578,5	570,4	1 %	570,4
Media Netherlands	424,0	439,6	-4 %	546,4
Learning	313,3	318,3	-2 %	318,3
Muut toiminnot	-0,4	-0,4	0 %	-0,4
Yhteensä	1 315,4	1 328,0	-1 %	1 434,7

OPERATIIVINEN LIKEVOITTO SEGMENTEITTÄIN

milj. euroa	2018	2017 oikaistu	Muutos	2017
Media Finland	68,8	65,5	5 %	65,5
Media Netherlands	76,6	68,1	12 %	65,8
Learning	61,2	55,6	10 %	55,6
Muut toiminnot	-10,0	-10,2	2 %	-10,2
Yhteensä	196,6	179,0	10 %	176,7

VERTAILUKELPOISUUTEEN VAIKUTTAVAT ERÄT JA OPERATIIVISEN LIIKEVOITON MUODOSTUMINEN

milj. euroa	2018	2017
Liikevoitto	168,5	-240,5
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät		
Rakennejärjestelykulut	-34,1	-23,3
Arvon alentumiset		-7,8
Myyntivoitot/-tappiot	2,3	-388,4
Muut	3,6	2,3
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	-28,2	-417,2
Operatiivinen liikevoitto	196,6	176,7

Operatiivisen liikevoiton muodostumisen yksityiskohdat segmenttitasolla on esitetty sivulla 31.

Nettorahoituserät laskivat ja olivat yhteensä -17 milj. euroa (2017: -23). Parannus johtui korollisen vieraan pääoman vähenemisestä.

Tulos ennen veroja oli 151 milj. euroa (2017: -262). Tuloverot olivat -38 milj. euroa (2017: -39). Tilikauden tulos oli 113 milj. euroa (2017: -302) ja lopetetut toiminnot mukaan lukien 126 milj. euroa (2017: -299).

Operatiivinen osakekohtainen tulos oli 0,83 euroa (2017: 0,70; oikaistu 0,71), Osakekohtainen tulos oli 0,68 euroa (2017: -1,02; oikaistu 0,76) ja lopetetut toiminnot mukaan lukien 0,76 euroa (2017: -1,00; oikaistu 0,77).

Taloudellinen asema

Korollisen nettovelan määrä laski vuoden aikana ja oli 338 milj. euroa (2017: 392) joulukuun 2018 lopussa. Nettovelan suhde oikaistuun käyttökatteeseen parani ja oli 1,4 (2017: 1,7).

Joulukuun 2018 lopussa oma pääoma oli 611 milj. euroa (2017: 547). Omavaraisuusaste oli 44,7 % (2017: 38,2 %). Konsernitaseen loppusumma oli 1 519 milj. euroa (2017: 1 590).

Sanoma 2018

Rahavirta

Konsernin vapaa rahavirta parani hieman ja oli 109 milj. euroa (2017: 105; oikaistu 106). Alhaisempien TV-ohjelmakulujen ja nettorahoituskulujen positiivinen vaikutus kattoi korkeampien verojen ja lopetettuihin toimintoihin liittyvien kertakustannusten negatiivisen rahavirtavaikutuksen. Maksetut verot kasvoivat johtuen pääosin Helsingissä sijaitsevan toimistokiinteistön myyntivoitosta maksetuista veroista. Lopetettuihin toimintoihin liittyvät 17 milj. euron kertakustannukset lisätään takaisin vapaaseen rahavirtaan osinkoa laskettaessa. Vapaa rahavirta ilman lopetettuihin toimintoihin liittyviä kertakustannuksia oli 126 milj. euroa (2017: 105; oikaistu 106). Vapaaseen rahavirtaan sisältyvät käyttöomaisuusinvestoinnit olivat 32 milj. euroa (2017: 37; oikaistu 35). Vapaa osakekohtainen rahavirta oli 0,67 euroa (2017: 0,64; oikaistu 0,65), ja vapaa osakekohtainen rahavirta ilman lopetettuihin toimintoihin liittyviä kertakustannuksia 0,77 euroa (2017: 0,64; oikaistu 0,65).

Yrityssotot ja yritysmyyntit

Sanoma ilmoitti 11.12.2018 aikovansa ostaa Iddinkin, johtavan hollantilaisen oppimisratkaisujen ja -palvelujen toimittajan. Vuonna 2017 Iddinkin liikevaihto oli 141 milj. euroa ja operatiivinen käyttökate 27 milj. euroa, ja se toimii Hollannissa, Belgiassa ja Espanjassa. Yhtiöllä on yhteensä n. 300 työntekijää, joista noin puolet työskentelee oppimisteknologioiden parissa. Yrityskaupan myötä Sanoman liiketoiminta laajenee toisen asteen koulutuksessa käytössä oleviin integroituihin digitaaliin oppimisratkaisuihin Alankomaissa, jossa sen liiketoiminta täydentää Sanoman hollantilaista tytäryhtiötä Malmbergia. Iddinkin omistavat yksityinen pääomasijoittaja NPM Capital ja Iddinkin johto. Kauppahinta ilman velkoja ja käteisvaroja on 277 milj. euroa. Kaupan arvioidaan toteutuvan vuoden 2019 toisella tai kolmannella vuosineljänneksellä. Kaupan toteutuksen jälkeen ostettu liiketoiminta tullaan raportoimaan osana Sanoma Learning -liiketoimintasegmenttiä.

Sanoma ilmoitti 15.11.2018 myyneensä sisältömarkkinoinnin liiketoimintansa, Head Officen, Belgiassa. Myydyin liiketoiminnan liikevaihto oli 13 milj. euroa vuonna 2017 ja sillä oli 51 työntekijää (kokoaikaisiksi muutettuna).

Sanoma ilmoitti 27.6.2018 kasvattaneensa omistusosuuttaan Suomen Tietotoimistosta (STT) 75 %:iin aiemmasta 33 %:sta hankkimalla Alma Median ja TS-Yhtymän STT:n osakkeet. STT:n liikevaihto oli n. 12 milj. euroa vuonna 2017. STT raportoidaan osana Media Finland -segmenttiä 27.6.2018 alkaen.

Sanoma ilmoitti 26.6.2018 kasvattaneensa omistusosuuttaan 95 %:iin hollantilaisessa datamarkkinointi- ja ostohyvityspalvelu Scoupyssa aiemmasta 72 %:sta. Scoupyin liikevaihto oli n. 7 milj. euroa vuonna 2017. Jäljellä oleva 5 %:n omistusosuus jää Scoupyin perustajaosakkaiden omistukseen. Perustajaosakkaat jatkavat Scoupyin palveluksessa keskittyen liiketoiminnan kehittämiseen muissa kuin johtotehtävissä. Scoupy raportoidaan jatkossakin osana Media Netherlands -segmenttiä.

Sanoma ilmoitti 7.3.2018 tehneensä sopimuksen N.C.D. Production Ltd:n ja sen konserniyhtiöiden festivaali- ja tapahtumaliiketoiminnan ostamisesta. Ostettujen toimintojen liikevaihto vuonna 2017 oli n. 20 milj. euroa. Ostetut toiminnot on siirretty uuteen perustettavaan yhtiöön, josta Sanoma omistaa 60 % ja N.C.D. Productionin aiempi omistaja loput. Kauppa saatiin päätökseen 18.4.2018 ja hankittu liiketoiminta on raportoitu osana Media Finland -segmenttiä vuoden 2018 toisesta vuosineljänneksestä alkaen.

Sanoma ilmoitti 16.1.2018 myyvänsä Belgian naistenlehtien tuotevalikoimansa Roularta Media Groupille. Myydyin liiketoiminnan yritysarvo oli 34 milj. euroa. Myydyin liiketoiminnan liikevaihto oli 81 milj. euroa ja operatiivinen liikevoitto 7 milj. euroa (liikevoittoprosentti 8,1 %) vuonna 2017. Myydyin liiketoiminta on luokiteltu lopetetuksi toiminnoksi Sanoman taloudellisessa raportoinnissa. Kauppa saatiin päätökseen 29.6.2018. Kauppaan liittyvät rakennejärjestelykustannukset, myyntivoitot ja vastaavat kertaerät olivat 12 milj. euroa. Nettovoitto kirjattiin vertailukelpoisuuteen vaikuttavina erinä lopetettujen toimintojen tammi-kesäkuun 2018 nettotulokseen (tarkempi täsmäytyslaskelma on esitetty sivulla 31). Lisäksi vapautuneiden toimitilojen vuokrasopimukseen ja lopetettuihin IT-palveluihin liittyvä 13 milj. euron varaus kirjattiin vertailukelpoisuuteen vaikuttavina erinä jatkuvien toimintojen vuoden 2018 tulokseen. Lisätietoja lopetettujen toimintojen taloudellisesta tuloksesta on liitetiedossa 26.

Media Finland

Sanoma Media Finland on Suomen johtava mediatalo. Tavoitamme viikoittain 95 % suomalaisista. Tarjoamme tietoa, elämyksiä, inspiraatiota ja viihdettä niin sanoma- ja aikakauslehdissä kuin televisiossa, radiossa, livetapahtumissa, verkossa ja mobiilissa. Johtavia brändejämme ja palvelujamme ovat muun muassa Helsingin Sanomat, Ilta-Sanomat, Me Naiset, Aku Ankka, Oikotie, Nelonen, Ruutu ja Radio Suomipop. Mainostajille olemme luotettava kumppani, joka tarjoaa näkemyksellisiä, vaikuttavia ja tavoittavia ratkaisuja.

AVAINLUVUT

milj. euroa	2018	2017	Muutos
Liikevaihto	578,5	570,4	1 %
Operatiivinen käyttökate	142,8	155,7	-8 %
Operatiivinen liikevoitto	68,8	65,5	5 %
prosentti	11,9 %	11,5 %	
Liikevoitto ¹	61,8	71,8	-14 %
Käyttöomaisuusinvestoinnit	4,1	6,4	-35 %
Henkilöstö keskimäärin kokoaikaisiksi muutettuna	1 781	1 744	2 %

¹ Sisältäen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, jotka olivat -7,1 milj. euroa vuonna 2018 (2017: 6,2).

Operatiivisen käyttökateen ja operatiivisen liikevoiton muodostuminen on esitetty erillisessä taulukossa s. 31.

LIIVEVAIHTO KATEGORIOITTAIN

milj. euroa	2018	2017	Muutos
Painettu media	294,0	319,6	-8 %
Muu kuin painettu media	284,4	250,9	13 %
Liikevaihto yhteensä	578,5	570,4	1 %

milj. euroa	2018	2017	Muutos
Mainosmyynti	250,0	263,4	-5 %
Tilausmyynti	202,6	211,9	-4 %
Irtonumeromyynti	45,2	48,3	-6 %
Muut	80,6	46,8	72 %
Liikevaihto yhteensä	578,5	570,4	1 %

Muu liikevaihto koostuu pääosin festivaaleista ja tapahtumista, markkinointipalveluista, tapahtumamarkkinoinnista, yritysjulkaisuista, kirjoista ja painopalveluista.

Media Finlandin liikevaihto pysyi vakaana ja oli 579 milj. euroa (2017: 570). Digitaalisen tilausmyynnin kasvu jatkui Ruudun ja Helsingin Sanomien (HS) vauhdittamana. Helsingin Sanomien tilausmäärä kasvoi toisena vuotena peräkkäin. Painetun median ja erityisesti aikakauslehtien tilausmyynti laski. Mainosmyynti laski painetun mainonnan alhaisempien volyyymien vuoksi markkinakehityksen mukaisesti. Vuonna 2017 mainosmyyntiin sisältyi 3 milj. euroa kertaluonteisia oikaisuja, jotka liittyivät muutoksiin kirjanpidossa käytetyissä estimaateissa. Oikaisut huomioiden mainosmyynnin vertailukelpoinen lasku oli 4 %. Muun myynnin kasvu johtui N.C.D. Productionin festivaali- ja tapahtumaliiketoiminnan hankinnasta huhtikuussa 2018.

Kantar TNS:n joulukuun 2018 Mainonnan muutosmittari -tutkimuksen mukaan Suomen mainosmarkkinat laskivat nettomääräisesti 2 % vuonna 2018. Sanomalehtimainonta väheni 11 % ja aikakauslehtimainonta 5 %. TV-mainonta oli vuoden 2017 tasolla, kun taas radiomainonta kasvoi 4 % ja verkkomainonta ilman hakukoneita ja sosiaalista mediaa 3 %.

Operatiivinen liikevoitto kasvoi 69 milj. euroon (2017: 66), mikä vastaa liikevoittoprosenttia 11,9 % (2017: 11,5 %). Alemmilla TV-ohjelmien esitysoikeuksien poistoilla, joihin sisältyy jääkiekon SM-liigan televisiointioikeuksista luopumisen 6 milj. euron vaikutus, oli positiivinen vaikutus tulokseen. Myynnin kulut laskivat tehokkaan kustannusten hallinnan ja alhaisemman vertailukelpoisen myynnin seurauksena. Hankitulla festivaali- ja tapahtumaliiketoiminnalla oli tietyistä integraatio- ja kertakuluista huolimatta positiivinen vaikutus tulokseen. Vuoden 2017 operatiivinen liikevoitto sisälsi 4 milj. euroa kertaluonteisia oikaisuja, jotka liittyivät muutoksiin kirjanpidossa käytetyissä estimaateissa.

Liikevoitto oli 62 milj. euroa (2017: 72). Liikevoittoon sisältyvät vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat yhteensä -7 milj. euroa (2017: 6). Ne koostuivat vuoden 2018 neljännellä vuosineljänneksellä käytyihin yt-neuvotteluihin liittyvistä rakennejärjestelykuluista sekä tietyistä aiempiin rakennejärjestelyihin liittyvistä kertakustannuksista ja varastojen alaskirjauksista.

Käyttöomaisuusinvestoinnit olivat yhteensä 4 milj. euroa (2017: 6) ja koostuivat kunnossapitoinvestoinneista.

Media Netherlands

Sanoma Media Netherlands käsittää Hollannin kuluttajamediatoiminnot, sisustuslehtiliiketoiminnan Belgiassa ja Aldipress -lehtijakelu-yhtiön. Vahvojen brändien monikanavainen tuotevalikoimamme on yksi markkinoiden johtavista ja sillä on vankka markkina-asema aikakauslehdissä, uutisissa, tapahtumissa, yritysjulkaisuissa, sähköisissä kauppapaikoissa, verkkosivuilla ja sovelluksissa. Yhdistämällä sisältöä ja asiakastietoa kehitämme menestyksekkäitä markkinointiratkaisuja mainostajille. Yhteensä Media Netherlands tavoittaa kuukausittain lähes 12 miljoonaa kuluttajaa.

AVAINLUVUT

milj. euroa	2018	2017 oikaistu	Muutos	2017
Liikevaihto	424,0	439,6	-4 %	546,4
Operatiivinen käyttökate	81,7	77,2	6 %	141,0
Operatiivinen liikevoitto	76,6	68,1	12 %	65,8
prosentti	18,1 %	15,5 %		12,0 %
Liikevoitto ¹	58,0	55,6	4 %	-366,0
Käyttöomaisuusinvestoinnit	2,3	2,2	5 %	4,0
Henkilöstö keskimäärin kokoaikaisiksi muutettuna	1 059	1 132	-6 %	1 316

¹ Sisältäen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, jotka olivat -18,5 milj. euroa vuonna 2018 (2017: -12,5). Operatiivisen käyttökateen ja operatiivisen liikevoiton muodostuminen on esitetty erillisessä taulukossa sivulla 31.

LIIVEVAIHTO KATEGORIOITTAIN

milj. euroa	2018	2017 oikaistu	Muutos
Painettu media	255,1	262,1	-3 %
Muu kuin painettu media	120,5	129,2	-7 %
Muut	48,4	48,4	0 %
Liikevaihto yhteensä	424,0	439,6	-4 %

Muu liikevaihto koostuu pääosin lehtijakelusta.

milj. euroa	2018	2017 oikaistu	Muutos
Levikkimyynti	216,8	219,7	-1 %
Tilausmyynti (painettu)	143,9	144,2	0 %
Irtonumeromyynti (painettu)	72,9	75,5	-3 %
Mainosmyynti	84,1	89,6	-6 %
Muut	123,0	130,3	-6 %
Liikevaihto yhteensä	424,0	439,6	-4 %

Muu liikevaihto koostuu pääosin lehtijakelusta, markkinointipalveluista, tapahtumamarkkinoinnista, yritysjulkaisuista ja kirjoista.

Media Netherlandsin liikevaihto laski hieman 424 milj. euroon (2017: 440). Levikkimyynti pysyi vakaana joidenkin lehtien, kuten Aku Ankan ja vtwonenin, myynnin kasvaessa. Vertailukelpoinen mainosmyynti pysyi vakaana. Digitaalinen mainosmyynti kasvoi kattaen Kieskeurig.nl -vertailusivuston myymisestä aiheutuneen 5 milj. euron negatiivisen vaikutuksen liikevaihtoon. Kieskeurig.nl -sivuston myyminen näkyi myös muun kuin painetun median myynnin laskuna. Muun liikevaihtoon lasku johtui pääosin Head Office -liiketoiminnan myymisestä Belgiassa.

Operatiivinen liikevoitto parani merkittävästi 77 milj. euroon (2017: 68), mikä vastaa vakaata liikevoittoprosenttia 18,1 % (2017: 15,5 %). Liikevoiton kasvu johtui pääosin henkilöstö-, markkinointi- ja muiden kiinteiden kulujen laskusta, mikä on vuoden aikana toteutetun organisaation virtaviivaistamisen seurauksena. Myynnin kulut laskivat alhaisemman liikevaihtoon ja tehokkaan kustannusten hallinnan ansiosta, mikä kompensoi selkeästi myyntivalikoiman ja erityisesti paperin hintojen nousun hienoisena negatiivisen vaikutuksen.

Liikevoitto oli 58 milj. euroa (2017: 56). Liikevoittoon sisältyvät vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat yhteensä -19 milj. euroa (2017: -12). Niihin sisältyi vapautuneiden toimittajien vuokrasopimusta ja lopetettuja IT-palveluita koskevat varaukset sekä eläkejärjestelyyn liittyvä suoritus, jotka liittyivät lopetettuihin toimintoihin. Lisäksi vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät sisälsivät rakennejärjestelykuluja liittyen Home Deco verkkokauppatoimintojen lopettamiseen ja siirtämiseen kolmannelle osapuolelle ja Belgian Head Office -liiketoiminnan myymisestä aiheutuneen tappion.

Käyttöomaisuusinvestoinnit olivat yhteensä 2 milj. euroa (2017: 2) ja koostuivat kunnossapitoon ja liiketoiminnan kasvattamiseen liittyvistä investoinneista.

Learning

Sanoma Learning on Euroopan johtava oppimisen yhtiö, jonka ratkaisuja jokaisen oppilaan taitojen täysimittaisessa kehittämisessä käyttää yli miljoona opettajaa. Monipuoliset digitaaliset ja painetut oppimiskertomukset auttavat oppilaita saavuttamaan hyviä oppimistuloksia ja tukevat opettajien työtä perusopetuksessa, lukiossa ja ammatillisessa koulutuksessa. Paikallisten yhtiöidemme kautta liiketoimintamme tukee maailman parhaisiin kuuluvia koulutusjärjestelmiä Puolassa, Hollannissa, Suomessa, Belgiassa ja Ruotsissa.

AVAINLUVUT

milj. euroa	2018	2017	Muutos
Liikevaihto	313,3	318,3	-2 %
Operatiivinen käyttökate	105,2	100,0	5 %
Operatiivinen liikevoitto	61,2	55,6	10 %
prosentti	19,5 %	17,5 %	
Liikevoitto ¹	56,1	43,9	28 %
Käyttöomaisuus-investoinnit	19,8	19,2	3 %
Henkilöstö keskimäärin kokoaikaisiksi muutettuna	1 351	1 401	-4 %

¹ Sisältäen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, jotka olivat -5,1 milj. euroa vuonna 2018 (2017: -11,7).

Operatiivisen käyttökateen ja operatiivisen liikevoiton muodostuminen on esitetty erillisessä taulukossa sivulla 31.

LIKEVAIHTO MAITTAIN

milj. euroa	2018	2017	Muutos
Puola	91,5	100,0	-8 %
Hollanti	90,2	91,6	-1 %
Suomi	56,0	52,4	7 %
Belgia	51,7	52,2	-1 %
Ruotsi	21,9	22,5	-3 %
Muut yhtiöt ja eliminoinnit	2,1	-0,4	
Liikevaihto yhteensä	313,3	318,3	-2 %

Learningin liikevaihto pysyi edellisvuoden tasolla ja oli 313 milj. euroa (2017: 318). Puolassa markkinat palasivat normaalille tasolle vuoden 2017 kahden samanaikaisen opetusmuutoksen aiheuttaman voimakkaan kasvun jälkeen, ja liikevaihto laski. Suomessa liikevaihtoa kasvatti opetusmuutosten aiheuttama opetusmuutosten kysynnän ollessa vahvaa. Belgiassa liikevaihto oli edellisvuoden tasolla. Ruotsissa liikevaihto kasvoi paikallisessa valuutassa laskettuna, mutta laski hieman euroiksi muunnettuna.

Operatiivinen liikevoitto parani selvästi 61 milj. euroon (2017: 56), mikä vastaa vahvaa liikevoittoprosenttia 19,5 % (2017: 17,5 %). Parannus johtui pääosin käynnissä olevan liiketoiminnan muutosohjelman ("High Five") tuomista hyödyistä, jotka näkyivät kauttaaltaan eri toiminnossa. Tulokasvua tukivat lisäksi alhaisemmat markkinointi- ja kehityskustannukset Puolassa sekä alhaisemmat poistot ja arvonalentumiset.

Liikevoitto oli 56 milj. euroa (2017: 44). Liikevoittoon sisältyvät vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät olivat yhteensä -5 milj. euroa (2017: -12), ja muodostuivat käynnissä olevaan liiketoiminnan muutosohjelmaan ("High Five") liittyvistä rakennejärjestelykuluista.

Käyttöomaisuusinvestoinnit olivat 20 milj. euroa (2017: 19) ja koostuivat investoinneista digitaalisiin alustoihin ja tietojärjestelmiin.

Henkilöstö

Vuonna 2018 Sanoma-konsernin henkilöstömäärä kokoaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna oli keskimäärin 4 463 (2017: 4 746). Strategisten liiketoimintayksiköiden keskimääräiset henkilöstömäärät kokoaikaisiksi työntekijöiksi muutettuina olivat: Media Finland 1 781 (2017: 1 744), Media Netherlands 1 059 (2017: 1 316), Learning 1 351 (2017: 1 401) ja muut toiminnot 273 (2017: 285). Joulukuun lopussa konsernin henkilöstömäärä kokoaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna oli 4 485 (2017: 4 425).

Sanoman henkilöstölle maksettiin palkkoja ja palkkioita osakepohjaisten maksujen kulukirjaukset mukaan lukien yhteensä 316 milj. euroa (2017: 340).

Muut kuin taloudelliset tiedot

Sanoma on oppimisen ja median yhtiö, jolla on merkittävä rooli markkinoilla, joilla se toimii. Sanoman kulttuurilliset ja yhteiskunnalliset tavoitteet perustuvat yhteisiin arvoihin: ihmisarvoihin, demokratiaan ja vapauteen. Toiminnassaan ja hallinnossaan Sanoma noudattaa toimintamaissaan voimassa olevia lakeja ja säännöksiä, omia Eettisiä ohjeitaan ja konsernin sisäisiä politiikkoja ja ohjesääntöjä. Sanoma on sitoutunut edistämään eettistä ja vastuullista liiketoimintatapaa niin omassa

SANOMAN YRITYSVASTUUOHJELMA

Arvon luominen: Sanomalla on positiivinen vaikutus ympäröivään yhteiskuntaan	Mediasisällöt	Oppiminen	Data ja yksityisyyden suoja
	Riippumattomien mediasisältöjen rooli mielipiteenmuodostuksessa	Oppilaita motivoivat oppimateriaalit auttavat saavuttamaan hyviä oppimistuloksia	Analytiikan hyödyntäminen käyttäjien luottamuksesta ja yksityisyydensuojasta tinkimättä
Vastuulliset liiketoimintakäytännöt koko arvoketjussa: Vaatimustenmukaisuuden varmistaminen ja negatiivisten vaikutusten minimoiminen	Vaatimustenmukaisuus ja Eettiset ohjeet		
	Ympäristövaikutukset	Vastuu työnantajana	Vastapuolten tunteminen

toiminnassaan kuin tavarantoimittajiensakin osalta. Sanoman liiketoimintamalli sekä asema ja vaikutukset arvoketjussa on kuvattu tarkemmin arvontuontimallissa s. 12.

Sanoman yritysvaluuohjelma on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Muihin kuin taloudellisiin tietoihin liittyvät riskit on raportoitu toimintakertomuksen riskikatsauksessa. Sanoman hallinnointimalli on kuvattu vuoden 2018 Selvityksessä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä.

Sanoma kehittää jatkuvasti toimintaansa yritysvaluuohjelmansa puitteissa. Lisätietoja Sanoman yritysvaluusta ja toiminnan tuloksista vuonna 2018 on saatavilla internetissä osoitteessa sanoma.com/fi/tietoa-meista/yritysvastuu/ ja erillisessä Global Reporting Initiative GRI G4 -indeksissä, joka julkaistaan keväällä 2019.

Vaatimustenmukaisuus ja eettiset ohjeet

Sanoma toimii vastuullisten liiketoimintakäytäntöjen mukaisesti ja edistää työntekijöiden vastuullista toimintaa yhteisillä säännöillä ja arvoilla sekä varmistamalla, että kaikki työntekijät sitoutuvat niihin. Sanoman toimintaa ohjaavat ihmisoikeuksia, työoloja, korruption vastustamista ja ympäristöä koskevat kan-

sainväliset ohjesäännöt, kuten YK:n Global Compactin kymmenen peruseriaatetta.

Sanoman toimintaperiaatteet rakentuvat yhtiön Eettisille ohjeille ja hallinnointiperiaatteille. Ne määrittelevät Sanoman eettisen ja vastuullisen liiketoiminnan. Eettiset ohjeet ovat erottamaton osa Sanoman yhteisiä arvoja, jotka ohjaavat työtä ja päätöksentekoa konsernissa. Ohjeet määrittävät Sanoman liiketoimintaperiaatteet ja ne on julkaistu Sanoman verkkosivuilla. Kaikkien Sanoman työntekijöiden on noudatettava Eettisiä ohjeita päivittäisessä työssään ja liiketoimintaa koskevassa päätöksenteossa.

Erillisissä toimintaohjeissa on kuvattu tarkemmin, miten Sanoman toimintaa johdetaan, ja ne luovat perustan päivittäiselle työlle. Sanoman hallitus hyväksyy uudet toimintaohjeet ja muutokset olemassa oleviin ohjeisiin. Kullekin toimintaohjeelle on nimetty organisaatiossa omistaja. Omistajat toimittavat tarvittavat ohjeiden muutokset ja uudet toimintaohjeet hallituksen hyväksyttäviksi kerran vuodessa tai tarpeen mukaan. Toimintaohjeet koskevat Sanoman kaikkia työntekijöitä, ja ne julkaistaan intranetissä.

Eettisten ohjeiden ja hallinnointiperiaatteiden lisäksi on voimassa mm. seuraavia aihealueita koskevat toimintaohjeet:

- Lahjonnan ja korruption vastaisuus
- Monimuotoisuus
- Lahjoitukset
- Riskienhallinta
- Reilu kilpailu
- Yritysjärjestelyt
- Yksityisyys
- Hankinta

Toimintaperiaatteiden noudattaminen varmistetaan pakollisilla koulutuksilla ja valvontatoimilla. Sanoman Eettisten ohjeiden verkkokoulutus on pakollinen kaikille työntekijöille. Vuonna 2018 koulutuksen suoritti 98 % (2017: 98 %) työntekijöistä.

Sanoma odottaa myös tavarantoimittajiansa sitoutuvan eettiseen ja vastuulliseen toimintatapaan. Sanomalla on käytössä

tössä Eettiset ohjeet tavarantoimittajille, joissa määritellään ne eettiset ja vastuullisen liiketoiminnan periaatteet, joita tavarantoimittajien on noudatettava liiketoimissaan Sanoman kanssa. Tavarantoimittajien odotetaan soveltavan eettisiä ohjesääntöjä ja periaatteita työntekijöihinsä, kumppaneihinsa ja alihankkijoihinsa.

Sanoman Eettisissä ohjeissa ja Eettisissä ohjeissa tavarantoimittajille määritellään yleiset periaatteet, joilla edistetään vaatimustenmukaisuutta ja varmistetaan korruption, lahjonnan ja rahanpesun vastaisten lakien noudattaminen.

Raportointikanavat

Eettisten ohjeiden, tavarantoimittajien eettisten ohjeiden sekä Sanoma-konsernin toimintaperiaatteiden ja -tapojen tarkoituksena on havaita ja estää sopimatonta tai laitonta toimintaa. Epäilyistä väärinkäytöksistä voi ilmoittaa nimettömästi sisäisten tai ulkoisten raportointikanavien välityksellä. Ulkoista internetissä toimivaa ilmoituskanavaa ylläpitää kolmas osapuoli. Linkki ilmoituskanavaan on Sanoman verkkosivuilla ja intranetissä.

Sisäisen tarkastuksen johtaja ja lakiasianjohtaja saavat sähköpostiviestin ilmoituskanavan kautta tehdyistä ilmoituksista. Väärinkäytöksiä tunnistetaan myös sisäisissä tarkastuksissa ja muiden sisäisten kanavien välityksellä. Epäilyt arvioidaan ja tapaukset tutkitaan välittömästi. Kaikki tapaukset ja tutkimusten tulokset raportoidaan ylimmästä johdosta koostuvalle Eettiselle valiokunnalle ja hallituksen tarkastusvaliokunnalle.

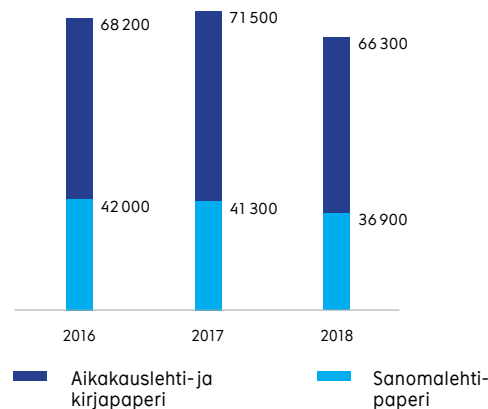
Ympäristövaikutukset

Keskeisimmät Sanoman liiketoimintaan liittyvät ympäristövaikutukset aiheutuvat paperin ja painovärien käytöstä, esimerkiksi painotaloissa, toimitaloissa ja digipalveluissa kulutetusta energiasta sekä kuljetuksista ja tuotteiden jakelusta. Sanoma pyrkii poistamaan ja pienentämään toimintansa ympäristövaikutuksia taloudellisten mahdollisuuksien puitteissa panostamalla tehokkaaseen toimintaan ja materiaalien käyttöön sekä vastuulliseen hankintaan.

Sanomalla on paperin hankintaa koskevat ohjesäännöt, jotka on liitetty kaikkiin paperin hankintasopimuksiin. Ohjesääntöjen tarkoitus on varmistaa, että Sanoman käyttämä paperi on peräisin luotettavasta ja jäljitettävästä lähteestä ja se on tuotettu vastuullisesti.

Vuonna 2018 Sanoman paperikulutus väheni kokonaisuudessaan 10 000 tonnia eli 10 % aiempaan vuoteen verrattuna. Sanomalehtipaperin kulutus pieneni 12 % seuraten vallitsevaa trendiä, jossa kuluttajien median käyttö siirtyy painetusta mediasta digitaalisiin tai hybridituotteisiin. Aikakauslehti- ja kirjapaperin käytön pieneneminen johtui pääosin Belgian naistenlehtiliiketoiminnan myymisestä, joka saatiin päätökseen kesäkuun 2018 lopussa. Kirjapaperin kulutus väheni Puolassa, missä painettujen oppimateriaalien myynti oli ollut erityisen vahvaa kahden päällekkäisen opetussuunnitelmauudistuksen aikana vuonna 2017.

PAPERINKULUTUS tonnia

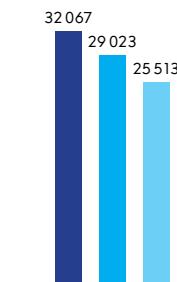

Sisältää Sanoman omista painotaloista sekä omiin että ulkoisiin painotuotteisiin käyttämän paperin että muualla painettuja tuotteita varten hankitun paperin.

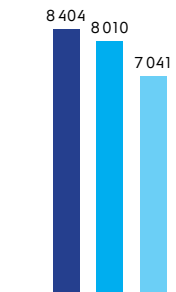
Sanoma käyttää ostettua sähköä esimerkiksi painotaloissa, toimistotiloissa sekä digipalveluissa ja teknisissä ratkaisuissa. Sanoman sähkönkäytöstä aiheutuvat epäsuorat hiilidioksidipäästöt riippuvat Sanoman toimintamaissa käytössä olevan sähköverkon energianlähteistä. Vuonna 2018 Sanoman

sähkönkäyttö pieneni 12 %. Sähkönkäyttö väheni erityisesti Suomen painotaloissa, joissa otettiin vuoden alussa käyttöön energiaa säästäviä uudistuksia.

SÄHKÖNKULUTUS MWH

KASVIHUONEPÄÄSTÖT Scope 2, tCO₂e

2016 2017 2018

Kasvihuonekaasupäästöjen laskennassa on käytetty EU28 -maiden keskimääräistä päästökertointa. Vuoden 2017 sähkönkäyttö on oikaistu Belgian loppetuilla toimintoilla.

Vastuu työnantajana

Sanoman Eettisissä ohjeissa määritellään yleiset eettiset periaatteet ja Sanoman velvollisuudet työnantajana. Sanoma on sitoutunut luomaan työntekijöitä inspiroivia, monimuotoisuutta arvostavia, työntekijöiden näkemyksiä kuuntelevia ja yksilön oikeuksia kunnioittavia työympäristöjä ja työskentelykulttuureita. Sanoma ei salli syrjintää, ahdistelua eikä kiusaamista työpaikalla. Sanoma tarjoaa yhtäläiset mahdollisuudet kaikille työntekijöille ja varmistaa tasavertaisen kohtelun ja palkitsemisen sekä hyvät työolot.

Työntekijöiden ammatillinen kehitys on Sanomalle erityisen tärkeää, ja yhtiö tukee jatkuvaa oppimista vahvasti. Koulutusmahdollisuuksia tarjotaan sekä verkossa että perinteisillä kursseilla. Pääpaino on työntekijöiden nykyisten taitojen kehittämisessä tulevaisuudessa tarvittaviksi taidoiksi.

Vahva ja läpinäkyvä johtaminen on tärkeää Sanoman päivittäisessä liiketoiminnassa. Sanoman johtajat kertovat yhtiön suunnasta työntekijöille selkeästi. Työntekijöiden itsenäisyyttä ja vapautta tulosten saavuttamisessa tuetaan erityisesti luovuuden edistämiseksi.

Työntekijöiden ammatillista kehitystä, motivaatiota, luovuutta ja sitoutuneisuutta edistetään muun muassa säännöllisillä kehityskeskusteluilla. Vuonna 2018 n. 90 %:lla (2017: 98 %) työntekijöistä oli säännöllinen kehityskeskustelu esimiehensä kanssa. Osuus laski edelliseen vuoteen verrattuna johtuen siitä, että konserniin tuli kesken vuoden uusia työntekijöitä erityisesti yrityskauppojen kautta.

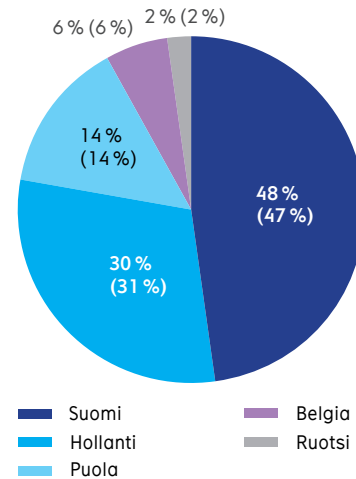
Sanoma mittaa työntekijöiden sitoutumista, johtamista, sisäistä viestintää ja päätöksentekoa vuosittain alkuvuodesta toteutettavalla kyselyllä. Tammikuussa 2019 henkilöstötutkimukseen vastasi 92 % työntekijöistä (2018: 92 %). Tulokset mitataan People Power Rating -asteikolla (0–100), joka on kattava yleismittari. Vuoden 2019 tulos säilyi suunnilleen edellisen vuoden kaltaisella hyvällä tasolla. Tuloksia käytetään osana johdon palkitsemisjärjestelmän mittaristoa.

Henkilöstökyselyn perusteella Sanoman vahvuuksia työntantajana ovat

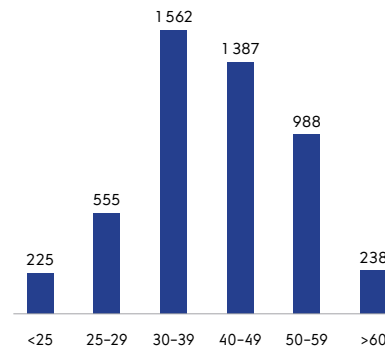
- työntekijöille tarjottavat mahdollisuudet oppia uutta
- yhtiön arvot ja niiden mukainen toiminta
- johdon tuki ammatilliselle kasvulle ja kehittymiselle.

Työntekijöiden monimuotoisuuden edistämistä Sanomalla ohjaa konserninlaajuinen monimuotoisuustoimintaohje, jonka mukaisesti Sanoma ei rekrytoidessaan, kehittäessään ja palkitessaan työntekijöitään ota huomioon heidän ikänsä, sukupuoltaan, etnistä taustaansa, seksuaalista suuntautumistaan, perhetilannettaan, vammaansa, muita henkilökohtaisia ominaisuuksiaan (esim. varallisuutta) tai muita syrjiviä tekijöitä. Rekrytointi, palkitseminen ja urakehitys perustuvat ainoastaan työntekijän osaamiseen ja työsuoritukseen.

HENKILÖSTÖ MAITTAIN

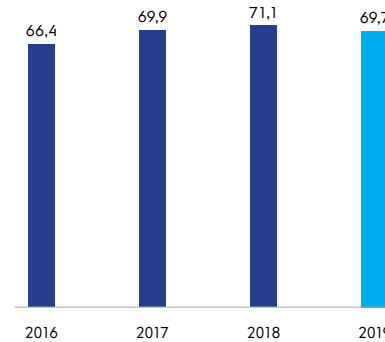

HENKILÖSTÖN IKÄJAKAUMA

HENKILÖSTÖTUTKIMUKSEN TULOKSET

People power rating, 0–100

Vastausprosentti 2019: 92 %, 2018: 92 %, 2017: 88 %

JOHDON JA HENKILÖSTÖN SUKUPUOLIJAKAUMA

	Naisia	Miehiä
Hallitus	33 %	67 %
Johtoryhmä	40 %	60 %
Kaikki työntekijät	59 %	41 %

Vastapuolten tunteminen

Eettiset ohjeet tavarantoimittajille ovat kiinteä osa Sanoman hankinta- ja ostotoimintaa kattaen toimittajien valinnan, arvioinnin ja seurannan. Tullakseen valituksi Sanoman tavarantoimittajaksi, uuden tavarantoimittajan tulee hyväksyä Eettiset ohjeet tavarantoimittajille osana Sanoman hankintatarpeesta sopimukseen kulkevaa prosessia. Eettiset ohjeet tavarantoimittajille ovat osa Sanoman hankinnan sopimuskokonaisuutta ja yleisiä hankintaehtoja.

Kolmansien osapuolten kanssa tehtäviin liiketoimiin liittyviä riskejä tunnistetaan osana Tunne vastapuolesi (Know Your Counterparty, KYC) -prosessia, jossa tutkitaan vastapuolten

omistajia, toimintaa ja roolia. Prosessi käsittää lahjonnan torjunnan sekä sanktioiden ja muiden asianmukaiseen huolellisuuteen kuuluvien asioiden (due diligence) tarkastukset tunnistetun riskitason mukaan.

Tunne vastapuolesi -työkalu tavarantoimittajien ja muiden Sanoman kumppaneina toimivien kolmansien osapuolten vaatimustenmukaisuuden varmistamiseen on kaikkien työntekijöiden käytettävissä Sanoman intranetissä. Työkalulla pyritään tunnistamaan ja estämään mahdolliset kolmansien osapuoliin liittyvät vaatimustenmukaisuus- ja korruptionriskit käyttämällä räätälöitäviä kriteerejä. Riskin ollessa keski- tai suuri, työkalu ohjaa työntekijän ottamaan yhteyttä konsernin lakiasianosastoon ennen ryhtymistä liiketoimiin vastapuolen kanssa. Konsernin hankintaosasto aloitti vuoden aikana järjestelmälliset Tunne vastapuolesi -tarkastukset, jotka koskevat tiettyjä nykyisiä ja lähes kaikkia uusia tavarantoimittajia.

Lahjonnan ja korruption vastaisissa toimintaperiaatteissa määritetään lahjojen, viihdykkeiden ja vieraanvaraisuuden vastaanottamista ja antamista koskevat säännöt ja enimmäisarvot (75 euroa) sekä prosessi lisähyväksynnän hakemiseksi tarvittaessa. Poikkeuksena ovat viranomaistahot, joiden osalta lahjojen antaminen tai vastaanottaminen on täysin kiellettyä. Erillinen työkalu lahjojen antamisen tai vastaanottamisen hyväksymiseen ja kirjaamiseen otettiin käyttöön vuoden aikana.

Sanomalla on käytössä lahjonnan ja korruption vastainen verkkokoulutus, joka käynnistyi laajamittaisempana vuoden 2018 alussa. Vuonna 2018 koulutuksen suoritti 97 % kohderyhmään kuuluvista työntekijöistä.

Hallinto- ja ohjausjärjestelmä

Sanoma on julkistanut erillisinä selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä ja palkka- ja palkkioselvityksen. Ne ovat saatavilla osoitteessa sanoma.com/fi/sijoittajat.

Osakepääoma ja osakkeenomistajat

Joulukuun 2018 lopussa Sanoman rekisteröity osakepääoma oli 71 milj. euroa (2017: 71) ja osakkeiden lukumäärä 163 565 663 (2017: 163 565 663) sisältäen 1 061 293 (2017: 316 519) yhtiön hallussa olevaa omaa osaketta. Omat osakkeet edustivat 0,7 % (2017: 0,2 %) osakkeiden kokonaismäärästä ja äänistä. Liikkeessä olevien osakkeiden määrä omia osakkeita lukuun ottamatta oli 162 504 370 (2017: 163 249 144).

Sanomalla oli joulukuun 2018 lopussa 20 741 (2017: 20 393) rekisteröityä osakkeenomistajaa. Suurimpien osakkeenomistajien lista sekä osakkeenomistajien jakauma osakemäärän ja sektorin mukaan ovat s. 27–28.

Omien osakkeiden hankinta

Sanoma osti omia osakkeitaan 22.8.–12.10.2018. Tänä aikana Sanoma hankki yhteensä 900 000 omaa osaketta keskihintaan 8,57 euroa osakkeelta. Osakkeet hankittiin Nasdaq Helsinki Oy:n järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä hankintahetken markkinahintaan. Omat osakkeet hankittiin varsinaisen yhtiökokouksen 22.3.2018 antaman valtuutuksen perusteella käytettäväksi osana yhtiön kannustinjärjestelmää.

Kaupankäynti yhtiön osakkeilla

Joulukuun 2018 lopussa Sanoman markkina-arvo oli 1 380 milj. euroa (2017: 1 775) ja yhtiön osakkeen päätöskurssi 8,49 euroa (2017: 10,87). Sanoman osakkeen vaihdolla painotettu keskimääräinen kurssi tammi–joulukuussa Nasdaq Helsingissä oli 9,28 euroa (2017: 8,90). Alin kaupantekokurssi oli 8,01 euroa (2017: 7,58) ja korkein 11,47 euroa (2017: 12,03).

Vuonna 2018 osakkeen kokonaisvaihto Nasdaq Helsingissä oli 365 milj. euroa (2017: 322). Kaupankäynnin volyyymi oli 39

milj. (2017: 36) osaketta ja vastaava päiväkeskiarvo 157 tuhatta (2017: 144) osaketta. Osakkeen vaihto oli n. 24 % (2017: 22 %) keskimääräisestä osakemäärästä. Sanoman osakkeen kokonaisvaihto sisältäen kaupankäynnin vaihtoehtoisilla markkinapaikoilla oli 805 milj. euroa (2017: 699). Vuonna 2018 kaikista kaupankäynnistä 55 % (2017: 54 %) tapahtui Nasdaq Helsingin ulkopuolella. (Lähde: Fidessa Fragmentation Index, fragmentation.fidessa.com)

Vuoden 2018 varsinaisen yhtiökokouksen päätökset

Sanoma Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 22.3.2018 Helsingissä. Yhtiökokous vahvisti vuoden 2017 tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja tilintarkastuskertomuksen sekä myönsi hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle vastuuvapauden tilikaudelta 2017.

Osinko vuodelta 2017 asetettiin hallituksen esityksen mukaisesti 0,35 euroon osakkeelta (2016: 0,20 euroa). Osinko maksettiin kahdessa erässä. Ensimmäinen erä 0,20 euroa osakkeelta maksettiin osakkeenomistajalle, joka oli osingonmaksun täsmäytyspäivänä 26.3.2018 merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Osingonmaksupäivä oli 4.4.2018. Toinen erä, 0,15 euroa osakkeelta, maksettiin marraskuussa 2018 osakkeenomistajalle, joka oli osingonmaksun täsmäytyspäivänä merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Hallitus päätti kokouksessaan 23.10.2018 osingon toisen erän täsmäytyspäiväksi 25.10.2018 ja maksupäiväksi 1.11.2018.

Yhtiökokous päätti hallituksen jäsenten lukumääräksi yhdeksän. Hallituksen jäseniksi valittiin uudelleen Pekka Ala-Pietilä, Antti Herlin, Anne Brunila, Mika Ihamuotila, Nils Ittonen, Denise Koopmans, Robin Langenskiöld, Rafaela Seppälä ja Kai Öistämö. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Pekka Ala-Pietilä ja varapuheenjohtajaksi Antti Herlin. Kaikkien hallituksen jäsenten toimikausi päättyi varsinaisen yhtiökokouksen 2019 päättyessä. Hallituksen jäsenten palkkiot pysyvät ennallaan.

Yhtiökokous valitsi yhtiön tilintarkastajaksi tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy:n päävastuullisena tilintarkastajanaan KHT Samuli Perälä.

Hallituksen valtuutukset

Vuoden 2018 varsinainen yhtiökokous, joka pidettiin 22.3.2018 valtuutti hallituksen päättämään enintään 16 000 000 yhtiön oman osakkeen (n. 9,8 % yhtiön kaikista osakkeista) hankkimisesta yhdessä tai useammassa erässä. Osakkeet hankitaan yhtiön vapaaseen omaan pääomaan kuuluvilla varoilla, jolloin hankinnat vähentävät yhtiön voitonjakoon käytettävissä olevia varoja. Valtuutus on voimassa 30.6.2019 saakka ja se päättää vuoden 2017 varsinaisen yhtiökokouksen antaman vastaavan valtuutuksen.

Vuoden 2016 varsinainen yhtiökokous, joka pidettiin 12.4.2016 valtuutti Sanoman hallituksen päättämään enintään 50 000 000 uuden osakkeen antamisesta sekä enintään 5 000 000 yhtiön hallussa olevan oman osakkeen luovuttamisesta. Valtuutus on voimassa 30.6.2019 saakka. Suunnatussa osakeannissa voidaan osakkeita antaa tai luovuttaa enintään 41 000 000 kappaletta.

Konsernin johtoryhmä

Sanoman johtoryhmän jäsenet 1.1.2019 alkaen ovat: Susan Duinhoven (konsernin toimitusjohtaja), Markus Holm (talousjohtaja ja operatiivinen johtaja), Pia Kalsta (toimitusjohtaja, Sanoma Media Finland), Rob Kolkman (toimitusjohtaja, Sanoma Media Netherlands) ja John Martin (toimitusjohtaja, Sanoma Learning).

Muutokset yhtiön johdossa

Sanoma nimitti 6.9.2018 Rob Kolkmanin Sanoma Media Netherlandsin toimitusjohtajaksi ja konsernin johtoryhmän jäse-

neksi 1.1.2019 alkaen. Hän raportoi Sanoma Oyj:n toimitusjohtaja Susan Duinhovenille.

Sanoma ilmoitti 15.8.2018, että Marc Duijndam, Sanoma Media Netherlandsin toimitusjohtaja ja konsernin johtoryhmän jäsen, lopetti Sanomalla yhteisen sopimuksen perusteella välittömästi. Sanoma Oyj:n toimitusjohtaja Susan Duinhoven toimi Sanoma Media Netherlandsin väliaikaisena toimitusjohtajana muiden tehtäviensä ohella 31.12.2018 asti.

Riskikatsaus

Sanoma on alttiina erilaisille sen omasta liiketoiminnasta tai muuttuvasta liiketoimintaympäristöstä nouseville riskeille ja mahdollisuuksille. Sanoma jakaa tärkeimmät riskinsä neljään pääryhmään: strategiset, operatiiviset, muut kuin taloudelliset ja taloudelliset riskit. Seuraavassa on esitetty merkittävimmät riskit, joilla voisi toteutuessaan olla kielteinen vaikutus Sanoman liiketoimintaan, tulokseen tai taloudelliseen asemaan. Tulevaisuudessa voi kuitenkin ilmaantua tällä hetkellä tunnistamattomia riskejä tai nykyisin vähäisiksi arvioidut riskit voivat muuttua merkittäviksi.

Riskienhallintaa ja sisäisen valvonnan järjestelmiä, prosesseja, rooleja ja vastuita käsitellään tarkemmin vuoden 2018 Selvityksessä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä. Merkittävät lähiajan riskit ja epävarmuustekijät päivitetään säännöllisesti ja raportoidaan osavuosisikatsauksissa vuoden aikana.

Strategiset riskit

Yleinen taloudellinen tilanne

Yleinen taloudellinen tilanne konsernin toimintamaissa ja toimialan yleinen kehitys voivat vaikuttaa Sanoman liiketoimintaan, tulokseen tai taloudelliseen asemaan. Media- ja oppimistoimialoille yleensä tyypilliset liiketaloudelliset riskit liittyvät mediamainonnan, kulutuskysynnän sekä yksityisen ja julkisen koulutuskysynnän kehitykseen. Erityisesti mainonnan

määrä reagoi herkästi yleiseen taloudelliseen tilanteeseen ja kuluttajien luottamukseen.

Sanoman monipuolinen liiketoimintaportfolio auttaa osittain pienentämään riskiä. Vuonna 2018 n. 35 % (2017: 33 %) Sanoman liikevaihdosta tuli mediamainonnasta, n. 25 % (2017: 31 %) irtonumero- tai tilausmyynnistä, n. 24 % (2017: 22 %) oppimisen liiketoiminnasta ja n. 16 % (2017: 14 %) muusta myynnistä (vuoden 2017 vertailuluvuissa Hollannin tv-liiketoiminta, SBS, on mukana kesäkuun loppuun saakka).

Asiakkaiden mieltymysten muutokset ja uusien kilpailijoiden uhka

Asiakkaiden mieltymysten muutokset eivät koske ainoastaan muutoksia kuluttajien käyttäytymisessä, vaan myös suoria ja epäsuoria muutoksia yritysasiakkaiden käyttäytymisessä. Monet näistä muutoksista liittyvät meneillään olevaan digitalisoitumiseen ja mobilisoitumiseen. Mobiililaitteiden lisääntyvä käyttö on muuttanut kuluttajien mediankäyttötottumuksia. Lisäksi maksuttomien televisiokanavien katseluun käytetty aika vähenee. Koulutuksessa digitaaliset oppimismenetelmät ovat asteittain valtaamassa markkinoita.

Sanoma voi osittain vähentää riskiä kehittämällä jatkuvasti joko puhtaasti digitaalisia tai digi- ja painotuotteiden yhdistelmiä niin oppimiseen kuin mediankäyttöönkin. Oppimisen puolella tiiviit ja pitkäaikaiset suhteet kouluihin ja opettajiin ovat merkittävässä asemassa, ja digitaalisia ratkaisuja yhdistetään ja myydään usein yhdessä painettujen materiaalien kanssa. Sanoman laaja monikanavainen mediatarjonta on hyvä lähtökohta mainostajille tarjottavan tuotevalikoiman kehittämiseen ja uusien palveluiden, kuten monikanavaisten ratkaisujen tai natiivi-, brändättyjen ja maksullisten sisältöjen, lanseeraamiseen. Tästä huolimatta markkinoille tulevat uudet toimijat ja/tai uudet teknologiat ovat riski Sanoman vakiintuneen liiketoiminnan jatkuvuudelle.

Yritysosotot

Sanoman strategisena tavoitteena on kasvaa yritysostojen kautta. Yritysosoihin liittyvät merkittävimmät riskit voivat

koskea potentiaalisten yritysostokohteiden saatavuutta, sopivaa ajoitusta, yrityskauppaprosessia, ostetun liiketoiminnan integrointia, avainhenkilöiden sitouttamista tai asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Sanoma lieventää riskejä verkostoitumalla aktiivisesti omalla toimialallaan, etsimällä ennakoivasti potentiaalisia yritysostokohteita ja työskentelemällä yrityskauppaprosesseissa tunnettujen kumppaneiden kanssa. Lisäksi yritysostoja koskevien sisäisten toimintaohjeiden ja menettelytapojen noudattaminen päätöksenteon, organisoitumisen ja seurannan osalta on ensisijaisen tärkeää.

Poliittiset ja lainsäädäntöön liittyvät riskit

Muutokset hallituksissa tai lainsäädäntöelimissä tai yleinen poliittinen epävakaus Sanoman toimintamaissa voivat vaikuttaa Sanoman liiketoimintaan. Merkittävimpiä lainsäädäntöön liittyviä riskejä ovat kuluttajatietojen kaupalliseen hyödyntämiseen liittyvien säännösten muutokset sekä kustantajien ja televisioyhtiöiden tekijänoikeussuojan heikentäminen tai muutokset koulutukseen tai verotukseen liittyvässä lainsäädännössä. Ne saattavat vaikuttaa merkittävästi Sanoman liiketoimintaedellytyksiin, sisältöinvestointien tarpeeseen tai taloudelliseen tulokseen.

Näitä riskejä voidaan osittain pienentää seuraamalla ja ennakoimalla poliittisen ilmaston ja lainsäädännön muutoksiin liittyvää kehitystä ja mukauttamalla liiketoimintamalleja vastaavasti. Koulutukseen liittyvä lainsäädäntö on tyypillisesti maakohtaista, mikä rajoittaa riskin vaikutusten laajuutta konsernitasonlailla.

Operatiiviset riskit

Tietojen keräämiseen, käsittelyyn ja yksityisyysensuojan liittyvät riskit

Tiedonkeruu ja -käsittely ovat entistä kiinteämpi osa Sanoman tuotteita ja palveluita. Tietoa käytetään yksilöllisten toimintojen ja sisältösuositusten tuottamiseen, tuotekehitykseen sekä digitaalisen mainonnan ja markkinoinnin kohdentamiseen.

Tietosuoja ja kuluttajien luottamus ovat ensisijaisen tärkeitä Sanoman päivittäisissä toiminnoissa. Tietosuojan merkitystä lisää uusi sääntely, kuten toukokuussa 2018 voimaan tullut EU:n yleinen tietosuoja-asetus ja sähköisen viestinnän tietosuoja koskeva asetusehdotus. Yleisen tietosuoja-asetuksen noudattamatta jättäminen voi johtaa sakkoihin, jotka voivat olla jopa 4 % yrityksen globaalista liikevaihdosta.

Riskien vähentämiseksi ja lain noudattamisen varmistamiseksi Sanomalla on tietosuojaohjelma, joka valvoo tietosuojapolitiikan noudattamista. Tärkeimmät prosessit kattavat säännönmukaisten tietorekistereiden ylläpidon datan käsittelyn tarpeista, datan elinkaaren hallinnan, kolmansien osapuolten kanssa tehtävät tietojenkäsittelysopimukset, tietoturvatomioiden toteutuksen, tietoturvaloukkausten hallintamenettelyt ja kuluttajien oikeuksien toteuttamisen. Tietoturvaohjelmien arviointi on sisällytetty osaksi tuotekehitystä nk. ”Privacy by Design” toimintatavan kautta. Liiketoiminnan osaamista täydentävät tietosuojayhteyshenkilöiksi nimetyt työntekijät (”Privacy Champions”) ja työtehtäväkohtaiset tietosuojakoulutukset. Tietosuojavaikutusten arvioinnit ovat säännöllinen osa päätuotteiden ja -palvelujen vaatimustenmukaisuuden varmistamista.

Kolmansien osapuoliin liittyvät riskit

Alihankkijoilla on olennainen rooli Sanoman päivittäisessä liiketoiminnassa. Sanoman alihankkijoita arvoketjun eri osissa ovat muun muassa paperi- ja painotoimittajat sekä kuljetus-, jakelu- teknologia- ja IT-palveluntarjoajat. Freelancerit auttavat Sanoman omia toimituksia media- ja oppimissisältöjen tuottamisessa. Freelancereiden asema voi vaihdella viranomaisen tulkinnan tai toimintamaan mukaan. Sanoma on arvioinut freelancereihin liittyvät riskinsä alhaisiksi, ellei yksittäinen riski laajenisi koskemaan suurempaa freelancerjoukkoa. Sanoma toteuttaa tietyt mainonta- ja markkinointipalvelut alihankkijoiden avulla. Mainontateknologian ekosysteemissä on toimijoita, kuten Google ja Facebook, joilla on markkinoilla määrävä asema, mikä voi aiheuttaa epätasapainoa niiden oikeuksien ja vastuiden välillä. Yhteistyö alihankkijoiden kanssa altistaa Sanoman tietyille taloudellisille, operatiivisille, oikeudellisille sekä tietojenkäsittelyyn ja yleiseen tietosuoja-asetukseen liit-

tyville riskeille, joita kuvaillaan tarkemmin tämän katsauksen muissa kohdissa.

Sanoma pyrkii pienentämään alihankkijoihin liittyviä riskejä noudattamalla konsernin hankintapolitiikan tavarantoimittajiin liittyvien riskien hallintaa ohjaavia periaatteita ja lainsäädäntöä. Lisäksi Sanoma odottaa tavarantoimittajiensa noudattavan Sanoman Eettisiä ohjeita tavarantoimittajille (Supplier Code of Conduct). Tärkeimmät tavarantoimittajat valitaan tiukkojen tarjouskilpailujen ja valintamenettelyjen kautta. Sanoman tavarantoimittajien hyväksyntäprosessiin sisältyy vastapuolen tuntemiseen (Know Your Counterparty) liittyviä tarkastuksia, ja konserni seuraa alihankkijoiden toimintaa tiettyjen kontrollien ja palvelutasoa koskevien sopimusten avulla.

Tieto- ja viestintäteknologia

Luotettavat tieto- ja viestintäjärjestelmät ovat keskeisiä tekijöitä Sanoman liiketoiminnassa. Niihin kuuluvat verkkopalvelut, lehtien tilaus-, ilmoitus- ja toimitusjärjestelmät, digitaaliset oppimisalustat sekä erilaiset tuotannonohjaus-, asiakkuudenhallinta- ja tukijärjestelmät. Tieto- ja viestintäjärjestelmien turvallisuuteen liittyvät riskit voivat kohdistua tietojen luottamuksellisuuteen, eheyteen ja/tai saatavuuteen sekä tiedonkäsittelyn luotettavuuteen ja vaatimustenmukaisuuteen. Ne voidaan jakaa fyysisiin riskeihin (esim. tulipalo, sabotaasi, laiterikot) ja loogisiin riskeihin (esim. tietoturva, henkilöstö, ohjelmistoviat).

Riskien pienentämiseksi Sanoma on laatinut konsernin kannalta kriittisille järjestelmille jatkuvuus suunnitelmat ja tietoturvaa koskevat vastuualueet on jaettu selkeästi.

Aineettomat oikeudet

Sanoman tuotteiden ja palvelujen kannalta keskeisiä aineettomia oikeuksia ovat konsernin omistamat ja lisensoimat tekijänoikeudet, kustannusoikeudet, tavaramerkit, toiminimet, verkkotunnukset ja tietotaito sekä sähköiseen liiketoimintaan liittyvät patentit ja hyödyntämismallit. Sanoma hallinnoi tekijänoikeuksiaan konserninlaajuisen aineettomien oikeuksien toimintaohjeen ja -tapojen mukaisesti. Konsernin aineettomien oikeuksien hajaantuneisuuden vuoksi Sanoma on arvioinut niihin liittyvän riskin vähäiseksi.

Vahinkoriskit

Sanoman liiketoimintaan liittyviä merkittäviä vahinkoriskejä ovat liiketoiminnan keskeytyminen sekä terveyteen, turvallisuuteen ja ympäristöön liittyvät riskit. Niitä pienennetään toimintaohjeilla, tehokkaalla ja tarkalla prosessien hallinnalla, varasuunnitelmillä ja vakuutuksilla. Sanoman liiketoiminnan luonteen vuoksi vahinkoriskeillä ei todennäköisesti ole merkittävää vaikutusta yhtiön tulokseen.

Muut kuin taloudelliset riskit**Osaajien houkutteleminen ja pitäminen yhtiössä**

Sanoman menestys on riippuvainen sen johdon ja henkilöstön osaamisesta ja osaamisen jatkuvasta kehittämisestä. Menestyäkseen Sanoman on pystyttävä kehittämään asiakkailleen houkuttelevia tuotteita ja palveluja jatkuvasti muuttuvassa ympäristössä. Sanoman kyky löytää sopivaa osaamista digitaaliseen muutokseen ja houkutella ja pitää keskeiset osaajat yhtiössä voi olla riski Sanoman liiketoiminnalle ja taloudelliselle tulokselle.

Sanoma pyrkii parantamaan yrityskulttuuria tukemalla innovaatiota, luovuutta, monimuotoisuutta sekä eettisiä ja tehokkaita työskentelytapoja. Kulttuuria tuetaan avoimella ja läpinäkyvällä johtamisella ja viestinnällä, jakamalla osaamista yritysten ja toimintojen välillä sekä tarjoamalla mahdollisuuksia ja resursseja koulutukseen ja ammatilliseen kehittämiseen. Eettinen ohjeisto ja monimuotoisuustoimintaohje luovat puitteet yrityskulttuurille ja henkilöstösuhteille. Sanoma seuraa työntekijöiden sitoutumista vuosittaisella henkilöstökyselyllä.

Ympäristöriskit

Sanoman merkittävimmät ympäristövaikutukset liittyvät energiankulutukseen, paperin ja painomateriaalien käyttöön ja tuotteiden jakeluun. Sanoma pyrkii estämään ja minimoimaan haitalliset ympäristövaikutukset tehokkaalla toiminnalla ja materiaalien käytöllä sekä vastuullisella hankinnalla. Sanoman prosessit tukevat ympäristöä koskevien lakien, säännösten ja

toimintaohjesääntöjen noudattamista. Liiketoimintansa luonteen vuoksi Sanoma arvioi ympäristöriskinsä vähäisiksi.

Ihmisoikeusriskit sekä korruptioon ja lahjontaan liittyvät riskit

Sanoman toimintamaissa on Transparency Internationalin vertailun mukaan vain vähän korruptiota, ja ihmisoikeusriski on niissä Verisk Maplecrafin arvion mukaan pieni (Suomi, Ruotsi, Hollanti ja Belgia) tai keski-suuri (Puola). Medialiiketoiminta perustuu sisällön tuottamiseen ja myymiseen yksittäisille ihmisille ja mainostilan myymiseen yrityksille. Oppimisliiketoiminnassa Sanoman kumppanit ovat pääasiassa kuntia, kouluja ja opettajia. Kaikkien työntekijöiden on noudatettava Sanoman Eettistä ohjeistoa, joka perustuu ihmisoikeuksia ja työoloja koskeville kansainvälisille ohjesäännöille ja jossa selkeästi kielletään kaikenlainen korruptio ja lahjonta. Eettinen ohjeisto koskee myös tavarantoimittajia, joille on laadittu myös erilliset Eettiset ohjeet tavarantoimittajille. Sanoma pienentää vaatimustenmukaisuuteen liittyviä riskejään esimerkiksi vuosittaisella Eettisten ohjeiden verkkokurssilla, joka on pakollinen kaikille työntekijöille. Liiketoimintansa luonteen ja toimintamaidensa tämänhetkisen tilanteen vuoksi Sanoma arvioi ihmisoikeuksien kunnioittamiseen sekä korruptioon ja lahjontaan liittyvät riskinsä vähäisiksi.

Taloudelliset riskit

Sanoman toimintaan liittyviä rahoitusriskejä ovat korko-, valuutta-, likviditeetti- ja luottoriskit. Muita taloudellisia riskejä ovat omaan pääomaan ja arvonalennuksiin liittyvät riskit. Rahoitusriskejä hallitaan erilaisilla rahoitusinstrumenteilla ja johdannaisilla konsernin rahoituspolitiikan mukaisesti. Rahoitusriskien hallinta on keskitetty konsernin rahoitusosastolle, ja sen tavoitteena on suojata konsernia merkittävilta riskeiltä. Tarkempi kuvaus konsernin rahoitusriskeistä ja niiden hallinnasta on tilinpäätöksen liitetiedossa 25.

Konsernin taseessa oli liikearvoa (goodwill), aineettomia oikeuksia ja muita aineettomia hyödykkeitä joulukuun 2018

lopussa yhteensä 1 186 milj. euroa (2017: 1 186), josta suurin osa liittyy Hollannin medialiiketoimintaan. Kansainvälisen tilinpäätöskäytännön (IFRS) mukaisesti liikearvoa ei poisteta, vaan poistojen sijaan tehdään arvonalentumistestaus vähintään vuosittain tai aina, kun on viitteitä arvonalentumisesta. Vuonna 2018 liikearvon, aineettomien oikeuksien ja muiden aineettomien hyödykkeiden arvonalentumiset olivat yhteensä 6 milj. euroa (2017: 17). Muutokset liiketoiminnan perusedellytyksissä voisivat johtaa uusiin arvonalentumisiin ja vaikuttaa Sanoman oman pääoman tunnuslukuihin. Tarkempi kuvaus arvonalentumisten mittaamisesta on tilinpäätöksen liitetiedossa 12.

Merkittävimmät lähiajan riskit ja epävarmuustekijät

Media- ja oppimisliiketoiminnan yleiset liiketaloudelliset riskit liittyvät mediamainonnan ja yksityisen kulutuksen sekä julkisten ja yksityisten koulutusinvestointien kehitykseen. Yleinen talouskehitys ja kuluttajien luottamus vaikuttavat voimakkaasti etenkin mediamainonnan volyyymiin. Yleinen taloudellinen tilanne Sanoman toimintamaissa ja toimialan suhdanteet voivat vaikuttaa Sanoman liiketoimintaan ja tulokseen. Markkinatilanteen tiukkuuden jatkuminen ja hyvän taloudellisen tilanteen vauhdittama kasvava kysyntä voivat vaikuttaa epäedullisesti painopaperin hintoihin. Sanoman tuotteita ja palveluita koskevien verokantojen muutoksella Sanoman toimintamaissa voi olla vaikutusta tuotteiden ja palveluiden kysyntään.

Monet Sanoman tunnistamista strategisista riskeistä liittyvät asiakkaiden mieltymysten muutoksiin, jotka koskevat sekä kuluttajakäyttäytymisen muutoksia että suoria ja epäsuoria vaikutuksia yritysasiakkaiden käyttäytymiseen. Muutostekijöitä ovat digitalisaation ja mobiilisaation jatkuminen ja maksuttomien televisiokanavien katsomiseen käytetyn ajan väheneminen. Sanoma vastaa haasteeseen toimenpiteillä kaikissa strategisissa liiketoimintayksiköissään.

Uudet tulokkaat saattavat kyetä hyödyntämään asiakkaiden muuttuvia mieltymyksiä ja median digitalisoitumista ja mo-

bilisoitumista paremmin kuin markkinoilla jo olevat toimijat. Uudet toimijat voivat onnistua valtaamaan markkinaosuuksia Sanoman vakiintuneilta toimialoilta.

Yksityisyys ja tietosuoja ovat olennainen osa Sanoman liiketoimintaa. Tietoturvaan liittyvien riskien merkitys lisääntyy digitaalisen liiketoiminnan kasvaessa. Sanoma on investoinut tietoturvaan liittyviin teknologioihin, ja yhtiöllä on konsernialajuinen ohjelma, jolla varmistetaan, että työntekijät osaavat soveltaa tietoturvan ja yksityisyyden käytäntöjä päivittäisessä työssään. Tilajien ja asiakkaiden tietojen käyttöä koskevien säännösten muutoksilla voi olla negatiivinen vaikutus Sanoman kykyyn hankkia tilaajia medioilleen ja hyödyntää tietoa liiketoiminnassaan.

Sanoma altistuu poliittisille riskeille etenkin Puolassa, jossa lainsäädännön muutoksilla voi olla merkittävä vaikutus opimisliiketoimintaan. Digitaalisiin sisämarkkinoihin liittyvillä EU-tason muutoksilla voi olla Sanoman kannalta merkittävä vaikutus laadukkaana televisiosisällön kustannustehokkaaseen hankintaan Suomen markkinoille.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Sanoma allekirjoitti 550 milj. euron syndikoidun rahoitussovimuksen yhdeksän yhteistyöpankkinsa kanssa 4.2.2019. Sopimus koostuu kahdesta osasta: 250 milj. euron nelivuotisesta lainasta ja 300 milj. euron viisivuotisesta luottolimiitistä. Laina käytetään suunnitellun Iddinkin yritysoston rahoittamiseen, jonka Sanoma julkisti 11.12.2018. Luottolimiitti korvaa Sanoman aiemman samansuuruisen luottolimiitin ja sitä käytetään konsernin yleisiin rahoitustarpeisiin.

Näkymät vuodelle 2019

Vuonna 2019 Sanoma odottaa konsernin vertailukelpoisen liikevaihdon olevan vuoden 2018 tasolla ja operatiivisen liikevoittoprosentin ilman hankintamenojen poistoja olevan noin 15 % (2018: 15,7 %).

Näkymät perustuvat olettamukseen, että kuluttajien luottamus ja mainosmarkkinoiden kehitys Suomessa ja Hollannissa ovat vuoden 2018 kaltaisella tasolla. Näkymiin ei sisälly oletuksia liittyen suunniteltuun Iddinkin yritysostoon (julkistettu 11.12.2018), joka on arvioitu saatavan päätökseen vuoden 2019 toisella tai kolmannella vuosineljänneksellä.

Osinkoehdotus

Sanoma Oyj:n voitonjakokelpoiset varat 31.12.2018 olivat 486 milj. euroa, josta tilikauden voitto oli 85 milj. euroa. Jakokelpoiset varat olivat yhteensä 695 milj. euroa, vapaan pääoman rahasto 210 milj. euroa mukaan lukien. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että:

- Vuodelta 2018 maksetaan osinkoa 0,45 euroa osakkeelta kahdessa erässä. Ensimmäinen erä, 0,25 euroa, maksetaan osakkeenomistajalle, joka on osingon täsmäytyspäivänä 29.3.2019 merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Ensimmäisen erän osingonmaksupäivä on 5.4.2019. Sanoman hallitus päättää toisen erän, 0,20 euroa, täsmäytyspäivän kokouksessaan lokakuussa. Toisen erän osingonmaksupäivä on arviolta marraskuussa 2019.
- Lahjoitusvaraukseen hallituksen päätettäväksi siirretään 350 000 euroa.
- Omaan pääomaan jätetään 622 milj. euroa.

Vuodesta 2017 alkaen Sanoman tavoitteena on osinkopolitiikkansa mukaisesti jakaa kasvavaa osinkoa, joka on 40–60 %

vuosittaisesta vapaasta rahavirrasta. Hallituksen osingonjakoesitys yhtiökokoukselle perustuu yleiseen makrotaloudelliseen ympäristöön, Sanoman pääomarakenteeseen ja pääomarakennetta koskeviin tavoitteisiin, Sanoman liiketoimintasuunnitelmiin ja investointitarpeisiin sekä edellisvuoden rahavirtoihin ja arvioihin pääomarakenteeseen vaikuttavista tulevista rahavirroista.

Varsinainen yhtiökokous 2019

Sanoma Oyj:n varsinainen yhtiökokous 2019 pidetään keskiviikkona 27.3.2019 kello 14 Marina Congress Centerissä Helsingissä (Katajanokanlaituri 6).

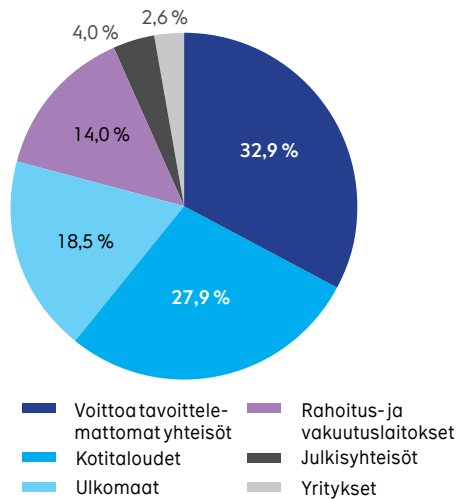
Osake ja osakkeenomistajat

Sanomalla on yksi osakesarja ja kaikki osakkeet tuottavat saman äänioikeuden ja muut osakkeenomistajien oikeudet. Osakkeita ei koske mikään lunastus- tai suostumuslauseke tai siirtorajoitus. Sanoman osakkeella ei ole määrättyä nimellisarvoa tai kirjanpitoarvoa.

Sanoman hallituksella ei ole tiedossa yhtiön osakkeiden omistukseen ja äänivallan käyttöön liittyviä voimassa olevia osakassopimuksia.

Vuoden 2018 lopussa yhtiön hallituksen jäsenten, toimitusjohtajan ja näiden määräysvallassa (arvopaperimarkkinlain 2 luvun 4 pykälän tarkoittamalla tavalla) olevien yhteisöjen yhteenlaskettu omistus vastasi 25,9 % (2017: 25,6 %) kaikista osakkeista ja äänistä. Lisätietoja johdon osakeomistuksesta ja palkitsemisesta on liitetiedossa 30.

OMISTUSRAKENNE 31.12.2018

SUURIMMAT OSAKKEENOMISTAJAT 31.12.2018

Osakkeenomistaja	Osakkeet	%-osuus
1 Jane ja Aatos Erkon Säätiö	39 820 286	24,4
2 Herlin Antti	19 506 800	11,9
Holding Manutas Oy	19 475 000	
Herlin Antti	31 800	
3 Langenskiöld Lars Robin Eljas	12 273 371	7,5
4 Seppälä Rafaela Violet Maria	10 273 370	6,3
5 Helsingin Sanomain Säätiö	5 701 570	3,5
6 Ilmarinen Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö	3 572 220	2,2
7 Näyttelijöiden Vanhuudenkotisäätiö	2 000 000	1,2
8 Noyer Alex	1 908 965	1,2
9 Valtion Eläkerahasto	1 860 000	1,1
10 Aubouin Lorna	1 852 470	1,1
11 Sanoma Oyj	1 061 293	0,7
12 Sr Evli Suomi Pienyhtiöt	823 950	0,5
13 Folkhälsan i Svenska Finland rf Inez och Julius Polins Fond	646 149	0,4
14 Langenskiöld Lars Christoffer Robin	645 996	0,4
15 Langenskiöld Bo Sebastian Eljas	645 963	0,4
16 Langenskiöld Pamela	645 963	0,4
17 WSOY:n Kirjallisuussäätiö	558 609	0,3
18 Werner Söderström Osakeyhtiön eläkesäätiö	553 666	0,3
19 Oy Etra Invest Ab	550 000	0,3
20 Suomen Kulttuurirahasto	502 240	0,3
20 suurinta omistajaa yhteensä	105 402 881	64,4
Hallintarekisteröityjä	26 219 523	16,0
Muut osakkeet	31 943 259	19,6
Yhteensä	163 565 663	100,0

OMISTUSJAKAUMA OSAKKEIDEN MÄÄRÄN MUKAAN 31.12.2018

Osakkeiden määrä	Osakkeenomistajien lukumäärä	%	Osakkeiden lukumäärä	%
1-100	5 524	26,6	320 781	0,2
101-500	8 296	40,0	2 307 868	1,4
501-1 000	2 988	14,4	2 349 953	1,4
1 001-5 000	3 091	14,9	6 839 515	4,2
5 001-10 000	425	2,1	3 036 077	1,9
10 001-50 000	308	1,5	6 098 464	3,7
50 001-100 000	43	0,2	3 183 072	2,0
100 001-500 000	44	0,2	8 498 385	5,2
500 001 +	22	0,1	130 852 099	80,0
Yhteensä	20 741	100,0	163 486 214	99,9
Yhteistileillä			79 449	0,1
Yhteensä			163 565 663	100,0

Oikaisut ja määritelmät

Lopetetut toiminnot

Sanoma ilmoitti 16.1.2018 myyvän Belgian naistenlehtien tuotevalikoimansa. Myyty liiketoiminta luokiteltiin vuoden 2017 taloudellisessa raportoinnissa lopetetuiksi toiminnoiksi. Ellei toisin mainita, kaikki tässä raportissa esitetyt avainluvut ja tuloslaskelmaan liittyvät luvut, mukaan lukien vuoden 2017 vastaavat luvut, sisältävät vain jatkuvat toiminnot. Myynti saatiin päätökseen 29.6.2018. Lisätietoja lopetettujen toimintojen taloudellisesta tuloksesta on liitetiedossa 26.

SBS-yrityskaupan vaikutus – oikaistut avainluvut 2017

Sanoma myi SBS-televisiotoiminnot Hollannissa 19.7.2017. SBS sisältyi Sanoman tuloslaskelmaan 30.6.2017 saakka osana Media Netherlands -liiketoimintasegmenttiä. Raportointikausien vertailtavuuden parantamiseksi tässä raportissa esitetään tietyt konsernin ja Media Netherlandsin vuoden 2017 vertailukelpoiset avainluvut oikaistuina. SBS:n myydyt toiminnot on jätetty kokonaan pois vertailukelpoisista oikaistuista luvuista,

mutta Veronica Uitgeverij sisältyy niihin kokonaan (100 %). Luvut on merkitty termillä ”oikaistu”.

Vaihtoehtoiset tunnusluvut

Sanoma esittää taloudellisessa raportoinnissaan tiettyjä taloudellisia tunnuslukuja, jotka eivät perustu IFRS:ään (ns. vaihtoehtoiset tunnusluvut). Vaihtoehtoiset tunnusluvut eivät sisällä tiettyjä ei-operatiivisia tai ei-kassavirtaperusteisia vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä, ja niiden tarkoituksena on kuvata jatkuvan liiketoiminnan taloudellista kehitystä ja parantaa vertailukelpoisuutta raportointikausien välillä. Vaihtoehtoisia tunnuslukuja ei tule pitää korvaavina mittareina verrattuna IFRS-tilinpäätösnormistossa määriteltyihin tunnuslukuihin.

Sanoma on päivittänyt rahavirtaan liittyvää terminologiaansa ja määritellyt vapaan rahavirran olevan liiketoiminnan rahavirta vähennettynä käyttöomaisuusinvestoinneilla. Termejä vapaa rahavirta ja vapaa osakekohtainen rahavirta käytetään

6.2.2019 alkaen myös Sanoman osinkopolitiikassa, joka on esitetty sivulla 26. Päivitetty terminologia on käytössä tässä katsauksessa.

Lisätietoja on saatavilla osoitteessa sanoma.com. Täsmäytyslaskelmat esitetään s. 31–32. Keskeisten IFRS-tunnuslukujen ja vaihtoehtoisten tunnuslukujen laskentakaavat esitetään s. 33

Avainluvut

milj. euroa	2018	2017 ⁴	2016	2015 ⁵	2014
Liikevaihto ¹	1 315,4	1 434,7	1 554,4	1 716,7	1 901,6
Operatiivinen käyttökate ¹	326,3	392,3	445,1	389,7	392,0
% liikevaihdosta	24,8	27,3	28,6	22,7	20,6
Käyttökate ¹	299,3	-49,5	502,2	266,3	461,4
% liikevaihdosta	22,8	-3,5	32,3	15,5	24,3
Operatiivinen liikevoitto ¹	196,6	176,7	164,9	83,7	118,8
% liikevaihdosta	14,9	12,3	10,6	4,9	6,2
Liikevoittoon sisältyvät vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät ¹	-28,2	-417,2	42,0	-206,8	15,0
Liikevoitto ¹	168,5	-240,5	206,9	-123,1	133,8
% liikevaihdosta	12,8	-16,8	13,3	-7,2	7,0
Tulos ennen veroja ¹	151,1	-262,4	167,3	-151,4	90,7
% liikevaihdosta	11,5	-18,3	10,8	-8,8	4,8
Tilikauden tulos jatkuvista toiminnoista ¹	112,7	-301,6	122,7	-157,7	61,6
% liikevaihdosta	8,6	-21,0	7,9	-9,2	3,2
Tilikauden tulos	125,6	-299,3	116,0	-157,7	61,6
% liikevaihdosta	9,5	-20,9	7,5	-9,2	3,2
Taseen loppusumma	1 519,0	1 590,1	2 605,6	2 765,1	3 016,5
Käyttöomaisuusinvestoinnit ²	32,0	36,5	34,9	54,7	50,7
% liikevaihdosta	2,4	2,4	2,2	3,2	2,7
Vapaa rahavirta ³	108,9	104,7	123,2	-29,2	23,0
Oman pääoman tuotto (ROE), %	22,1	-48,0	10,9	-13,6	4,9
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	18,1	-17,0	9,9	-5,3	6,5
Omavaraisuusaste, %	44,7	38,2	41,0	39,5	42,2
Nettovelkaantumisaste, %	55,3	71,6	78,4	77,8	66,7
Korolliset velat	356,7	412,4	829,6	899,6	918,1
Korottomat velat	550,9	620,1	773,3	833,3	888,9
Korollinen nettovelka	337,8	391,8	786,2	801,2	801,8
Nettovelan suhde oikaistuun käyttökatteeseen	1,4	1,7			
Henkilöstö keskimäärin (kokoaikaisiksi muutettuna) ¹	4 463	4 746	5 171	6 776	8 259
Henkilöstö kauden lopussa (kokoaikaisiksi muutettuna) ¹	4 485	4 425	5 038	6 116	7 583

¹ Vuosien 2016-2018 avainluvut sisältävät ainoastaan jatkuvat toiminnot. Vuosien 2014 ja 2015 avainluvut sisältävät myös vuonna 2017 lopetetuiksi toiminnoiksi luokitellut toiminnot.

² Käyttöomaisuusinvestoinnit vuosilta 2017-2018 on esitetty kassaperusteisesti ja vuosilta 2014-2016 suoriteperusteisesti.

³ Osinkotuotot on esitetty osana vapaata rahavirtaa vuodesta 2016.

⁴ Vertailuluvut on oikaistu johtuen siirtymisestä IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista -standardiin.

⁵ Sanoma muutti valuuttakurssien kirjaamiskäytäntöään kumulatiivisesta valuuttamuunnoksesta periodikohtaiseen valuuttamuunnokseen vuonna 2016. Kirjaamiskäytännön muutoksen johdosta osa aiemmin julkistetuista luvuista muuttui hieman.

Osakekohtaiset avainluvut

euroa	2018	2017 ³	2016	2015 ⁴	2014
Tulos/osake, jatkuvat toiminnot ¹	0,68	-1,02	0,69	-0,91	0,32
Tulos/osake	0,76	-1,00	0,65	-0,91	0,32
Tulos/osake, laimennettu, jatkuvat toiminnot ¹	0,68	-1,02	0,69	-0,91	0,32
Tulos/osake, laimennettu	0,76	-1,00	0,65	-0,91	0,32
Operatiivinen tulos/osake, jatkuvat toiminnot ¹	0,83	0,70	0,50	0,13	0,33
Operatiivinen tulos/osake	0,84	0,72	0,51	0,13	0,33
Vapaa rahavirta/osake ²	0,67	0,64	0,76	-0,18	0,14
Oma pääoma/osake	3,73	3,34	4,39	4,59	5,54
Osinko/osake ⁵	0,45	0,35	0,20	0,10	0,20
Osinko tuloksesta, % ⁵	59,1	neg.	30,8	neg.	62,0
Osinko operatiivisesta tuloksesta, % ⁵	53,4	48,3	39,2	78,3	61,5
Osakekannan markkina-arvo, milj. euroa ⁶	1 379,7	1 774,5	1 338,4	633,7	748,9
Efektiivinen osinkotuotto, % ⁵	5,3	3,2	2,4	2,6	4,3
Hinta/voitto-suhde (P/E-luku)	11,1	neg.	12,7	neg.	14,3
Osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä 31.12. ⁶	162 504 370	163 249 144	162 333 596	162 082 093	162 812 093
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin ⁶	163 084 958	162 544 637	162 291 679	162 721 764	162 812 093
Vuoden alin kurssi	8,01	7,58	3,51	3,13	4,19
Vuoden ylin kurssi	11,47	12,03	9,39	5,95	6,85
Tilikauden keskipurssi	9,28	8,90	6,14	4,28	5,17
Tilikauden päätöskurssi	8,49	10,87	8,25	3,91	4,60
Osakkeiden vaihto, kpl	39 317 670	36 232 649	48 152 687	81 355 104	59 025 525
% osakekannasta	24,1	22,3	29,7	50,0	36,3

¹ Vuosien 2016-2018 avainluvut sisältävät ainoastaan jatkuvat toiminnot. Vuosien 2014 ja 2015 avainluvut sisältävät myös vuonna 2017 lopetetuiksi toiminnoiksi luokitellut toiminnot.

² Osinkotuotto on esitetty liiketoiminnan rahavirrassa vuodesta 2016. Vuosina 2014 ja 2015 ne sisältyivät investointien rahavirtaan.

³ Vertailuluvut on oikaistu johtuen siirtymisestä IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista -standardiin.

⁴ Sanoma muutti valuuttakurssien kirjaamiskäytäntöään kumulatiivisesta valuuttamuunnoksesta periodikohtaiseen valuuttamuunnokseen vuonna 2016. Kirjaamiskäytännön muutoksen johdosta osa aiemmin julkistetuista luvuista muuttui hieman.

⁵ Vuodelta 2018 hallituksen esitys yhtiökokoukselle.

⁶ Osakemäärät eivät sisällä yhtiön hallussa olevia omia osakkeita.

Operatiivisen liikevoiton muodostuminen

JATKUVAT TOIMINNOT

milj. euroa	2018	2017
Liikevoitto	168,5	-240,5
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät ¹		
MEDIA FINLAND		
Myyntivoitot/ -tappiot	2,3	10,8
Rakennejärjestelykulut	-9,4	-4,5
MEDIA NETHERLANDS		
Myyntivoitot/ -tappiot ²	-2,7	-424,9
Rakennejärjestelykulut	-19,4	-12,1
Muut		
Belgian etuus pohjaisen eläkejärjestelyn muutos	3,6	
LEARNING		
Arvon alentumiset		-7,8
Rakennejärjestelykulut	-5,1	-6,2
Muut		
Etuus pohjaisen eläkejärjestelyn muutos		2,3
MUUT YHTIÖT		
Myyntivoitot/ -tappiot	2,7	25,8
Rakennejärjestelykulut	-0,1	-0,5
Yhteensä	-28,2	-417,2
Operatiivinen liikevoitto, jatkuvat toiminnot	196,6	176,7

milj. euroa	2018	2017
Operatiivinen liikevoitto, jatkuvat toiminnot	196,6	176,7
Poistot ja arvonalentumiset	130,8	191,0
Poistoihin ja arvonalentumisiin sisältyvät vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	1,1	-24,6
Operatiivinen käyttökate, jatkuvat toiminnot	326,3	392,3
Rahoitustuottojen ja -kulujen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät		
Arvon alentumiset	-0,7	-0,1
Yhteensä	-0,7	-0,1
Määräysvallattomien omistajien osuuteen sisältyvät vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät ²		138,4
Lopetettujen toimintojen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät		
Myyntivoitot/ -tappiot ³	33,0	
Arvon alentumiset	-0,4	-2,5
Rakennejärjestelykulut	-20,9	-0,5
Muut	3,6	
Yhteensä	15,3	-3,1

¹ Vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ei ole tilintarkastettu.

² Vuonna 2017 liikevoittoon sisältyvä -424,2 milj. euron tappio ja määräysvallattomien omistajien osuuteen sisältyvä 138,3 milj. euron oikaisu liittyivät SBS:n myymiseen. Kokonaisvaikutus emoyhtiön omistajille kuuluvaan tilikauden tulokseen oli -286,2 milj. euroa.

³ 33,0 milj. euron myyntivoitto vuonna 2018 liittyy Belgian naistenlehtien tuotevalikoiman myyntiin.

Operatiivisen osakekohtaisen tuloksen muodostuminen

milj. euroa	2018	2017
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos	124,2	-162,7
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät ¹	13,2	280,5
Operatiivinen emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos	137,4	117,8
Ulkona oleva osakeantioikaistu osakemäärä keskimäärin	163 084 958	162 544 637
Operatiivinen osakekohtainen tulos	0,84	0,72

¹ Operatiivista osakekohtaista tulosta laskettaessa on vähennetty verovaikutus sekä määräysvallattomien omistajien osuus vertailukelpoisuuteen vaikuttavista eristä.

Korollisen nettovelan muodostuminen

milj. euroa	31.12.2018	31.12.2017
Pitkäaikaiset rahoitusvelat	4,3	196,3
Lyhytaikaiset rahoitusvelat	352,4	216,1
Rahavarat	-18,8	-20,6
Korollinen nettovelka	337,8	391,8

Avainlukujen laskentakaavat

Omavaraisuusaste, %	= $\frac{\text{Oma pääoma yhteensä}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}} \times 100$	Osakekohtainen tulos	= $\frac{\text{Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos - verovaiikutuksella oikaistu hybridilainan korko}}{\text{Ulkona oleva osakeantioikaistu osakemäärä keskimäärin}}$
Nettovelkaantumisaste, %	= $\frac{\text{Korolliset velat - rahavarat}}{\text{Oma pääoma yhteensä}} \times 100$	Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	= Myyntivoitot/-tappiot, rakennejärjestelykulut ja arvonalentumiset, jotka ylittävät 1 milj. euroa
Vapaa rahavirta	= Liiketoiminnan rahavirta - käyttöomaisuusinvestoinnit	Operatiivinen osakekohtainen tulos	= $\frac{\text{Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos - verovaiikutuksella oikaistu hybridilainan korko - vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät}}{\text{Ulkona oleva osakeantioikaistu osakemäärä keskimäärin}}$
Vapaa rahavirta/osake	= $\frac{\text{Vapaa rahavirta}}{\text{Ulkona oleva osakeantioikaistu osakemäärä keskimäärin}}$	Oma pääoma/osake	= $\frac{\text{Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Ulkona oleva osakeantioikaistu osakemäärä tilinpäätöspäivänä}}$
Korollinen nettovelka	= Korolliset velat - rahavarat	Osinkosuhte, %	= $\frac{\text{Osinko/osake}}{\text{Tulos/osake}} \times 100$
Käyttökate (EBITDA)	= Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset	Osinkosuhte operatiivisesta tuloksesta, %	= $\frac{\text{Osinko/osake}}{\text{Operatiivinen osakekohtainen tulos}} \times 100$
Nettovelan suhde oikaistuun käyttökatteeseen	= $\frac{\text{Suhdeluvun laskennassa käytetty oikaistu käyttökate on 12 kuukauden rullaava operatiivinen käyttökate, joka sisältää ostetut toiminnot mutta ei myytyjä toimintoja ja jossa ohjelmaoikeudet ja sisältöoikeudet on siirretty käyttökateen yläpuolelle.}}{\text{Nettovelka}}$	Efektiivinen osinkotuotto, %	= $\frac{\text{Osinko/osake}}{\text{Viimeinen kaupantekokurssi tilinpäätöspäivänä}} \times 100$
Oman pääoman tuotto (ROE), %	= $\frac{\text{Tilikauden tulos}}{\text{Oma pääoma yhteensä (kuukausitaseiden keskiarvo)}} \times 100$	Hinta/voitto -suhde	= $\frac{\text{Viimeinen kaupantekokurssi tilinpäätöspäivänä}}{\text{Tulos/osake}}$
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	= $\frac{\text{Tulos ennen veroja + korko- ja muut vieraan pääoman rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma - korottomat velat (kuukausitaseiden keskiarvo)}} \times 100$	Osakekannan markkina-arvo	= $\frac{\text{Ulkona oleva osakemäärä tilinpäätöspäivänä}}{\text{viimeinen kaupantekokurssi tilinpäätöspäivänä}}$

Konsernitilinpäätös

● Konsernin tuloslaskelma.....	35
● Konsernin laaja tuloslaskelma.....	36
● Konsernitase.....	37
● Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista.....	38
● Konsernin rahavirtalaskelma.....	39
● Konsernitilinpäätöksen liitetiedot.....	40

● Tilintarkastettu

Konsernin tuloslaskelma

milj. euroa	Liite	2018	Oikaistu ¹ 2017
LIIKEVAIHTO	2, 3	1 315,4	1 434,7
Liiketoiminnan muut tuotot	4	29,6	64,8
Materiaalit ja palvelut ²	6	-466,4	-469,2
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	5, 20, 30	-316,0	-340,1
Liiketoiminnan muut kulut ^{2, 3}	6	-268,1	-744,1
Osuus yhteisyritysten tuloksista	13	4,8	4,4
Poistot ja arvonalentumiset	10-12	-130,8	-191,0
LIIKEVOITTO		168,5	-240,5
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	13	-0,1	1,4
Rahoitustuotot	7	5,1	12,9
Rahoituskulut	7	-22,5	-36,2
TULOS ENNEN VEROJA		151,1	-262,4
Tuloverot	8	-38,4	-39,1
TILIKAUDEN TULOS JATKUVISTA TOIMINNOISTA		112,7	-301,6
LOPETETUT TOIMINNOT			
Tilikauden tulos lopetetuista toiminnoista	26	12,9	2,3
TILIKAUDEN TULOS		125,6	-299,3

milj. euroa	Liite	2018	Oikaistu ¹ 2017
Tilikauden tuloksen jakautuminen jatkuvista toiminnoista:			
Emoyhtiön omistajille		111,3	-165,0
Määräysvallattomille omistajille ³		1,3	-136,6
Tilikauden tuloksen jakautuminen lopetetuista toiminnoista:			
Emoyhtiön omistajille		12,9	2,3
Määräysvallattomille omistajille		-	-
Tilikauden tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		124,2	-162,7
Määräysvallattomille omistajille ³		1,3	-136,6
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos:	9		
Osakekohtainen tulos, euroa, jatkuvat toiminnot		0,68	-1,02
Laimennettu osakekohtainen tulos, euroa, jatkuvat toiminnot		0,68	-1,02
Osakekohtainen tulos, euroa, lopetetut toiminnot		0,08	0,01
Laimennettu osakekohtainen tulos, euroa, lopetetut toiminnot		0,08	0,01
Osakekohtainen tulos, euroa		0,76	-1,00
Laimennettu osakekohtainen tulos, euroa		0,76	-1,00

¹ Vertailuluvut on oikaistu johtuen siirtymisestä IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista -standardiin.

² Suoraan myyntiin liittyvät myynti- ja komissiokulut on siirretty muista liiketoiminnan kuluista materiaalit ja palvelut -ryhmään.

³ Vuonna 2017 liikevoittoon sisältyvä -424,2 milj. euron tappio ja määräysvallattomien omistajien osuuteen sisältyvä 138,3 milj. euron oikaisu liittyivät SBS:n myyntiin. Kokonaisvaikutus emoyhtiön omistajille kuuluvaan tilikauden tulokseen oli -286,2 milj. euroa.

Lopetetut toiminnot sisältävät Belgian naistenlehtien liiketoiminnan, joka luokiteltiin lopetetuiksi toiminnoiksi vuonna 2017. Myynti saatiin päätökseen 29.6.2018.

Konsernin laaja tuloslaskelma ²

milj. euroa	2018	Oikaistu ¹ 2017
Tilikauden tulos	125,6	-299,3
Muut laajan tuloksen erät:		
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		
Muuntoerojen muutos	-0,8	2,7
Osuus pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävien yritysten muista laajan tuloksen eristä	0,0	0,0
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	-7,7	6,9
Etuuspohjaisista eläkkeistä kirjatut verot	1,5	-1,9
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	-6,9	7,7
TILIKAUDEN LAAJA TULOS YHTEENSÄ	118,6	-291,6
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:		
Emoyhtiön omistajille	117,3	-155,0
Määräysvallattomille omistajille	1,3	-136,6

¹ Vertailuluvut on oikaistu johtuen siirtymisestä IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista -standardiin.

² Konsernin laaja tulos sisältää jatkuvat ja lopetettut toiminnot.

Konsernitase

VARAT

milj. euroa	Liite	31.12. 2018	Oikaistu ¹ 31.12. 2017	Oikaistu ¹ 1.1. 2017
PITKÄAIKAISET VARAT				
Aineelliset hyödykkeet	4, 6, 10	37,4	44,7	57,8
Sijoituskiinteistöt	4, 6, 11	10,3	13,9	24,5
Liikearvo	12	935,7	934,6	1 663,0
Muut aineettomat hyödykkeet	12	250,4	251,1	432,8
Pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävät sijoitukset	13	18,4	20,8	21,3
Myytavissä olevat sijoitukset	14		4,0	5,0
Muut sijoitukset	14	3,7		
Laskennalliset verosaamiset	8	9,9	18,0	30,5
Myyntisaamiset ja muut saamiset	5, 15	14,3	22,7	21,8
PITKÄAIKAISET VARAT YHTEENSÄ		1 280,1	1 309,8	2 256,6
LYHYTAIKAISET VARAT				
Vaihto-omaisuus	16	36,9	40,5	41,4
Verosaamiset		10,4	6,9	2,2
Sopimukseen perustuvat omaisuuserät	3	5,2	6,2	6,0
Myyntisaamiset ja muut saamiset	17	167,6	203,7	250,0
Rahavarat	18	18,8	20,6	43,4
LYHYTAIKAISET VARAT YHTEENSÄ		238,8	277,8	343,1
Myytäväinä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot	26		2,4	6,8
VARAT YHTEENSÄ		1 519,0	1 590,1	2 606,4

¹ Vertailuluvut on oikaistu johtuen siirtymisestä IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista - standardiin.

31.12.2017 myytävänä oleviin omaisuuseriin ja lopetettuihin toimintoihin sisältyi Belgian naistenlehtien tuotevalikoima.

OMA PÄÄOMA JA VELAT

milj. euroa	Liite	31.12. 2018	Oikaistu ¹ 31.12. 2017	Oikaistu ¹ 1.1. 2017
OMA PÄÄOMA				
19,20				
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma				
Osakepääoma		71,3	71,3	71,3
Omat osakkeet		-8,4	-1,4	-2,1
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		209,8	209,8	203,3
Muuntoerot		-19,3	-18,5	-21,3
Kertyneet voittovarot		353,0	284,3	455,7
		606,4	545,4	706,8
Määräysvallattomien omistajien osuus		5,0	1,7	289,5
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		611,4	547,1	996,4
PITKÄAIKAISET VELAT				
Laskennalliset verovelat	8	32,7	38,5	60,4
Eläkevelvoitteet	5	8,4	9,7	13,7
Varaukset	21	8,9	9,0	7,6
Rahoitusvelat	22	4,3	196,3	239,1
Sopimukseen perustuvat velat	3	5,1		
Ostovelat ja muut velat	23	11,0	19,7	42,9
PITKÄAIKAISET VELAT YHTEENSÄ		70,4	273,3	363,7
LYHYTAIKAISET VELAT				
Varaukset	21	25,1	17,1	18,1
Rahoitusvelat	22	352,4	216,1	590,5
Verovelat		13,3	13,0	6,8
Sopimukseen perustuvat velat	3	142,1	153,3	152,8
Ostovelat ja muut velat	23	304,2	359,7	477,9
LYHYTAIKAISET VELAT YHTEENSÄ		837,2	759,2	1 246,1
Myytäväinä oleviin omaisuuseriin ja lopetettuihin toimintoihin liittyvät velat	26		10,6	0,3
VELAT YHTEENSÄ		907,6	1 043,0	1 610,1
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		1 519,0	1 590,1	2 606,4

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

milj. euroa	Liite	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma						Määräysvallattomien omistajien osuus	Yhteensä
		Osakepääoma	Omat osakkeet	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muuntoerot	Kertyneet voittovarot	Yhteensä		
Oma pääoma 31.12.2016		71,3	-2,1	203,3	-21,3	461,8	713,0	289,5	1 002,5
IFRS 15 käyttöönoton vaikutus 1.1.2017						-6,1	-6,1		-6,1
Oma pääoma 1.1.2017	19	71,3	-2,1	203,3	-21,3	455,7	706,8	289,5	996,4
Tilikauden tulos						-162,7	-162,7	-136,6	-299,3
Muut laajan tuloksen erät					2,8	4,9	7,7		7,7
Tilikauden laaja tulos yhteensä					2,8	-157,8	-155,0	-136,6	-291,6
Osakemerkintä optioilla				6,4			6,4		6,4
Osakeperusteiset kannustinjärjestelyt	20					1,8	1,8		1,8
Osakkeiden luovutus	20		0,7			-0,7			
Osingonjako						-32,5	-32,5	-1,6	-34,1
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä			0,7	6,4		-31,4	-24,3	-1,6	-25,9
Hankinnat ja muut muutokset määräysvallattomien omistajien osuudessa						17,8	17,8	-149,7	-131,9
Tytäryhtiöomistusosuuksien muutokset						17,8	17,8	-149,7	-131,9
Maksamattomien osinkojen palautus						0,0	0,0		0,0
Oma pääoma 31.12.2017		71,3	-1,4	209,8	-18,5	284,3	545,4	1,7	547,1
Oma pääoma 31.12.2017		71,3	-1,4	209,8	-18,5	284,3	545,4	1,7	547,1
IFRS 9 käyttöönoton vaikutus 1.1.2018						1,1	1,1		1,1
IFRS 2 muutoksen käyttöönoton vaikutus 1.1.2018						5,8	5,8		5,8
Oma pääoma 1.1.2018	19	71,3	-1,4	209,8	-18,5	291,2	552,3	1,7	553,9
Tilikauden tulos						124,2	124,2	1,3	125,6
Muut laajan tuloksen erät					-0,8	-6,2	-6,9		-6,9
Tilikauden laaja tulos yhteensä					-0,8	118,1	117,3	1,3	118,6
Omien osakkeiden hankinta			-7,7				-7,7		-7,7
Osakeperusteiset kannustinjärjestelyt	20					2,9	2,9		2,9
Osakkeiden luovutus	20		0,7			-0,7			
Osingonjako						-57,1	-57,1	-0,8	-57,9
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä			-7,0			-54,8	-61,8	-0,8	-62,6
Hankinnat ja muut muutokset määräysvallattomien omistajien osuudessa						-1,3	-1,3	2,8	1,5
Tytäryhtiöomistusosuuksien muutokset						-1,3	-1,3	2,8	1,5
Oma pääoma 31.12.2018		71,3	-8,4	209,8	-19,3	353,0	606,4	5,0	611,4

Konsernin rahavirtalaskelma

Sisältää jatkuvat ja lopetetut toiminnot.

milj. euroa	Liite	2018	Oikaistu ¹ 2017
LIIKETOIMINTA			
Tilikauden tulos		125,6	-299,3
Oikaisut			
Tuloverot	8	44,3	40,5
Rahoituskulut	7	22,5	36,2
Rahoitustuotot	7	-5,1	-12,9
Osuus pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävien yritysten tuloksista	13	-4,7	-5,7
Poistot ja arvonalentumiset		131,4	195,1
Käyttöomaisuuden ja muiden sijoitusten myyntivoitot ja -tappiot		-36,0	420,3
Muut oikaisut		2,9	1,1
Oikaisut yhteensä		155,2	674,5
Käyttöpääoman muutos			
Myynti- ja muiden saamisten muutos		44,0	3,6
Vaihto-omaisuuden muutos		3,4	0,9
Osto- ja muiden velkojen ja varausten muutos		-59,2	-21,5
Esitysoikeuksien ja sisällöntuotannon hankinnat		-77,3	-167,2
Saagut osingot		5,1	5,5
Maksetut korot		-10,0	-22,1
Muut rahoituserät		-1,5	1,6
Maksetut verot		-44,4	-34,7
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		140,9	141,2
INVESTOINNIT			
Käyttöomaisuusinvestoinnit		-32,0	-36,5
Hankitut liiketoiminnot	27	-15,9	-3,1
Hankitut yhteis- ja osakkuusyritykset	13	0,0	-1,5
Muiden sijoitusten hankinnat		-0,1	

milj. euroa	Liite	2018	Oikaistu ¹ 2017
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myynnit ²		9,7	47,6
Myydyt liiketoiminnot ³	27	22,0	235,4
Myydyt yhteis- ja osakkuusyritykset	13	0,2	2,0
Muiden sijoitusten myynnit		0,8	0,8
Myönnettyt lainat		0,0	0,0
Lainasaamisten takaisinmaksut		1,2	0,3
Saadut korot		0,5	0,3
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		-13,7	245,2
RAHAVIRTA ENNEN RAHOITUSTA		127,2	386,4
RAHOITUS			
Osakemerkinnöistä saadut maksut			6,4
Määräysvallattomien omistajien pääomasijoitukset		2,2	
Omien osakkeiden hankinta		-7,7	
Lyhytkiertoisten lainojen muutokset		-1,1	-217,8
Muiden lainojen nostot		0,0	172,5
Muiden lainojen takaisinmaksut		-51,2	-326,3
Rahoitusleasingvelkojen maksut		-0,3	-0,3
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnat	27	-11,2	-11,2
Maksetut osingot		-57,9	-34,1
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		-127,0	-410,7
Rahavirtalaskelman mukainen rahavarojen muutos		0,2	-24,3
Rahavarojen kurssierot		-0,3	-0,2
Rahavarojen nettomuutos		-0,1	-24,5
Rahavarat 1.1.		18,6	43,1
Rahavarat 31.12.	18	18,4	18,6

¹ Vertailuluvut on oikaistu johtuen siirtymisestä IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista -standardiin.

² Aineellisten hyödykkeiden myynteihin vuonna 2017 sisältyi Ludviginkadulla Helsingissä sijaitsevan toimistokiinteistön myynti.

³ Belgian naistenlehtien tuotevalikoiman myynti sekä sisältömarkkinoinnin liiketoiminnan, Head Officen, myynti sisältyvät liiketoimintojen myynteihin vuonna 2018. Vuonna 2017 myytyjä liiketoimintoja olivat SBS, Sanoma Baltics ja Kieskeurig.nl.

Rahavirtalaskelman mukaiset rahavarat sisältävät rahat ja pankkisaamiset sekä luotolliset sekkitilit 0,4 milj. euroa (2017: 2,0) 31.12.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1. Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet	41
2. Toimintasegmentit	52
3. Liikevaihto	56
4. Liiketoiminnan muut tuotot	59
5. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	59
6. Materiaalit ja palvelut ja liiketoiminnan muut kulut	63
7. Rahoituserät	64
8. Tuloverot ja laskennalliset verot	64
9. Osakekohtainen tulos	67
10. Aineelliset hyödykkeet	68
11. Sijoituskiinteistöt	69
12. Aineettomat hyödykkeet	70
13. Pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävät sijoitukset	72
14. Muut sijoitukset	73
15. Myyntisaamiset ja muut saamiset, pitkäaikaiset	73
16. Vaihto-omaisuus	74
17. Myyntisaamiset ja muut saamiset, lyhytaikaiset	74
18. Rahavarat	74
19. Oma pääoma	75
20. Osakeperusteiset maksut	76
21. Varaukset	79
22. Rahoitusvelat	79
23. Ostovelat ja muut velat	81
24. Vastuositoumukset ja ehdolliset velat	81
25. Rahoitusriskien hallinta	82
26. Myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot	86
27. Hankitut ja myydyt liiketoiminnot	87
28. Tytäryhtiöt ja omistusyhteisyritykset	89
29. Lähipiiritapahtumat	92
30. Johdon kompensatiot, etuudet ja omistukset	93
31. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat	95

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1. Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Konsernin perustiedot

Sanoma-konsernilla oli vuonna 2018 kolme segmenttiä, jotka ovat sen strategiset liiketoimintayksiköt: Sanoma Media Finland, Sanoma Media Netherlands ja Sanoma Learning. Tämä on linjassa liiketoimintojen johtamisen kanssa. Media Finland on Suomen johtava mediatalo, joka tarjoaa tietoa, elämyksiä, inspiraatiota ja viihdettä niin sanoma- ja aikakauslehdissä kuin televisiossa, radiossa, livetapahtumissa, verkossa ja mobiilissa. Media Netherlands käsittää Hollannin kuluttajamediatoiminnot (aikakauslehdet, uutiset, tapahtumat, yritysjulkaisut, sähköiset kauppapaikat, verkkosivut ja sovellukset), sisustuslehtiliiketoiminnan Belgiassa ja Aldipress-lehtijakeluyhtiön. Learning on Euroopan johtava oppimisen yhtiö, jonka digitaalisia ja painettuja oppimiskursseja jokaisen oppilaan taitojen täysimittaisessa kehittämisessä käyttää yli miljoona opettajaa. Se toimii Puolassa, Hollannissa, Suomessa, Belgiassa ja Ruotsissa. Lopetetut toiminnot sisältävät Belgian naistenlehtien tuotevalikoiman, joka luokiteltiin lopetuiksi toiminnoiksi vuonna 2017. Sanoma myi liiketoiminnan vuoden 2018 toisella neljänneksellä.

Sanoma-konsernin emoyhtiö Sanoma Oyj:n osake on listattu Nasdaq Helsingissä. Emoyhtiön kotipaikka on Helsinki ja rekisteröity osoite on Töölönlahdenkatu 2, 00100 Helsinki.

Sanoma Oyj:n hallitus on hyväksynyt 5.2.2019 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa osoitteessa sanoma.com tai emoyhtiön pääkonttorista.

Tilinpäätöksen laatimisperusta

Sanoman konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti, ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2018 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitoa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) n:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot täyttävät suomalaisen kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön vaatimukset.

Tilinpäätöstiedot esitetään miljoonina euroina, ja ne perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin, ellei laadintaperiaatteissa ole muuta kerrottu. Tilinpäätöksessä esitetyt luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta. Tunnusluvut on laskettu käyttäen tarkkoja arvoja.

Sovelletut uudet ja muutetut standardit

Konserni on soveltanut 1.1.2018 alkaen seuraavia uusia ja uudistettuja standardeja ja tulkintoja:

- **IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista** (voimaan 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Konserni on ottanut käyttöönsä IFRS 15 -standardin 1.1.2018 alkaen. Tämän seurauksena konserni on muuttanut tilinpäätösperiaatettaan tuottojen kirjaamisesta alla eritellyn mukaisesti. Konserni on soveltanut IFRS 15 -standardia takautuvasti. Tilinpäätösperiaatteiden muutokset ja niiden vaikutus lukuihin on esitetty alla.

Mediasegmentit – Uusiin tilauksiin liittyvät premium-tuotteet

Uudelle tilaajalle toimitettavaa premium-tuotetta pidetään erillisenä suoritusvelvoitteena. IFRS 15:n mukaan premium-tuotteen erillismyyntihinta tuloutetaan, kun tuotteen hallinta siirretään asiakkaalle (point-in-time). Tämä muutos koskee sekä Media Netherlandsia että Media Finlandia.

Learning-segmentti – Hybridioppimiskurssit

Hybridioppimiskurssit (painetun ja digitaalisen tuotteen yhdistelmä) tuloutettiin aiemmin osittain yhtenä ajankohtana (point-in-time) ja osittain ajan kuluessa (over-time). IFRS 15 -standardin mukaisesti hybridioppimiskurssien osat käsitellään erillisinä suoritusvelvoitteina. Painettujen tuotteiden osalta tuotot tuloutetaan, kun tuotteen hallinta siirretään asiakkaalle (point-in-time). Digitaalisissa tuotteissa annetaan käyttöoikeus verkko-oppimisalustoihin, ja tuotot kirjataan siltä ajanjaksolta (over-time), jonka ajan asiakkaalla on alustan käyttöoikeus (yleensä koulun lukuvuosi).

Laadintaperiaatteen muutoksen vaikutukset konsernin laajan tuloslaskelman vertailutietoihin on esitetty seuraavassa taulukossa. Lisätietoa IFRS 15 standardin vaikutuksista julkaistiin erillisellä tiedotteella 29.3.2018.

TULOSLASKELMA

milj. euroa	Oikaistu 2017	Muutos 2017	Julkaistu 2017
LIIKEVAIHTO	1434,7	1,4	1433,4
Liiketoiminnan muut tuotot	64,8	1,4	63,4
Materiaalit ja palvelut ¹	-469,2	-4,1	-453,2
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-340,1	0,0	-340,1
Liiketoiminnan muut kulut ¹	-744,1	-0,2	-755,8
Osuus yhteisyritysten tuloksista	4,4	0,0	4,4
Poistot ja arvonalentumiset	-191,0	0,0	-191,0
LIIKEVOITTO	-240,5	-1,5	-238,9
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	1,4	0,0	1,4
Rahoitustuotot	12,9	0,0	12,9
Rahoituskulut	-36,2	0,0	-36,2
TULOS ENNEN VEROJA	-262,4	-1,5	-260,9
Tuloverot	-39,1	0,3	-39,4
TILIKAUDEN TULOS JATKUVISTA TOIMINNOISTA	-301,6	-1,2	-300,3
LOPETETUT TOIMINNOT			
Tilikauden tulos lopetetuista toiminnoista	2,3	0,0	2,3
TILIKAUDEN TULOS	-299,3	-1,2	-298,1
TILIKAUDEN LAAJA TULOS YHTEENSÄ	-291,6	-1,2	-290,3

¹ Suoraan myyntiin liittyvät myynti- ja komissiokulut on siirretty muista liiketoiminnan kuluista materiaalit ja palvelut -ryhmään.

Vaikutukset taseen ja rahavirtalaskelman vertailutietoihin esitetään seuraavissa taulukoissa.

IFRS 15 VAIKUTUS KONSERNITASEESEEN

milj. euroa	31.12.2017
VARAT	
Laskennalliset verosaamiset	0,6
Myyntisaamiset ja muut saamiset	0,3
VARAT YHTEENSÄ	0,9
OMA PÄÄOMA JA VELAT	
Oma pääoma yhteensä	-7,4
Laskennalliset verovelat	0,3
Verovelat	-2,1
Ostovelat ja muut velat	10,2
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	0,9

IFRS 15 VAIKUTUS KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMAAN

milj. euroa	2017
LIIKETOIMINTA	
Tilikauden tulos	-1,2
Oikaisut	
Tuloverot	-0,3
Käyttöpääoman muutos	1,5
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA	-

- IFRS 9 **Rahoitusinstrumentit** ja siihen tehdyt muutokset (voimaan 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IFRS 9 korvaa nykyisen standardin IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen. Standardi sisältää uudistetut rahoitusvarojen sekä -velkojen luokittelu- ja arvostamisperiaatteet sekä rahoitusvarojen arvonalentumisen arviointiin uuden, odotettuihin luottotappioihin perustuvan mallin. Tämän lisäksi suojauslaskentaa koskevat säännökset on uudistettu.

Standardin soveltaminen vaikutti rahoitusvarojen luokitteluun ja arvostamiseen. IFRS 9 sisältää kolme luokitteluryhmää rahoitusvaroille: jaksotettu hankintameno, käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta ja käypään arvoon tuloslaskelman kautta. Sanoman rahoitusvarojen arvostaminen ei muuttunut muiden kuin osakesijoitusten osalta. Standardi poisti mahdollisuuden kirjata listaamattomat osakesijoitukset, joilla ei käydä kauppaa aktiivisilla markkinoilla ja joiden käypä arvo ei ole luotettavasti määritettävissä, hankintamenoon. Sanoma sovelsi tätä helpotusta, joten IFRS 9 -standardin soveltamisen myötä Sanoma siirtyi arvostamaan tällaiset muut osakesijoitukset käypään arvoon. Näiden osakesijoitusten määrä on vähäinen, joten muutoksella ei ollut olennaista vaikutusta.

IFRS 9 muutti myös rahoitusvelan muutosten kirjapitokäsittelyä. Sanoma laski 2016 liikkeeseen joukkovelkakirjalainan, josta saadut varat käytettiin täysimääräisesti vuonna 2012 liikkeeseen lasketun joukkovelkakirjalainan osittaiseen takaisinostoon. IFRS 9 -standardin mukaan yrityksen tulee kirjata sopimusperusteisten kassavirtojen erosta johtuva voitto tai tappio tulokseen, kun rahoitusvelan muutos tapahtuu. IAS 39 -standardia sovellettaessa Sanoma jaksotti voiton muutetun rahoitusvelan juoksuajalle. Tämän laskentaperiaatemuutoksen vaikutus ei ollut olennainen.

Suurin osa konsernin jaksotettuun hankintamenoan arvostettavista rahoitusvaroista on myyntisaamisia. Myyntisaamisten lisäksi Sanomalla on myös muita rahoitusvaroja, mutta niiden määrä ei ole olennainen. IFRS 9 -standardin soveltaminen muutti myyntisaamisten luottotappioiden kirjauskäytäntöä, sillä IFRS 9 -standardin mukaan luottotappiovarausta kirjataan myös erääntymättömistä myyntisaamisista ja luottotappiovarausta kirjattaessa tulee ottaa huomioon myös tulevaisuuden odotukset. Myyntisaamisiin Sanoma soveltaa IFRS 9:n mahdollistamaa yksinkertaistettua lähestymistapaa, jonka mukaan saamisten alkupe- räisestä kirjaamisajankohdasta lukien on kirjattava koko voimassaoloajalta odotettavissa olevat luottotappiot. Tällä muutoksella ei ollut merkittävää vaikutusta luottotappiovarauksen määrään. Sanoma soveltaa odotettavissa olevien luottotappioiden kirjaamisen yleistä lähestymistapaa velkainstrumentteihin, jotka arvostetaan jaksotettuun hankintamenoan, mutta luottotappioita ei ole kirjattu, sillä näiden instrumenttien määrä on vähäinen ja niihin liittyvän luottoriskin arvioidaan olevan pieni.

Sanomalla ei ole suojauslaskettavia johdannaisia, joten standardin suojauslaskentaa koskevilla säännöksillä ei ollut vaikutusta konserniin.

Sanoma ei soveltanut standardia takautuvasti vaan oikaisi 1.1.2018 aloittavaa tasetta standardin soveltamisen vaikutuksella. Vertailutietoja ei ole oikaistu. IFRS 9 -standardin soveltamisen vaikutus Sanoma-konsernin lukuihin ei ollut merkittävä.

Seuraavassa taulukossa esitetään verovaikutuksella oikaistuna IFRS 9 -standardin soveltamisen vaikutus voittovaroihin 1.1.2018.

IFRS 9 SOVELTAMISEN VAIKUTUS VOITTOVAROIHIN

	1.1.2018
IFRS 9:n mukaisten odotettujen luottotappioiden kirjaaminen	0,0
Osakesijoitukset	1,1
Joukkovelkakirjalaina	0,2
Verovaikutus	-0,2
Yhteensä	1,1

Seuraavassa taulukossa esitetään vanha IAS 39 mukainen luokittelu sekä uusi IFRS 9 mukainen luokittelu rahoitusvarojen ja -velkojen osalta.

	Liite	IAS 39 mukainen luokittelu	Uusi IFRS 9 mukainen luokittelu	IAS 39 mukainen kirjanpitoarvo	Uusi IFRS 9 mukainen kirjanpitoarvo	Muutos
Pitkäaikaiset rahoitusvarat						
Osakkeet	14. Muut sijoitukset	Myytavissä olevat sijoitukset	Käypä arvo tulosvaikutteisesti	4,0	5,1	1,1
Lainasaamiset	15. Myynti ja muut saamiset, pitkäaikaiset	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettu hankintameno	1,8	1,8	-
Muut saamiset	15. Myynti ja muut saamiset, pitkäaikaiset	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettu hankintameno	4,1	4,1	-
Lyhytaikaiset rahoitusvarat						
Myyntisaamiset	17. Myyntisaamiset ja muut saamiset, lyhytaikaiset	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettu hankintameno	144,9	144,9	0,0
Rahavarat	18. Rahavarat	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettu hankintameno	20,6	20,6	-
Muut saamiset	17. Myyntisaamiset ja muut saamiset, lyhytaikaiset	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettu hankintameno	2,7	2,7	-
Johdannaiset	17. Myyntisaamiset ja muut saamiset, lyhytaikaiset	Käypä arvo tulosvaikutteisesti	Käypä arvo tulosvaikutteisesti	0,0	0,0	-
Pitkäaikaiset rahoitusvelat						
Joukkovelkakirjalainat	22. Rahoitusvelat	Jaksotettu hankintameno	Jaksotettu hankintameno	194,7	194,5	-0,2
Rahoitusleasingvelat	22. Rahoitusvelat	Jaksotettu hankintameno	Jaksotettu hankintameno	1,5	1,5	-
Muut velat	22. Rahoitusvelat	Jaksotettu hankintameno	Jaksotettu hankintameno	0,1	0,1	-
Jaksotettuun hankintamenoan arvostettavat muut velat	23. Ostovelat ja muut velat	Jaksotettu hankintameno	Jaksotettu hankintameno	12,6	12,6	-
Lyhytaikaiset rahoitusvelat						
Lainat rahoituslaitoksilta	22. Rahoitusvelat	Jaksotettu hankintameno	Jaksotettu hankintameno	52,0	52,0	-
Yritystodistukset	22. Rahoitusvelat	Jaksotettu hankintameno	Jaksotettu hankintameno	148,6	148,6	-
Rahoitusleasingvelat	22. Rahoitusvelat	Jaksotettu hankintameno	Jaksotettu hankintameno	0,2	0,2	-
Muut velat	22. Rahoitusvelat	Jaksotettu hankintameno	Jaksotettu hankintameno	15,2	15,2	-
Ostovelat	23. Ostovelat ja muut velat	Jaksotettu hankintameno	Jaksotettu hankintameno	109,1	109,1	-
Muut velat	23. Ostovelat ja muut velat	Jaksotettu hankintameno	Jaksotettu hankintameno	37,7	37,7	-
Johdannaissopimukset	23. Ostovelat ja muut velat	Käypä arvo tulosvaikutteisesti	Käypä arvo tulosvaikutteisesti	0,6	0,6	-

- IFRS 2 **Osakeperusteiset maksut** muutos **Osakeperusteisesti maksettavien liiketoimien luokittelu ja arvostaminen** (voimaan 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset kattavat kolme osa-aluetta: käteisvaroina maksettavien osakeperusteisten liiketoimien arvostaminen, nettona verojen jälkeen maksettavien osakeperusteisten liiketoimien luokittelu ja muutoksen kirjaaminen, kun käteisvaroina maksettava liiketoimi muutetaan omana pääomana maksettavaksi. Sanomalla on osakeperusteisesti maksettavia liiketoimia, joissa on nettoselvitysominaisuus verojen ennakonpidätykseen liittyen, joten muutos vaikutti Sanoman tilinpäätökseen. Muutosten mukaan Sanoman osakeperusteisesti maksettavat liiketoimet, joissa on nettoselvitysominaisuus, käsitellään kokonaisuudessaan omana pääomana maksettavana. Sanoma luokitteli aiemmin kirjatun 5,8 milj. euron velan omaan pääomaan 1.1.2018 aloittavassa taseessa.
- IAS 40 muutos **Sijoituskiinteistöjen siirrot** (voimaan 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutos selventää milloin tehdään siirtoja sijoitusomaisuuden ja muun omaisuuden välillä. Muutoksilla ei ole olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.
- IFRS-standardeihin tehdyt parannukset (Annual Improvements to IFRSs) muutuskokoelma 2014–2016, joulukuu 2016 (IFRS 12 muutos sovellettava 1.1.2017 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla ja IFRS 1 ja IAS 28 muutoksia sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Parannuksilla ei ole olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Johdon harkintaa edellyttävät laadintaperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

IFRS-tilinpäätöstä laadittaessa yrityksen johto joutuu tekemään arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat laadintahetkellä taseen varojen ja velkojen, ehdollisten varojen ja velkojen sekä tuottojen ja kulujen määriin. Arviointia on käytetty tilinpäätöstä laadittaessa mm. liikearvon arvonalentumistestauksen laskelmien laadinnassa, yrityskauppojen hankintamenon kohdistamisessa ja määrittäessä aineellisten hyödykkeiden, TV-ohjelmien esitysoikeuksien, aktivoitujen oppimistuotteiden sisällöntuotantoon liittyvien menojen ja muiden aineettomien hyödykkeiden vaikutusaikojen sekä poistomenetelmiä. Johdon harkintaa käytetään lisäksi mm. laskennallisten verojen, etuuspohjaisiin eläkkeisiin liittyvien varojen ja velkojen sekä varausten arvostuskysymysten yhteydessä. Oletukset ovat peräisin ulkoisista lähteistä, kun niitä on saatavilla. Jos oletuksilla on suuri painoarvo, laaditaan herkkyyssanalyysijä määrittämään mahdollista vaikutusta kirjanpitoarvoihin. Tilinpäätöksessä käytetyt arviot perustuvat johdon parhaaseen tämänhetkiseen näemykseen, mutta on mahdollista, että toteumat poikkeavat tilinpäätöshetkellä käytetyistä arvioista.

Arvonalentumistestausta on kuvattu jäljempänä laadintaperiaatteissa sekä liitetiedoissa. Muista johdon harkintaan liittyvistä epävarmuustekijöistä esitetään tarvittaessa tietoja kyseisten liitetietojen kohdalla.

Yhdistelyperiaatteet

Konsernitilinpäätös on laadittu emoyhtiön ja tytäryhtiöiden tuloslaskelmien, laajojen tuloslaskelmien, taseiden, rahavirtalaskelmien ja liitetietojen yhdistelmänä. Konserniyhtiöiden erillistilinpäätökset on ennen konsernitilinpäätökseen yhdistelemistä tarvittaessa oikaistu konsernin yhtenäisten laskentaperiaatteiden mukaisiksi.

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät emoyhtiö Sanoma Oyj:n lisäksi ne yhtiöt, joissa emoyhtiöllä on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni olemalla osallisena yhteisössä altistuu yhteisön muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yhteisöä koskevaa valtaansa. Keskinäinen osakeomistus on eliminoitu hankintamenetelmän mukaan. Mikäli konsernilla on velvollisuus kasvattaa omistussuutta tytäryhtiössä ja omistussuuteen liittyvät riskit ja tuotot ovat siirtyneet konsernille, on tytäryhtiön yhdistelyssä otettu huomioon velvoitteen mukainen omistussuus.

Tilikauden aikana hankitut yhtiöt sisältyvät konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan, ja myydyt tytäryritykset määräysvallan lakkaamiseen saakka. Konsernin sisäiset liiketapahtumat, keskinäiset saamiset ja velat, sisäiset katteet sekä sisäinen voitonjako on eliminoitu konsernitilinpäätöksessä.

Sanoman yritysostot on käsitelty hankintamenetelmällä. Ennen 1.1.2010 toteutuneisiin hankintoihin sovelletaan hankintahetkellä voimassa ollutta IFRS 3 -standardia.

Hankintameno kohdistetaan hankinta-ajankohtana hankinnan kohteen varoille ja vastattaviksi otettaville veloille kirjaamalla ne käypiin arvoihin. Vaiheittain toteutuneessa liiketoiminnan yhdistämisessä osuus, jonka konserni omisti ennen määräysvallan saavuttamista hankinnan kohteessa, arvostetaan käypään arvoon lisäomistussuuden hankintahetkellä ja tämä arvo vaikuttaa liikearvon laskemiseen ja esitetään voittona tai tappiona tuloslaskelmassa.

Luovutettu vastike ja hankitun yrityksen yksilöitävissä olevat varat ja vastattavaksi otetut velat on arvostettu käypään arvoon hankintahetkellä. Hankintaan liittyvät menot kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan, lukuun ottamatta vieraan tai oman pääoman ehtoisten arvopapereiden liikkeeseen laskusta aiheutuvia menoja. Mahdollinen ehdollinen lisäkauppahinta on alkuperäisen yhdistelyn jälkeen myyjälle tapahtuva lisäkauppahinnan maksu tai edellisen omistajan palautus maksettusta kauppahinnasta, jonka toteutuminen on yleensä sidottu hankinnan kohteen suorituskykyyn kaupan toteutumisen jälkeen ja se luokitellaan joko velaksi tai omaksi pääomaksi. Velaksi luokitellut ehdolliset vastikkeet arvostetaan käypään arvoon hankintahetkellä ja jokaisen raportointikauden päättymispäivänä ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti.

Sanoma-konserniin kuuluu yhteis- ja osakkuusyhtiöitä, joiden laskennassa käytetään pääomaosuusmenetelmää. Konsernin osuus strategisesti merkittävien yhteis- ja osakkuusyhtysten

tuloksesta esitetään erikseen konsernin liikevoitossa. Konsernin osuus muiden pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävien sijoitusten tuloksista esitetään omana eränään liikevoiton jälkeen. Yhteis- ja osakkuusyritysten tasearvo esitetään yhdellä rivillä taseessa, ja se sisältää yritysten hankinnasta syntyneen liikearvon. Sijoitukset kirjataan alun perin hankintamenon määräisenä ja oikaistaan sen jälkeen konsernin osuudella hankinta-ajankohdan jälkeisistä voitoista ja tappioista sekä sijoituskohteen muiden laajan tuloksen erien muutoksilla. Saadut osingot tai saamiset osakkuus- tai yhteisyrykseltä vähennetään sijoituksen kirjanpitoarvosta.

Yhteisyrykset ovat yrityksiä, joissa kahdella tai useammalla osapuolella on yhteinen sopimukseen perustuva määräysvalta.

Osakkuusyritykset ovat yhtiöitä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattavan vaikutusvallan katsotaan syntyvän silloin, kun konserni omistaa yli 20 % yrityksen äänivallasta tai kun konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa tai yhteistä määräysvaltaa. Jos Sanoman osuus osakkuusyrityksen tappioista ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyrityksen veloitteiden täyttämiseen.

Yhteisistä toiminnoista on yhdistelty tilinpäätökseen konsernin osuus varoista ja veloista, jotka liittyvät järjestelyyn sekä konsernin osuus tuotoista, jonka yhteinen toiminto on saanut tuotoksensa myynnistä, ja konsernin osuus kuluista mukaan lukien osuus yhteisistä kuluista.

Tilikauden voiton tai tappion jakautuminen emoyhtiön omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään erillisessä tuloslaskelmassa. Laajan tuloksen jakautuminen emoyhtiön omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään laajan tuloslaskelman yhteydessä. Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus omasta pääomasta esitetään taseessa omana eränään osana omaa pääomaa.

Ulkomaanrahan määräiset erät

Konserniyhtiöiden tilinpäätöksiin sisältyvät erät kirjataan kyseisen yksikön pääasiallisen toimintaympäristön valuutassa eli toimintavaluutassa. Konsernitiilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyrityksen toiminta- ja esittämisvaluutta.

Konserniyhtiöiden ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan toimintavaluutan määräisinä kirjanpitoon tapahtumapäivän kurssiin. Taseen monetaariset ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat muunnetaan toimintavaluutan määräisiksi raportointikauden päättämispäivän kurssiin.

Ulkomaanrahan määräisistä liiketapahtumista ja monetaaristen erien muuttamisesta syntyneet voitot ja tappiot käsitellään tulosvaikutteisesti. Kurssierot esitetään tuloslaskelman rahoitustuo- toissa ja -kuluissa.

Muiden kuin euroa toimintavaluuttanaan käyttävien yksiköiden (tytäryritykset, osakkuus- ja yhteisyrykset) laajojen tuloslaskelmien ja erillisten tuloslaskelmien tuotto- ja kuluerät muunnetaan euroiksi kunkin kuukauden keskikurssiin ja taseet raportointikauden päättämispäivän kurssiin. Tilikauden tuloksen muuntaminen eri kursseilla laajassa tuloslaskelmassa ja taseessa aiheuttaa taseessa omaan pääomaan kirjattavan muuntoeron, jonka muutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin.

Ulkomaisten yksiköiden taseiden muuntamisessa syntyneet kurssierot on kirjattu konsernin omaan pääomaan. Mikäli ulkomaisesta yksiköstä luovutaan kokonaan tai osittain, kirjataan kumulatiiviset muuntoerot tuloslaskelmaan, osana myyntivoittoa tai -tappiota.

Konserniin ei ole raportointivuonna tai sitä edeltävällä tilikaudella kuulunut hyperinflaatiomaissa toimivia yhtiöitä.

Julkiset avustukset

Valtiolta tai muulta vastaavalla julkisella taholta saadut avustukset, jotka on saatu korvaukseksi jo toteutuneista kuluista, kirjataan tulosvaikutteisesti sillä tilikaudella, jonka aikana oikeus avustuksen saamiseen syntyy. Nämä avustukset sisältyvät liiketoiminnan muihin tuottoihin. Käyttöomaisuushyödykkeiden tai aineettomien hyödykkeiden hankintaa koskevat avustukset kirjataan hyödykkeiden kirjanpitoarvojen vähennykseksi ja ne tuloutuvat hyödykkeen poistojen mukaisen taloudellisen pitoajan puitteissa.

Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

Pitkäaikaiset omaisuuserät luokitellaan myytävänä oleviksi, jos niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa omaisuuserän myynnistä jatkuvan käytön sijaan ja myynti on erittäin todennäköinen. Myytävänä olevat omaisuuserät arvostetaan kirjanpitoarvoon tai myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon sen mukaan kumpi niistä on alempi. Poistot näistä omaisuuseristä lopetetaan luokitteluhetkellä. Kun osuudet yhteis- tai osakkuusyrityksissä täyttävät myytävänä oleviksi luokittelamisen edellytykset, niihin ei enää sovelleta pääomaosuusmenetelmää luokitteluhetkestä lähtien.

Toiminnot luokitellaan lopetetuiksi toiminnoiksi, jos yhteisön osasta on luovuttu tai se on luokiteltu myytävänä olevaksi ja se on merkittävä erillinen liiketoimintayksikkö tai maantieteellistä aluetta edustava yksikkö. Konserni arvioi tämän strategisten liiketoimintayksiköiden tasolla. Lisäksi luovutettavien erien ryhmän tulee olla osa yhtä koordinoitua suunnitelmaa, joka koskee luopumista erillisestä keskeisestä liiketoiminta-alueesta tai maantieteellisestä toiminta-alueesta.

Yhteisön osa määritellään toiminnoiksi ja rahavirroiksi, jotka ovat selkeästi erotettavissa yhteisön muista osista toiminnallisesti ja taloudellista raportointia varten.

Lopetettujen toimintojen tulos esitetään omana eränään konsernin tuloslaskelmassa.

Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet

Hankitut tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen hankintamenetelmän mukaan ja hankintameno kohdistetaan hankituille varoille ja vastattavaksi otetuille veloille niiden hankintahetken käypien arvojen perusteella. Jäljelle jäävä osuus kirjataan liikearvoksi. Liikearvo kuvastaa mm. yritysostoista odotettuja tulevia synergiaetuja.

Liikearvosta ei tehdä poistoja, vaan se testataan mahdollisen arvonalentumisen varalta vuosittain ja aina kun esiintyy jokin viite siitä, että arvo saattaa olla alentunut.

Yksilöidyt aineettomat hyödykkeet kirjataan hankinta-ajankohtana erikseen liikearvosta, jos hyödykkeet täyttävät omaisuuserän määritelmän eli ovat erotettavissa tai pohjautuvat sopimukseen tai muihin laillisiin oikeuksiin ja jos niiden käypä arvo on luotettavasti määritettävissä. Aineettomat hyödykkeet arvostetaan hankintamenuon ja kirjataan kuluksi poistoina taloudellisena vaikutusaikanaan. Niistä aineettomista oikeuksista, joille ei ole määritettävissä taloudellista vaikutusaikaa, ei kirjata poistoja, vaan poistojen sijaan tehdään vuosittain arvonalentumistestaus. Pääsääntöisesti Sanoman aineettomille oikeuksille on määritettävissä taloudellinen vaikutusaika. Uusien hankintojen kohdalla arvioidaan aineettoman oikeuden taloudellinen vaikutusaika mm. historiatietojen ja markkina-aseman valossa ja määritetään sen taloudellinen vaikutusaika arviointihetken parhaan tietämyksen perusteella.

TV-ohjelmien esitysoikeuksien hankintameno kirjataan aineettomiin oikeuksiin ja jaksotetaan kuluksi poistoina esityskertojen perusteella. Oppimistuotteiden ja -ratkaisujen sisällöntuotantoon liittyvät menot aktivoidaan aineettomiin hyödykkeisiin ja poistetaan vaikutusaikanaan. Rahavirrassa esitysoikeuksien ja sisällöntuotannon hankinnat sisältyvät liiketoiminnan rahavirtaan.

Taloudelliselta vaikutusajaltaan rajallisten aineettomien hyödykkeiden tunnetut tai arvioidut poistoajat ovat:

■ Julkaisuoikeudet	2–20 vuotta
■ Ohjelmistolisenssit	2–10 vuotta
■ Tekijän- ja tavaramerkkioikeudet	2–10 vuotta
■ Ohjelmistoprojektit	3–10 vuotta
■ Verkkosivustot	3–10 vuotta
■ Oppimistuotteiden ja -ratkaisujen sisällöntuotannon hankinnat	3–8 vuotta

Poistot tehdään tasapoistoina. Poistojen kirjaaminen lopetetaan, kun aineeton hyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi.

Liikearvoja ja muita aineettomia hyödykkeitä on kuvattu tarkemmin liitetiedossa 12.

Arvonalentumistestaus

Omaisuserien tasearvoja arvioidaan mahdollisten arvonalentumisten selvittämiseksi aina, kun on viitteitä omaisuuserän arvonalentumisesta. Rahavirtaa tuottava yksikkö on pienin yksilöitävissä oleva omaisuuseräryhmä, joka kerryttää rahavirtoja pitkälti riippumatta muista omaisuuseristä tai omaisuuseräryhmistä. Sellaiset rahavirtaa tuottavat yksiköt, joille on kohdistettu liikearvoa, testataan arvonalentumisen varalta vähintään kerran vuodessa. Myös aineettomat hyödykkeet, joille ei ole määriteltävissä taloudellista vaikutusaikaa, testataan vähintään vuosittain.

Testauksessa arvioidaan omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä, joka on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta aiheutuvilla menoilla tai sitä korkeampi rahavirtaperusteinen käyttöarvo. Sanoma-konsernissa arvonalentumista arvioidaan pääsääntöisesti rahavirtaperusteisesti määrittämällä kunkin rahavirtaa tuottavan yksikön ennustettujen rahavirtojen nykyarvo. Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan, kun rahavirtaa tuottavan yksikön kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvonalentumistappio kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja tämän jälkeen vähentämään tasasuhteisesti muita yksikön pitkäaikaisia omaisuuseriä. Arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen.

Aikaisemmin kirjattu omaisuuserän arvonalentuminen perutaan, mikäli keskeisissä oletuksissa tapahtuneiden muutosten vuoksi kerrytettävissä oleva rahamäärä on muuttunut. Arvonalentumista ei kuitenkaan peruta enempää kuin omaisuuserän kirjanpitoarvo oli ennen arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvon arvonalentumista ei peruta missään tilanteessa.

Arvonalentumistestausta on kuvattu tarkemmin liitetiedossa 12.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on merkitty taseeseen alkuperäiseen hankintamenuon vähennettynä kertyneillä poistoilla ja mahdollisilla arvonalentumistappioilla. Hankintamenuon sisällytetään menot, jotka aiheutuvat välittömästi aineellisen käyttöomaisuuserän hankinnasta. Myöhemmin syntyvät menot sisällytetään aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, mikäli on todennäköistä että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on luotettavasti määritettävissä. Vuokrahuoneistojen perusparannusmenot ryhmitellään taseessa muihin aineellisiin hyödykkeisiin. Muut korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun ne ovat toteutuneet.

Aineellisten hyödykkeiden poistoajat perustuvat hyödykkeiden arvioituihin taloudellisiin vaikutusaikoihin ja ovat:

■ Rakennukset ja rakennelmat	5–40 vuotta
■ Koneet ja kalusto	2–20 vuotta
■ Muut aineelliset hyödykkeet	3–10 vuotta

Poistot tehdään tasapoistoina. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Poistojen kirjaaminen lopetetaan, kun aineellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi.

Omaisuserän jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan vähintään jokaisen tilikauden lopussa ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden käytöstä poistamisesta ja luovutuksista syntyvät myyntivoitot ja -tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti, ja ne esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa tai kuluissa.

Sijoituskiinteistöt

Kiinteistöt, jotka konserni omistaa pääasiassa vuokratuottojen saamiseksi tai omaisuuden arvonnousun vuoksi, luokitellaan sijoituskiinteistöiksi. Sijoituskiinteistöt arvostetaan hankintamennon mukaisesti ja esitetään taseessa omana eränään. Sijoituskiinteistöihin luetaan rakennuksia, maa-alueita sekä asunto- ja kiinteistöyhtiöiden osakkeita, jotka eivät ole Sanoman omassa käytössä. Osakeomistukset jaetaan luonteensa perusteella joko maa-alueisiin tai rakennuksiin.

Sijoituskiinteistöjen käyvät arvot esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa. Käyvät arvot määritellään joko tuottoarvomenetelmällä tai markkinoilla tehtyjen vastaavien kiinteistökauppojen perusteella. Käypien arvojen määrittelyssä on käytetty myös ulkopuolista arvioijaa. Tuottoarvomenetelmän riskissä otetaan huomioon mm. vuokrasopimuksen pituus, vuokrasopimuksen muut ehdot, kiinteistön sijainti ja uudelleen vuokrattavuus, kiinteistön kunto sekä ympäristön ja alueen kaavoituksen kehittyminen.

Vuokrasopimukset

Konsernin aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä koskevat vuokrasopimukset, joissa konserni on vuokralle ottajana ja joissa konsernille siirtyvät sopimuksen perusteella omistukselle olennaiset riskit ja edut, luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiksi ja merkitään taseeseen varoiksi ja veloiksi sopimuskaudelle. Tällainen omaisuserä kirjataan taseeseen vuokra-ajan alkaessa määrään, joka vastaa vähimmäisvuokrien nykyarvoa tai vuokratun hyödykkeen käypää arvoa, sen mukaan kumpi niistä on alempi. Omaisuserä kirjataan poistoina kuluksi vuokrakauden tai taloudellisen

vaikutusaikansa kuluessa sen mukaan, kumpi näistä on lyhyempi. Vuokranmaksu jaetaan korkokuluihin ja rahoitusleasingvelan lyhennykseksi. Vuokraveloitteet sisältyvät rahoitusvelkoihin.

Konsernilla ei ole rahoitusleasingsopimuksiksi luokiteltavia vuokrasopimuksia, joissa konserni-yhtiö olisi vuokralle antajana.

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokralle antajalle, käsitellään kirjanpidossa muina vuokrasopimuksina.

Muiden vuokrasopimusten kulut kirjataan liiketoiminnan muihin kuluihin tasaerinä vuokra-ajan kuluessa, ja tulevien vähimmäisvuokrien kokonaismäärät esitetään taseen ulkopuolisina vastuina liitetiedoissa.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan keskihankintahintamenetelmän mukaisesti hankintamennon tai nettoarvointiarvon määräraisenä sen mukaan, kumpi näistä on alempi. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintamennon sisällytetään ostomenot, välittömät valmistuspalkat, muut välittömät valmistusmenot sekä olennaisilta osin valmistuksen kiinteitä yleiskustannuksia. Nettoarvointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioitujen tuotteiden valmiiksi saattamiseen tarvittavat menot sekä myynnistä johtuvat menot.

Rahoitusvarat (1.1.2018 lähtien sovelletut laadintaperiaatteet)

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan 1.1.2018 alkaen seuraaviin arvostusryhmiin: jaksotettuun hankintamennon arvostettavat ja käypään arvoon arvostettavat.

Luokittelu riippuu rahoitusvarojen hallinnoinnissa käytettävästä liiketoimintamallista ja rahavirtoja koskevista sopimusehdoista. Sanomalla on vain yksi liiketoimintamalli rahoitusvarojen hallintaan. Se on malli, jonka tavoitteena on rahoitusvarojen hallussapito sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi. Rahoitusvaroja ei uudelleen luokitella alkuperäisen luokittelun jälkeen ellei konserni muuta rahoitusvarojen liiketoimintamallia. Kaikki osakesijoitukset luokitellaan käypään arvoon arvostettaviksi.

Transaktiomenot sisällytetään rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon, kun kyseessä on erä, jota ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu silloin, kun Sanoma on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt merkittävältä osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

Omaisuserät, joita pidetään sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi ja joiden rahavirrat ovat yksinomaan pääoman ja koron maksua, arvostetaan **jaksotettuun hankintamennoon**. Sanoma-konsernissa jaksotettuun hankintamennon arvostettaviin rahoitusvaroihin sisältyvät

lainasaamiset, myyntisaamiset ja rahavarat. IFRS 9 mukaan yhtiön pitää kirjata vähennyserä odotettavissa olevista luottotappioista jaksotettuun hankintamenuon kirjattavista rahoitusvaroista. Sanoma soveltaa odotettavissa olevien luottotappioiden kirjaamisen yleistä lähestymistapaa velkainstrumentteihin, jotka arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon. Myyntisaamisiin Sanoma soveltaa IFRS 9:n mahdollistamaa yksinkertaistettua lähestymistapaa, jonka mukaan saamisten alkuperäisestä kirjaamisajankohdasta lukien on kirjattava koko voimassaoloajalta odotettavissa olevat luottotappiot. Sanoma käyttää varausmatriisia myyntisaamisten ennakoitun luottotappion laskennassa.

Omaisuserät, jotka eivät täytä jaksotettuun hankintamenuon arvostamisen kriteerejä, arvostetaan **käypään arvoon tulosvaikutteisesti**. Voitto tai tappio sijoituksesta, joka arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti, kirjataan tuloslaskelman rahoituseriin. Sanoma-konsernissa käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviin rahoitusvaroihin sisältyvät muut osakesijoitukset ja johdannaiset.

Rahoitusvarat (ennen 1.1.2018 sovelletut laadintaperiaatteet)

Rahoitusvarat luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin, lainoihin ja muihin saamisiin sekä myytävissä oleviin sijoituksiin. Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan tarkoituksen perusteella ja hankinnan yhteydessä. Transaktiomenot sisällytetään rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon, kun kyseessä on erä, jota ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu silloin, kun Sanoma on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt merkittävältä osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin luokitellaan johdannaiset, jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja. Johdannaisinstrumentit merkitään kirjanpitoon alun perin käypään arvoon sinä päivänä, jona konsernista tulee sopimusosapuoli, ja ne arvostetaan myöhemmin edelleen käypään arvoon. Käyvän arvon muutoksesta johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti rahoituseriin sillä tilikaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Lainat ja muut saamiset ovat varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät tai määritettävissä ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla eikä konserni pidä niitä kaupankäyntitarkoituksessa. Nämä rahoitusvarat arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon ja ne sisältyvät lyhyt- ja pitkäaikaisiin rahoitusvaroihin. Myyntisaamiset arvostetaan saamisten odotettuun realisointiarvoon. Myyntisaamisista kirjataan arvonalentuminen silloin, kun on olemassa perusteltu näyttö siitä, että konserni ei tule saamaan kaikkia saamisiaan alkuperäisin ehdoin. Tämän lisäksi yli 121 päivää erääntyneistä myyntisaamisista kirjataan luottotappiovaraus.

Myytävissä olevat sijoitukset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, jotka on nimenomaisesti luokiteltu tähän ryhmään tai joita ei ole luokiteltu muuhun ryhmään. Ne sisältyvät pitkä-

aikaisiin varoihin, paitsi jos konsernin on tarkoitus pitää niitä alle 12 kuukautta raportointikauden päättämispäivästä lukien. Konsernin pitkäaikaisten varojen sijoitukset on luokiteltu myytävissä oleviksi sijoituksiksi. Sijoitukset sisältävät pääosin liiketoimintaan kuulumattomia osakesijoituksia. Sanoman myytävissä olevat sijoitukset eivät sisällä pörssissä julkisen kaupankäynnin kohteena olevia sijoituksia. Sijoitukset on arvostettu hankintamenuon IAS 39 -standardin mukaisesti. Sijoitusten kokonaismäärä ei ole olennainen konsernitaseen kannalta.

Rahavarat

Rahavarat sisältävät pankkitilit ja alle kolmen kuukauden pituiset lyhytaikaiset talletukset. Käytössä olleet sekkitililimiitit esitetään taseen lyhytaikaisissa veloissa.

Rahoitusvelat (1.1.2018 lähtien sovelletut laadintaperiaatteet)

Sanoman rahoitusvelat luokitellaan joko jaksotettuun hankintamenuon kirjattaviin rahoitusvelkoihin tai käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin. Rahoitusvelka luokitellaan lyhytaikaiseksi, ellei konsernilla ole ehdotonta oikeutta siirtää velan suorittamista vähintään 12 kuukauden päähän raportointikauden päättämispäivästä. Rahoitusvelka (tai sen osa) kirjataan pois taseesta vasta silloin, kun velka on maksettu eli kun sopimuksessa yksilöity velvoite on täytetty tai kumottu tai sen voimassaolo on lakannut. Jos konserni laskee liikkeelle uuden vieraan pääoman ehtoisen instrumentin ja käyttää siitä saadut varat aiemmin liikkeeseen lasketun vieraan pääoman ehtoisen instrumentin takaisinostoon (kokonaan tai osittain) eivätkä näiden instrumenttien ehdot poikkea huomattavasti toisistaan, syntyneillä menoilla tai palkkioilla oikaistaan uuden velan kirjanpitoarvoa, ja nämä menot ja palkkiot kirjataan kuluiksi uuden liikkeeseen lasketun instrumentin jäljellä olevana juoksuajana. Sopimusperusteisten kassavirtojen erosta johtuva voitto tai tappio kirjataan tulokseen, kun rahoitusvelan muutos tapahtuu.

Konsernin ottamat lainat ovat **jaksotettuun hankintamenuon kirjattavia rahoitusvelkoja**. Ne arvostetaan niitä alun perin kirjanpitoon merkittäessä käypään arvoon efektiivisen koron menetelmällä ottaen huomioon lainojen transaktiomenot. Tämän jälkeen lainat arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon.

Sanoma-konsernissa **käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin** sisältyvät johdannaiset, jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja. Johdannaisien käypien arvojen muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti rahoituseriin sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Rahoitusvelat (ennen 1.1.2018 sovelletut laadintaperiaatteet)

Vuoden 2017 vertailutietoihin sovelletut laadintaperiaatteet ovat samanlaiset kuin 2018 vuonna sovelletut laadintaperiaatteet. Kuitenkin ennen 1.1.2018, jos konserni laski liikkeelle uuden vieraan pääoman ehtoisen instrumentin ja käytti siitä saadut varat aiemmin liikkeeseen lasketun vieraan pääoman ehtoisen instrumentin takaisinostoon (kokonaan tai osittain) eivätkä näiden

instrumenttien ehdot poikkeaa huomattavasti toisistaan, sopimusperusteisten kassavirtojen erosta johtuva voitto tai tappio jaksotettiin uuden instrumentin juoksuajalle.

Johdannaispöimukset

Sanoma-konserni voi käyttää johdannaisinstrumentteja, kuten termiinisopimuksia ja koronvaihtosopimuksia, suojautuakseen valuuttakurssien ja korkotason muutoksia vastaan. Konserni ei sovelle standardin mukaista suojauslaskentaa.

Johdannaisinstrumentit merkitään kirjanpitoon alun perin käypään arvoon sinä päivänä jona konsernista tulee sopimusosapuoli ja arvostetaan raportointikauden päättymispäivänä käypään arvoon. Termiinisopimusten käypä arvo perustuu raportointikauden päättymispäivänä voimassa oleviin sopimushintoihin. Taseessa johdannaispöimukset kirjataan muihin lyhytaikaisiin saamisiin ja velkoihin. Käyvän arvon muutoksesta johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti rahoituseriin sillä tilikaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Rahoitusriskien hallinnan periaatteita on kuvattu tarkemmin liitetiedossa 25.

Käypien arvojen hierarkia

Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat ja -velat jaetaan kolmeen tasoon käypien arvojen hierarkiassa. Tasolla 1 käyvät arvot perustuvat toimivilla markkinoilla noteerattuihin hintoihin. Tasolla 2 käyvät arvot perustuvat arvonmääritysmalleihin, joiden syöttötiedot ovat havainnoitavissa joko suoraan tai epäsuoraan. Tasolle 3 luokiteltujen varojen ja velkojen käyvät arvot perustuvat syöttötietoihin, jotka eivät perustu havainnoitavissa oleviin markkinatietoihin.

Tuloverot

Tuloslaskelman verokulu muodostuu kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta, edellisten tilikausien verojen oikaisusta ja laskennallisen veron muutoksesta. Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavaan tulosta kunkin maan voimassaolevan verokannan ja säännösten perusteella. Tulosvaikutteisesti kirjattaviin liiketoimiin ja muihin tapahtumiin liittyvät verovaiikutukset kirjataan tulosvaikutteisesti. Muihin laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan kirjattaviin liiketoimiin tai muihin tapahtumiin liittyvät verovaiikutukset kirjataan myös vastaavasti joko muihin laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan.

Laskennallisia veroja kirjataan pääsääntöisesti kaikista kirjanpidon ja verotuksen välisistä väliaikaisista eroista käyttäen tilinpäätöspäivään mennessä säädettyjä verokantoja. Verokannan muutokset on otettu huomioon laskennallisen veron muutoksena tuloslaskelmassa. Laskennalliset verosaamiset kirjataan siihen määrään, joka todennäköisesti voidaan hyödyntää tulevaisuudessa vastaavaa verotettavaa tuloa vastaan.

Tytäryritysten jakamattomista voittovaroista ei kirjata laskennallista veroa siltä osin kuin väliaikainen ero ei todennäköisesti purkautu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa. Merkittävimmät väliaikaiset erot liittyvät poistoeroihin, etuusperusteisiin eläkejärjestelyihin, tytäryhtiöiden vahvistetuihin tappioihin sekä hankittujen omaisuuserien arvostamiseen käypiin arvoihin liiketoimintojen yhdistämisissä.

Varaukset

Varaus kirjataan silloin, kun Sanomalla on olemassa aikaisempien tapahtumien perusteella syntynyt oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, joka todennäköisesti johtaa taloudellisten voimavarojen poistumiseen yrityksestä ja jonka määrä on luotettavasti arvioitavissa.

Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun konserni on laatinut yksityiskohtaisen uudelleenjärjestelysuunnitelman ja aloittanut suunnitelman toimeenpanon tai tiedottanut asiasta.

Osakeperusteiset maksut

Sanomassa käytössä olevat osakepalkkiojärjestelmät antavat konsernin johtohenkilöille mahdollisuuden saada Sanoman osakkeita kaksi- tai kolmivuotisen ansaintakauden jälkeen sillä edellytyksellä, että järjestelmän ehdot täyttyvät. Ehdollisten osakepalkkiojärjestelmien mukaisen palkitsemisen ehtona on voimassa oleva työsuhte osakepalkkioiden maksuhetkellä. Suoriteperusteisissa osakepalkkiojärjestelmissä edellytetään lisäksi, että hallituksen kullekin osakepalkkiojärjestelmälle asettamat suoritusavoitteet saavutetaan joko osittain tai kokonaan.

Järjestelmien perusteella mahdollisesti maksuun tuleva palkkio maksetaan osakkeiden ja rahan yhdistelmänä. Rahaosuus on tarkoitettu verojen ja veroluonteisten maksujen kattamiseen palkkion maksuhetkellä.

Ennen 1.1.2018 järjestelyt, jotka toteutettiin osaksi osakkeina ja osaksi rahana johtuen veloitteesta suorittaa ennakonpidätys palkkionsaajien tuloverojen osalta, kirjattiin osaksi osakkeina selvittävänä ja osaksi rahana selvittävänä. 1.1.2018 lähtien osakepalkkiojärjestelyt, jotka maksetaan nettomääräisesti osakkeina, kirjataan kokonaisuudessaan osakkeina selvittävänä järjestelyinä huolimatta siitä, että työnantaja maksaa verot rahana palkansaajien puolesta.

Oman pääomana selvittävien osakepalkkioiden käypä arvo on määritelty myöntämishetkellä käyttäen Sanoman osakekurssia vähennettynä ennen palkkion maksua odotettavissa olevilla osingonmaksuilla. Rahana selvittävän osuuden käypää arvoa tarkistetaan uudelleen jokaisena raportointipäivänä osakepalkkion maksuhetken asti. Osakepalkkion maksuun asti kirjattavan velan arvo muuttuu siten Sanoman osakekurssin mukaan. Osakeperusteisista maksuista aiheutuva velka kuvastaa arviota palkkion maksun yhteydessä maksettavista yhtiön sivukuluista. Käypä arvo kirjataan henkilöstökuluksi tuloslaskelmaan oikeuden syntymisajanjakson kuluessa.

Osakeperusteisia maksuja on kuvattu tarkemmin liitetiedossa 20.

Tuloutus

Tuotto arvostetaan sopimuksessa määriteltyyn vastikemäärään pois lukien kolmansien osapuolten puolesta kerätyt määrät. Konserni kirjaa tuoton kun se siirtää asiakkaalle määräysvallan tuotteeseen tai palveluun.

Tuloutusta on kuvattu tarkemmin liitetiedossa 3.

Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimusmenot kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi sille tilikaudelle, jolla ne ovat syntyneet.

Kehittämismenoilla tarkoitetaan menoja, joilla pyritään uusien myytäväksi tarkoitettujen hyödykkeiden kehittämiseen tai nykyisten tuotteiden/palvelujen ominaisuuksien olennaiseen parantamiseen sekä liiketoiminnan laajentamiseen. Ajallisesti tutkimus- ja kehittämismenot suoritetaan pääasiassa ennen kuin yritys aloittaa uuden tuotteen/palvelun kannattavaksi tarkoitettua hyödyntämisen. Kehittämismenot kirjataan joko kuluksi sille tilikaudelle, jolla ne ovat syntyneet tai merkitään taseeseen muuksi aineettomaksi hyödykkeeksi, jos ne täyttävät kirjaamisedellytykset.

Eläkejärjestelyt

Konsernilla on eri toimintamaissa eläkejärjestelyjä, jotka on hoidettu paikallisten olosuhteiden ja lainsäädännön perusteella. Eläkejärjestelyt on luokiteltu joko maksu- tai etuuspohjaisiksi järjestelyiksi. Konsernilla on sekä maksu- että etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä. Eläketurvaa on hoidettu sekä säätiöissä että vakuutusmuotoisena.

Maksupohjaisten järjestelyjen maksut kirjataan kuluksi sille tilikaudelle, johon ne kohdistuvat. Maksupohjaisten eläkejärjestelyjen maksut suoritetaan vakuutusyhtiöille, minkä jälkeen niihin ei liity enää muita maksuvelvoitteita. Kaikki sellaiset järjestelyt, jotka eivät täytä näitä ehtoja, ovat etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä.

Sanoma-konsernin etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen velvoitteet on laskettu kustakin järjestelystä erikseen käyttäen ennakoituun etuus oikeusyksikköön perustuvaa menetelmää. Etuuspohjaisten järjestelyjen eläkevelvoitteena tai eläkevaroina esitetään tulevien eläkemaksujen nykyarvo vähennettynä järjestelyyn kuuluvien varojen käyvällä arvolla ja oikaistuna mahdollisilla takautuvaan työsuoritukseen perustuvilla menoilla. Eläkevelvoitteen nykyarvoa laskettaessa käytetään diskonttaus korkona yritysten liikkeeseen laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen tai valtion joukkolainojen perusteella määriteltyä korkoa. Joukkovelkakirjalainojen maturiteetti vastaa olennaisilta osin eläkevelvoitteen maturiteettia. Eläkemenot kirjataan kuluksi järjestelyyn osallistuvien työntekijöiden palvelusaikana, auktorisoitujen vakuutusmatemaatikkojen suorittamien laskelmien perusteella.

Etuuspohjaisen nettovelan uudelleen määrittämisestä aiheutuvat erät kirjataan muihin laajan tuloksen eriin sillä tilikaudella, jona ne syntyvät.

Myöhemmin sovellettavat IFRS-standardit ja tulkinnat

IASB ja IFRIC ovat julkistaneet seuraavat uudet tai uudistetut standardit ja tulkinnat, jotka eivät vielä ole voimassa eikä konserni ole soveltanut näitä säännöksiä ennen niiden pakollista voimaantuloa.

- IFRS 16 **Vuokrasopimukset** (voimaan 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IFRS 16 sisältää yhden mallin vuokralle ottajan kirjanpitoon, jonka mukaan vuokralle ottajan tulee kirjata kaikki vuokrasopimukset varoihin ja velkoihin lukuun ottamatta 12 kuukauden tai alle 12 kuukauden vuokrasopimuksia tai vuokrasopimuksia, joiden arvo on vähäinen. Vuokralle antaja luokittelee edelleen vuokrasopimukset rahoitusleasingisopimuksiin ja muihin vuokrasopimuksiin. Konsernin vuokrasopimukset liittyvät pääosin vuokrattuihin kiinteistöihin ja autoihin. Sanoma aikoo soveltaa standardin sisältämää helpotusta lyhytaikaisiin sopimuksiin ja vuokrasopimuksiin, joissa kohdeomaisuuserä on arvoltaan vähäinen ja jatkaa näiden vuokrasopimusten kuluksi kirjaamista. Sanoma ottaa 1.1.2019 käyttöön IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin. Standardin soveltamisessa käytetään yksinkertaistettua menetelmää (modified retrospective), jossa vertailulukuja ei oikaista. Sanoma on tarkastellut alustavasti standardin käyttöönoton vaikutuksia ja laatinut suuntaa-antavat arviot IFRS 16 -standardin vuosittaisista vaikutuksista tiettyihin avainlukuihin. Leasingvelat sisällytetään taseeseen, joten nettovelan arvioidaan kasvavan noin 200 milj. euroa ja nettovelan suhteen oikaistuun käyttökatteeseen olevan noin 0,6. Leasingvelkojen maksut ilmoitetaan rahoituksen rahavirrassa, jonka arvioidaan laskevan noin 28 milj. euroa. Vastaavasti liiketoiminnan rahavirran odotetaan paranevan noin 28 milj. euroa. Käyttökatteen arvioidaan kasvavan noin 28 milj. euroa, kun leasingkulut luokitellaan poistoiksi ja koroiksi. Omavaraisuusasteen odotetaan laskevan noin 5 %-yksikköä.
- IFRS-standardeihin tehdyt parannukset (Annual Improvements to IFRSs) muutoskokoelma 2015–2017, joulukuu 2017 (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Joulukuussa 2017 julkaistut parannukset koskevat aikaisempaa omistusta yhteisjärjestelyssä (IFRS 3 ja IFRS 11), omaan pääomaan luokiteltujen rahoitusinstrumentteihin liittyvien maksujen tuloveroseuraamuksia (IAS 12) ja tietyt ehdot täyttävien vieraan pääoman kustannusten aktivoitua (IAS 23). Muutosta ei ole vielä hyväksytty EU:ssa. Parannuksilla ei ole olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.
- IAS 19 muutos **Järjestelyn muuttaminen tai supistaminen tai velvoitteen täyttäminen** (voimaan 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IAS 19 muutos selvittää etuuspohjaisen järjestelyn muuttamisen, supistamisen ja velvoitteen täyttämisen kirjanpitokäsittelyä. Muutosta ei ole vielä hyväksytty EU:ssa. Muutoksella ei ole olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

2. Toimintasegmentit

Sanoma-konserniin kuului vuonna 2018 kolme raportoitavaa segmenttiä, jotka ovat myös sen strategisia liiketoimintasegmenttejä: Sanoma Media Finland, Sanoma Media Netherlands ja Sanoma Learning. Tämä on linjassa liiketoimintojen johtamisen kanssa. Lopetettuihin toimintoihin kuuluu Belgian naistenlehtien tuotevalikoima, jonka Sanoma myi vuoden 2018 toisen neljänneksen lopulla.

Media Finland

Media Finland on Suomen johtava mediatalo. Tarjoamme tietoa, elämyksiä, inspiraatiota ja viihdettä niin sanoma- ja aikakauslehdissä kuin televisiossa, radiossa, livetapahtumissa, verkossa ja mobiilissa. Johtavia brändejämme ja palvelujamme ovat muun muassa Helsingin Sanomat, Ilta-Sanomat, Me Naiset, Aku Ankka, Oikotie, Nelonen, Ruutu ja Radio Suomipop. Tavoitamme päivittäin lähes kaikki suomalaiset. Mainostajille olemme luotettava kumppani, joka tarjoaa näkemyksellisiä, vaikuttavia ja tavoitettavia ratkaisuja.

Media Netherlands

Media Netherlands käsittää Hollannin kuluttajamediatoiminnot, sisustuslehtiliiketoiminnan Belgiassa ja Aldipress-lehtijakeluyhtiön. Vahvojen brändien monikanavainen tuotevalikoima on yksi markkinoiden johtavista ja sillä on vankka markkina-asema aikakauslehdissä, uutisissa, tapahtumissa, yritysjulkaisuissa, sähköisissä kauppapaikoissa, verkkosivuilla ja sovelluksissa. Sanoma kehittää menestyksekkäitä markkinointiratkaisuja mainostajille yhdistämällä sisältöä ja asiakastietoa. Yhteensä Media Netherlands tavoittaa kuukausittain lähes 12 miljoonaa kuluttajaa.

Learning

Learning on Euroopan johtava oppimisen yhtiö, jonka ratkaisuja jokaisen oppilaan taitojen täysimittaisessa kehittämisessä käyttää yli miljoona opettajaa. Monipuoliset digitaaliset ja painetut oppimiskurssit auttavat oppilaita saavuttamaan hyviä oppimistuloksia ja tukevat opettajien työtä perusopetuksessa, lukiossa ja ammatillisessa koulutuksessa. Paikallisten yhtiöidemme kautta liiketoimintamme tukee maailman parhaisiin kuuluvia koulutusjärjestelmiä Puolassa, Hollannissa, Suomessa, Belgiassa ja Ruotsissa.

Kohdistamattomat/eliminoinnit

Kohdistamattomat/eliminoinnit-sarakkeessa esitetään konsernieliminoitien lisäksi ydintoi-
mintaan kuulumattomat liiketoiminnot, konsernitoiminnot, kiinteistöyhtiöt sekä segmenteille kohdistamattomat erät.

SEGMENTIT 2018

milj. euroa	Media Finland	Media Netherlands	Learning	Kohdistamattomat/eliminoinnit	Jatkuvat toiminnot	Lopetetut toiminnot	Eliminoinnit	Konserni
Ulkoinen liikevaihto	578,0	424,0	313,3		1 315,4	36,6		1 352,0
Sisäinen liikevaihto	0,4		0,0	-0,4		0,5	-0,5	
LIIKEVAIHTO	578,5	424,0	313,3	-0,4	1 315,4	37,1	-0,5	1 352,0
Poistot ja arvonalentumiset	-74,0	-6,1	-44,0	-6,7	-130,8	-0,5		-131,4
LIKEVOITTO	61,8	58,0	56,1	-7,4	168,5	18,8		187,3
OPERATIIVINEN LIKEVOITTO ¹	68,8	76,6	61,2	-10,0	196,6	3,5		200,1
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	-0,1				-0,1			-0,1
Rahoitustuotot				5,1	5,1			5,1
Rahoituskulut				-22,5	-22,5	0,0		-22,5
TULOS ENNEN VEROJA					151,1	18,8		169,9
Käyttöomaisuusinvestoinnit	4,1	2,3	19,8	5,8	32,0			32,0
Liikearvo	83,0	576,1	444,3	-167,7	935,7			935,7
Pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävät sijoitukset	2,5	15,9	0,0	0,1	18,4			18,4
Segmentin varat	230,6	719,2	665,5	-136,2	1 479,2			1 479,2
Muut varat								39,8
VARAT YHTEENSÄ								1 519,0
Segmentin velat	229,7	676,6	129,5	-531,0	504,9			504,9
Muut velat								402,7
VELAT YHTEENSÄ								907,6
Liiketoiminnan rahavirta	60,2	47,8	63,4	-13,4	157,9	-17,1		140,9
Henkilöstö keskimäärin (kokoaikaisiksi muutettuna)	1 781	1 059	1 351	273	4 463	91		4 554

¹ Tilintarkastamaton

Operatiivinen liikevoitto on oikaistu vertailukelpoisuuteen vaikuttavilla erillä.

SEGMENTIT 2017, OIKAISTU

milj. euroa	Media Finland	Media Netherlands	Learning	Kohdistamattomat/eliminoinnit	Jatkuvat toiminnot	Lopetetut toiminnot	Eliminoinnit	Konserni
Ulkoinen liikevaihto	570,1	546,4	318,3		1 434,7	79,2		1 513,9
Sisäinen liikevaihto	0,4		0,0	-0,4		1,3	-1,3	
LIIKEVAIHTO	570,4	546,4	318,3	-0,4	1 434,7	80,5	-1,3	1 513,9
Poistot ja arvonalentumiset	-90,2	-42,3	-52,7	-5,8	-191,0	-4,2		-195,1
LIIKEVOITTO	71,8	-366,0	43,9	9,8	-240,5	3,6		-236,9
OPERATIIVINEN LIIKEVOITTO ¹	65,5	65,8	55,6	-10,2	176,7	6,5		183,2
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	0,2	1,2			1,4			1,4
Rahoitustuotot				12,9	12,9	0,2	-0,2	12,9
Rahoituskulut				-36,2	-36,2	-0,1	0,2	-36,2
TULOS ENNEN VEROJA					-262,4	3,6		-258,8
Käyttöomaisuusinvestoinnit	6,4	4,0	19,2	7,0	36,5	0,0		36,5
Liikearvo	77,7	581,0	443,6	-167,7	934,6			934,6
Pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävät sijoitukset	4,9	15,6		0,4	20,8	0,0		20,8
Segmentin varat	230,6	767,2	672,7	-129,0	1 541,6	1,3		1 542,8
Muut varat								47,2
VARAT YHTEENSÄ								1 590,1
Segmentin velat	219,1	752,9	130,1	-533,5	568,6	10,6		579,2
Muut velat								463,9
VELAT YHTEENSÄ								1 043,0
Liiketoiminnan rahavirta	61,6	38,4	62,3	-26,9	135,4	5,1	0,7	141,2
Henkilöstö keskimäärin (kokoaikaisiksi muutettuna)	1 744	1 316	1 401	285	4 746	182		4 928

¹ Tilintarkastamaton

Operatiivinen liikevoitto on oikaistu vertailukelpoisuuteen vaikuttavilla erillä.

Segmenttiraportoinnin laskentaperiaatteet eivät poikkea konsernitilinpäätöksen laskentaperiaatteista. Konsernissa segmenttien tuloksellisuuden arviointi sekä segmenteille kohdennettavia resursseja koskevat päätökset perustuvat segmenttien liikevoittoon ja operatiiviseen liikevoittoon. Konsernissa ylimpänä operatiivisena päätöksentekijänä toimii Sanoman toimitusjohtaja. Seg-

mentin varat eivät sisällä rahavaroja, korollisia saamia, verosaamia eivätkä laskennallisia verosaamia. Segmentin velat eivät sisällä rahoitusvelkoja, verovelkoja ja laskennallisia verovelkoja. Investoinnit sisältävät lisäykset aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin. Segmenttien välinen hinnoittelu tapahtuu käypään markkinahintaan.

MAANTIETEELLISIÄ ALUEITA KOSKEVAT TIEDOT 2018

milj. euroa	Suomi	Hollanti	Muut EU-maat	Muut maat	Jatkuvat toiminnot	Lopetetut toiminnot	Konserni
Ulkoisen liikevaihto	634,0	496,0	185,3		1 315,4	36,6	1 352,0
Pitkäaikaiset varat	327,6	855,7	73,0	-0,2	1 256,1		1 256,1

MAANTIETEELLISIÄ ALUEITA KOSKEVAT TIEDOT 2017, OIKAISTU

milj. euroa	Suomi	Hollanti	Muut EU-maat	Muut maat	Jatkuvat toiminnot	Lopetetut toiminnot	Konserni
Ulkoisen liikevaihto	621,4	615,6	197,8		1 434,7	79,2	1 513,9
Pitkäaikaiset varat	329,3	862,8	76,2	-0,2	1 268,2	1,1	1 269,3

Ulkoisen liikevaihto sekä pitkäaikaiset varat esitetään yhteisön kotipaikan mukaan. Pitkäaikaiset varat eivät sisällä rahoitusinstrumentteja, laskennallisia verosaamisia ja työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuusjärjestelyihin liittyviä varoja.

Konsernin tuotot liiketoimista yhdenkään yksittäisen asiakkaan kanssa eivät ole yli 10 % konsernin liikevaihdosta.

3. Liikevaihto

Tuotteiden ja palvelujen luonne

Seuraavissa kappaleissa esitetään toimintasegmentteittäin jaoteltu kuvaus tärkeimmistä liiketoiminnoista, joista konsernin tuotot syntyvät. Vuonna 2018 Sanoma-konsernilla oli kolme toimintasegmenttiä, jotka ovat sen strategiset liiketoimintayksiköt Media Finland, Media Netherlands ja Learning. Lisätietoja toimintasegmenteistä on esitetty liitetiedossa 2.

Mediasegmentit

Media Finland on Suomen johtava mediatalo, joka tarjoaa tietoa, elämyksiä, inspiraatiota ja viihdettä niin sanoma- ja aikakauslehdissä kuin televisiossa, radiossa, livetapahtumissa, verkossa ja mobiilissa. Media Netherlands käsittää Hollannin kuluttajamediatoiminnot (aikakauslehdet, uutiset, tapahtumat, yritysulkaisut, sähköiset kauppapaikat, verkkosivut ja sovellukset), sisustuslehtiliiketoiminnan Belgiassa ja Aldipress-lehtijakelu-yhtiön.

Konsernin mediasegmenttien kuluttajatuotot syntyvät pääasiassa aikakauslehtien, sanomalehtien, tapahtumien, verkkopalveluiden, tilausvideopalveluiden (SVOD) ja sovellusten myynnistä. Kehitämme menestyksekkäitä markkinointiratkaisuja mainostajille yhdistämällä mediasisältöä ja asiakastietoa. Asiakassopimusten tyypillinen kesto on enintään 12 kuukautta.

Printtimyynti koostuu ensisijaisesti levikkimyyntistä sisältäen sekä tilaus- että irtonumeromyyntin. Printtimyyntissä on myös mainosmyyntiä. Muu kuin printtimyynti sisältää TV:n, SVOD:n, radion sekä verkko- ja mobiilipalvelujen mainosmyyntin. Kaikki tapahtumatuotot (sekä kuluttajatuotot että muut B2B-tuotot) sisältyvät muun kuin painetun median myyntiin.

Kunkin asiakassopimuksen osalta konserni huomioi yksittäiset suoriteveloitteet erikseen, jos ne ovat erotettavissa olevia. Tuotetta tai palvelua pidetään erotettavissa olevana, jos se on yksilöitävissä erillään muista sopimukseen sisällyvistä lupauksista ja jos asiakas voi hyödyntää sitä erikseen. Vastike kohdistetaan kullekin suoriteveloitteelle niiden erillismyyntihintojen perusteella. Erillismyyntihinnat määritetään niiden hintojen perusteella, joilla konserni myy yksilöitävissä olevia tuotteita ja palveluja. Kun konserni ei myy tuotteita erikseen, erillismyyntihinnat arvioidaan käyttämällä oikaistun markkina-arvion perustuvaa lähestymistapaa.

Tuotteet ja palvelut	Tuotteiden ja palveluiden luonne, suoriteveloitteiden täyttämisen ajoitus sekä merkittävät maksuehdot
Mainonta	<p>Printtimainonta on perinteistä lehtien sivuilla julkaistavaa mainontaa, luokiteltuja ilmoituksia tai inserttejä (esitteitä, kortteja jne). Tuotot tuloutetaan aikakauslehdien/sanomalehden julkaisupäivänä (point-in-time). Tuotto on nettohinta, josta on vähennetty alennukset. Alennukset voivat olla mainostaimistoalennuksia, yleisiä alennuksia tai määräalennuksia. Mainospalvelut laskutetaan ja maksetaan yleensä viikoittain tai kuukausittain.</p> <p>TV- ja radiomainonta liittyy pääasiassa spot-mainontaan sekä maksuttomilla kanavilla että video-on-demand (VOD) -kanavilla mediatoimistojen sopimusten kautta. Tuotto tuloutetaan, kun mainos lähetetään (point-in-time). Mainospalvelut laskutetaan ja maksetaan yleensä viikoittain tai kuukausittain.</p> <p>Verkko- ja mobiilimainonta tarkoittaa online-kanavissa nähtävillä olevaa mainontaa (esimerkiksi mainosbannerit ja painikkeet) ja esimerkiksi sisältömarkkinointia. Myynti tuloutetaan ajanjakson kuluessa eli mainoskampanjan käynnissäoloaikana. Suoritukseen perustuvaa tuottoa syntyy klikkauksista ja/tai maksuista, jotka saadaan konsernin verkkosivustojen kautta välitetyistä myyntivihjeistä (kumppanuusmyynti). Suoritukseen perustuva tuotto tuloutetaan yhtenä ajankohtana (point-in-time). Mainospalvelut laskutetaan ja maksetaan yleensä viikoittain tai kuukausittain.</p>
Tilaus	<p>Painetun median tilaukset koskevat aikakauslehtiä ja sanomalehtiä. Tilausjaksot vaihtelevat muutamasta kuukaudesta yli vuoteen. Osa tilauksista on kestopalveluita, joiden tilausjakso päättyy vasta asiakkaan irtisanoessa ne. Tuotot kirjataan julkaisupäivänä sopimuskaudella (over-time). Sopimukset päättyvät sopimuskauden jälkeen, ja uusintasopimuksissa käytetään normaaleja hintoja, joten niitä käsitellään uusina sopimuksina. Uusia tilauksia tarjotaan täyteen hintaan tai alennuksella. Tuotto esitetään vähennettynä myönnettyllä alennuksella. Jos tilaus on normaalihintainen, asiakkaalle tarjotaan maksuton premium-tuote. Tuotetta pidetään erillisenä suoriteveloitteena, jolloin tuotteen erillismyyntihinta tuloutetaan, kun tuotteen hallinta siirretään asiakkaalle (point-in-time). Tilauspakettien (poinnettujen tuotteiden, verkkopalvelujen ja/tai tapahtumien yhdistelmien) yhteydessä erillisiä tuotteita käsitellään erillisinä suoriteveloitteina. Tuotot tuloutetaan kunkin tuotteen toimituspäivämäärien mukaan sopimuskauden aikana (over-time). Painettujen tuotteiden tilaukset maksetaan yleensä etukäteen kuukausittain, neljännesvuosittain tai vuosittain.</p> <p>Televisiotilaukset sisältävät suoratoistopalveluita koskevat tilaukset. Tuotot tuloutetaan tilausjakson kuluessa (over-time). Televisiotilaukset maksetaan yleensä etukäteen kuukausittain, neljännesvuosittain tai vuosittain.</p>
Irtonumeromyynti	<p>Irtonumeromyynti sisältää kioskeissa, marketeissa ja muissa myyntipisteissä myytävät aikakauslehdet ja sanomalehdet. Vähittäismyyntillä on oikeus palauttaa myymättä jääneet kappaleet. Tuotto tuloutetaan hetkellä, jona tuotteet toimitetaan vähittäiskauppiaille (point-in-time) ottaen huomioon arvioidut palautukset. Irtonumeromyynti laskutetaan ja maksetaan yleensä viikoittain tai kuukausittain.</p>
Muu B2C-myynti	<p>Muu B2C (kuluttaja) -myynti koostuu tuotemyynnistä, tapahtumien tuotoista (kuluttajien osuus), sanomalehtien ilmoitustuloista ja muista kuluttajatuotoista. Tuotto tuloutetaan tietyltä hetkeltä (point-in-time). Muu B2C-myynti laskutetaan ja maksetaan yleensä kuukausittain.</p>
Muu B2B-myynti	<p>Muu B2B (yritys) -myynti sisältää painopalveluiden myyntin, tapahtumien tuotot (B2B-osuus), lisensoinnin, lahjakortit, palvelumyynnin, komissiomyynnin ja jakelutuotot. B2B-myynti tuloutetaan joko tiettyä ajanhetkenä (point-in-time) tai ajan kuluessa (over-time) riippuen tuoton luonteesta. Muu B2B-myynti laskutetaan ja maksetaan yleensä kuukausittain.</p>

Learning-segmentti

Learning on Euroopan johtava oppimisen yhtiö, jonka digitaalisia ja painettuja oppimiskursseja jokaisen oppilaan taitojen täysimittaisessa kehittämisessä käyttää yli miljoona opettajaa. Se toimii Puolassa, Hollannissa, Suomessa, Belgiassa ja Ruotsissa. Myynti syntyy pääasiassa oppikirjojen myynnistä ja verkko-oppimisalustojen käyttöoikeuksien myynnistä. Usein asiakassopimukset sisältävät kirjojen, CD-levyjen ja alustojen käyttöoikeuksien yhdistelmän. Tällöin oppikirjoja ja verkkoalustojen käyttöoikeuksia pidetään erotettavissa olevina, joten niitä käsitellään erillisinä suoritevelvoitteina. Vastike kohdistetaan kullekin suoritevelvoitteelle niiden erillismyyntihintojen perusteella. Erillismyyntihinnat määritetään niiden hintojen perusteella, joilla konserni myy yksilöitävissä olevia tuotteita ja palveluja. Kun konserni ei myy tuotteita erikseen, erillismyyntihinnat arvioidaan käyttämällä oikaistua markkina-arvioon perustuvaa lähestymistapaa.

Tuotteet ja palvelut	Tuotteiden ja palveluiden luonne, suoritevelvoitteiden täyttämisen ajoitus sekä merkittävät maksuehdot
Oppikirjat	Oppikirjat sisältävät peruskoulua, toisen asteen koulutusta sekä ammattikoulutusta varten julkaistujen oppikirjojen myyntituotot. Tuotto tuloutetaan, kun kirjat toimitetaan asiakkaalle (point-in-time). Tuotto kirjoista, joissa on palautusoikeus, esitetään arvioituilla palautuksilla vähennettynä. Kirjat laskutetaan yleensä toimituksen yhteydessä ja maksetaan ennen vuoden loppua.
Verkko-oppimisalustojen käyttöoikeudet	Verkko-oppimisalustojen käyttöoikeuksia voidaan myydä joko erikseen tai yhdessä oppikirjojen kanssa. Tuotot verkko-oppimisalustojen käyttöoikeuksista kirjataan siltä ajanjaksolta (over-time), jolla asiakkaalla on alustan käyttöoikeus (yleensä koulun lukuvuosi). Käyttöoikeudet maksetaan yleensä etukäteen kuukausittain, neljännesvuosittain tai vuosittain.
Muu	Muu myynti sisältää Hollannin testaus- ja arviointitoimintojen konsulttipalvelut. Tätä pidetään erillisenä suoritevelvoitteena, jonka tuotot tuloutetaan määrätyn ajanjakson kuluessa, kun palvelu toimitetaan. Testaus- ja arviointipalvelut laskutetaan ja maksetaan kuukausittain.

Myyntituottojen jaottelu

Seuraavassa taulukossa tuotot on jaoteltu ensisijaisen maantieteellisen markkina-alueen, tärkeimpien tuote-/palvelulinjojen ja tuloutusaikataulun mukaan. Taulukossa tuotot on esitetty myös jaoteltuna konsernin kolmeen strategiseen liiketoimintayksikköön, jotka ovat sen toimintasegmentit. Tiedot toimintasegmenteistä on esitetty liitetiedossa 2.

MYYNITUOTTOJEN JAOTTELU 2018

milj. euroa	Media Finland	Media Netherlands	Learning	Kohdistamattomat/eliminoinnit	Konserni
Suomi	578,5		56,0	-0,4	634,1
Hollanti		403,7	90,2	0,0	493,9
Puola			91,5		91,5
Belgia		21,4	51,7		73,0
Ruotsi			21,9		21,9
Muut yhtiöt ja eliminoinnit		-1,0	2,1	0,0	1,0
Maantieteelliset päämarkkinat	578,5	424,0	313,3	-0,4	1 315,4
Mainosmyynti	250,0	84,1		-0,2	333,9
Tilausmyynti	202,6	143,9		0,0	346,6
Irtonumeromyynti	45,2	72,9			118,1
Oppimiskurssit			313,3	0,0	313,3
Muu	80,6	123,0		-0,2	203,5
Keskeiset tuotteet ja palvelut	578,5	424,0	313,3	-0,4	1 315,4
Tuloutus tietynä hetkenä	226,0	262,7	264,6	-0,4	752,8
Tuloutus ajan kuluessa	352,5	161,4	48,7		562,6
Myyntituottojen tuloutus	578,5	424,0	313,3	-0,4	1 315,4

MYYNTITUOTTOJEN JAOTTELU 2017, OIKAISTU

milj. euroa	Media Finland	Media Netherlands	Learning	Kohdistamattomat/eliminoinnit	Konserni
Suomi	570,4		52,4	-1,5	621,4
Hollanti		523,9	91,6	0,0	615,5
Puola			100,0	-0,1	99,9
Belgia		22,5	52,2		74,6
Ruotsi			22,5		22,5
Muu			-0,4	1,2	0,8
Maantieteelliset päämarkkinat	570,4	546,4	318,3	-0,4	1 434,7
Mainosmyynti	263,4	179,2		-0,2	442,5
Tilausmyynti	211,9	144,2		0,0	356,2
Irtonumeromyynti	44,3	75,5			119,7
OppimISRatkaisut			318,3	0,0	318,3
Muut	50,8	147,5		-0,2	198,1
Keskeiset tuotteet ja palvelut	570,4	546,4	318,3	-0,4	1 434,7
Tuloutus tiettyä hetkenä	208,4	400,0	274,8	-0,4	882,9
Tuloutus ajan kuluessa	362,0	146,4	43,5		551,8
Myyntituottojen tuloutus	570,4	546,4	318,3	-0,4	1 434,7

Maakohtainen myyntituotto perustuu sen yksikön sijaintiin, jossa tuotto syntyy.

Sopimukseen perustuvat taseeseen merkityt määrät

Seuraavassa taulukossa on tietoja asiakassopimuksiin perustuvista omaisuuseristä ja -veloista.

SOPIMUKSEN PERUSTUVAT TASEESEEN MERKITYT MÄÄRÄT

milj. euroa	2018		Oikaistu 2017	
	Sopimukseen perustuvat omaisuuserät	Sopimukseen perustuvat velat	Sopimukseen perustuvat omaisuuserät	Sopimukseen perustuvat velat
1.1.	6,2	153,3	6,0	152,8
Myyntituotto, joka sisältyi sopimukseen perustuviin velkoihin tilikauden alussa		-153,3		-152,8
Saaduista maksuista johtuvat lisäykset vähennettynä tilikauden aikana tuloutetulla määrällä		147,2		153,3
Tilikauden alun sopimukseen perustuvista omaisuuseristä saamiin siirretty osuus	-6,2		-6,0	
Sopimukseen perustuvien omaisuuserien lisäys liittyen täytettyihin mutta laskuttamattomiin suoritevelvoitteisiin	5,2		6,2	
31.12.	5,2	147,2	6,2	153,3

Sopimukseen perustuvat omaisuuserät liittyvät ensisijaisesti suoritevelvoitteisiin, jotka on täytetty, mutta joita ei ole vielä laskutettu. Sopimukseen perustuvat omaisuuserät siirretään saamiin laskutuksen yhteydessä, jolloin niistä tulee ehdottomia. Sopimukseen perustuvat velat liittyvät pääasiassa asiakkailta saatuihin ennakkomaksuihin, joihin liittyvät tuotot tuloutetaan suoritevelvoitteen täyttämisen yhteydessä. Sopimukseen perustuvat omaisuuserät ja velat liittyvät asiakassopimuksiin, joiden pituus on yleensä 12 kuukautta sopimuksen voimaantulosta. Poikkeuksena ovat asiakassopimukset, jotka koskevat Sanoma Learningin digitaalisia tuotteita. Niiden pituus vaihtelee kuuden kuukauden ja enintään 8 vuoden välillä sopimuksen voimaantulosta.

Lisätietoja myyntisaamisista on liitetiedoissa 15 ja 17 Myyntisaamiset ja muut saamiset sekä liitetiedossa 25 Rahoitusriskien hallinta.

Jäljellä oleviin suoritevelvoitteisiin kohdistettu vastike

Seuraava taulukko sisältää tuotot, jotka arvioidaan tuloutettaviksi tulevaisuudessa ja jotka liittyvät raportointipäivänä täyttämättömiin (tai osittain täytettyihin) suoritevelvoitteisiin.

TÄYTTÄMÄTTÖMÄT SUORITEVELVOITTEET

milj. euroa	2019	> 2019	Yhteensä
Media Finland	59,6		59,6
Media Netherlands	53,7		53,7
Learning	28,8	5,1	33,9
Yhteensä	142,1	5,1	147,2

LIKEVAIHDON JAKAUTUMINEN TAVAROIHIIN JA PALVELUIHIIN, JATKUVAT TOIMINNOT

milj. euroa	2018	Oikaistu 2017
Tavaroiden myynti	819,7	854,3
Palvelujen myynti	495,6	580,5
Yhteensä	1 315,4	1 434,7

Tavaroiden myyntiin luetaan aikakauslehtien, sanomalehtien ja kirjojen sekä muiden fyysisten tuotteiden myynti.

Palvelujen myyntiin luetaan mainos- ja ilmoitusmyynti lehdistä, televisiossa, radiossa ja verkossa sekä sähköisten markkinapaikkojen myynti. Palvelujen myynti käsittää myös lehtijakelutoiminnan myynnin ja oppimisjärjestelmistä ja tietokannoista perityt käyttöoikeusmaksut.

4. Liiketoiminnan muut tuotot

LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT, JATKUVAT TOIMINNOT

milj. euroa	2018	Oikaistu 2017
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot	1,5	1,1
Konserniyhtiöiden ja liiketoimintojen myyntivoitot	2,5	10,8
Sijoituskiinteistöjen myyntivoitot	3,6	25,8
Vuokratuotot sijoituskiinteistöistä	1,0	2,9
Muut vuokratuotot	5,0	4,2
Julkiset avustukset	0,2	0,1
Muut	15,7	19,8
Yhteensä	29,6	64,8

Vuonna 2018 konserniyhtiöiden ja liiketoimintojen myyntivoittoihin sisältyy oikaisu vuonna 2017 myydyin verkkoilmoituksiin erikoistuneen Sanoma Baltics AS:n myyntiin liittyen. Vuonna 2017 Sanoma Baltics AS:n kaupasta syntyi 9,9 milj. euron myyntivoitto. Vuonna 2017 sijoituskiinteistöjen myyntivoittoon sisältyi Ludviginkadulla Helsingissä sijaitsevan toimistokiinteistön 24,3 milj. euron myyntivoitto.

Muut liiketoiminnan tuotot sisältävät 2,9 milj. euroa (2017: 3,1) kopiointikorvauksia ja 3,8 milj. euroa (2017: 4,2) vaihtoehtoisin maksutapoihin liittyviä tuottoja sekä 0,0 milj. euroa (2017: 1,7) edelleen veloitetuista jakelukustannuksista.

Sijoituskiinteistöistä kerrotaan lisää liitetiedossa 11.

5. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

TYÖSUHDE-ETUUKSISTA AIHEUTUVAT KULUT, JATKUVAT TOIMINNOT

milj. euroa	2018	Oikaistu 2017
Palkat ja palkkiot	-253,1	-272,9
Osakkeina toteutettavat osakeperusteiset maksut	-4,5	-1,8
Käteisvaroina toteutettavat osakeperusteiset maksut		-4,4
Eläkekulut, maksupohjaiset järjestelyt	-33,9	-33,5
Eläkekulut, etuuspohjaiset järjestelyt	0,2	-0,4
Muut henkilösivukulut	-24,7	-27,1
Yhteensä	-316,0	-340,1

Johdon palkat ja palkkiot sekä muut etuudet on esitetty liitetiedossa 30. Osakeperusteista palkitsemista on kuvattu liitetiedossa 20.

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet

Sanoma-konsernilla on sekä maksupohjaisia että etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä henkilöstön eläketurvan kattamiseksi. Eläke-etuudet on järjestetty paikallisten vaatimusten ja lainsäädännön mukaan. Suurin osa eläkejärjestelyistä on maksupohjaisia, joissa työnantajan maksuvelvoite ja siitä seuraava tuloslaskelman kulu perustuu ennalta asetettuun kiinteään tasoon tai prosenttiosuuteen työntekijän palkasta. Maksupohjaiseen eläkejärjestelyyn suoritettavat maksut ja vastaavat kulut tuloslaskelmalla olivat yhteensä 33,9 milj. euroa (2017: 33,5).

Vuonna 2018 Belgian naistenlehtien tuotevalikoiman kaupan yhteydessä huomattava osa Belgian mediaaliiketoimintojen etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä siirtyi Roularta Medialle. Jäljelle jääneet Media Belgiumin velvoitteet siirrettiin vakuutusyhtiölle ja kaikki eläkejärjestelyn puitteissa myönnettyihin etuihin liittyvät vastaiset oikeudelliset ja tosiasialliset velvoitteet poistuivat. Siten vuoden 2018 lopussa voimassa olleet etuuspohjaiset eläkejärjestelyt koskivat pääasiassa Suomea.

Suomessa konsernilla on oma eläkesäätiö, jossa hoidetaan tiettyjen konserniyhtiöiden lakisääteinen eläketurva sekä lisäeläkejärjestelyt. Säätiössä hoidettu eläketurva on luokiteltu etuuspohjaiseksi järjestelyksi. Suomessa on lisäksi myös muita etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä, jotka on hoidettu vakuutusmuotoisena.

Suomessa lisäeläkejärjestelyt ovat keskimääräiseen loppupalkkaan perustuvia järjestelyjä. Etuudet koostuvat vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläketurvasta. Eläkkeelle jäänyt työntekijä on oikeutettu lisäeläkejärjestelyn perusteella kuukausittaiseen eläkkeeseen, joka perustuu työntekijän keskimääräiseen loppupalkkaan.

Sanoma-konsernista erillinen eläkesäätiö hallinnoi suomalaisia etuuspohjaisia järjestelyjä. Eläkesäätiön päättämismääräyksiä käyttää ja sen asioita hoitaa hallitus, johon kuuluu sekä työnantajan että työntekijöiden edustajia. Hallitus nimittää eläkesäätiön asiamiehen, joka kuuluu hallitukseen varsinaisena jäsenenä.

Eläkesäätiön hallitus päivittää vuosittain sijoitussuunnitelman. Eläkesäätiöllä on hallituksen ja asiamiehen apuna Sanoma-konsernin sijoitustoimikunta. Eläkesäätiö on antanut valtuudet ulkopuoliselle omaisuudenhoitajalle tehdä sijoituksia sijoitussuunnitelmassa annettujen rajojen sisällä. Sijoitukset kohdistetaan pääasiallisesti sijoituskohteisiin, joilla on päivittäinen kaupan käyntimahdollisuus, kuten pörssi-osakkeet, joukkolainat ja niihin sijoittavat sijoitusrahastot.

Vapaaehtoiset etuuspohjaiset järjestelyt ovat kokonaan rahastoituja ja lakisääteiset osittain rahastoituja.

Suomalaisten eläkejärjestelyjen riskit liittyvät lähinnä eläkevastuun riittävyteen ja sijoitustoiminnan riskeihin. Eläkevastuu voi osoittautua riittämättömäksi, jos toimintapiirin vakuutuskanta oleellisesti poikkeaa muiden eläkelaitosten vakuutuskannasta ja keskimääräinen elinikä ylittää laskuperusteiden mukaisen oletuksen. Eläkesäätiölle on tehty riskinhallinnan avuksi ennuste eläkemenon kehityksestä. Eläkesäätiön vakuutusmatemaatikko vastaa eläkevastuun turvaavuudesta. Eläkesäätiön keskeisiä sijoitustoiminnan riskejä ovat korkoriski, osakemarkkinariski, luottoriski, valuutariski ja likviditeettiriski. Eri omaisuuslajeihin liittyviä riskejä hallitaan sijoitusten hyvällä hajautuksella eri omaisuuslajien välillä. Likviditeettiriskiä hallitaan sijoittamalla kohteisiin, jotka ovat hyvin nopeasti rahaksi muutettavissa.

Suomen eduskunnan hyväksymän vuonna 2017 voimaantulleen eläkeuudistuksen vaikutukset lisäeläkkeisiin on otettu huomioon ja yhtiö on päättänyt kompensoida lakisääteisen eläkeiän nousun lisäeläkkeillä.

Konsernin ulkopuoliset vakuutusmatemaatikot ovat laatineet etuuspohjaisten järjestelyjen vakuutusmatemaattiset laskelmat. Sanoma-konsernissa ei ole eläkejärjestelyjen lisäksi muita pitkäaikaisia työsuhte-etuuksia.

Tuloslaskelmaan kirjatut kulut Sanoma-konsernin etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä ovat seuraavat:

TULOSLASKELMAN KULUT ETUUSPOHJAISISTA JÄRJESTELYISTÄ

milj. euroa	2018	Oikaistu 2017
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	-2,1	-2,5
Nettokorot	0,1	
Aiempaan työsuoritukseen perustuvat menot	-2,0	-1,0
Voitot/tappiot velvoitteen täyttämistä	8,5	2,3
Hallintokulut	-0,2	-0,2
Yhteensä	4,5	-1,3

Sisältää jatkuvat ja lopetetut toiminnot.

Vuonna 2018 voitot/tappiot velvoitteen täyttämistä sisälsivät 4,8 milj. euron tuoton liittyen Belgian naistenlehtien myyntiin ja 3,7 milj. euron tuoton liittyen jäljelle jääneen velvoitteen siirtoon vakuutusyhtiölle. Siirron myötä kaikki eläkejärjestelyn puitteissa myönnettyihin etuihin liittyvät vastaiset oikeudelliset ja tosiasialliset velvoitteet poistuivat. Belgian naistenlehtien myyntiin liittyvä 4,8 milj. euron tuotto on esitetty osana Belgian kaupan myyntivoittoa lopetetuissa toiminnoissa. Vuonna 2017 velvoitteen täyttäminen liittyi eläkejärjestelyn muutokseen Suomessa.

Vuoden 2018 kulu etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä sisälsi 0,5 (2017: 0,9) milj. euroa kuluu myytävänä olevaksi luokitelluista eläkejärjestelyistä.

Taseeseen kirjatut eläkevelat ja -varat ovat seuraavat:

ELÄKEVELAT JA ELÄKEVARAT TASEESSA

milj. euroa	2018	Oikaistu 2017
Eläkevelat ¹	8,4	13,7
Eläkevarat	9,8	16,6
Nettovelka yhteensä	-1,4	-3,0

¹ Sisältää vuonna 2017 4,0 milj. euroa eläkevelkaa myytävänä olevaksi luokitellusta eläkejärjestelystä.

Etuuspohjainen nettovelka on muuttunut tilikauden aikana seuraavasti:

milj. euroa	Veloitteen nykyarvo	Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	Yhteensä
1.1.2017, oikaistu	196,3	-192,3	4,0
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	2,5		2,5
Korkokulut tai -tuotot	3,3	-3,3	0,1
Aiempaan työsuoritukseen perustuvat menot	1,0		1,0
Voitot/tappiot veloitteen täyttämisestä	-10,9	8,6	-2,3
Hallintokulut		0,2	0,2
	-4,1	5,5	1,4
Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät:			
Taloudellisten oletusten muutoksista johtuvat voitot/tappiot	3,8		3,8
Kokemusperusteiset voitot/tappiot	-0,7		-0,7
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto lukuun ottamatta korkotuottoon sisältyviä erä		-10,1	-10,1
	3,1	-10,1	-7,0
Hankitut liiketoiminnot	0,7	-0,3	0,3
Työnantajan suorittamat maksut järjestelyyn		-1,7	-1,7
Järjestelyyn osallistuvien suorittamat maksut	2,6	-2,6	
Maksetut etuudet	-11,0	11,0	
Muut muutokset	2,9	-2,8	0,1
31.12.2017, oikaistu	190,4	-193,4	-3,0

milj. euroa	Veloitteen nykyarvo	Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	Yhteensä
1.1.2018	190,4	-193,4	-3,0
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	2,1		2,1
Korkokulut tai -tuotot	2,5	-2,7	-0,1
Aiempaan työsuoritukseen perustuvat menot	2,0		2,0
Voitot/tappiot veloitteen täyttämisestä	-31,1	22,5	-8,5
Hallintokulut		0,2	0,2
	-24,5	20,0	-4,5
Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät:			
Taloudellisten oletusten muutoksista johtuvat voitot/tappiot	-4,9		-4,9
Kokemusperusteiset voitot/tappiot	0,2		0,2
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto lukuun ottamatta korkotuottoon sisältyviä erä		12,1	12,1
	-4,7	12,1	7,4
Liiketoimintojen myynnit	-0,2	0,1	-0,1
Työnantajan suorittamat maksut järjestelyyn		-1,2	-1,2
Järjestelyyn osallistuvien suorittamat maksut	2,4	-2,4	
Maksetut etuudet	-9,0	9,0	
31.12.2018	154,4	-155,8	-1,4

Seuraavassa taulukossa esitetään nettoeläkeveloitteen koostumus maittain:

TASEEN ETUUSPOHJAINEN NETTOELÄKEVELKA 2018

milj. euroa	Suomi	Belgia	Yhteensä
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	141,5	13,0	154,4
Varojen käypä arvo	-147,3	-8,5	-155,8
Yhteensä	-5,8	4,5	-1,4

TASEEN ETUUSPOHJAINEN NETTOELÄKEVELKA 2017, OIKAISTU

milj. euroa	Suomi	Belgia	Yhteensä
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	149,3	41,2	190,4
Varojen käypä arvo	-164,9	-28,5	-193,4
Yhteensä	-15,6	12,7	-3,0

Sanoma-konsernin vuoden 2019 etuuspoijaisten järjestelyjen kannatusmaksujen arvioidaan olevan noin 0,5 milj. euroa.

JÄRJESTELYIHIN KUULUVIEN VAROJEN JAKAUTUMINEN OMAISUUSRYHMITÄIN

%	2018	Oikaistu 2017
Oman pääoman ehtoiset instrumentit	49,0	42,7
Joukkovelkakirjalainat ja velkasitoumukset	43,2	51,0
Muut	6,2	5,6
Rahavarat	1,7	0,7
Yhteensä	100,0	100,0

Varojen käyvästä arvosta oli Sanoman osakkeita 4,7 milj. euroa (2017: 7,1). Varoihin kuuluvat kiinteistöt eivät ole konsernin omassa käytössä.

Oman pääoman ehtoiset instrumentit koostuvat lähinnä sijoitusrahastoista, jotka on noteerattu aktiivisilla markkinoilla.

KÄYTETYT VAKUUTUSMATEMAATTISET OLETTAMUKSET 31.12. ¹

%	2018	Oikaistu 2017
Diskonttokorko	1,5	1,4
Odotettu palkankorotus	2,1	2,3
Odotettu eläkkeiden korotus	1,1	1,3

¹ Esitetty painotettuina keskiarvoina

Kuolevuutta koskevat oletukset perustuvat julkaistuihin tilastoihin ja kokemukseen. Oletusten pohjalta johdettu odotettavissa oleva jäljellä oleva elinikä oli raportointikautena seuraava:

ODOTETTAVISSA OLEVA JÄLJELLÄ OLEVA ELINIKÄ 31.12.

Vuosia	2018	Oikaistu 2017
Raportointikauden lopussa eläkkeelle jäävät		
Miehet	21,4	21,4
Naiset	25,4	25,4
20 vuoden kuluttua raportointikauden päättymisestä eläkkeelle jäävät		
Miehet	23,7	23,7
Naiset	28,1	28,1

Etuuspoijaisten velvoitteiden painotettu keskimääräinen voimassaoloaika oli 31.12.2018 13,7 vuotta (2017: 14,3).

Seuraavassa taulukossa esitetään jokseenkin mahdollisen vakuutusmatemaattisen oletuksen muutoksen vaikutus etuuspoijaiseen eläkeveloitteeseen, kun muiden oletusten on oletettu pysyvän ennallaan.

HERKKYYSANALYYSI 31.12.

%	2018		Oikaistu 2017	
	Lisäys	Vähennys	Lisäys	Vähennys
Diskonttokorko (0,5 % muutos)	-6,0	6,7	-6,1	6,9
Odotettu palkankorotus (0,5 % muutos)	0,9	-0,9	1,3	-1,3
Odotettu eläkkeiden korotus (0,5 % muutos)	6,3	-5,9	5,6	-5,2
Kuolevuus (1 vuoden muutos)	3,8	-3,6	3,3	-3,1

6. Materiaalit ja palvelut ja liiketoiminnan muut kulut

MATERIAALIT JA PALVELUT, JATKUVAT TOIMINNOT

milj. euroa	2018	Oikaistu 2017
Paperikulut	-43,1	-42,5
Raaka-aine- ja tarvikkekulut	-56,2	-60,7
Kuljetus- ja jakelupalvelukulut	-156,2	-160,4
Painopalvelukulut	-42,3	-45,9
Myynti- ja komissiokulut ¹	-14,3	-11,9
Toimitukselliset alihankintakulut	-31,5	-32,0
Rojaltit	-44,6	-48,9
Muut palvelut	-52,5	-30,9
Muut	-25,8	-36,0
Yhteensä	-466,4	-469,2

LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT, JATKUVAT TOIMINNOT

milj. euroa	2018	Oikaistu 2017
Konserniyhtiöiden ja liiketoimintojen myyntitappiot	-4,6	-457,8
Kiinteistöjen hoitokulut	-10,3	-11,1
Vuokratkulut	-35,1	-36,8
Mainonta- ja markkinointikulut ¹	-63,9	-72,8
Toimisto-, atk- ja tietoliikennekulut	-83,2	-92,3
Asiantuntijakulut	-35,2	-36,7
Matkakulut	-8,3	-9,5
Muut	-27,5	-27,2
Yhteensä	-268,1	-744,1

¹ Suoraan myyntiin liittyvät myynti- ja komissiokulut on siirretty muista liiketoiminnan kuluista materiaalit ja palvelut -ryhmään.

Konsernilla ei ollut merkittäviä tutkimus- ja kehittämismenoja tilikaudella tai vertailukaudella.

TILINTARKASTAJAN PALKKIOT

milj. euroa	2018	Oikaistu 2017
Tilintarkastus	-0,9	-1,1
Todistukset ja lausunnot	-0,2	-0,1
Veroneuvonta	0,0	-0,1
Muut palvelut	-0,5	-0,1
Yhteensä	-1,6	-1,4

Vuonna 2018 Sanoman tilintarkastajana toimi KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy.

PricewaterhouseCoopers Oy:n suorittamat muut kuin tilintarkastuspalvelut Sanoma -konsernin yhtiöille tilikaudella 2018 olivat yhteensä 0,6 milj. euroa (2017: 0,2). Vuoden 2018 palvelut koostuivat tilintarkastajan lausunnoista (0,1 milj. euroa), veropalveluista (0,0 milj. euroa) ja muista palveluista (0,5 milj. euroa).

7. Rahoituserät

RAHOITUSERÄT, JATKUVAT TOIMINNOT

milj. euroa	2018	Oikaistu 2017
Osinkotuotot	0,1	0,1
Korkotuotot lainoista ja muista saamisista		0,3
Korkotuotot jaksotettuun hankintamenoön arvostetuista rahoitusvaroista	0,5	
Myytävissä olevien sijoitusten myyntivoitot		0,3
Muiden sijoitusten myyntivoitot	0,1	
Valuuttatermiinisopimukset, ei suojauslaskennassa, käyvän arvon muutos	0,7	
Valuuttakurssivoitot	2,9	12,1
Muut rahoitustuotot	0,8	0,1
Rahoitustuotot yhteensä	5,1	12,9
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoön arvostetuista rahoitusveloista	-12,4	-16,7
Koronvaihtosopimukset, ei suojauslaskennassa, käyvän arvon muutos		-0,4
Valuuttatermiinisopimukset, ei suojauslaskennassa, käyvän arvon muutos		-7,2
Arvon alentumistappiot myytävissä olevista sijoituksista		-0,1
Arvon alentumistappiot muista sijoituksista	-0,8	
Valuuttakurssitappiot	-3,0	-3,8
Muut rahoituskulut	-6,2	-8,0
Rahoituskulut yhteensä	-22,5	-36,2
Yhteensä	-17,3	-23,3

8. Tuloverot ja laskennalliset verot

TULOVEROT, JATKUVAT TOIMINNOT

milj. euroa	2018	Oikaistu 2017
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	-38,8	-32,0
Edellisten tilikausien verot	0,7	-2,1
Laskennallisten verojen muutos	-0,3	-5,0
Muut	0,0	0,0
Verot tuloslaskelmassa	-38,4	-39,1

Konsernin verokulu yhteensä 44,3 milj. euroa (2017: 40,5) sisältää tuloslaskelman verokuluihin kirjatut kulut 38,4 milj. euroa (2017: 39,1), sekä lopetetuista toiminnoista aiheutuneen verokulun 5,9 milj. euroa (2017: 1,4).

TULOSLASKELMAN VEROJEN TÄSMÄYTYS PAIKALLISIIN VEROKANTOIHIN, JATKUVAT TOIMINNOT

milj. euroa	2018	Oikaistu 2017
Tulos ennen veroja	151,1	-262,4
Verot voimassaolevalla verokannalla (Suomi)	-30,2	52,5
Ulkomaisten tytäryhtiöiden poikkeavan verokannan vaikutus	-2,1	18,4
Verovapaat tulot	3,4	12,9
Vähennyskeltottomat kulut	-8,9	-121,3
Edellisten tilikausien verot	0,7	-2,1
Verokannan muutoksesta johtuva laskennallisen veron muutos	0,5	1,2
Yhteisyritysten ja osakkuusyhtiöiden vaikutus	0,1	0,1
Muut erät	-1,8	-0,7
Verot tuloslaskelmassa	-38,4	-39,1
Emoyhtiön verokanta	20,0 %	20,0 %

Vuonna 2017 vähennyskeltottomiin kuluihin sisältyi hollantilaisen TV-yhtiö SBS:n myyntitappio.

LASKENNALLISET VEROSAAMISET JA -VELAT 2018

milj. euroa	1.1.	Kirjattu tulos- laskelmaan ¹	Ostetut/ myydyt tytäryritykset	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Muuntoerot ja muut erät	31.12.
Laskennalliset verosaamiset						
Käyttämättömät verotukselliset tappiot ja lähdeverohyvitykset	5,8	-3,1	0,7		0,0	3,4
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	2,6	-0,7			0,0	2,0
Vaihto-omaisuus	0,0	0,1			0,0	0,1
Myyntisaamiset ja muut saamiset	0,5	-0,3				0,2
Varaukset	5,3	0,2	-0,3		0,2	5,5
Etuuspohjaiset eläkeveloitteet	2,9	-0,9	-1,0	-0,1	0,9	1,9
Muut erät	0,8	-1,7	-0,9		1,9	0,1
Yhteensä	18,0	-6,3	-1,4	-0,1	3,1	13,1
Laskennallisten verosaamisten ja -velkojen netotus						-3,2
Yhteensä						9,9
Laskennalliset verovelat						
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	34,6	-1,8	0,9		-0,1	33,6
Vaihto-omaisuus	0,3	-0,1				0,2
Etuuspohjaiset eläkevarat	3,3	0,0		-1,5	0,2	2,1
Muut erät	0,4	-0,2	-0,2		0,2	0,1
Yhteensä	38,5	-2,0	0,7	-1,5	0,2	36,0
Laskennallisten verosaamisten ja -velkojen netotus						-3,2
Yhteensä						32,7

¹ Sisältää muutoksen jatkuvista toiminnoista -0,3 milj. euroa ja lopetetuista toiminnoista -4,0 milj. euroa, yhteensä -4,3 milj. euroa.

Vuonna 2018 muuntoerot ja muut erät liittyvät pääasiassa myytyyn Belgian naistenlehtien liiketoimintaan.

LASKENNALLISET VEROSAAMISET JA -VELAT 2017, OIKAISTU

milj. euroa	1.1.	Kirjattu tulos- laskelmaan ¹	Ostetut/ myytyt tytäryritykset	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Muuntoerot ja muut erät	31.12.
Laskennalliset verosaamiset						
Käyttämättömät verotukselliset tappiot ja lähdeverohyvitykset	15,8	-9,9			-0,1	5,8
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	4,5	-1,2			-0,6	2,6
Vaihto-omaisuus	0,2	-0,1			0,0	0,0
Myyntisaamiset ja muut saamiset	0,1	0,4			0,0	0,5
Varaukset	4,8	0,3			0,2	5,3
Etuuspohjaiset eläkeveloitteet	4,6	0,3		-1,7	-0,2	2,9
Muut erät	0,6	0,9	-0,8		0,1	0,8
Yhteensä	30,5	-9,5	-0,8	-1,7	-0,6	18,0
Laskennalliset verovelat						
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	57,5	-5,3	-17,4		-0,3	34,6
Vaihto-omaisuus	0,2	0,0				0,3
Etuuspohjaiset eläkevarat	1,9	0,3		1,3	-0,2	3,3
Muut erät	0,7	1,8	-1,5		-0,6	0,4
Yhteensä	60,4	-3,1	-18,9	1,3	-1,1	38,5

¹ Sisältää muutoksen jatkuvista toiminnoista -5,0 milj. euroa ja lopetetuista toiminnoista -1,3 milj. euroa, yhteensä -6,4 milj. euroa.

VEROTUKSELLISET TAPPIOT 31.12.2018

milj. euroa	Käyttämättömät verotukselliset tappiot		Kirjattu laskennallinen verosaatava		Kirjaamaton laskennallinen verosaatava	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Vanhenee viiden vuoden kuluessa	4,8	1,9	0,9	0,4	1,8	5,3
Vanhenee viiden vuoden jälkeen	8,5	30,0	0,8	1,3	0,4	0,4
Ei vanhene	6,5	13,9	1,4	4,6	0,5	
Yhteensä	19,8	45,8	3,1	6,3	2,7	5,7

Sisältää jatkuvat ja lopetetut toiminnot.

Verotuksessa vahvistetuista tappioista kohdistuu Hollantiin 7,5 milj. euroa (2017: 7,6) ja Belgiaan 6,5 milj. euroa (2017: 13,9).

Laskennallisten verosaatavien kirjaaminen tappioista perustuu konsernin arvioon tappioiden hyödyntämismahdollisuudesta verotettavaa tuloa vastaan tulevaisuudessa.

Laskennallisia verosaamisia on jätetty kirjaamatta konsernitilinpäätökseen 2,7 milj. euroa (2017: 5,7), koska johdon arvion mukaan on epätodennäköistä, että verohyöty saadaan käytettyä hyväksi tulevina vuosina. Nämä kirjaamattomat saamiset koostuivat pääosin tytäryhtiöiden vahvistetuista tappioista.

9. Osakekohtainen tulos

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos tilikauden aikana ulkona olleiden osakkeiden painotetulla keskimäärällä.

OSAKEKOHTAINEN TULOS

	2018	Oikaistu 2017
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos, milj. euroa, jatkuvat toiminnot	111,3	-165,0
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos, milj. euroa, lopetetut toiminnot	12,9	2,3
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos, milj. euroa	124,2	-162,7
Osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä, 1 000 kpl	163 085	162 545
Osakekohtainen tulos, euroa, jatkuvat toiminnot	0,68	-1,02
Osakekohtainen tulos, euroa, lopetetut toiminnot	0,08	0,01
Osakekohtainen tulos, euroa	0,76	-1,00

Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden lukumäärän painotetussa keskiarvossa on otettu huomioon laimentavana tekijänä optiojärjestelyt ja osakepalkkiojärjestelyt.

LAIMENNETTU OSAKEKOHTAINEN TULOS

	2018	Oikaistu 2017
Tilikauden tulos laimennusvaikutuksella oikaistun osakekohtaisen tuloksen laskemiseksi, milj. euroa, jatkuvat toiminnot	111,3	-165,0
Tilikauden tulos laimennusvaikutuksella oikaistun osakekohtaisen tuloksen laskemiseksi, milj. euroa, lopetetut toiminnot	12,9	2,3
Tilikauden tulos laimennusvaikutuksella oikaistun osakekohtaisen tuloksen laskemiseksi, milj. euroa	124,2	-162,7
Osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä, 1 000 kpl	163 085	162 545
Osakepalkkioiden vaikutus, 1 000 kpl	832	-
Laimennettu osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä, 1 000 kpl	163 917	162 545
Laimennettu osakekohtainen tulos, euroa, jatkuvat toiminnot	0,68	-1,02
Laimennettu osakekohtainen tulos, euroa, lopetetut toiminnot	0,08	0,01
Laimennettu osakekohtainen tulos, euroa	0,76	-1,00

Tiedot osakepalkkiojärjestelyistä on esitetty liitetiedossa 20. Tiedot osakkeista ja osakkeenomistajista löytyvät sivuilta 27–28.

10. Aineelliset hyödykkeet

AINEELLISET HYÖDYKKEET 2018

milj. euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	0,8	24,3	234,9	56,6	0,8	317,4
Lisäykset			3,0	1,6	1,1	5,6
Liiketoimintojen hankinta			2,4	0,0		2,4
Vähennykset	-0,2	-0,3	-3,7	-0,1		-4,3
Liiketoimintojen myynti			-0,5	-1,2		-1,8
Siirrot tase-erien välillä			-0,2	0,8	-0,9	-0,4
Kurssierot	0,0	0,0	-0,3	0,0	0,0	-0,4
Hankintameno 31.12.	0,6	24,0	235,5	57,6	0,9	318,6
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		-16,3	-209,1	-47,2		-272,6
Vähennykset ja liiketoimintakaupat		0,1	1,4	0,8		2,3
Tilikauden poistot		-0,3	-7,4	-3,8		-11,5
Siirrot tase-erien välillä			0,4			0,4
Kurssierot		0,0	0,2	0,0		0,3
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.		-16,4	-214,6	-50,2		-281,2
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	0,6	7,5	20,9	7,4	0,9	37,4

AINEELLISET HYÖDYKKEET 2017, OIKAISTU

milj. euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	0,8	57,6	249,8	54,6	1,3	364,0
Lisäykset		0,1	5,5	2,5	0,7	8,7
Vähennykset		-0,3	-4,3	-1,7	-0,3	-6,6
Liiketoimintojen myynti		-33,1	-17,1	-0,3		-50,5
Siirrot tase-erien välillä			0,5	1,5	-0,8	1,2
Kurssierot	0,0	0,1	0,5	0,1	0,0	0,6
Hankintameno 31.12.	0,8	24,3	234,9	56,6	0,8	317,4
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		-48,0	-217,7	-40,4		-306,1
Vähennykset ja liiketoimintakaupat		32,2	18,2	0,7		51,1
Tilikauden poistot		-0,4	-8,7	-5,1		-14,2
Tilikauden arvonalentumiset			-0,3	-2,7		-3,0
Siirrot tase-erien välillä			-0,3	0,3		0,0
Kurssierot		0,0	-0,4	-0,1		-0,4
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.		-16,3	-209,1	-47,2		-272,6
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	0,8	8,0	25,8	9,4	0,8	44,7

RAHOITUSLEASINGSOPIMUKSILLA VUOKRATUN OMAISUUDEN KIRJANPITOARVOT

milj. euroa	2018	Oikaistu 2017
Koneet ja kalusto	0,9	0,9

11. Sijoituskiinteistöt

SIJOITUSKIINTEISTÖT 2018

milj. euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	11,7	8,9	20,6
Vähennykset	-2,3	-1,4	-3,7
Hankintameno 31.12.	9,4	7,5	16,9
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		-6,7	-6,7
Vähennykset		0,3	0,3
Tilikauden poistot		-0,2	-0,2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.		-6,6	-6,6
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	9,4	0,9	10,3
Käypä arvo 31.12.2018	22,0	0,9	22,8

SIJOITUSKIINTEISTÖT 2017, OIKAISTU

milj. euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	13,2	17,5	30,7
Lisäykset		0,1	0,1
Vähennykset	-1,5	-8,7	-10,2
Hankintameno 31.12.	11,7	8,9	20,6
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		-6,2	-6,2
Vähennykset		0,3	0,3
Tilikauden poistot		-0,7	-0,7
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.		-6,7	-6,7
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	11,7	2,2	13,9
Käypä arvo 31.12.2017	25,9	6,9	32,8

Sijoituskiinteistöjen käyvät arvot on määritelty joko tuottoarvomenetelmällä tai markkinoilla tehtyjen vastaavien kiinteistökauppojen perusteella. Käypien arvojen määrittelyssä on käytetty myös ulkopuolista arvioijaa. Tuottoarvomenetelmälaskelmissa sijoittajan tuottovaatimus vaihtelee välillä 5 - 30 %. Sijoituskiinteistöt luokitellaan käypien arvojen hierarkiatasolle 3.

Sijoituskiinteistöihin sisältyy Vantaan kaupungin Keimolan kylässä sijaitsevia maa-alueita. Vuonna 2018 ja 2017 Sanoma myi määrälaloja alueelta.

Sijoituskiinteistöihin sisältyy myös Vantaan kaupungin Vantaankoskella sijaitsevia maa-alueita, joista osa on kaavoittamatonta raakamaata ja osa tontteja ja määrälaloja.

Lisäksi Sanoma myi elokuussa 2018 kiinteistön Teollisuustielle Porvoossa. Joulukuussa 2017 myytiin Ludviginkadulla Helsingissä sijaitsevat kiinteistöt.

SIJOITUSKIINTEISTÖJEN HOITOKULUT

milj. euroa	2018	Oikaistu 2017
Vuokratuottoja tuottavat kiinteistöt	-1,1	-1,3
Vuokratuottoja tuottamattomat kiinteistöt	0,0	0,0
Yhteensä	-1,1	-1,3

SIJOITUSKIINTEISTÖJEN VUOKRATUOTOT

milj. euroa	2018	Oikaistu 2017
Vuokratuotot sijoituskiinteistöistä	1,0	2,9

12. Aineettomat hyödykkeet

AINEETOMAT HYÖDYKKEET 2018

milj. euroa	Liikearvo	Aineettomat oikeudet	Oppimistuotteiden ja -ratkaisujen sisällöntuotannon hankinnat	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 383,0	520,0	288,2	166,5	18,4	2 376,2
Lisäykset		54,0	24,6	18,4	6,1	103,2
Liiketoimintojen hankinta	5,0	13,7		6,1	0,0	24,7
Vähennykset		-48,6				-48,6
Liiketoimintojen myynti	-62,5	-6,3		-0,1		-68,9
Siirrot tase-erien välillä	1,2	-7,9		5,2	-8,0	-9,6
Kurssierot	0,7	-0,5	-1,9	-0,4	0,0	-2,1
Hankintameno 31.12.	1 327,3	524,4	310,9	195,8	16,5	2 375,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-448,4	-415,8	-225,2	-101,1		-1 190,5
Vähennykset ja liiketoimintakaupat	58,0	53,3		-2,6		108,7
Tilikauden poistot		-67,0	-23,3	-23,1		-113,4
Tilikauden arvonalentumiset		-3,4	-0,5	-1,9		-5,8
Siirrot tase-erien välillä	-1,3	11,5				10,2
Kurssierot	0,0	0,2	1,5	0,2		2,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-391,6	-421,1	-247,5	-128,6		-1 188,9
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	935,7	103,3	63,4	67,2	16,5	1 186,1

AINEETOMAT HYÖDYKKEET 2017, OIKAISTU

milj. euroa	Liikearvo	Aineettomat oikeudet	Oppimistuotteiden ja -ratkaisujen sisällöntuotannon hankinnat	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2 188,1	1 113,7	260,9	146,9	22,8	3 732,4
Lisäykset		146,4	25,9	16,9	7,4	196,5
Liiketoimintojen hankinta	0,9			3,2		4,1
Vähennykset		-56,9		-1,9		-58,8
Liiketoimintojen myynti	-807,0	-688,5		-0,1	-6,8	-1 502,4
Siirrot tase-erien välillä		2,5	0,0	1,3	-4,9	-1,2
Siirrot lopetettuihin toimintoihin	-0,4	-0,7				-1,1
Kurssierot	1,4	3,5	1,4	0,2	0,0	6,6
Hankintameno 31.12.	1 383,0	520,0	288,2	166,5	18,4	2 376,2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-525,0	-838,0	-193,2	-80,4		-1 636,7
Vähennykset ja liiketoimintakaupat	77,2	549,2		1,9		628,3
Tilikauden poistot		-1 15,6	-22,6	-21,9		-160,2
Tilikauden arvonalentumiset		-8,4	-8,2	-0,5		-17,0
Siirrot tase-erien välillä		0,0	0,0	0,0		0,0
Kurssierot	-0,6	-3,0	-1,2	-0,3		-5,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-448,4	-415,8	-225,2	-101,1		-1 190,5
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	934,6	104,3	63,0	65,4	18,4	1 185,7

Aineettomiin oikeuksiin sisältyy 23,8 milj. euroa (2017: 28,4) TV-ohjelmien esitysoikeuksia.

Oppimistuotteiden ja -ratkaisujen sisällöntuotannon hankinnat ovat sisäisesti aikaansaatuja aineettomia hyödykkeitä.

Sanomalla ei ollut liikearvoa lukuunottamatta taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomia aineettomia hyödykkeitä tilikauden lopussa.

Aineettomista oikeuksista ja muista aineettomista hyödykkeistä tilikaudella kirjatut arvonalennukset

Taloudelliselta vaikutusajaltaan rajalliset aineettomat hyödykkeet poistetaan tasapoistomenetelmän mukaan lukuunottamatta aineettomiin oikeuksiin sisältyviä ohjelmaoikeuksia, joita poistetaan degressiivisen menetelmän mukaan. Muita aineettomia oikeuksia poistetaan tasapoistomenetelmän mukaan. Kunakin raportointipäivänä arvioidaan, onko olemassa viitteitä aineettomien hyödykkeiden arvon alenemisesta. Mikäli viitteitä arvon alenemisesta on olemassa, hyödykkeen kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan määrittämällä vastaisten rahavirtojen nykyarvo.

Taloudelliselta vaikutusajaltaan rajallisista aineettomista hyödykkeistä kirjattiin yhteensä 5,8 milj. euron (2017: 17,0) arvonalentumiset, josta 3,3 milj. euroa kohdistuu Sanoma Media Finland -liiketoimintayksikköön (2017: 7,2), 0,7 milj. euroa Sanoma Learning -liiketoimintayksikköön (2017: 9,3), ja 1,8 milj. euroa konsernitoimintojen aineettomiin hyödykkeisiin (2017: 0,4). Sanoma Media Netherlands -liiketoimintayksiköllä ei ollut alaskirjauksia (2017: 0,1). Sanoma Media Finland -liiketoimintayksikön alaskirjaukset liittyivät pääosin TV-ohjelmaoikeuksiin. Sanoma Learning -liiketoimintayksikön alaskirjaukset liittyivät vanhentuneisiin oppimISRatkaisuihin. Konsernitoimintojen alaskirjaukset liittyivät vanhentuneisiin tietojärjestelmiin.

Liikearvon ja taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomien aineettomien hyödykkeiden kohdistaminen

Arvonalennustestausta varten liikearvo on kohdistettu kolmelle rahavirtaa tuottavalle yksikölle, jotka ovat segmenttitasoja/liiketoimintayksiköitä. Liikearvot jakautuvat seuraavassa taulukossa esitetyn mukaisesti.

Liikearvosta tilikaudella kirjatut arvonalentumistappiot

Liikearvon arvonalentumisia ei kirjattu tilikaudella (2017: 0,0).

Arvonalentumistestauksissa käytetyt menetelmät ja oletukset

Omaisuserien arvonalentumistestaus suoritetaan pääsääntöisesti rahavirtaperusteisesti ja käyttöarvoa käytetään kerrytettävissä olevana rahamääränä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on määritetty perustuen konsernin rahavirtaa tuottavien yksiköiden vastaisten rahavirtojen nykyarvoon käyttäen verojen jälkeistä painotettua keskimääräistä pääomakustannusta. Kirjanpitoarvoon on sisällytetty laskennalliset verot sekä lyhytaikaiset tuloverosaamiset ja -velat (sisältäen aikaisemmat hankintamenokohdistusten laskennalliset verovelat).

Kerrytettävissä olevat rahamäärälaskelmat pohjautuvat viiden vuoden ennustejaksoon. Rahavirtaennusteet pohjautuvat johdon hyväksymiin testaushetken strategiaan suunnitelmiin ja niissä käytettyihin oletuksiin liiketoimintaympäristön kehityksestä. Toteutuvat rahavirrat voivat poiketa arvioiduista tulevista rahavirroista, mikäli keskeiset oletukset eivät realisoitu arvioidun mukaisina.

Laskelmien keskeisiä oletuksia ovat kannattavuustaso, diskonttauskorko, pitkän aikavälin kasvu sekä markkina-aseman kehitys. Oletukset perustuvat strategisten liiketoimintayksiköiden vuosittain laatimiin keskipitkän aikavälin strategiaan suunnitelmiin ja ennusteisiin, jotka konsernin johtoryhmä ja hallitus ovat hyväksyneet erillisessä prosessissa. Oletukset markkina-asemasta ja kannattavuustasosta perustuvat toteutuneeseen kehitykseen, strategisten liiketoimintayksiköiden johdon ja konsernijohdon näkemyksiin markkinoiden kilpailutilanteen ja kunkin rahavirtaa tuottavan yksikön kilpailuaseman kehittymisestä sekä Sanoman muutosstrategian ja kustannussäästöjen vaikutuksista.

RAHAVIRTAA TUOTTAVIEN YKSIKÖIDEN LIIKEARVOT JA AINEETTOMAT HYÖDYKKEET, JOILLE EI OLE MÄÄRITELTÄVISSÄ TALOUDELLISTA VAIKUTUSAIKAA

milj. euroa	2018			Oikaistu 2017		
	Liikearvo	Aineettomat hyödykkeet ¹	Yhteensä	Liikearvo	Aineettomat hyödykkeet ¹	Yhteensä
Sanoma Media Finland	83,0		83,0	77,7		77,7
Sanoma Media Netherlands	576,1		576,1	581,0	0,7	581,7
Sanoma Learning	276,6		276,6	275,9		275,9
Rahavirtaa tuottavat yksiköt, yhteensä	935,7		935,7	934,6	0,7	935,3

¹ Vuoden 2017 lopussa olleet aineettomat hyödykkeet, joille ei ole ollut määriteltävissä taloudellista vaikutusaikaa, on myyty vuonna 2018.

Laskelmissa käytetty liikevaihdon ikuisuuskasvu perustuu johdon arvioihin pitkän aikavälin kasvusta. Kasvutekijää on arvioitu ottamalla huomioon ulkoisista tietolähteistä saatavilla olevat markkinakohtaiset kasvuennusteet sekä kunkin rahavirtaa tuottavan yksikön ominaispiirteet. Ikuisuuskasvutekijät rahavirtaa tuottavien yksiköiden osalta olivat tilikaudella ja vertailuvuonna seuraavat:

KERRYTTÄVISSÄ OLEVAN RAHAMÄÄRÄN LASKELMISSA KÄYTETTY IKUISUUSKASVU

%	2018	2017
Sanoma Media Finland	-1,0	-1,5
Sanoma Media Netherlands	-0,5	-1,4
Sanoma Learning	1,1	1,2

Sanoma Media Finland -liiketoimintayksikön ikuisuuskasvuprosentin odotetaan olevan vähemmän negatiivinen kuin edellisenä vuonna johtuen Suomen markkinoiden vaihteluista yhdistyneenä portfoliomuutoksiin (festivaaliliiketoiminnan hankkiminen ja muutos perinteisestä mediasta digitaaliseen). Ikuisuuskasvuprosentin yhä ollessa negatiivinen Sanoma Media Netherlands -liiketoimintayksikön ikuisuuskasvua koskeva oletus parantui. Parantumisen aiheutuu pääasias- sa siitä, että perinteisen median, joka muodostaa merkittävän osan toiminnoista, kulutuksen vähentyminen on hitaampaa ja digitaalisen liiketoiminnan kasvusuunta on myönteinen. Sanoma Learningin ikuisuuskasvua koskeva oletus on johdonmukainen viimevuotiseen verrattuna Learningin toimintamarkkinoilla tehdyn opetussuunnitelmajaksojen kestoa koskevan tarkastelun ja arvion perusteella.

KERRYTTÄVISSÄ OLEVAN RAHAMÄÄRÄN LASKELMISSA KÄYTETTY DISKONTTAUSKORKO

%	2018 Verojen jälkeen	2017 Verojen jälkeen
Sanoma Media Finland	7,2	6,9
Sanoma Media Netherlands	6,7	6,3
Sanoma Learning	6,2	6,5

Rahavirtaa tuottavien yksiköiden osalta yksikkökohtaiset diskonttauskorot ilmentävät kunkin yksikön yhdistettyä pääomakustannusten keskiarvoa. Vuosittain Sanoma arvioi uudelleen paino- tetun pääomakustannusten keskiarvon laskentaa päivitettyjen markkinamittareiden perusteella ja päivittää painotettujen pääomakustannusten keskiarvoa sen mukaisesti. Arvonlentumistes- tausta koskevissa laskelmissa käyttöomaisuusinvestointien oletetaan sisältävän tavanomaiset korvausluontoiset hankinnat ja valuuttakurssit perustuvat euron kurssiin testausajankohtana.

Arvonlentumistestauksen herkkyyshanalyysit

Määrä, jolla rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä olevan rahamäärä ylittää kirjanpito- arvion, on arvioitu seuraavasti: 0 %, 1–5 %, 6–10 %, 11–20 %, 21–50 % ja yli 50 %.

Rahavirtaa tuottavien yksiköiden osalta ylitykset olivat:

KERRYTTÄVISSÄ OLEVAN RAHAMÄÄRÄN YLITYS SUHTEESSA KIRJANPITOARVOON

%	2018	2017
Sanoma Media Finland	yli 50	yli 50
Sanoma Media Netherlands	11–20	11–20
Sanoma Learning	yli 50	yli 50

Sanoma Media Finland -liiketoimintayksikön osalta kriittiset keskeiset oletukset ovat kannatta- vuuskehitys ja diskonttokorko. Johdon arvion mukaan liiketoimintayksikön kirjanpitoarvo ylittää kerrytettävissä olevan rahamäärän, mikäli vuosittainen käyttökate jää 62 % alle suunnitellun tason tai jos verojen jälkeinen diskonttokorko nousee yli 63,9 %:n. Arvioissa ei ole otettu huomioon mahdollisia muissa muuttujissa tapahtuvia samanaikaisia muutoksia.

Sanoma Media Netherlands -liiketoimintayksikön osalta kriittiset keskeiset oletukset ovat kannat- tavuuskehitys, ikuisuuskasvu ja diskonttauskorko. Johdon arvion mukaan strategisen liiketoimin- tayksikön kirjanpitoarvo ylittää kerrytettävissä olevan rahamäärän, jos käyttökate laskee 14 % alle suunnitellun vuositasen, jos ikuisuuskasvu on alle -2,2 % tai diskonttauskorko verojen jälkeen nousee yli 8,0 %:n. Näissä arvioissa ei ole otettu huomioon muiden muuttujien samanaikaisia muutoksia.

Sanoma Learning -liiketoimintayksikön osalta kriittiset keskeiset oletukset ovat kannattavuus- kehitys ja diskonttokorko. Johdon arvion mukaan Learning-segmentin kirjanpitoarvo ylittää kerrytettävissä olevan rahamäärän, mikäli vuosittainen käyttökate jää 38 % alle suunnitellun tason tai jos verojen jälkeinen diskonttokorko nousee yli 12,3 %:n. Arvioissa ei ole otettu huomioon mahdollisia muissa muuttujissa tapahtuvia samanaikaisia muutoksia.

13. Pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävät sijoitukset

OSUDET YHTEISYRITYKSISSÄ JA OSAKKUUSYRITYKSISSÄ

milj. euroa	2018	Oikaistu 2017
Osuudet yhteisyrityksissä	17,0	17,1
Osuudet osakkuusyrityksissä	1,4	3,8
Yhteensä	18,4	20,8

Yhteisyritykset

Konsernilla ei ollut merkittäviä yhteisyrityksiä tilikaudella eikä vertailuvuonna. Tiedot konsernin yhteisyrityksistä on esitetty yhdisteltyinä seuraavassa taulukossa.

OSUDET YHTEISYRITYKSISSÄ

milj. euroa	2018	Oikaistu 2017
Tasearvo 1.1.	17,1	17,8
Osuus laajasta tuloksesta	4,8	4,4
Saadut osingot	-4,9	-5,1
Kurssierot	0,0	0,0
Tasearvo 31.12.	17,0	17,1

Osakkuusyrittukset

Konsernilla ei ollut merkittäviä osakkuusyrittäviä tilikaudella eikä vertailuvuonna. Tiedot konsernin osakkuusyrittäviä on esitetty yhdisteltyinä seuraavassa taulukossa.

OSUDET OSAKKUUSYRITYKSISSÄ

milj. euroa	2018	Oikaistu 2017
Tasearvo 1.1.	3,8	3,5
Osuus laajasta tuloksesta	-0,1	0,3
Saadut osingot	-0,1	-0,2
Lisäykset	0,0	1,5
Myyntit		-1,3
Muut muutokset ¹	-2,2	
Kurssierot		0,0
Tasearvo 31.12.	1,4	3,8

¹ Kesäkuussa 2018 Suomen Tietotoimisto Oy muuttui osakkuusyhtiöstä tytäryhtiöksi.

Listaus omistusyhteisyrityksistä on esitetty liitetiedossa 28.

14. Muut sijoitukset

milj. euroa	2018	Oikaistu 2017
Myytävissä olevat sijoitukset, pitkäaikaiset		4,0
Muut sijoitukset, pitkäaikaiset	3,7	

Muut sijoitukset (2017: myytävissä olevat sijoitukset) koostuvat pääosin osakkeista eikä niistä ole tarkoitus luopua. Nämä sijoitukset olivat listaamattomia osakkeita. 1.1.2018 alkaen sijoitukset on arvostettu käypään arvoon. Ennen 1.1.2018 sijoitukset arvostettiin hankintamenoon vähennettynä mahdollisilla arvonalentumisilla. Muut sijoitukset luokitellaan käypien arvojen hierarkiatasolle 3.

15. Myyntisaamiset ja muut saamiset, pitkäaikaiset

milj. euroa	2018	Oikaistu 2017
Lainat ja muut saamiset		
Lainasaamiset		1,8
Muut saamiset		4,1
Jaksotettuun hankintamenoan arvostettavat rahoitusvarat		
Lainasaamiset	0,7	
Muut saamiset	3,7	
Siirtosaamiset	0,2	0,1
Eläkevarat ¹	9,8	16,6
Yhteensä	14,3	22,7

¹ Eläkevarat, ks. liitetieto 5

Erään Muut saamiset sisältyy saaminen Länsi-Savo Oy:ltä. Sanoma ilmoitti huhtikuussa 2014 myyvänään Kaakkois-Suomessa julkaistavia sanomalehtiä kustantavan Sanoma Lehtimedian ja paikallisten painoyhtiöiden enemmistöosuuden. Yritysjärjestelyiden ensimmäinen vaihe saatiin päätökseen tammikuussa 2015, ja yhtiö siirtyy kokonaisuudessaan Länsi-Savon omistukseen viiden vuoden kuluessa. Määräysvallan katsotaan siirtyneen yritysjärjestelyn ensimmäisessä vaiheessa, joten osakkuusyhtiöosuuden sijasta esitetään saaminen ostajalta.

Saamisten käyvät arvot eivät poikkea olennaisesti kirjanpitoarvoista.

Lainasaamisten korot perustuvat markkinakorkoihin ja ennalta määrättyihin lyhennyssuunnitelmiin.

16. Vaihto-omaisuus

milj. euroa	2018	Oikaistu 2017
Aineet ja tarvikkeet	7,0	6,3
Keskeneräiset tuotteet	1,4	2,0
Valmiit tuotteet/tavarat	27,2	30,5
Muut	1,3	1,6
Yhteensä	36,9	40,5

Tilikaudella vaihto-omaisuudesta kirjattiin arvonalentumisia yhteensä 0,5 milj. euroa (2017: 0,5), jolla vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvoa alennettiin vastaamaan sen nettorealisointiarvoa.

17. Myyntisaamiset ja muut saamiset, lyhytaikaiset

milj. euroa	2018	Oikaistu 2017
Lainat ja muut saamiset		
Myyntisaamiset ¹		138,6
Muut saamiset		2,7
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat rahoitusvarat		
Myyntisaamiset ¹	113,1	
Lainasaamiset	0,0	
Muut saamiset	12,9	
Käypää arvoon arvostettavat rahoitusvarat		
Johdannaissopimukset, ei suojauslaskettavat ²	0,2	-
Siirtosaamiset	29,3	51,3
Ennakkomaksut	6,1	4,4
Muut saamiset	6,0	6,6
Yhteensä	167,6	203,7

¹ Myyntisaamiset, ks. liitetieto 25

² Johdannaiset, ks. liitetieto 25

Konserni kirjasi tilikaudella luottotappioita ja luottotappiovarauksen muutoksia myyntisaamista yhteensä 2,3 milj. euroa (2017: 3,5). Lisätietoja myyntisaamisten luottotappiovarauksen määrittelystä löytyy liitetiedosta 25.

Saamisten käyvät arvot eivät poikkea olennaisesti kirjanpitoarvoista.

Siirtosaamiset

Siirtosaamisten olennaisimmat erät liittyivät normaaleihin liiketoimintaan kuuluviin kulujaksotuksiin ja sisälsivät mm. siirtosaamia toimitetuista sanoma- ja aikakauslehdistä.

18. Rahavarat

RAHAVARAT TASEESSA

milj. euroa	2018	Oikaistu 2017
Käteinen raha ja pankkitilit	18,7	20,6
Talletukset	0,1	
Yhteensä	18,8	20,6

Talletukset sisältävät yli yön talletuksia ja rahamarkkinasijoituksia, joiden maturiteetti on alle kolme kuukautta. Talletusten keskimääräinen maturiteetti on hyvin lyhyt, ja talletusten käypä arvo vastaa olennaisilta osin kirjanpitoarvoa.

RAHAVIRTUALASKELMAN MUKAISET RAHAVARAT

milj. euroa	2018	Oikaistu 2017
Rahavarat taseessa	18,8	20,6
Luotolliset sekkilit	-0,4	-2,0
Yhteensä	18,4	18,6

Rahavirtualaskelman mukaiset rahavarat sisältävät käteisvarat ja muut rahavarat sekä luotolliset sekkilit.

19. Oma pääoma

	Osakkeiden lukumäärä			Osakepääoma ja rahastot, milj. euroa			
	Kaikki osakkeet	Omat osakkeet	Yhteensä	Osake-pääoma	Omat osakkeet	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Yhteensä
1.1.2017	162 812 093	-478 497	162 333 596	71,3	-2,1	203,3	272,5
Osakemerkintä optioilla	753 570		753 570			6,4	6,4
Osakkeiden luovutus		161 978	161 978		0,7		0,7
31.12.2017	163 565 663	-316 519	163 249 144	71,3	-1,4	209,8	279,6
Omien osakkeiden hankinta		-900 000	-900 000		-7,7		-7,7
Osakkeiden luovutus		155 226	155 226		0,7		0,7
31.12.2018	163 565 663	-1 061 293	162 504 370	71,3	-8,4	209,8	272,6

Enimmäisosakepääoma on yhteensä 300,0 milj. euroa (2017: 300,0). Osakkeella ei ole nimellisarvoa eikä kirjanpidollinen vasta-arvo ole käytössä. Kaikki osakkeet on maksettu täysimääräisesti.

Omat osakkeet

Vuonna 2018 konserni osti pörssistä 900 000 osaketta. Ostettujen osakkeiden hankintahinta oli 7,7 milj. euroa, ja se kirjattiin oman pääoman vähennyksenä. Vuonna 2017 konserni ei ostanut omia osakkeita.

Vuonna 2018 Sanoma luovutti 155 226 yhtiön hallussa olevaa Sanoma Oyj:n osaketta vastikkeetta, verojen maksun jälkeen 233 yhtiön työntekijälle osana ehdollista osakepalkkiojärjestelmää 2015–2017 ja ehdollista osakepalkkiojärjestelmää 2016–2017 järjestelmien ehtojen mukaisesti. Vuonna 2017 Sanoma luovutti 161 978 yhtiön hallussa olevaa Sanoma Oyj:n osaketta vastikkeetta, verojen maksun jälkeen 239 yhtiön työntekijälle osana suoriteperusteista osakepalkkiojärjestelmää 2014–2016 ja ehdollista osakepalkkiojärjestelmää 2015–2016 järjestelmien ehtojen mukaisesti. Tilikauden lopussa yhtiön hallussa oli 1 061 293 (2017: 316 519) omaa osaketta.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman (SVOP) rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin, kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan. Vuoden 2008 varsinaisen yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti optio-ohjelmien perusteella tehdyistä osakemerkinnöistä saadut maksut merkitään 1.4.2008 jälkeen kokonaisuudessaan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Sanoman viimeisen optio-ohjelman merkintäaika päättyi 30. marraskuuta 2017.

Muuntoerot

Muuntoerot sisältävät ulkomaisten konserniyhtiöiden tilinpäätösten muuntamisesta toiminta-valuutasta euroiksi syntyneet muuntoerot.

Voitonjakoehdotus

Yhtiön hallitus ehdottaa osinkoina jaettavaksi 0,45 (2017:0,35) euroa osaketta kohden vuodelta 2018.

Tiedot pääomarakenteen hallinnasta on esitetty liitetiedossa 25 Rahoitusriskien hallinta.

20. Osakeperusteiset maksut

Suoriteperusteinen ja ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä

Suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä ja ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä muodostavat Sanoman ja sen tytäryhtiöiden johtajille ja avainhenkilöille tarkoitetun pitkän aikavälin kannustin- ja sitouttamisohjelman. Niiden tarkoituksena on kannustaa johtajia ja avainhenkilöitä sitoutumaan yhtiöön ja työskentelemään pitkäjänteisesti omistaja-arvon kasvattamiseksi.

Suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä

Sanoma Oyj:n hallitus on 7.2.2013 hyväksynyt osakepohjaisen kannustinjärjestelyn (Performance Share Plan) tarjottavaksi Sanoma Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden johtohenkilöille. Sanoman hallitus päättää osakepalkkiojärjestelmän ehtoista ja osakepalkkioiden myöntämisestä henkilöstövaliokunnan ehdotuksen perusteella. Osakepalkkio-ohjelmien ansaintakausi on pääsääntöisesti kolme vuotta ja osakepalkkioiden saamisen edellytyksenä on hallituksen kunakin vuotena alkavalle osakepalkkio-ohjelmalle asettamien konsernin suoritusavoitteiden saavuttaminen. Järjestelmän perusteella mahdollisesti maksuun tuleva palkkio maksetaan osakkeiden ja rahan yhdistelmänä. Rahaosuus on tarkoitettu verojen ja veroluonteisten maksujen kattamiseen maksuhetkellä.

Osakepalkkiojärjestelmän ehtojen mukaisesti toimitusjohtajalle ja johtoryhmän jäsenille ehdollisesti myönnettävät osakkeet sisältävät osakeomistusveloitteen. Osakeomistusveloitteesta päättää Sanoman hallitus henkilöstövaliokunnan ehdotuksen perusteella. Siihen asti kunnes edellytetty osakeomistus on saavutettu toimitusjohtaja ja johtoryhmän jäsenet eivät voi myydä osaa (vähintään 50 % vuoden 2016 jälkeen maksettavien osakepalkkioiden osalta, sitä ennen 25 %) osakepalkkiojärjestelmän kautta saamistaan osakkeista.

Ansaintakauden 2016–2018 ansaintakriteerit perustuvat oikaistuun osakekohtaiseen tulokseen ja vapaaseen kassavirtaan vuonna 2016. Ansaintakauden 2017–2019 ansaintakriteerit ovat oikaistu osakekohtainen tulos ja oikaistu vapaa kassavirta vuonna 2017. Ansaintakauden 2018–2020 ansaintakriteerit ovat oikaistu osakekohtainen tulos ja oikaistu vapaa kassavirta vuonna 2018. Toimitusjohtaja ja johtoryhmän jäsenet ovat Sanoman osakepalkkiojärjestelmän piirissä.

Vuonna 2017 Sanoma luovutti 56 753 yhtiön hallussa olevaa Sanoma Oyj:n osaketta vastikkeetta, verojen maksun jälkeen 28 yhtiön työntekijälle osana suoriteperusteista osakepalkkiojärjestelmää 2014–2016 järjestelmän ehtojen mukaisesti.

Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä

Sanoma Oyj:n hallitus on 4.2.2015 hyväksynyt ehdollisen osakepohjaisen kannustinjärjestelyn (Restricted Share Plan 2015) tarjottavaksi Sanoma Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden johtohenkilöille. Sanoman hallitus päättää osakepalkkiojärjestelmän ehtoista ja osakepalkkioiden myöntämi-

sestä henkilöstövaliokunnan ehdotuksen perusteella. Osakepalkkio-ohjelmien ansaintakaudet ovat 2015–2016 eli kaksi vuotta (50 %) ja 2015–2017 eli kolme vuotta (50 %) ja osakepalkkioiden saamisen edellytyksenä on työsuhteen jatkuminen palkkion maksuhetkeen saakka. Vuonna 2018 Sanoma luovutti 75 070 yhtiön hallussa olevaa Sanoma Oyj:n osaketta vastikkeetta, verojen maksun jälkeen 173 yhtiön työntekijälle osana ehdollista osakepalkkiojärjestelmää 2015–2017 järjestelmän ehtojen mukaisesti.

Sanoma Oyj:n hallitus on 8.2.2016 hyväksynyt ehdollisen osakepohjaisen kannustinjärjestelyn (Restricted Share Plan 2016–2018) tarjottavaksi Sanoma Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden johtohenkilöille. Sanoman hallitus päättää osakepalkkiojärjestelmän ehtoista ja osakepalkkioiden myöntämisestä henkilöstövaliokunnan ehdotuksen perusteella. Osakepalkkio-ohjelmien ansaintakaudet ovat 2016–2017 eli kaksi vuotta (50 %) ja 2016–2018 eli kolme vuotta (50 %) ja osakepalkkioiden saamisen edellytyksenä on työsuhteen jatkuminen palkkion maksuhetkeen saakka. Vuonna 2018 Sanoma luovutti 80 156 yhtiön hallussa olevaa Sanoma Oyj:n osaketta vastikkeetta, verojen maksun jälkeen 197 yhtiön työntekijälle osana ehdollista osakepalkkiojärjestelmää 2016–2017 järjestelmän ehtojen mukaisesti.

Sanoma Oyj:n hallitus on 6.2.2017 hyväksynyt ehdollisen osakepohjaisen kannustinjärjestelyn (Restricted Share Plan 2017) tarjottavaksi Sanoma Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden johtohenkilöille. Sanoman hallitus päättää osakepalkkiojärjestelmän ehtoista ja osakepalkkioiden myöntämisestä henkilöstövaliokunnan ehdotuksen perusteella. Osakepalkkio-ohjelman ansaintakausi on 2017–2018 eli kaksi vuotta ja osakepalkkioiden saamisen edellytyksenä on työsuhteen jatkuminen palkkion maksuhetkeen saakka.

Järjestelmien perusteella mahdollisesti maksuun tuleva palkkio maksetaan nettomääräisesti osakkeina.

Osakepalkkiojärjestelmän ehtojen mukaisesti toimitusjohtajalle ja johtoryhmän jäsenille ehdollisesti myönnettävät osakkeet sisältävät osakeomistusveloitteen. Osakeomistusveloitteesta päättää Sanoman hallitus henkilöstövaliokunnan ehdotuksen perusteella. Siihen asti kunnes edellytetty osakeomistus on saavutettu toimitusjohtaja ja johtoryhmän jäsenet eivät voi myydä osaa (vähintään 50 % vuoden 2016 jälkeen maksettavien osakepalkkioiden osalta, sitä ennen 25 %) osakepalkkiojärjestelmän kautta saamistaan osakkeista.

Tarkemmat tiedot osakepalkkiojärjestelmästä on esitetty seuraavissa taulukoissa. Tiedot johdon omistuksista on esitetty liitetiedossa 30.

Perustiedot

Järjestelmä	Suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä					Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä					Yhteensä/ Keskiarvo
	Osakepalkkio- järjestelmä 2014–2016	Osakepalkkio- järjestelmä 2015–2017	Osakepalkkio- järjestelmä 2016–2018	Osakepalkkio- järjestelmä 2017–2019	Osakepalkkio- järjestelmä 2018–2020	Ehdollinen osakepalkkio- järjestelmä 2015–2016 ¹	Ehdollinen osakepalkkio- järjestelmä 2015–2017 ¹	Ehdollinen osakepalkkio- järjestelmä 2016–2017 ²	Ehdollinen osakepalkkio- järjestelmä 2016–2018 ²	Ehdollinen osakepalkkio- järjestelmä 2017–2018	
Instrumentti											
Osakepalkkioita enintään, brutto (osake ja rahaosuus) kpl	260 000	483 463	794 338	855 000	609 000	324 325	324 325	209 950	209 950	150 000	4 220 351
Myöntämispäivä	6.2.2014	4.2.2015	8.2.2016	6.2.2017	7.2.2018	4.2.2015	4.2.2015	8.2.2016	8.2.2016	6.2.2017	
Oikeuden syntyminen/maksu viimeistään, pvm	30.4.2017	30.4.2018	30.4.2019	30.4.2020	30.4.2021	30.4.2017	30.4.2018	30.4.2018	30.4.2019	30.4.2019	
Maksimi juoksu-aika, vuotta	3,2	3,2	3,2	3,2	3,2	2,2	3,2	2,2	3,2	2,2	3,0
Jäljellä oleva juoksu-aika, vuotta	Eräntynyt	Eräntynyt	0,3	1,3	2,3	Eräntynyt	Eräntynyt	Eräntynyt	0,3	0,3	1,1
Henkilöitä tilikauden päättyessä			49	202	216				162	2	
Maksutapa	Osakkeita	Osakkeita	Osakkeita	Osakkeita	Osakkeita	Osakkeita	Osakkeita	Osakkeita	Osakkeita	Osakkeita	

¹ Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä 2015-2017 on jaettu kahteen ansaintajaksoon: 2015-2016 ja 2015-2017.

² Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä 2016-2018 on jaettu kahteen ansaintajaksoon: 2016-2017 ja 2016-2018.

Muutokset	Suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä					Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä					Yhteensä/ Keskiarvo
	Osakepalkkio- järjestelmä 2014–2016	Osakepalkkio- järjestelmä 2015–2017	Osakepalkkio- järjestelmä 2016–2018	Osakepalkkio- järjestelmä 2017–2019	Osakepalkkio- järjestelmä 2018–2020	Ehdollinen osakepalkkio- järjestelmä 2015–2016 ¹	Ehdollinen osakepalkkio- järjestelmä 2015–2017 ¹	Ehdollinen osakepalkkio- järjestelmä 2016–2017 ²	Ehdollinen osakepalkkio- järjestelmä 2016–2018 ²	Ehdollinen osakepalkkio- järjestelmä 2017–2018	
1.1.2017											
Myönnetyt palkkiot (brutto) tilikauden alkaessa	124 670	0	756 282			202 300	202 300	190 875	190 875		1 667 302
Muutokset tilikauden aikana											
Myönnetyt				802 301				25 000	25 000	150 000	1 002 301
Menetetyt			45 184	61 575		11 125	45 125	49 313	50 438		262 759
Toteutetut	124 670					191 175					315 845
31.12.2017											
Myönnetyt palkkiot (brutto) tilikauden päättyessä	0	0	711 098	740 726		0	157 175	166 563	165 438	150 000	2 090 999
1.1.2018											
Myönnetyt palkkiot (brutto) tilikauden alkaessa			711 098	740 726			157 175	166 563	165 438	150 000	2 090 999
Muutokset tilikauden aikana											
Myönnetyt					576 731						576 731
Menetetyt			18 938	56 075	39 615		4 500	5 500	24 938		149 566
Toteutetut							152 675	161 063			313 738
31.12.2018											
Myönnetyt palkkiot (brutto) tilikauden päättyessä			692 160	684 651	537 116		0	0	140 500	150 000	2 204 427

¹ Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä 2015-2017 on jaettu kahteen ansaintajaksoon: 2015-2016 ja 2015-2017.

² Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä 2016-2018 on jaettu kahteen ansaintajaksoon: 2016-2017 ja 2016-2018.

Käyvän arvon määrittely

Suoriteperusteisen ja ehdollisen osakepalkkiojärjestelmän käyvän arvon määrittelyssä on käytetty seuraavia oletuksia:

- Osakepohjaisista maksuista aiheutuva velka kuvastaa arviota palkkion maksun yhteydessä maksettavista yhtiön sivukuluista. Niiden käypää arvoa tarkistetaan uudelleen jokaisena ra-

portointipäivänä osakepalkkion maksuhetkeen asti. Osakepalkkion maksuun asti kirjattavan velan arvo muuttuu siten Sanoman osakekurssin mukaan.

- Myönnettyjen osakepalkkioiden osalta omana pääomana kirjattavan osuuden käypä arvo on määritetty myöntämishetkellä käyttämällä Sanoman osakekurssia vähennettynä ennen maksua tapahtuvilla odotetuilla maksettavilla osingoilla.
- Käypä arvo kirjataan kuluksi oikeuden syntymisajanjakson kuluessa.

TILIKAUDEN AIKANA MYÖNNETTYJEN OSAKEPALKKIOIDEN ARVOSTUSPARAMETRIT

euroa	2018	2017
Osakkeen kurssi myöntämishetkellä	10,11	8,64
Osakkeen kurssi tilikauden päättyessä	8,49	10,87
Odotetut vuotuiset osingot ennen palkkion maksua	0,35	0,29
Osakekohtainen käypä arvo myöntämishetkellä	8,71	7,57

OSAKEPALKKIOJÄRJESTELMÄN VAIKUTUS TULOKSEEN JA TALOUDELLISEEN ASEMAAN TILIKAUDEN AIKANA

milj. euroa	2018	2017
Tilikauden kustannukset	4,5	6,5
josta omana pääomana kirjattava	4,4	1,8
Osakepohjaisista maksuista aiheutuva velka tilikauden lopussa	0,5	6,4

Raportointihetken arvio osakeperusteisista maksuista tulevaisuudessa rahana selvitettävästä ja verottajalle maksettava osuudesta on 9,0 milj. euroa.

21. Varaukset**VARAUSTEN MUUTOKSET**

milj. euroa	Rakenne- järjestely- varaukset	Muut varaukset	Yhteensä
1.1.2018	7,9	18,1	26,1
Kurssierot		0,0	0,0
Liiketoimintojen hankinta		0,1	0,1
Lisäykset	23,8	15,1	38,9
Käytetyt varaukset	-18,2	-4,7	-22,8
Käyttämättömien varausten peruutukset	-3,7	-4,5	-8,2
31.12.2018	9,9	24,2	34,1

VARAUSTEN KIRJANPITOARVOT

milj. euroa	2018	Oikaistu 2017
Pitkäaikaiset	8,9	9,0
Lyhytaikaiset	25,1	17,1
Yhteensä	34,1	26,1

Varausten määrät perustuvat tilinpäätöshetken parhaaseen arvioon. Rakennejärjestelyvaraukset liittyvät pääsääntöisesti Sanoma Media Netherlandsin uudelleenjärjestelykuluihin. Muut varaukset sisältävät 15,2 milj. euroa vuokrattuihin tiloihin liittyviä varauksia. Muut varaukset sisältävät myös asiakkaspimuksiin liittyviä varauksia sekä muita pienempiä varauksia. Varausten peruutus on seurausta toteutuvien kulujen uudelleenarvioinnista. Yksittäiset varaukset eivät ole konsernin kannalta merkittäviä.

22. Rahoitusvelat

milj. euroa	2018	Oikaistu 2017
Pitkäaikaiset jaksotettuun hankintamenoan arvostetut rahoitusvelat		
Joukkovelkakirjalainat		194,7
Rahoitusleasingvelat	1,5	1,5
Muut velat	2,8	0,1
Yhteensä	4,3	196,3
Lyhytaikaiset jaksotettuun hankintamenoan arvostetut rahoitusvelat		
Lainat rahoituslaitoksilta	0,5	52,0
Yritystodistukset	147,5	148,6
Rahoitusleasingvelat	0,3	0,2
Joukkovelkakirjalainat	197,3	
Muut velat	6,8	15,2
Yhteensä	352,4	216,1
Yhteensä	356,7	412,4

Rahoituslaitoksilta olevien lainojen ja muiden velkojen käypä arvo on lähellä kirjanpitoarvoa. Joukkovelkakirjalainan käypä arvo on 206,0 milj. euroa (2017: 212,7). Se on luokiteltu IFRS:n käyvän arvon hierarkian tasolle 1, joka tarkoittaa, että käypä arvo perustuu toimivilla markkinoilla noteerattuihin hintoihin.

RAHOITUSTOIMINNOISTA JOHTUVIEN RAHAVIRTOIHIN SISÄLTYVIEN VELKOJEN MUUTOKSIEN MUODOSTUMINEN

milj. euroa	Pitkäaikaiset rahoitusvelat	Lyhytaikaiset rahoitusvelat	Yhteensä	Rahavarat	Korollinen nettovelka	Pitkäaikaiset muut velat	Yhteensä
1.1.2017, oikaistu	239,1	590,5	829,6	43,4	786,2	40,0	826,2
Rahavirrat	-6,5	-370,3	-376,7	-22,8	-354,0	4,9	-349,1
Liiketoimintojen myynti	-36,0	-10,0	-46,0		-46,0	-26,7	-72,7
Kurssierot	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,1	0,1	0,2
Muut muutokset joihin ei liity maksua	-0,4	5,8	5,5		5,5	-4,3	1,2
31.12.2017, oikaistu	196,3	216,1	412,4	20,6	391,8	13,9	405,7
1.1.2018	196,3	216,1	412,4	20,6	391,8	13,9	405,7
Rahavirrat	-0,3	-51,1	-51,4	-1,4	-49,9	-1,2	-51,1
Liiketoimintojen myynti						-0,2	-0,2
Kurssierot	0,0		0,0	-0,3	0,3	0,0	0,2
Muut muutokset joihin ei liity maksua	-191,7	187,4	-4,3		-4,3	3,6	-0,7
31.12.2018	4,3	352,4	356,7	18,8	337,8	16,1	353,9

Lainat rahoituslaitoksilta

Vuonna 2018 konsernin lainat rahoituslaitoksilta koostuivat 300 milj. euron syndikoidusta pitkäaikaisesta rahoitusliimitistä, sekä 50 milj. euron pankkilainasta, joka erääntyi syyskuussa 2018. Ne lainat, joiden lyhentämissuunnitelmaa ei ole etukäteen määritelty, on esitetty kokonaisuudessaan pitkäaikaisessa vieraassa pääomassa. Lainat on arvostettu taseessa jaksotettuun hankintamenuun.

Rahoituslaitoksilta saatujen lainojen keskimääräinen korkoprosentti (ilman järjestelypalkkioita) tilikauden aikana rahoitusleasingveloja lukuunottamatta oli 0,9 % (2017: 0,9 %). Kaikkien lainojen korot on sidottu euriboriin.

Joukkovelkakirjalainat

Toukokuussa 2016 konserni laski liikkeeseen pitkäaikaisen joukkovelkakirjalainan, jonka nimellismäärä oli 200 milj. euroa, emissiokurssi 100, juoksuaika 3,5 vuotta ja kiinteä kuponkikorko 3,50 %. Saadut varat käytettiin täysimääräisesti vuonna 2012 liikkeeseen lasketun joukkovelkakirjalainan osittaiseen takaisinostoon. Takaisinostohinta on jaksotettu kirjanpidossa nykyisen joukkovelkakirjalainan juoksuajalle, nostaen efektiivisen korkokustannuksen 5,01 %:iin.

Sanoman joukkovelkakirjalaina on listattu Nasdaq Helsinki Oy:ssä.

Yritystodistukset

Sanomalla on sekä kotimainen että ulkomainen yritystodistusohjelma, joilla katetaan konsernin lyhytaikaisia rahoitustarpeita. Yritystodistukset jaksotetaan diskontattuun nykyarvoon ja lainanhoitokulut kirjataan epäolennaisuuden perusteella heti kuluksi. Rahoituspolitiikan mukaisesti konsernilla on pankkien kanssa sovittu komittoitu luottolimiitti. Osa tästä limiitistä on varattu turvaamaan liikkeeseenlaskettujen yritystodistusten takaisinmaksu mahdollisissa markkinahäiriötilanteissa.

RAHOITUSLEASINGVELAT

milj. euroa	2018	Oikaistu 2017
Vähimmäisvuokrien kokonaismäärä		
Enintään 1 vuoden kuluessa	0,4	0,3
1–5 vuoden kuluttua	1,3	1,3
Yli 5 vuoden kuluttua	0,5	0,6
Yhteensä	2,2	2,2
Vähimmäisvuokrien nykyarvo		
Enintään 1 vuoden kuluessa	0,3	0,2
1–5 vuoden kuluttua	1,0	1,0
Yli 5 vuoden kuluttua	0,4	0,5
Yhteensä	1,8	1,8
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut	0,5	0,4

23. Ostovelat ja muut velat

milj. euroa	2018	Oikaistu 2017
Pitkäaikaiset		
Siirtovelat	1,5	7,1
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat muut rahoitusvelat	9,5	12,6
Yhteensä	11,0	19,7
Lyhytaikaiset		
Ostovelat	99,6	108,9
Muut velat	32,0	37,7
Johdannaissopimukset, ei suojauslaskettavat ¹	0,2	0,6
Siirtovelat	167,6	207,2
Saadut ennakot	4,9	5,4
Yhteensä	304,2	359,7
Yhteensä	315,2	379,4

¹ Johdannaiset, ks. liitetieto 25

Siirtovelat

Siirtovelkojen olennaisimmat erät sisälsivät henkilöstökulujaksotuksia ja tekijänpalkkiovelkoja sekä tavanomaisia liiketoimintaan kuuluvia kulujaksotuksia.

24. Vastuusitoumukset ja ehdolliset velat

milj. euroa	2018	Oikaistu 2017
Omasta puolesta annetut vastuusitoumukset		
Pantit	1,4	1,5
Muut	15,0	24,7
Yhteensä	16,4	26,2
Muut vastuut		
Vastuut muista vuokrasopimuksista	219,1	249,4
Rojaltit	8,3	7,8
Aineettomien hyödykkeiden ostositoumukset (ohjelmaoikeudet mukaan luettuna)	33,6	18,0
Muut vastuut	53,0	49,3
Yhteensä	314,0	324,5
Yhteensä	330,4	350,7

Sanoma-konsernin merkittävimmät vuokrasopimukset liittyvät Sanomalan ja Sanomatalon kiinteistöihin.

EI-PURETTAVISSA OLEVAT VÄHIMMÄISVUOKRAVASTUUT ERÄÄNTYMISAJOITTAIN

milj. euroa	2018	Oikaistu 2017
Enintään 1 vuoden kuluessa	29,1	33,6
1–5 vuoden kuluttua	100,0	117,3
Yli 5 vuoden kuluttua	90,0	98,6
Yhteensä	219,1	249,4

Vuokravastuut sisältävät sekä toimitilavastuita että muita vuokrasopimuksia.

EI-PURETTAVISSA OLEVISTA VUOKRASOPIMUKSISTA SAATAVAT VÄHIMMÄISVUOKRAT ERÄÄNTYMISAJOITTAIN

milj. euroa	2018	Oikaistu 2017
Enintään 1 vuoden kuluessa	4,5	5,4
1–5 vuoden kuluttua	7,7	11,3
Yli 5 vuoden kuluttua	0,0	1,5
Yhteensä	12,2	18,2

Suurin osa ei-purettavissa olevista vuokrasopimuksista saatavista vähimmäisvuokrista liittyy alivuokrasopimuksiin.

Riita-asiat ja oikeusprosessit

Konsernin yhtiöillä on tavanomaiseen liiketoimintaan kuuluvia satunnaisia riita-asioita tai oikeudenkäyntimenettelyjä, joiden lopputuloksilla konsernin johto ei arvioi olevan olennaisia vaikutusta konsernin taloudelliseen asemaan tai liiketoiminnan tulokseen.

25. Rahoitusriskien hallinta

Konsernin emoyhtiön rahoitusyksikkö vastaa keskitetysti konsernin rahoituksesta. Rahoitusyksikkö toimii operatiivisten yksiköiden vastapuolena ja hoitaa keskitetysti ulkoisen rahoituksen sekä vastaa rahavarojen hoidosta ja ulkoisista suojaustoimenpiteistä. Keskitämisen tavoitteena on ehdoiltaan joustava ja kilpailukykyinen rahoitus, kassanhallinnan optimointi ja kustannusäästöt sekä tehokas rahoitusriskien hallinta. Sanoman rahoitusriskejä ovat korko-, valuutta-, likviditeetti- ja luottoriskit. Riskienhallinnan tavoitteena on suojata konsernia olennaisia riskejä vastaan. Sanoman hallitus on vahvistanut yksikön toimintaohjeet konsernin rahoituspolitiikassa.

Sanoman pitkän aikavälin tavoitteena on taloudellisen joustavuuden varmistamiseksi saavuttaa pääomarakenne, jossa nettovelka/EBITDA on alle 2,5, ja omavaraisuusaste 35–45 %. Tällä varmistetaan kustannuksiltaan edullisen rahoituksen saatavuus.

Rahoitusriskejä voidaan hallita erilaisilla rahoitusinstrumenteilla ja johdannaisilla, joiden käyttö, vaikutus ja markkina-arvostus ovat selkeästi todettavissa. Tilikauden aikana konserni käytti valuuttatermiinejä rahoitusriskeiltä suojautumiseen. Konserni ei sovelle suojauslaskentaa.

Korkoriski

Konsernin korkoriski muodostuu pääosin lainasalkun vaihtuvakorkoisten lainojen viitekorkojen ja marginaalien muutoksista. Vuonna 2018 kaikki konsernin lainat olivat euromääräisiä. Korkoriskiä hallitaan pitämällä osa lainoista kiinteäkorkoisina. Korkoriskiltä voidaan lisäksi suojautua

käyttämällä korkojohdannaisia. Kiinteäkorkoisen velan osuuden konsernin kokonaisvelasta, mukaanlukien johdannaiset, määrittelee hallitus osana konsernin rahoituspolitiikkaa.

LAINASALKKU KORKOKANNAN MUKAAN

milj. euroa	2018	Oikaistu 2017
Vaihtuvakorkoiset	157,6	215,9
Kiinteäkorkoiset	199,0	196,4
Yhteensä	356,7	412,4
Keskimääräinen duraatio, vuotta	0,8	1,1
Keskikorko, %	3,1	2,8
Korkoherkkyys, milj. euroa ¹	0,8	1,6

¹ Korkoherkkyys on laskettu olettamalla, että korkokäyrä nousee yhden prosenttiyksikön. Herkkyys kuvaa tulosvaikutusta ennen veroja.

Valuutariski

Pääosa konsernin liiketoiminnan kassavirrasta on euromääräistä. Konserni on kuitenkin alttiina transaktioriskille, joka syntyy eri valuutoissa olevista tulojen ja menojen rahavirroista. Konserniyhdistöt vastaavat omaan liiketoimintaansa liittyvän transaktioriskin seuraamisesta ja suojaamisesta konsernin rahoituspolitiikan mukaisesti. Suurin osa vuoden 2018 transaktioriskistä syntyi Yhdysvaltain dollarin määräisistä ohjelmaoikeuksien ostoista. Konserni on suojautunut merkittävilä transaktioriskeiltä käyttämällä valuutanvaihtosopimuksia. Mikäli tilinpäätöshetkellä suojatut valuutat heikentyisivät 10 % euroon nähden, valuutanvaihtosopimusten arvonmuutos lisäisi rahoituskuluja 0,7 milj. euroa (2017: 0,7). Mikäli valuutat vahvistuisivat 10 % euroon nähden, rahoitustuotot lisääntyisivät 0,7 milj. euroa (2017: 0,7). Johdannaisopimukset suojaavat tulevaisuuden kassavirtoja, joten niiden arvonmuutos kumoaa kassavirran arvonmuutoksen.

Konsernin sisäinen rahoitus toteutetaan pääsääntöisesti kunkin tytäryhtiön toiminnallisessa valuutassa. Konsernin rahoitusyksikkö vastaa sisäisiin lainoihin liittyvän valuuttariskin seurannasta ja suojauksesta. Ukrainan lopetettavalle tytäryhtiölle annettu euromääräinen laina maksettiin vuonna 2016 takaisin täysimääräisesti. Laina on käsitelty osana nettoinvestointia ja lainasta syntyneet kurssierot on kirjattu omaan pääomaan. Lainan kurssitappio on 3 milj. euroa, ja se tuloutetaan kun yrityksen likvidointi saadaan päätökseen.

Konserni on alttiina myös translaatoriskille, joka syntyy ulkomaisten tytäryhtiöiden tuloslaskelma- ja tase-erien muuntamisesta euroiksi. Euroalueen ulkopuolisten maiden (maat, joissa valuutta ei ole sidottuna euroon) liiketoimintojen osuus liikevaihdosta on 8,4 % (2017: 8,1 %) ja koostuu pääasiassa Puolan zlotyn ja Ruotsin kruunun määräisistä toiminnoista. Mikäli raportointivaluutat

olisivat olleet 10 % heikommat euroon nähden, vaikutus liikevaihtoon olisi ollut -10,3 milj. euroa (2017: -11,1). Mikäli raportointivaluutat olisivat vuoden aikana olleet 10 % vahvemmat euroon nähden, vaikutus liikevaihtoon olisi ollut 12,6 milj. euroa (2017: 13,6). Merkittävät valuuttakurssi-muutokset Puolassa ja Ruotsissa saattavat myös vaikuttaa kyseisten alueiden liiketoimintoihin kohdistuviin liikearvoihin. Translaatoriskiä ei suojattu tilikaudella 2018 hallituksen hyväksymän rahoituspolitiikan mukaisesti.

Johdannaissopimukset

Johdannaissopimusten nimellisarvot

Johdannaissopimusten nimellisarvo oli 13,4 milj. euroa (2017: 66,4). Johdannaissopimusten nimellisarvo sisältää bruttomääräiset nimellisarvot kaikista avoimista sopimuksista. Avoinna oleva nimellisarvo ei välttämättä mittaa tai osoita markkinariskiä. Liiketoimintojen myynneistä johtuen johdannaissopimusten nimellisarvo sisältää 7 milj. euron arvosta suljettuja termiinejä, jotka netotussopimusten mukaisesti toteutetaan nettomääräisinä.

JOHDANNAISSOPIMUSTEN KÄYVÄT ARVOT

milj. euroa	2018	Oikaistu 2017
Valuuttatermiinisopimukset -suojauslaskennan ulkopuolella		
Positiiviset käyvät arvot	0,2	1,1
Negatiiviset käyvät arvot	-0,2	-1,7
Yhteensä	0,0	-0,6

Johdannaissopimukset on luokiteltu käyvän arvon hierarkian tasolle 2 IFRS:n mukaisesti. Se tarkoittaa, että käyvät arvot perustuvat arvonmääritysmalleihin, joiden syöttötiedot ovat havainnoitavissa joko suorasti tai epäsuorasti.

Sanoma on solminut netotussopimukset kaikkien johdannaissopimusten kanssa. Netotussopimukset huomioon otettuna rahoitussaatavat pankeilta ovat 0,0 milj. euroa (2017: velkaa 0,6).

Likviditeettiriski

Likviditeetti- eli maksuvalmiusriski liittyy velkojen hoitoon, investointien maksuun ja käyttöpääoman riittävyyteen. Sanoma pyrkii minimoimaan maksuvalmiusriskinsä turvaamalla riittävän tulorahoituksen, ylläpitämällä riittävät komitoidut luottolimiitit, käyttämällä rahoituksen hankinnassa useita rahoituslaitoksia ja rahoitusmuotoja sekä jakamalla lainojen takaisinmaksuohjelmat eri kalenterivuosille. Nostamattomia komitoiduja luottolimiittejä tulee olla riittävästi kattamaan suunnitellut rahoitustarpeet, lainojen lyhennyserät sekä osan liikkeeseenlasketuista yritystodistulainoista. Vuoden lopussa nostamattomia komitoiduja limiittejä oli 300 milj. euroa. Likvidi-

teettiriskiä seurataan päivittäin kahden viikon ennusteella ja pitkällä aikavälillä kalenterivuoden ennusteella. Lisäksi Sanoma-konsernin rahoituspolitiikka määrittelee vähimmäisvaatimukset kassavarannolle.

KONSERNIN RAHOITUSOHJELMAT 2018

milj. euroa	Limittien määrä	Limiteistä käyttämättä
Syndikoitu komitoidu rahoituslimiitti	300,0	300,0
Yritystodistusohjelmat	1 100,0	952,5
Joukkovelkakirjat	200,0	
Sekkitililimiitit	51,0	50,5

Sanoma allekirjoitti 500 milj. euron syndikoidun luottolimitisopimuksen seitsemän yhteistyöpankin kanssa helmikuussa 2016. Luottolimitisopimus on nelivuotinen. Konserni pienensi vuonna 2017 liimitin 300 milj. euroon alentuneen rahoitustarpeen vuoksi.

Konsernin rahoitussopimuksiin liittyy tavanomaisia kovenanteja, jotka koskevat mm. panttien ja kiinnitysten käyttöä, omaisuuden myyntiä sekä eräitä taloudellisia suhdelukuja. Vuonna 2018 konserni täytti selvästi kovenanttien asettamat vaatimukset.

RAHOITUSVELAT

milj. euroa	2018				Oikaistu 2017			
	Kirjanpitoarvo	Rahavirta ¹	Limiiteistä nostamatta	Yhteensä	Kirjanpitoarvo	Rahavirta ¹	Limiiteistä nostamatta	Yhteensä
Lainat rahoituslaitoksilta	0,5	0,5	300,0	300,5	52,0	52,3	300,0	352,3
Joukkovelkakirjalainat	197,3	207,0		207,0	194,7	214,0		214,0
Yritystodistusohjelma	147,5	148,0		148,0	148,6	149,1		149,1
Rahoitusleasingvelat	1,8	1,8		1,8	1,8	1,8		1,8
Muut korolliset velat	9,6	9,6		9,6	15,3	15,3		15,3
Ostovelat ja muut velat ²	141,1	141,1		141,1	159,3	159,3		159,3
Johdannaisinstrumentit								
Tuleva	-6,9	-6,9		-6,9	-16,6	-16,6		-16,6
Lähtevä	6,8	6,8		6,8	17,2	17,2		17,2
Yhteensä	497,7	507,8	300,0	807,8	572,3	592,4	300,0	892,4

¹ Arvio korkovelasta perustuu tilinpäätöshetken korkotasoon.

² Ostovelat ja muut velat eivät sisällä siirtovelkoja ja saatuja ennakoita.

RAHOITUSVELKOJEN MATURITEETIT 2018

milj. euroa	2019	2020	2021	2022	2023	2024–	Yhteensä
Lainat rahoituslaitoksilta	0,5						0,5
Joukkovelkakirjalainat	207,0						207,0
Yritystodistusohjelma	148,0						148,0
Rahoitusleasingvelat	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	1,8
Muut korolliset velat	9,6						9,6
Ostovelat ja muut velat ¹	135,3	0,7	4,3	0,7			141,1
Johdannaisinstrumentit							
Tuleva (-)	-6,9						-6,9
Lähtevä (+)	6,6	0,2					6,8
Yhteensä	500,4	1,2	4,6	1,0	0,3	0,4	507,8

¹ Ostovelat ja muut velat eivät sisällä siirtovelkoja ja saatuja ennakoita.

RAHOITUSVELKOJEN MATURITEETIT 2017, OIKAISTU

milj. euroa	2018	2019	2020	2021	2022	2023–	Yhteensä
Lainat rahoituslaitoksilta	52,3						52,3
Joukkovelkakirjalainat	7,0	207,0					214,0
Yritystodistusohjelma	149,1						149,1
Rahoitusleasingvelat	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,5	1,8
Muut korolliset velat	15,3						15,3
Ostovelat ja muut velat ¹	146,9	5,0	1,2	4,8	1,2	0,2	159,3
Johdannaisinstrumentit							
Tuleva (-)	-16,6						-16,6
Lähtevä (+)	17,0	0,1	0,0				17,2
Yhteensä	371,3	212,4	1,5	5,0	1,5	0,8	592,4

¹ Ostovelat ja muut velat eivät sisällä siirtovelkoja ja saatuja ennakoita.

Sanoma laski vuonna 2016 liikkeeseen 200 milj. euron joukkovelkakirjalainan, ja käytti kaikki siitä saadut varat aiemmin liikkeeseen lasketun joukkovelkakirjalainan osittaiseen takaisinostoon. Näiden joukkovelkakirjalainojen ehdot eivät poikkea huomattavasti toisistaan, joten syntyneillä menoilla ja palkkioilla on oikaistu uuden velan kirjanpitoarvoa, ja nämä menot ja palkkiot kirjataan kuluiksi uuden joukkovelkakirjalainan jäljellä olevana juoksuajana.

Luottoriski

Sanoman luottoriskit liittyvät operatiiviseen liiketoimintaan. Sanoma-konsernin luottoriskikeskittymiä vähentää merkittävästi konsernin monipuolinen toiminta eikä mikään yksittäinen asiakas tai asiakasryhmä muodostu konsernin kannalta merkittäväksi. Liiketoimintaan liittyvät luottoriskit ovat operatiivisten yksiköiden vastuulla.

Sanoma soveltaa odotettavissa olevien luottotappioiden kirjaamiseen IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardissa määrättyä yksinkertaistettua menettelyä, jonka mukaan kaikista myyntisaamisista voidaan kirjata koko voimassaoloajalta odotettavissa olevat luottotappiot. Sanoma käyttää varusmatriisia ennakoitujen luottotappioiden laskennassa. Prosentit on laskettu erikseen eri maantieteellisille alueille, liiketoimintatyypeille ja asiakastyypeille (B2B ja B2C). Odotetut luottotappiot perustuvat toteutuneita luottotappioita koskevaan tietoon, jota oikaistaan nykyhetken tiedolla ja tulevaisuuden odotuksilla jos se katsotaan tarpeelliseksi.

Sanoman muut saamiset sisältävät pieniä yksittäisiä eriä, joihin liittyvä riski ei ole olennainen. Tätenäistä muista saamisista ei ole kirjattu luottotappiovarausta.

Myyntisaamisten ja muiden saamisten tasearvot kuvaavat parhaiten sitä rahamäärää, joka saamisista arvioidaan kertyvän. Myyntisaamisten ikäjakauma on esitetty seuraavassa taulukossa.

MYYNNTISAAMISTEN IKÄJAKAUMA

milj. euroa	2018				Oikaistu 2017		
	Brutto	Painotettu keskimääräinen tappio (%)	Arvon alentuminen (laskettu IFRS 9 mukaan)	Netto	Brutto	Arvon alentuminen (laskettu IAS 39 mukaan)	Netto
Erääntymättömät	84,3	0,1	-0,1	84,2	115,5		115,5
1-30 päivää erääntyneet	17,4	6,1	-1,1	16,3	19,1	-1,1	18,0
31-120 päivää erääntyneet	9,8	8,8	-0,9	8,9	6,6	-0,5	6,1
121-180 päivää erääntyneet	3,2	16,9	-0,5	2,7			
181-360 päivää erääntyneet	1,5	67,0	-1,0	0,5			
121-360 päivää erääntyneet					6,4	-2,7	3,7
Yli vuoden erääntyneet	3,0	83,5	-2,5	0,5	4,2	-2,7	1,5
Yhteensä	119,2		-6,1	113,1	151,9	-7,0	144,9

Myyntisaamisiin liittyvän tappiota koskevan vähennyserän 31.12.2018 täsmäytys vähennyserän alkusaldoon on esitetty seuraavassa taulukossa.

MYYNNTISAAMISIIN LIITTYVÄN VÄHENNYSERÄN TÄSMÄYTYS

milj. euroa	2018
1.1. laskettu IAS 39:n mukaisesti	-7,0
Kertyneiden voittovarojen alkusaldon kautta tehdyt oikaisut	0,0
Tappioita koskevan vähennyserän alkusaldo 1.1.2018 - laskettu IFRS 9:n mukaisesti	-7,0
Vähennyserän muutos tilikauden aikana	0,9
31.12.2018	-6,1

Myyntisaamiset ja muut saamiset esitetään liitetiedoissa 15 ja 17.

Rahoituserien osalta luottoriski on pieni. Konsernin rahoituspolitiikka määrittelee, että rahoitus- ja johdannaistransaktioita tehdään hyvän luottokelpoisuuden omaavien vastapuolien kanssa ja niitä hajautetaan riittävän usealle vastapuolelle rahoitusvarojen suojelemiseksi. Konsernilla on käytössään useita rahoituslaitoksia vastapuolenaan, joten luottoriskejä voidaan pitää tältä osin hyvin hajautettuna.

Pääomarakenteen hallinta

Konserni on pitkällä aikavälillä asettanut tavoitteekseen, että omavaraisuusaste on välillä 35–45 % ja nettovelan suhde oikaistuun käyttökatteeseen (EBITDA) on alle 2,5.

Nettovelka/oikaistu EBITDA -tunnuslukua laskettaessa raportoituun EBITDAan tehdään seuraavat oikaisut: vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät poistetaan, yritysostojen vaikutus lisätään ja yritysmyyntien vaikutus vähennetään laskentajaksolta sekä vähennetään ohjelmaoikeuksien ja sisällöntuotannon investointien vaikutukset laskentajaksolta.

Vuonna 2018 omavaraisuusaste oli 44,7 % (2017: 38,2 %) ja nettovelka/oikaistu EBITDA 1,4 (2017: 1,7).

NETTOVELKA

milj. euroa	2018	Oikaistu 2017
Korollinen velka	356,7	412,4
Rahavarat	18,8	20,6
Yhteensä	337,8	391,8

Sanoma-konsernilla ei ole virallista luottoluokitusta.

26. Myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

Lopetetut toiminnot

Sanoma ilmoitti 16.1.2018 myyvänsä naistenlehtien tuotevalikoimansa Belgiassa Roularta Media Groupille vuoden 2018 toisen neljänneksen loppuun mennessä. Myynti saatiin päätökseen 29. kesäkuuta 2018. Toiminnot oli luokiteltu lopetetuiksi toiminnoiksi. Lopetettujen toimintojen tulos, varat ja velat sekä rahavirrat on esitetty seuraavissa taulukoissa.

LOPETETTUJEN TOIMINTOJEN TULOSLASKELMA

milj. euroa	2018	Oikaistu 2017
LIIKEVAIHTO	37,1	80,5
Liiketoiminnan muut tuotot	36,7	0,0
Materiaalit ja palvelut	-15,2	-34,5
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-24,4	-14,9
Liiketoiminnan muut kulut	-14,8	-23,4
Poistot ja arvonalentumiset	-0,5	-4,2
LIIKEVOITTO	18,8	3,6
Rahoitustuotot	0,0	0,2
Rahoituskulut	0,0	-0,1
TULOS ENNEN VEROJA	18,8	3,6
Tuloverot	-5,9	-1,4
TILIKAUDEN TULOS LOPETETUISTA TOIMINNOISTA	12,9	2,3

LOPETETTUJEN TOIMINTOJEN KASSAVIRRAT

milj. euroa	2018	Oikaistu 2017
Liiketoiminnan rahavirta	-17,1	5,1
Investointien rahavirta	7,9	-5,8
Rahoituksen rahavirta	-	-

Lopetettujen toimintojen varat ja velat

LOPETETTUIHIN TOIMINTOIHIN LIITTYVÄT VARAT

milj. euroa	2018	Oikaistu 2017
Liikearvo		0,4
Muut aineettomat hyödykkeet		0,7
Laskennalliset verosaamiset		1,2
Vaihto-omaisuus		0,1
Yhteensä	-	2,4

LOPETETTUIHIN TOIMINTOIHIN LIITTYVÄT VELAT

milj. euroa	2018	Oikaistu 2017
Eläkeveloitteet		4,0
Ostovelat ja muut velat		6,7
Yhteensä	-	10,6

Myytäväinä olevat omaisuuserät on arvostettu kirjanpitoarvoon.

27. Hankitut ja myyty liiketoiminnot

HANKITTUJEN LIIKETOIMINTOJEN VARAT JA VELAT KÄYPÄÄN ARVOON

milj. euroa	2018	2017
Aineelliset hyödykkeet	0,4	
Aineettomat hyödykkeet	17,1	3,2
Muut pitkäaikaiset varat	0,1	
Vaihto-omaisuus	0,0	
Muut lyhytaikaiset varat	6,1	
Varat yhteensä	23,7	3,2
Pitkäaikainen vieras pääoma	-1,3	
Lyhytaikainen vieras pääoma	-3,4	-0,4
Velat yhteensä	-4,7	-0,4
Hankitun nettovarallisuuden käypä arvo	19,0	2,8
Hankintahinta	20,8	2,9
Määräysvallattomien omistajien osuus perustuen suhteelliseen osuuteen hankitun omaisuuden nettovarallisuudesta	1,2	
Aiempi omistusosuus käypään arvoon arvostettuna	1,8	
Hankitun nettovarallisuuden käypä arvo	-19,0	-2,8
Liikearvo hankinnoista	4,9	0,1

MÄÄRÄYSVALLATTOMIEN OMISTAJIEN OSUUKSIEN HANKINNAT

milj. euroa	2018	2017
Hankintahinta	11,2	14,0
Hankitun osuuden kirjanpitoarvo	0,4	2,6
Hankintahintavelkojen maksu (+) / lisäys (-)	9,1	
Hankinnan vaikutus konsernin omaan pääomaan	-1,6	-11,4

HANKITUISTA LIIKETOIMINNOISTA MAKSETTU KAUPPAHINTA VÄHENNETTYNÄ HANKITUILLA RAHAVAROILLA

milj. euroa	2018	2017
Hankintahinta	20,8	2,9
Hankittujen toimintojen rahavarat	-3,9	
Hankintahintavelkojen maksu (+) / lisäys (-)	-1,0	0,1
Hankituista liiketoiminnoista maksettu kauppahinta vähennettynä hankituilla rahavaroilla	15,9	3,1
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnoista maksettu kauppahinta	11,2	11,2

Hankitut liiketoiminnot vuonna 2018

Vuonna 2018 Sanoma investoi 20,8 milj. euroa yritys- ja liiketoimintaostoihin. Yksittäisten hankintojen vaikutukset konsernin lukuihin eivät olleet merkittäviä. Hankintojen yhteisvaikutus konsernin liikevaihtoon omistusajalta oli 37,6 milj. euroa ja liikevoittoon 0,5 milj. euroa.

Sanoma ilmoitti 7.3.2018 tehneensä sopimuksen N.C.D. Production Ltd:n ja sen konserniyhtiöiden festivaali- ja tapahtumaliiketoiminnan ostamisesta. Ostettujen toimintojen liikevaihto vuonna 2017 oli n. 20 milj. euroa. Ostetut toiminnot on siirretty uuteen perustettuun yhtiöön Nelonen Media Live Oy, josta Sanoma omistaa 60 % ja N.C.D. Productionin aiempi omistaja loput. Kauppa saatettiin päätökseen 18.4.2018 ja hankittu liiketoiminta raportoidaan osana Media Finland -segmenttiä vuoden 2018 toisesta vuosineljänneksestä alkaen.

Sanoma Media Finland osti 31.5.2018 T-Median työnantajakuva- ja vetovoimapalvelut ja liitti ne osaksi Oikotie Työpaikkojen tarjoamaa. Kauppa sisältää TAT-Palvelu Oy:n koko osakekannan.

Sanoma Media Finland osti 6.6.2018 Tikkurila Festivaali -liiketoimintaa pyörittävän yhtiön ja liitti sen osaksi perustettua Nelonen Media Live Oy:tä. Ostetun yhtiön liikevaihto oli vuonna 2017 noin 2 milj. euroa.

Sanoma ilmoitti 26.6.2018 kasvattaneensa omistusosuuttaan 95 %:iin hollantilaisessa data-markkinointi- ja ostohyvituspalvelu Scoupyssa aiemmasta 72 %:sta. Scoupy:n liikevaihto oli n. 7 milj. euroa vuonna 2017. Jäljellä oleva 5 %:n omistusosuus jää Scoupy:n perustajaosakkaiden omistukseen. Perustajaosakkaat jatkavat Scoupy:n palveluksessa keskittyen liiketoiminnan kehittämiseen muissa kuin johtotehtävissä. Scoupy raportoidaan jatkossakin osana Media Netherlands -segmenttiä.

Sanoma ilmoitti 27.6.2018 kasvattaneensa omistusosuuttaan Suomen Tietotoimistosta (STT) 75 %:iin aiemmasta 33 %:sta hankkimalla Alma Median ja TS-Yhtymän STT:n osakkeet. STT:n liikevaihto oli n. 12 milj. euroa vuonna 2017. STT raportoidaan osana Media Finland -segmenttiä 27.6.2018 alkaen.

Sanoma Media Finland osti 27.11.2018 osuuden musiikkiyhtiö Kaiku Entertainmentistä. Kaiku Entertainment liittyy osaksi Nelonen Mediaa, mutta säilyy omana itsenäisenä yhtiönään. Musiikkiyhtiö Kaiku Entertainment koostuu Kaiku Recordings ja Rähinä Records -levymerkeistä sekä Kaiku Songs -kustantamosta. Kaiku Entertainmentin liikevaihto oli vuonna 2017 noin miljoona euroa.

Hankitut liiketoiminnot vuonna 2017

Vuonna 2017 Sanoma investoi 16,9 milj. euroa yritys- ja liiketoimintaostoihin. Yksittäisten hankintojen vaikutukset konsernin lukuihin eivät olleet merkittäviä.

Toukokuussa Sanoma Media Finland osti A-lehdiltä Urheilulehden. Kaupan myötä Urheilusanomien ja Urheilulehden brändit yhdistettiin.

Kesäkuussa Sanoma Media Finland nosti omistusosuutensa suomalaisessa Mobiilimarkkinointi Routa -yhtiössä 51 %:sta 80 %:iin ja siirsi Routaan kaiken pienten- ja keski suurten yritysten mainonnan myyntiin keskittyneen osaamisen ja henkilöstön.

Syyskuussa Sanoma Media Finland osti Nettirakentajat Oy:ltä Talovertailu.fi:n liiketoiminnan. Kaupan mukana ei siirtynyt henkilöstöä.

Lokakuussa Sanoma Media Finland osti liiketoimintakaupalla LKI-Asiantuntijapalvelut Oy:n liiketoiminnan. Yhtiön tuotevalikoimaan kuuluu Suomen johtava kiinteistönvälitysjärjestelmä PDX+ ja PDX Construction, uudiskohteiden asuntomyyntin ja -markkinoinnin työkalu rakennusliikkeille. Kaupan mukana LKI-Asiantuntijapalvelut Oy:n työntekijät siirtyivät Oikotien palvelukseen.

MYYYTJEN TOIMINTOJEN VAIKUTUS KONSERNIN VAROHIN JA VELKoihin

milj. euroa	2018			2017		
	Belgian naistenlehdet	Muut	Yhteensä	SBS	Muut	Yhteensä
Aineelliset hyödykkeet		0,6	0,6	2,6	0,1	2,7
Liikearvo		4,4	4,4	715,5	14,3	729,8
Muut aineettomat hyödykkeet	0,7	1,0	1,6	200,3	2,6	202,9
Vaihto-omaisuus	0,2		0,2			
Myyntisaamiset ja muut saamiset	1,5	4,7	6,2	38,3	0,7	39,0
Rahavarat		1,1	1,1	25,8	3,1	28,9
Varat yhteensä	2,4	11,9	14,2	982,5	20,8	1 003,3
Laskennalliset verovelat	-0,2	-0,2	-0,5	-18,1	-0,6	-18,7
Rahoitusvelat				-46,0		-46,0
Ostovelat ja muut velat	-11,7	-2,1	-13,7	-112,4	-0,6	-113,0
Velat yhteensä	-11,9	-2,3	-14,2	-176,6	-1,1	-177,7
Vähemmistöosuuden muutos				-117,2		-117,2
Nettovarat	-9,5	9,5	0,0	688,7	19,7	708,4
Myyntituloksen oikaisu					0,3	0,3
Kirjattu laajaan tulokseen		0,2	0,2			
Myyntihinta	23,5	7,2	30,7	237,1	29,0	266,1
Myyntiin liittyvät kulut				-5,6	-0,3	-5,9
Liiketoimintojen myyntivoitot (netto)	33,0	-2,1	30,9	-457,2	9,3	-448,0

MYYYTJEN TOIMINTOJEN RAHAVIRTAVAIKUTUS

milj. euroa	2018			2017		
	Belgian naistenlehdet	Muut	Yhteensä	SBS	Muut	Yhteensä
Tilikaudella kirjatut myyntihinnat	23,5	7,2	30,7	237,1	29,0	266,1
Myymiseen liittyvät kulut				-5,6	-0,3	-5,9
Myytöjen toimintojen rahavarat		-1,1	-1,1	-25,8	-3,1	-28,9
Kauppahintasaatavien maksu (+) / lisäys (-)	-8,2	0,7	-7,6		4,2	4,2
Myytöjen toimintojen rahavirtavaikutus	15,3	6,8	22,0	205,6	29,7	235,4

Liiketoimintojen myynnit 2018

Sanoma ilmoitti 16.1.2018 myyvänsä Belgian naistenlehtien tuotevalikoimansa Roularta Media Groupille. Myydyin liiketoiminnan yritysarvo on 34 milj. euroa. Myydyin liiketoiminnan liikevaihto oli 81 milj. euroa ja operatiivinen liikevoitto 7 milj. euroa (liikevoittoprosentti 8,1 %) vuonna 2017. Myydyin liiketoiminta on luokiteltu Sanoman taloudellisessa raportoinnissa lopetetuksi toiminnoksi vuonna 2017. Kauppa saatettiin päätökseen 29.6.2018.

Sanoma myi 26.10.2018 sisältömarkkinoinnin liiketoimintansa, Head Officen, Belgiassa yrityksen perustajille. Myydyin liiketoiminnan liikevaihto oli 13 milj. euroa vuonna 2017 ja sillä on 51 työntekijää (kokoaikaisiksi muutettuna).

Liiketoimintojen myynnit 2017

Huhtikuussa 2017 Sanoma myi luokiteltuihin verkkoilmoituksiin erikoistuneen Sanoma Baltics AS:n ja kirjasi 9,9 milj. euron myyntivoiton.

Kesäkuussa Sanoma myi Kieskeurig.nl-hintavertailusivuston Hollannissa.

Heinäkuussa Sanoma sai päätökseen 67 %:n osuutensa myynnin hollantilaisesta TV-yhtiöstä SBS:stä. Sanoma sai yrityskaupasta maksuna 237 milj. euroa sekä 100 %:n omistusosuuden Veronica Uitgeverij B.V.:stä. Sanoma kirjasi tulokseensa kaupasta yhteensä -308,1 milj. euron tappion, jolla ei ole kassavirtavaikutusta. Yrityskaupan kokonaisvaikutus Sanoman nettotulokseen oli -286,2 milj. euroa.

28. Tytäryhtiöt ja omistusyhteisyritykset

TYTÄRYHTIÖT 31.12.2018

	Emoyhtiön omistusosuus, %	Tytärkonsernin emoyhtiön omistusosuus, %	Konsernin omistusosuus, %	Kirjanpitoarvo emoyhtiössä, milj. euroa
Sanoma Oyj:n tytäryhtiöt				
Kiinteistö Oy Porvoon Teollisuustie 4, Porvoo	100,0		100,0	1,1
Lastannet Oy, Helsinki	100,0		100,0	0,0
Sanoma Trade Oy, Vantaa	100,0		100,0	10,5
Sanoma Media Finland Oy, Helsinki ¹	100,0		100,0	152,2
Sanoma B.V., Hollanti ¹	100,0		100,0	450,8
Sanoma Pro Oy, Helsinki ¹	100,0		100,0	292,2
Young Digital Planet S.A., Puola	100,0		100,0	0,0
Sanoma Learning B.V.:n tytäryhtiöt				
Bureau ICE B.V., Hollanti			100,0	
ICE Opleidingen B.V., Hollanti			100,0	
L.C.G. Malmberg B.V., Hollanti			100,0	
Uitgeverij Van In N.V., Belgia			100,0	
Bolster Workforce B.V., Hollanti			100,0	
Bolster Workforce B.V.:n tytäryhtiö				
Sanoma SAM Safety Microlearning Belgium, Belgia			100,0	
Sanoma Trade Oy:n tytäryhtiö				
Forum Cinemas Ltd, Ukraina			100,0	
Sanoma B.V.:n tytäryhtiöt				
Sanoma Regional Belgium N.V., Belgia		100,0	100,0	
Independent Media Holding B.V., Hollanti		100,0	100,0	
Sanoma Media Belgium N.V., Belgia		100,0	100,0	
Sanoma Media Deutschland GmbH, Saksa		100,0	100,0	
Sanoma Media France SARL, Ranska		90,0	100,0	
Sanoma Media Russia & CEE B.V., Hollanti		100,0	100,0	
Sanoma Media Participations B.V., Hollanti		100,0	100,0	
Uitgeverij W.V.M. Europubliet B.V., Hollanti		100,0	100,0	
B.V. Aldipress, Hollanti		100,0	100,0	
Sanoma Media Netherlands B.V., Hollanti		100,0	100,0	

¹ Tytäryhtiön emoyhtiö

TYTÄRYHTIÖT 31.12.2018

	Emoyhtiön omistus-osuus, %	Tytär-konsernin emoyhtiön omistus-osuus, %	Konsernin omistus-osuus, %	Kirjanpito-arvo emoyhtiössä, milj. euroa
Independent Media Holding B.V.:n tytäryhtiöt				
I.M.H. Media Ltd., Kypros			100,0	
Independent Media B.V., Hollanti			100,0	
Sanoma Media Russia & CEE B.V.:n tytäryhtiöt				
IM Ukraine Publishing, Ukraina			100,0	
LLC Publishing Initiatives, Ukraina			100,0	
Sanoma Media Netherlands B.V.:n tytäryhtiöt				
2BLOND B.V., Hollanti			85,8	
MediaKiosk B.V., Hollanti			100,0	
Sanoma Custom Publishing B.V., Hollanti			100,0	
Mood for Magazines B.V., Hollanti			100,0	
Paardenbladen B.V., Hollanti			100,0	
Sanoma Uitgevers Digitaal Ontwikkeling B.V., Hollanti			100,0	
Sanoma Digital Group The Netherlands B.V., Hollanti			100,0	
Sanoma Digital The Netherlands B.V., Hollanti			100,0	
Sanoma Media Customer Services B.V. Hollanti			100,0	
SB Commerce B.V., Hollanti			100,0	
Scoupy B.V., Hollanti			95,0	
Veronica Uitgeverij B.V., Hollanti			100,0	
Sanoma Media Finland Oy:n tytäryhtiöt				
Netwheels Oy, Helsinki		55,8	55,8	
Oikotie Oy, Helsinki		90,0	90,0	
Sanomala Oy, Vantaa		100,0	100,0	
Sanoma Kids Finland Oy, Helsinki		100,0	100,0	
Sanoma Tekniikkajulkaisut Oy, Helsinki		60,0	60,0	
Savon Paino Oy, Varkaus		100,0	100,0	
Routa Markkinointi Oy, Turku		80,1	80,1	
Nelonen Media Live Oy, Helsinki		60,0	60,0	
Oy Suomen Tietotoimisto - Finska Notisbyrå Ab, Helsinki		75,4	75,4	
Kaiku Entertainment Oy, Helsinki		48,0	48,0	
H.I.P. Music Productions Oy, Helsinki		100,0	100,0	

TYTÄRYHTIÖT 31.12.2018

	Emoyhtiön omistus-osuus, %	Tytär-konsernin emoyhtiön omistus-osuus, %	Konsernin omistus-osuus, %	Kirjanpito-arvo emoyhtiössä, milj. euroa
Oikotie Oy:n tytäryhtiöt				
Oikotie Asunnot Oy, Helsinki			100,0	
TAT Palvelu Oy, Helsinki			100,0	
Nelonen Media Live Oy:n tytäryhtiöt				
TL Marketing Oy, Helsinki			100,0	
TF Marketing Oy, Helsinki			100,0	
Oy Suomen Tietotoimisto - Finska Notisbyrå Ab:n tytäryhtiöt				
STT Viestintäpalvelut Oy, Helsinki			100,0	
Nyhetsbyrå FNB Ab, Helsinki			100,0	
Sanoma Pro Oy:n tytäryhtiöt				
Nova Era Sp. z.o.o., Puola		100,0	100,0	
Sanoma Learning B.V., Hollanti		100,0	100,0	
Sanoma Utbildning AB, Ruotsi		100,0	100,0	
Tutorhouse Oy, Helsinki		80,0	80,0	
Nowa Era Sp. z.o.o.:n tytäryhtiö				
Vulcan Sp. z.o.o., Puola			100,0	
				906,8

1 Tytäryhtiön emoyhtiö

Vuonna 2018 Sanomalla ei ollut tytäryhtiöitä, joissa on olennainen määräysvallattomien omistajien osuus. Määräysvallattomien omistajien osuus 31.12.2018 taseessa on 5,0 milj. euroa (2017: 1,7).

OMISTUSYHTEYSYRITYKSET

	Emo- yhtiön omistus- osuus, %	Tytär- konsernin emoyhtiön omistus- osuus, %	Konsernin omistus- osuus, %	Kirjanpito- arvo emo- yhtiössä, milj. euroa
Sanoma Oyj				
Valkeakosken Yhteistalo Oy, Valkeakoski	21,9		21,9	0,2
Sanoma Media Belgium N.V.				
Repropress CVBA, Belgia			31,9	
Sanoma Media Russia & CEE B.V.				
Adria Media Holding GmbH, Itävalta			50,0	
Hearst Independent Media Distribution B.V., Hollanti			50,0	
Pll Independent Media Ukraine, Ukraina				
Publishing House Independent Media LLC, Ukraina				
Sanoma Media Netherlands B.V.				
AKN CV, Hollanti			25,0	
Bindinc B.V, Hollanti			25,0	
Dutch Creative Industry Fund B.V., Hollanti			28,6	
Quattro Voci B.V., Hollanti			25,0	
Sanoma Media Finland Oy				
Egmont Kustannus Oy Ab, Tampere		50,0	50,0	
Platco Oy, Helsinki		33,3	33,3	
Kaakon Viestintä Oy, Mikkeli		24,5	24,5	
Media Metrics Finland Oy, Helsinki		25,0	25,0	
GAGS Media Oy, Helsinki		50,0	50,0	
Suomen Sopimustieto Oy, Helsinki		22,5	22,5	
Oy Suomen Tietotoimisto - Finska Notisbyrån Ab				
Retriever Suomi Oy, Helsinki			49,0	
				0,2

29. Lähipiiritapahtumat

Sanoma-konsernin lähipiiriin luetaan tytäryritykset, osakkuusyrittäjät ja yhteisyritykset sekä hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja johtoryhmän (Executive Management Team) jäsenet. Johdon palkat ja kompensatit esitetään liitetiedossa 30. Liiketoimet yhteisyritysten ja osakkuusyrittäjien kanssa esitetään alla. Tytäryhtiötapahtumia ei esitetä lähipiiritietoina, koska ne eliminoituvat konsolidoitaessa. Yhteisyritysten toisten osapuolten tapahtumia ei eritellä lähipiiritapahtumina, koska toiset osakkaat eivät yhteishallintasopimuksen mukaisesti kuulu lähipiiriin. Tytäryritykset luetaan liitetiedossa 28. Sanoma-konsernissa lähipiirisäännösten piiriin kuuluu lisäksi eläkesäätiöt ja henkilöstörahoja. Eläkesäätiöitä lukuun ottamatta tapahtumat näiden tahojen kanssa eivät olleet merkittäviä.

Eläkesäätiöitä kuvataan tarkemmin laadintaperiaatteissa, ja eläkekirjaukset esitetään liitetiedossa 5.

Sanoma-konsernilla ei ollut tilikaudella muita merkittäviä tahoja, joiden kanssa lähipiirisuhteet täytyisivät ja/tai olennaisia tapahtumia esiintyisi.

Liiketoimet ja avoimet saldot osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten kanssa esitetään seuraavassa taulukossa.

LIIKETOIMET YHTEIS- JA OSAKKUUSYRITYSTEN KANSSA

milj. euroa	2018	Oikaistu 2017
Tavaroiden myynti	0,0	0,0
Palveluiden myynti	0,6	0,6
Muut liiketoiminnan tuotot	0,1	
Tuotot yhteensä	0,7	0,6
Palveluiden ostot	-0,9	-2,1
Kulut yhteensä	-0,9	-2,1

SAAMISET YHTEIS- JA OSAKKUUSYRITYKSILTÄ, LYHYTAIKAISET

milj. euroa	2018	Oikaistu 2017
Myyntisaamiset	0,7	0,6
Muut saamiset	0,8	
Yhteensä	1,5	0,6

VELAT YHTEIS- JA OSAKKUUSYRITYKSILLE, LYHYTAIKAISET

milj. euroa	2018	Oikaistu 2017
Ostovelat	0,2	0,1
Muut velat	0,2	0,2
Yhteensä	0,4	0,3

Yhteis- ja osakkuusyrittäjien kanssa tapahtuneet tavaroiden ja palvelujen myynnit perustuvat konsernin voimassaoleviin markkinahintoihin ja lainojen korot markkinakorkoihin.

Vuosina 2018 ja 2017 ei ollut muita merkittäviä liiketapahtumia tai lähipiirijärjestelyjä yhteis- ja osakkuusyrittäjien kanssa.

30. Johdon kompensaatit, etuudet ja omistukset

JOHDON PALKAT, PALKKIOT JA OMISTUKSET TOIMIELINKOHTAISESTI, 2018

	Palkat/ palkkiot (1 000 euroa)	Osakkeet 31.12.2018, kpl	Osake- palkkioiden kulukirjaus (1 000 euroa)	Osakepalkkiot, kpl				
				Suorite- perusteinen osakepalkkio- järjestelmä 2016–2018 ²	Suorite- perusteinen osakepalkkio- järjestelmä 2017–2019 ²	Suorite- perusteinen osakepalkkio- järjestelmä 2018–2020 ²	Ehdollinen osakepalkkio- järjestelmä 2016–2018 ²	Ehdollinen osakepalkkio- järjestelmä 2017–2018 ²
Hallitus								
Pekka Ala-Pietilä, puheenjohtaja	102	10 000						
Antti Herlin, varapuheenjohtaja ¹	78	19 506 800						
Anne Brunila	74	910						
Mika Ihamuotila	70	150 000						
Nils Ittonen	78	59 000						
Denise Koopmans	82							
Robin Langenskiöld	70	12 273 371						
Rafaela Seppälä	70	10 273 370						
Kai Öistämö	74	8 265						
Yhteensä	698	42 281 716						
Toimitusjohtaja								
Susan Duinhoven	1 071	75 000	1 337	225 000	225 000	150 000		50 000
Yhteensä	1 071	75 000	1 337	225 000	225 000	150 000		50 000
Johtoryhmä								
Marc Duijndam (15.8.2018 saakka)								
Markus Holm		25 795			31 500	16 000	25 000	
Pia Kalsta		3 573		45 000	22 500	11 500		
John Martin		13 873		45 000	28 500	13 000		
Yhteensä	2 027	43 241	551	90 000	82 500	40 500	25 000	

¹ Sisältää henkilön määräysvallassa olevien yhtiöiden omistukset.

² Sanoma on vuonna 2013 ottanut käyttöön suoriteperusteisen osakepalkkiojärjestelmän ja vuonna 2014 ehdollisen osakepalkkiojärjestelmän. Sanoman suoriteperusteisen osakepalkkiojärjestelmän 2018–2020 mukaan myönnettyjen osakepalkkioiden määrä on esitetty tavoitetason allokaation mukaisesti. Mikäli suorituskriteerit täyttyvät maksimitasolla, osakepalkkioiden määrä on 150 % tavoitetason mukaisesta osakepalkkiosta. Osakepalkkiojärjestelmien ehtojen mukaisesti toimitusjohtajalle ja johtoryhmän jäsenille myönnettävät osakepalkkiot sisältävät osakeomistusvelvoitteen. Osakeomistusvelvoitteesta päättää Sanoman hallitus henkilöstövaliokunnan ehdotuksen perusteella. Siihen asti kunnes edellytetty osakeomistus on saavutettu, toimitusjohtaja ja johtoryhmän jäsenet eivät voi myydä osaa (vähintään 50 % vuoden 2016 jälkeen maksettavien osakepalkkioiden osalta, sitä ennen 25 %) osakepalkkiojärjestelmien kautta saamistaan osakkeista.

Palkoissa ja palkkioissa on mukana ne palkat ja palkkiot, jotka on maksettu näistä tehtävistä tili-kauden aikana niitä hoitaneille henkilöille. Johtoryhmän jäsenille ei makseta erillisiä palkkioita hallitusjäsenyyksistä konsernin tytäryhtiöissä. Palkat sisältävät luontoisedut. Osakepalkkio-ohjelman

kulukirjaus sisältää kulukirjauksen jäsenyyden ajalta. Konsernilla ei ole avoimia saamia tai velkoja johdolta. Palkat ja palkkiot eivät sisällä eläkekuluja. Toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten eläkekulu kerrotaan kappaleessa 'Johdon muut etuudet'.

JOHDON PALKAT, PALKKIOT JA OMISTUKSET TOIMIELINKOHTAISESTI, 2017

	Palkat/ palkkiot (1 000 euroa)	Osakkeet 31.12.2017, kpl	Osake- palkkioiden kulukirjaus (1 000 euroa)	Osakepalkkiot, kpl ³				
				Suorite- perusteinen osakepalkkio- järjestelmä 2016–2018 ²	Suorite- perusteinen osakepalkkio- järjestelmä 2017–2019 ²	Suorite- perusteinen osakepalkkio- järjestelmä 2015–2017 ²	Ehdollinen osakepalkkio- järjestelmä 2016–2018 ²	Ehdollinen osakepalkkio- järjestelmä 2017–2018 ²
Hallitus								
Pekka Ala-Pietilä, puheenjohtaja	102	10 000						
Antti Herlin, varapuheenjohtaja ¹	78	19 036 800						
Anne Brunila	76	910						
Mika Ihamuotila	70	150 000						
Nils Ittonen	75	59 000						
Denise Koopmans	83							
Robin Langenskiöld	70	12 273 371						
Rafaela Seppälä	70	10 273 370						
Kai Öistämö	74	8 265						
Yhteensä	698	41 811 716						
Toimitusjohtaja								
Susan Duinhoven	1 122	75 000	1 257	225 000	150 000			50 000
Yhteensä	1 122	75 000	1 257	225 000	150 000			50 000
Johtoryhmä								
Markus Holm (1.2. 2017 alkaen)		18 185			21 000		50 000	
Kim Ignatius (31.12. 2017 saakka)		9 500		45 000		2 625		
Pia Kalsta		5 655		45 000	15 000	3 125		
John Martin		12 395		45 000	19 000	3 125		
Peter de Mönnink (31.12. 2017 saakka)		10 973		112 500	42 000	7 500		100 000
Yhteensä	4 295	56 708	2 232	247 500	97 000	16 375	50 000	100 000

¹ Sisältää henkilön määräysvallassa olevien yhtiöiden omistukset.

² Sanoma on vuonna 2013 ottanut käyttöön suoriteperusteisen osakepalkkiojärjestelmän ja vuonna 2014 ehdollisen osakepalkkiojärjestelmän. Sanoman suoriteperusteisen osakepalkkiojärjestelmän 2017–2019 mukaan myönnettyjen osakepalkkioiden määrä on esitetty tavoitetason allokation mukaisesti. Mikäli suorituskriteerit täyttyvät maksimitasolla, osakepalkkioiden määrä on 150 % tavoitetason mukaisesta osakepalkkiosta. Osakepalkkiojärjestelmien ehtojen mukaisesti toimitusjohtajalle ja johtoryhmän jäsenille myönnettävät osakepalkkiot sisältävät osakeomistusvelvoitteen. Osakeomistusvelvoitteesta päättää Sanoman hallitus henkilöstövaliokunnan ehdotuksen perusteella. Siihen asti kunnes edellytetty osakeomistus on saavutettu, toimitusjohtaja ja johtoryhmän jäsenet eivät voi myydä osaa (vähintään 50 % vuoden 2016 jälkeen maksettavien osakepalkkioiden osalta, sitä ennen 25 %) osakepalkkiojärjestelmien kautta saamistaan osakkeista.

³ Suoriteperusteista osakepalkkiojärjestelmää 2015–2017 ei ole esitetty taulukossa, sillä sen perusteella ei makseta palkkioita, koska ansaintajaksolle asetettuja minimitaloiteita ei saavutettu.

Palkoissa ja palkkioissa on mukana ne palkat ja palkkiot, jotka on maksettu näistä tehtävistä tilikauden aikana niitä hoitaneille henkilöille. Johtoryhmän jäsenille ei makseta erillisiä palkkioita hallitusjäsenyyksistä konsernin tytäryhtiöissä. Palkat sisältävät luontoisedut. Osakepalkkio-oh-

jelman kulukirjaus sisältää kulukirjauksen jäsenyyden ajalta. Konsernilla ei ole avoimia saamia tai velkoja johdolta. Palkat ja palkkiot eivät sisällä eläkekuluja. Toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten eläkekulu kerrotaan kappaleessa 'Johdon muut etuudet'.

Sanoman hallitus vahvistaa toimitusjohtajan ja johtoryhmän (Executive Management Team) palkat ja edut henkilöstövaliokunnan esityksen perusteella. Toimitusjohtajalle ja johtoryhmän jäsenille maksetaan lisäksi Sanoman hallituksen vuosittain vahvistaman lyhyen tähtäimen kannustinjärjestelmän mukaisia kannustepalkkioita. Vuodelta 2018 maksettavan palkkion määrä toimitusjohtajan osalta on tavoitetasolla 66,7 % kokonaispalkasta ja maksimitasolla 100 % kokonaispalkasta. Johtoryhmän jäsenten osalta palkkion määrä on tavoitetasolla 40–50 % kokonaispalkasta ja maksimitasolla 60–75 % kokonaispalkasta. Vuoden 2018 lyhyen tähtäimen kannustinjärjestelmässä johtoryhmän jäsenten palkitseminen perustuu operatiiviseen liikevoittoon, vapaaseen kassavirtaan, liikevaihtoon sekä Sanoman henkilöstötyytyväisyystavoitteeseen.

Toimitusjohtaja ja johtoryhmän jäsenet ovat Sanoman pitkän aikavälin kannustinjärjestelmien piirissä. Pitkän aikavälin kannustimet ovat osa konsernin kannustin- ja sitouttamisjärjestelmää, ja niiden jakamisesta päättää Sanoman hallitus henkilöstövaliokunnan esityksen perusteella.

Tiedot toimitusjohtajan liiketoimi-ilmoituksista on julkistettu 3.7.2016 alkaen konsernin verkkosivuilla sanoma.com. Palkitsemisen periaatteet on esitetty verkkosivuilla Hallinnointi-osiossa.

Johdon muut etuudet

Toimitusjohtaja Susan Duinhovenin irtisanomisaika on kuusi kuukautta sekä toimitusjohtajan että yhtiön puolelta. Jos yhtiö päättää toimitusjohtajan sopimuksen, toimitusjohtajalle maksetaan irtisanomisaajan palkan lisäksi erokorvauksena 12 kuukauden palkkaa vastaava summa. Erakorvaukseen liittyy määräaikainen kilpailukiello.

Toimitusjohtajan ja muiden johtoryhmän jäsenten lisäeläke-etuudet ovat maksuperusteisia. Toimitusjohtajan osalta suoritetaan vuosittain lisäeläkevakuutusmaksu, joka on 15 % hänen palkastaan. Toimitusjohtajan ja osan johtoryhmän jäsenten eläkeikä määräytyy heidän kotimaansa tavallisen eläkeiän mukaan. Yhden johtoryhmän jäsenen eläkeikä (63 vuotta) on lakisääteistä eläkeikää alhaisempi.

Toimitusjohtaja Susan Duinhovenin osalta suoritettujen lisäeläkevakuutusmaksun määrä oli 86 918 euroa vuonna 2018 (2017: 87 223). Lakisääteinen eläkemeno vuonna 2018 oli 174 366 euroa (2017: 182 684). Johtoryhmän jäsenten eläkekulu vuonna 2018 oli 351 057 euroa (2017: 900 409).

31. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Sanoma allekirjoitti 4.2.2019 550 milj. euron syndikoidun rahoitussopimuksen yhdeksän yhteistyöpankkinsa kanssa. Sopimus koostuu kahdesta osasta: 250 milj. euron nelivuotisesta lainasta ja 300 milj. euron viisivuotisesta luottolimiitistä. Laina käytetään suunnitellun Iddinkin yritysoston rahoittamiseen, jonka Sanoma julkisti 11.12.2018. Kaupan arvioidaan toteutuvan vuoden 2019 toisella tai kolmannella vuosineljänneksellä. Luottolimiitti korvaa nykyisen samansuuruisen luottolimitin, joka olisi erääntynyt helmikuussa 2020, ja sitä käytetään konsernin yleisiin rahoitustarpeisiin.

Emoyhtiön tilinpäätös

● Emoyhtiön tuloslaskelma, FAS	97
● Emoyhtiön tase, FAS	98
● Emoyhtiön rahavirtalaskelma, FAS	99
● Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot, FAS	100
1. Emoyhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteet	100
2. Liiketoiminnan muut tuotot	100
3. Henkilöstökulut	100
4. Liiketoiminnan muut kulut	101
5. Rahoitustuotot ja -kulut	101
6. Tuloverot	101
7. Aineettomat hyödykkeet	102
8. Aineelliset hyödykkeet	103
9. Sijoitukset	104
10. Pitkäaikaiset saamiset	105
11. Lyhytaikaiset saamiset	105
12. Oma pääoma	105
13. Tilinpäätössiirrot	106
14. Pitkäaikainen vieras pääoma	106
15. Lyhytaikainen vieras pääoma	106
16. Vastuusitoumukset	107

- Tilintarkastettu

Emoyhtiön tuloslaskelma, FAS

milj. euroa	Liite	2018	2017
Liiketoiminnan muut tuotot	2	104,6	324,1
Henkilöstökulut	3	-21,6	-22,1
Poistot ja arvonalentumiset	7-9	-3,8	-262,3
Liiketoiminnan muut kulut	4	-87,9	-92,8
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)		-8,7	-53,0
Rahoitustuotot ja -kulut	5	44,8	164,1
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSERIÄ JA VEROJA		36,1	111,1
Tilinpäätössiirrot	13	58,7	50,8
Tuloverot	6	-10,1	-5,1
TILIKAUDEN TULOS		84,7	156,9

Emoyhtiön tase, FAS

VASTAAVAA

milj. euroa	Liite	31.12. 2018	31.12. 2017
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet	7	5,3	5,0
Aineelliset hyödykkeet	8	12,7	8,7
Sijoitukset	9	1 431,2	1 442,2
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ		1 449,1	1 455,9
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Pitkäaikaiset saamiset	10	0,1	2,7
Lyhytaikaiset saamiset	11	115,1	99,7
Rahat ja pankkisaamiset		4,2	5,0
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ		119,3	107,3
VASTAAVAA YHTEENSÄ		1 568,5	1 563,2

VASTATTAVAA

milj. euroa	Liite	31.12. 2018	31.12. 2017
OMA PÄÄOMA			
Osakepääoma	12	71,3	71,3
Omat osakkeet		-8,4	-1,4
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		209,8	209,8
Edellisten tilikausien voitto		409,2	306,8
Tilikauden voitto		84,7	156,9
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		766,6	743,3
TILINPÄÄTÖSSIIRROT			
	13	0,7	1,0
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikaiset velat	14	0,5	200,6
Lyhytaikaiset velat	15	800,7	618,3
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		1 568,5	1 563,2

Emoyhtiön rahavirtalaskelma, FAS

milj. euroa	2018	2017
LIIKETOIMINTA		
Tilikauden tulos	84,7	156,9
Oikaisut		
Tuloverot	10,1	5,1
Tilinpäätössiirrot	-58,7	-50,8
Rahoitustuotot ja -kulut	-44,8	-164,1
Poistot ja arvonalentumiset	3,8	262,3
Käyttöomaisuuden ja muiden sijoitusten myyntivoitot ja -tappiot	-3,4	-217,6
Muut oikaisut	2,5	0,9
Käyttöpääoman muutos		
Myynti- ja muiden saamisten muutos	4,2	5,6
Osto- ja muiden velkojen ja varausten muutos	-1,4	-7,2
Saadut osingot	28,5	183,2
Maksetut korot	-8,8	-20,1
Muut rahoituserät	-1,0	-4,6
Konserniavustukset	50,6	43,0
Maksetut verot	-9,6	-0,2
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA	56,7	192,3

milj. euroa	2018	2017
INVESTOINNIT		
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankinnat	-3,5	-2,4
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myynnit	5,5	10,1
Myydyt konserniyhtiöt	0,5	260,4
Pääoman palautus		0,7
Muiden sijoitusten myynnit	0,6	
Myönnettyt lainat	-13,8	-14,1
Lainasaamisten takaisinmaksut	21,6	19,0
Saadut korot	8,2	14,5
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	19,1	288,2
RAHAVIRTA ENNEN RAHOITUSTA	75,8	480,5
RAHOITUS		
Osakemerkinnöistä saadut maksut		6,4
Omien osakkeiden hankinta	-7,7	
Lyhytkiertoisten lainojen muutokset	-3,2	-216,2
Muiden lainojen nostot	58,9	249,9
Muiden lainojen takaisinmaksut	-67,6	-494,7
Maksetut osingot	-57,1	-32,5
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-76,5	-487,1
Rahavirtalaskelman mukainen rahavarojen muutos	-0,8	-6,6
Rahavarojen nettolisäys(+)/-vähennys(-)	-0,8	-6,6
Rahavarat 1.1.	5,0	11,5
Rahavarat 31.12.	4,2	5,0

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

1. Emoyhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Sanoma Oyj on suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikkana on Helsinki. Sanoma Oyj syntyi 1.5.1999 kombinaatiouusiussa. Sanoma Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolainsäädännön (FAS) mukaisesti. Sanoma Oyj on Sanoma-konsernin emoyhtiö. Konsernitilinpäätös on laadittu noudattaen viimeisimpiä IFRS-säännöksiä. Suomalaisen laskentakäytännön ja IFRS-säännösten laskentaperiaatteet ovat Sanoma Oyj:lle pääosin yhtenevät, joten tärkeimmät laskentaperiaatteet ovat luettavissa konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteista.

Tärkeimmät erot emoyhtiön ja konsernin laadintaperiaatteiden välillä on kuvattu seuraavissa kohdissa.

Eläkkeet

Sanoma Oyj:n henkilöstön lakisääteinen eläketurva on järjestetty vakuuttamalla eläkevakuutusyhtiössä. Sanoma Oyj:n työntekijöiden lisäeläketurva on järjestetty Sanoman Eläkesäätiössä sekä vakuutusmuotoisina järjestelyinä. Eläkemaksut ja tilikauteen kohdistuvat eläkemenot kirjataan kuluksi kertymisvuonna. Mahdollinen eläkesäätiön vastuuvajaus on kirjattu pakollisena varauksena Sanoma Oyj:n taseeseen.

Osuudet saman konsernin yrityksissä

Osuudet saman konsernin yrityksissä on merkitty taseeseen alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä arvonalennuksilla. Osuudet saman konsernin yrityksissä testataan mahdollisen arvonalentumisen varalta vuosittain.

Tytäryhtiöosakkeiden käypä arvo on määritelty perustuen tuottoperusteiseen lähestymistapaan, jossa sijoitusten käypä arvo on laskettu käyttäen diskontatun rahavirran menetelmää tai osinkojen diskonttausmallia. Alaskirjaustarve on määritelty vertaamalla tytäryhtiöosakkeiden käypää arvoa osakkeiden kirjanpitoarvoon ja mahdollinen alaskirjaus on kirjattu tuloslaskelmaan.

Kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiösijoitukset

Suomen kirjanpitolainsäädännön mukaisesti sijoitukset kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöiden osakkeisiin esitetään pysyvien vastaavien sijoituksissa.

2. Liiketoiminnan muut tuotot

milj. euroa	2018	2017
Teknologian palvelutuotot	19,8	20,8
Muut hallinto- ja palvelutuotot	73,9	76,1
Vuokratuotot	1,0	2,7
Vuokratuotot, sisäiset		0,7
Myyntivoitot	3,5	217,5
Muut liiketoiminnan tuotot	6,3	6,4
Yhteensä	104,6	324,1

Tilikaudella 2018 myyntivoitot sisältävät pääasiassa maa-alueiden myynneistä saadut voitot. Vuonna 2017 Yhtiö myi oppimisliiketoimintaan kuuluvat tytäryhtiöt Sanoma Learning B.V:n, Sanoma Utbildning AB:n ja Nowa Era Sp.z.o.o:n tytäryhtiölleen Sanoma Pro Oy:lle. Myyntivoitot sisältävät tästä myynnistä myyntivoittoa 167,7 milj. euroa. Lisäksi yhtiö myi toimistokiinteistön Helsingissä osoitteessa Ludviginkatu 2-10 sekä SBS:n osakkeet.

3. Henkilöstökulut

milj. euroa	2018	2017
Palkat ja palkkiot	-19,4	-18,6
Eläkekulut	-1,7	-2,7
Muut henkilösivukulut	-0,5	-0,8
Yhteensä	-21,6	-22,1
Henkilöstö keskimäärin (kokoaikaisiksi muutettuna)	171	163

Toimitusjohtajan ja hallituksen palkat ja palkkiot on esitetty henkilöittäin eriteltynä konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 30.

4. Liiketoiminnan muut kulut

milj. euroa	2018	2017
Toimisto-, atk- ja tietoliikennekulut	-48,2	-50,4
Asiantuntijakulut	-33,5	-34,1
Vuokrat	-1,3	-3,7
Myyntitappiot	-0,1	-0,1
Muut kulut	-4,8	-4,5
Yhteensä	-87,9	-92,8

TILINTARKASTAJAN PALKKIOT

milj. euroa	2018	2017
Tilintarkastus	0,2	0,1
Todistukset ja lausunnot	0,1	
Veroneuvonta	0,0	
Muut palvelut	0,0	0,1
Yhteensä	0,3	0,2

5. Rahoitustuotot ja -kulut

milj. euroa	2018	2017
Osinkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	48,5	183,2
Yhteensä	48,5	183,2
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista		
Saman konsernin yrityksiltä	7,1	10,3
Muilta	0,0	0,0
Yhteensä	7,1	10,3
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	1,6	0,5
Muilta	0,7	0,1
Kurssivoitot	3,5	7,6
Yhteensä	5,8	8,3
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-0,2	-9,8
Muille	-13,2	-20,2
Kurssitappiot	-3,3	-7,7
Yhteensä	-16,6	-37,6
Yhteensä	44,8	164,1

6. Tuloverot

milj. euroa	2018	2017
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-10,1	-4,9
Edellisten tilikausien tuloverot		-0,2
Yhteensä	-10,1	-5,1

Konserniavustusten verojen esitystapaa muutettu vuodelle 2017.

7. Aineettomat hyödykkeet

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET 2018

milj. euroa	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2,8	9,5	0,9	13,2
Lisäykset		1,0	2,0	3,0
Vähennykset		-0,5		-0,5
Siirrot tase-erien välillä		0,9	-0,9	
Hankintameno 31.12.	2,8	10,8	2,1	15,7
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-2,3	-5,9		-8,3
Tilikauden poistot	-0,2	-1,9		-2,1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-2,5	-7,8		-10,4
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	0,2	3,0	2,1	5,3

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET 2017

milj. euroa	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2,9	9,4	1,2	13,5
Lisäykset		1,3	0,9	2,3
Vähennykset	-0,2	-2,7		-2,8
Siirrot tase-erien välillä		1,4	-1,2	0,3
Hankintameno 31.12.	2,8	9,5	0,9	13,2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-2,1	-4,2		-6,2
Vähennykset	0,1	1,0		1,1
Tilikauden poistot	-0,3	-2,8		-3,1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-2,3	-5,9		-8,3
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	0,4	3,6	0,9	5,0

8. Aineelliset hyödykkeet

AINEELLISET HYÖDYKKEET 2018

milj. euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut	Ennakko-maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	7,5	0,5	3,1	0,3	0,0	11,5
Lisäykset ¹	5,9			0,3	0,3	6,5
Vähennykset	-2,0	-0,2		-0,2		-2,5
Hankintameno 31.12.	11,4	0,3	3,1	0,5	0,3	15,6
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		-0,2	-2,6			-2,8
Vähennykset		0,1	0,1			0,2
Tilikauden poistot		0,0	-0,3			-0,3
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.		-0,1	-2,8			-2,9
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	11,4	0,2	0,3	0,5	0,3	12,7

¹ Vuoden 2018 lisäykset sisältävät fuusioissa siirtyneitä maa-alueita.

AINEELLISET HYÖDYKKEET 2017

milj. euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut	Ennakko-maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	9,1	0,5	3,3	0,3	0,3	13,4
Lisäykset			0,2		0,0	0,2
Vähennykset	-1,5		-0,3			-1,8
Siirrot tase-erien välillä					-0,3	-0,3
Hankintameno 31.12.	7,5	0,5	3,1	0,3	0,0	11,5
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		-0,2	-2,3			-2,5
Vähennykset			0,2			0,2
Tilikauden poistot		0,0	-0,4			-0,5
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.		-0,2	-2,6			-2,8
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	7,5	0,3	0,5	0,3	0,0	8,7

9. Sijoitukset

SIJOITUKSET 2018

milj. euroa	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Saamiset saman konsernin yrityksiltä	Osuudet osakkuus-yrityksissä	Muut osakkeet ja osuudet	Muut saamiset	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 198,1	525,2	0,2	5,8	1,1	1 731,3
Lisäykset	3,3	8,0				11,3
Vähennykset	-5,3	-13,8		-0,1	-1,1	-20,3
Hankintameno 31.12.	1 196,1	519,4	0,2	5,7		1 722,3
Kertyneet arvonalentumiset 1.1.	-288,0			-0,2		-288,2
Vähennykset	2,0					2,0
Tilikauden arvonalentumiset	-3,3			-0,6		-4,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-289,3			-0,8		-290,1
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	906,8	519,4	0,2	4,9	0,0	1 431,2

SIJOITUKSET 2017

milj. euroa	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Saamiset saman konsernin yrityksiltä	Osuudet osakkuus-yrityksissä	Muut osakkeet ja osuudet	Muut saamiset	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 771,5	412,6	0,2	6,9	1,6	2 192,9
Lisäykset	280,5	130,1				410,6
Vähennykset	-853,9	-16,5		-1,1	-0,5	-872,1
Hankintameno 31.12.	1 198,1	526,1	0,2	5,8	1,1	1 731,3
Kertyneet arvonalentumiset 1.1.	-395,7			-0,2		-395,9
Vähennykset	364,6			0,1		364,7
Tilikauden arvonalentumiset	-256,9	-1,0		0,0		-257,9
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-288,0	-1,0		-0,2		-289,1
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	910,1	525,2	0,2	5,6	1,1	1 442,2

Osuuksista saman konsernin yrityksissä kirjattiin tilikaudella arvonalentumisia 3,3 milj. euroa (2017: 256,9).

Tytäryhtiöosakkeiden käypä arvo on määritelty perustuen tuottoperusteiseen lähestymistapaan, jossa sijoitusten käypä arvo on laskettu käyttäen diskontatun rahavirran menetelmää tai osinkojen diskonttausmallia. Alaskirjaustarve on määritelty vertaamalla tytäryhtiöosakkeiden käypää arvoa osakkeiden kirjanpitoarvoon ja mahdollinen alaskirjaus on kirjattu tuloslaskelmaan.

10. Pitkäaikaiset saamiset

milj. euroa	2018	2017
Siirtosaamiset ¹	0,1	2,7
Yhteensä	0,1	2,7

¹ Siirtosaamiset muodostuvat pitkäaikaisten lainojen rahoituskulujaksotuksista.

FAS:ssa joukkovelkakirjojen transaktiokulut sisältyvät siirtosaamiisiin, IFRS:n mukaan laadittavassa konsernitilinpäätöksessä ne siirretään nettotamaan lainasummaa.

11. Lyhytaikaiset saamiset

milj. euroa	2018	2017
Myyntisaamiset	3,3	8,9
Lainasaamiset	22,6	27,0
Muut saamiset	0,2	0,1
Siirtosaamiset ¹	89,0	63,7
Yhteensä	115,1	99,7
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Myyntisaamiset	3,2	7,7
Lainasaamiset	22,6	27,0
Siirtosaamiset	82,9	58,2
Yhteensä	108,7	92,9

¹ Siirtosaamisten merkittävimmät erät muodostuvat maksamattomista konserniavustuksista sekä korkojaksotuksista.

12. Oma pääoma

milj. euroa	2018	2017
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma 1.1.	71,3	71,3
Osakepääoma 31.12.	71,3	71,3
Sidottu oma pääoma 31.12.	71,3	71,3
Vapaa oma pääoma		
Omat osakkeet 1.1.	-1,4	-2,1
Omien osakkeiden hankinta	-7,7	
Osakkeiden luovutus	0,7	0,7
Omat osakkeet 31.12.	-8,4	-1,4
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	209,8	203,3
Osakemerkintä optioilla		6,4
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	209,8	209,8
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	463,7	336,0
Edellisten tilikausien voiton oikaisu ¹		1,2
Osingonjako	-57,1	-32,5
Osakepohjaisten kannustinjärjestelmien kulukirjaus	2,1	1,8
Osakkeiden luovutus	0,5	0,3
Muut muutokset		0,0
Edellisten tilikausien voitto 31.12.	409,2	306,8
Tilikauden voitto	84,7	156,9
Vapaa oma pääoma 31.12.	695,3	672,0
Yhteensä	766,6	743,3

¹ Edellisten tilikausien voiton oikaisu liittyy osakeperusteisten maksujen ja johdannaisinstrumenttien laadintaperiaatteen muutokseen.

Tarkeimmat tiedot osakepääomasta esitetään konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa 19.

JAKOKELPOISET VARAT

milj. euroa	2018	2017
Omat osakkeet	-8,4	-1,4
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	209,8	209,8
Edellisten tilikausien voitto	409,2	306,8
Tilikauden voitto	84,7	156,9
Yhteensä	695,3	672,0

13. Tilinpäätössiirrot

milj. euroa	2018	2017
Kertyneet poistoerot	0,7	1,0
Yhteensä	0,7	1,0

Tuloslaskelman tilinpäätössiirtoihin sisältyy konserniavustukset ja poistoeron muutos.

14. Pitkäaikainen vieras pääoma

milj. euroa	2018	2017
Joukkovelkakirjalainat		200,0
Siirtovelat	0,5	0,6
Yhteensä	0,5	200,6

15. Lyhytaikainen vieras pääoma

milj. euroa	2018	2017
Joukkovelkakirjalainat	200,0	
Lainat rahoituslaitoksilta	0,4	52,0
Yritystodistukset	147,5	148,6
Ostovelat	14,6	15,4
Siirtovelat ¹	18,4	23,0
Muut velat	419,7	379,4
Yhteensä	800,7	618,3

Velat saman konsernin yrityksille

Ostovelat	5,6	6,5
Siirtovelat	0,4	4,4
Muut velat	419,6	379,0
Yhteensä	425,7	390,0

¹ Siirtovelkojen olennaisimmat erät muodostuvat jaksotetuista henkilöstökuluista ja tilikauden muista kuluista.

16. Vastuositoumukset

milj. euroa	2018	2017
Omasta puolesta annetut vastuositoumukset		
Muut	15,0	24,8
Yhteensä	15,0	24,8
Konserniyritysten puolesta annetut vastuositoumukset		
Takaukset ¹	186,0	188,2
Yhteensä	186,0	188,2
Muut vastuut	26,5	13,6
Yhteensä	26,5	13,6
Yhteensä	227,4	226,6

¹ Sisältää vuokratakauksen 54,9 milj. euroa tammikuussa 2014 myydystä Sanomalan kiinteistöstä.

JOHDANNAISSOPIMUSTEN NIMELLISARVOT

milj. euroa	2018	2017
Valuuttajohdannaiset		
Termiinisopimukset, ulkoiset	6,8	66,4
Termiinisopimukset, sisäiset	-6,6	-4,8
Yhteensä	0,1	61,6

JOHDANNAISSOPIMUSTEN MARKKINA-ARVOT

milj. euroa	2018	2017
Valuuttajohdannaiset		
Termiinisopimukset, ulkoiset	0,0	-0,6
Termiinisopimukset, sisäiset	-0,2	0,0
Yhteensä	-0,1	-0,6

Hallituksen voitonjakoehdotus

Sanoma Oy:n voitonjakokelpoiset varat 31.12.2018 ovat 485 531 718,03 euroa, josta tilikauden voitto on 84 700 304,31 euroa ja omat osakkeet -8 410 813,41 euroa. Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 209 767 212,33 euroa mukaan lukien jakokelpoiset varat ovat 695 298 930,36 euroa 31.12.2018.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että

■ osinkoa jaetaan 0,45 euroa osakkeelta	73 126 966,50 euroa*
■ lahjoitusvaraukseen hallituksen päätettäväksi siirretään	350 000,00 euroa
■ omaan pääomaan jätetään	621 821 963,86 euroa

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu osingonjako hallituksen käsityksen mukaan vaaranna yhtiön maksukykyä.

* Osinko maksetaan kahdessa erässä. Ensimmäinen erä 0,25 euroa osakkeelta maksetaan osakkeenomistajalle, joka on osingonmaksun täsmäytyspäivänä merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Hallituksen päätöksen mukaan osingonjaon täsmäytyspäivä on perjantaina 29.3.2019. Hallitus esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle, että osinko maksetaan perjantaina 5.4.2019.

Toinen erä 0,20 euroa osakkeelta maksetaan marraskuussa 2019. Toinen erä maksetaan osakkeenomistajalle, joka on osingonmaksun täsmäytyspäivänä merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Hallitus päättää 24.10.2019 pidettäväksi sovitussa kokouksessaan osingonmaksun toisen erän täsmäytyspäivän sekä osingonmaksupäivän. Osingon täsmäytyspäivä olisi silloin arviolta 28.10.2019 ja osingon maksupäivä 4.11.2019.

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset

Helsingissä 5. päivänä helmikuuta 2019

Pekka Ala-Pietilä
puheenjohtaja

Antti Herlin
varapuheenjohtaja

Anne Brunila

Mika Ihamuotila

Nils Ittonen

Denise Koopmans

Robin Langenskiöld

Rafaela Seppälä

Kai Öistämö

Susan Duinhoven
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.
Helsingissä 1. päivänä maaliskuuta 2019

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Samuli Perälä
KHT

Tilintarkastuskertomus

Sanoma Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteliset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

Tilintarkastuksen kohde

Olemme tilintarkastaneet Sanoma Oyj:n (y-tunnus 1524361-1) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2018. Tilinpäätös sisältää:

- konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista
- emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman ja liitetiedot.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

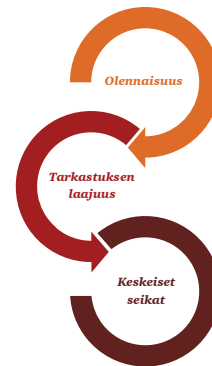
Riippumattomuus

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1-kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 6.

Tarkastuksen yleinen lähestymistapa

Yhteenveto

- Konsernitilinpäätökselle määritetty olennaisuus: € 10 350 000.
- Konsernitilinpäätöksen tarkastuksen kohteena ovat olleet merkittävimmät konserniyhtiöt, ja tarkastus on kattanut valtaosan konsernin liikevaihdosta, varoista ja veloista.
- Liikearvon arvostus
- TV-ohjelmien esitysoikeuksiin sekä oppimistuotteiden ja -ratkaisujen sisällöntuotantoon liittyvien aineettomien hyödykkeiden arvostus
- Myyntituottojen tulouttaminen
- Konsernirakenteen muutosten kirjanpidollinen käsittely
- Emoyhtiön taseeseen sisältyvien tytäryhtiöosakkeiden ja lainasaatavien arvostus

Osana tilintarkastuksen suunnittelua olemme määrittäneet olennaisuuden ja arvioineet riskiä siitä, että tilinpäätöksessä on olennainen virheellisyys. Erityisesti olemme arvioineet alueita, joiden osalta johto on tehnyt subjektiivisia arvioita. Tällaisia ovat esimerkiksi merkittävät kirjanpidolliset arviot, joihin liittyy oletuksia ja tulevien tapahtumien arviointia.

Olennaisuus

Tarkastuksemme suunnitteluun ja suorittamiseen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Tilintarkastuksen tavoitteena on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena olennaista virheellisyttä. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä. Niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Perustuen ammatilliseen harkintaamme määritimme olennaisuuteen liittyen tiettyjä kvantitatiivisia raja-arvoja, kuten alla olevassa taulukossa kuvatun konsernitilinpäätökselle määritetyn olennaisuuden. Nämä raja-arvot yhdessä kvalitatiivisten tekijöiden kanssa auttoivat meitä määrittämään tarkastuksen kokonaislaajuuden ja yksittäisten tilintarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden sekä arvioimaan virheellisyyksien vaikutusta tilinpäätökseen kokonaisuutena.

Konsernitilinpäätökselle määritetty olennaisuus	€ 10 350 000
Olennaisuuden määrittämisessä käytetty vertailukohte	Konsernin olennaisuus on määritelty perustuen konsernin liikevaihtoon ja tilikauden tulokseen ennen veroja.
Perustelut vertailukohteen valinnalle	Käsityksemme mukaan liikevaihto ja tilikauden tulos ennen veroja ovat sopivat vertailukohteet kuvaamaan Sanoma-konsernin liiketoiminnan laajuutta ja tuloksellisuutta.

Konsernitilinpäätöksen tarkastuksen laajuuden määrittäminen

Tilintarkastuksemme laajuutta määrittäessämme olemme ottaneet huomioon Sanoma-konsernin rakenteen, toimialan sekä taloudelliseen raportointiin liittyvät prosessit ja kontrollit.

Sanoma-konsernilla on kolme raportoitavaa segmenttiä: Sanoma Media Netherlands, Sanoma Media Finland ja Sanoma Learning. Suurin osa Sanoma Media Netherlandsin jatkuvista toiminnoista sijaitsee Hollannissa. Sanoma Learningin päämarkkina-alueet ovat Puola, Hollanti, Suomi, Belgia ja Ruotsi. Olemme määrittäneet konsernitilinpäätöksen tarkastuksen laajuuden kattamaan Sanoma-konsernin konsernitilinpäätöksen riittävässä laajuudessa. Tämän lisäksi on suoritettu erityisiä tarkastustoimenpiteitä Belgian myydyin naistenlehtien tuotevalikoiman tuloslaskelmaan liittyen siltä ajanjaksolta, kun se on sisältynyt Sanoma-konsernin konsernitilinpäätökseen.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatissamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Otamme kaikissa tilintarkastuksissamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän sisältyy arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

Konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka

Liikearvon arvostus

Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja liitetieto 12

Konsernitaseessa oli 31.12.2018 yhteensä 936 miljoonaa euroa liikearvoa. Liikearvosta ei tehdä poistoja, vaan se testataan vähintään kerran vuodessa mahdollisen arvonalentumisen varalta. Arvonalentumistestausta varten liikearvo on kohdistettu kolmelle rahavirtaa tuottavalle yksikölle:

- Sanoma Media Finland, liikearvo 83 miljoonaa euroa
- Sanoma Media Netherlands, liikearvo 576 miljoonaa euroa
- Sanoma Learning, liikearvo 277 miljoonaa euroa.

Arvonalentumista arvioidaan konsernissa pääsääntöisesti määrittämällä rahavirtaa tuottavien yksiköiden ennustettujen rahavirtojen nykyarvo. Rahavirtaennusteet sisältävät merkittäviä johdon arvioita ja oletamia liittyen erityisesti pitkän aikavälin kasvuun, kannattavuustasoon ja diskonttokorkoihin.

Arvostukseen liittyvästä johdon harkinnasta ja tasearvon olennaisuudesta johtuen liikearvon arvostus on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.

Miten seikkaa on käsitelty tilintarkastuksessa

Tarkastustoimenpiteemme ovat sisältäneet mm. seuraavia toimenpiteitä:

- hankimme ymmärryksen liikearvon arvonalentumistestauksessa käytetyistä menetelmistä ja oletuksista
- testasimme laskelmien matemaattista oikeellisuutta
- arvioimme ennustettujen kannattavuustasojen kohtuullisuutta ja johdon mukaisuutta hyväksytyihin budjetteihin ja ennusteisiin nähden
- PwC:n arvonnäilyksen asiantuntijat ovat arvioineet erityisesti käytettyjä diskonttokorkoja, pitkän aikavälin kasvunennusteita ja tiettyjä muita oletamia esimerkiksi vertaamalla näitä syöttötietoja havainnoitavissa oleviin markkinatietoihin
- testasimme johdon herkkyyksianalyysia tunnistaaksemme sen liikkumavaran, joka keskeisissä oletuksissa erikseen tai yhdessä muiden kanssa voisi johtaa arvonalentumiseen
- arvioimme tilinpäätöksessä annettujen tietojen riittävyttä.

Konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka

TV-ohjelmien esitysoikeuksiin sekä oppimistuotteiden ja -ratkaisujen sisällön-tuotantoon liittyvien aineettomien hyödykkeiden arvostus

Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja liitetieto 12

Konsernitaseessa oli 31.12.2018 yhteensä 24 miljoonaa euroa TV-ohjelmien esitysoikeuksia ja 63 miljoonaa euroa oppimistuotteiden ja -ratkaisujen sisällöntuotantoon liittyviä aineettomia hyödykkeitä.

TV-ohjelmien esitysoikeuksien hankintameno kirjataan aineettomiin oikeuksiin ja kirjataan poistoina kuluksi esityskertojen perusteella. Oppimistuotteiden ja -ratkaisujen sisällöntuotannon hankintameno on suurelta osin sisäisesti aikaansaatu aineetonta hyödykettä, joka kirjataan poistoina kuluksi hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan puitteissa. Konserni arvioi näiden aineettomien hyödykkeiden kirjanpitoarvoa kunakin raportointipäivänä, jotta voidaan määrittää, että tämä ei ylitä ennustettua taloudellista hyötyä.

Näistä aineettomista hyödykkeistä kerrytettävissä olevien rahamäärien arviointi ja poistomenetelmien määrittäminen edellyttää johdon harkintaa, mistä johtuen tämä on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.

Myyntituottojen tulouttaminen

Konsernitilinpäätöksen liitetieto 3

Sanoma-konsernin liikevaihto jatkuvista ja lopetetuista toiminnoista oli 1 352 miljoonaa euroa. Konsernin merkittävimmät tuotot syntyvät sanomalehtien ja aikakauslehtien kustantamisesta (levikki- ja mainosmyynti), televisio- ja radio-toiminnoista, verkko- ja mobiilitoiminnoista, tapahtumista ja oppimisratkaisuista. Myyntituottojen tuloutusperiaate määritellään erikseen eri liikevaihtovirroille.

Asianmukaisen tuloutusperiaatteen valintaan liittyvän johdon harkinnan sekä liikevaihdon olennaisuuden takia liikevaihdon tuloutus on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.

Miten seikkaa on käsitelty tilintarkastuksessa

Tarkastustoimenpiteemme ovat sisältäneet mm. seuraavia toimenpiteitä:

- hankimme ymmärryksen TV-ohjelmien esitysoikeuksiin sekä oppimistuotteiden ja -ratkaisujen sisällöntuotantoon liittyvistä laskenta- ja arvostusperiaatteista
- testasimme otoksella TV-oikeuksien esityskertoihin perustuvien poistojen oikeellisuutta
- arvioimme johdon määrittelemiä oppimistuotteiden ja -ratkaisujen sisällöntuotannon poistoaikoja
- arvioimme johdon laatimia ennusteita näiden aineettomien hyödykkeiden tulevasta taloudellisesta hyödydestä
- testasimme otoksella oppimistuotteiden ja -ratkaisujen sisällöntuotannon lisäyksiä tilikaudella.

Tarkastustoimenpiteemme ovat sisältäneet mm. seuraavia toimenpiteitä:

- hankimme ymmärryksen konsernin tuloutusperiaatteista ja vertasimme niitä relevantteihin IFRS-standardeihin
- testasimme sisäisiä kontrolleja, joilla yhtiö arvioi myyntituottojen täydellisyyttä, oikeellisuutta ja oikeata tuloutusajankohtaa
- testasimme otoksella myyntitapahtumia
- testasimme otannalla myyntiin liittyviä tase-eriä kuten esimerkiksi palautusvarauksia ja saatuja ennakoita.

Konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka

Konsernirakenteen muutosten kirjanpidollinen käsittely

Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja liitetiedot 26 ja 27

Konserni on tiedottanut tilikauden aikana useista liike toiminnan hankinnoista ja myynneistä, joista Belgian naistenlehtien tuotevalikoiman myynti oli merkittävin. Tämä on luokiteltu lopetetuksi toiminnoksi.

Konsernirakenteen muutosten kirjanpidollinen käsittely on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka, koska näillä on olennainen vaikutus tilinpäätökseen ja koska konsernirakenteen muutosten kirjanpidolliseen käsittelyyn ja luokitteeluun liittyy merkittävää johdon harkintaa.

Emoyhtiön taseeseen sisältyvien tytäryhtiö-osakkeiden ja lainasaamisten arvostus

Emoyhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja liitetieto 9

Emoyhtiön taseessa oli 31.12.2018 yhteensä 907 miljoonaa euroa osuuksia saman konsernin yrityksissä. Emoyhtiön sijoituksiin sisältyy myös 519 miljoonan euron lainasaamiset konsernin yrityksiltä.

Osuudet saman konsernin yrityksissä testataan vuosittain arvonalentumisen varalta käyttäen tuottoerusteista lähestymistapaa. Sijoitusten käyvät arvot on tällöin laskettu käyttäen joko diskontatun rahavirran menetelmää tai osinkojen diskonttausmallia.

Tytäryhtiöosakkeiden ja lainasaamisten arvostus on emoyhtiön tilinpäätöksen tarkastuksen kannalta keskeinen seikka johtuen näiden sijoitusten tasearvojen merkittävydestä sekä niiden arvonalentumistestauksessa käytettävään tuottoerusteiseen menetelmään liittyvästä johdon harkinnasta.

Miten seikkaa on käsitelty tilintarkastuksessa

Tarkastustoimenpiteemme ovat sisältäneet mm. seuraavia toimenpiteitä:

- hankimme ymmärryksen konsernin laskentaperiaatteista liittyen liike toimintojen hankintoihin ja myynteihin
- arvioimme merkittävien liike toimintojen myyntien ja hankintojen osalta sitä, miten johto on soveltanut laskentaperiaatteita ja kirjanpito käytäntöihin liittyviä oletettavia
- testasimme merkittävien liike toimintojen myyntien osalta johdon määrittämää myyntitulosta sekä transaktion vaikutusta määräysvallattomien omistajien osuuteen ja liikearvoon
- testasimme otoksella lopetettujen toimintojen asianmukaista esittämistapaa tilinpäätöksessä.

Tarkastustoimenpiteemme ovat sisältäneet mm. seuraavia toimenpiteitä:

- Arvioimme tulevaisuuden tulontuotto-kykyyn liittyvien johdon oletettamien kohtuullisuutta esimerkiksi tarkistamalla, että ne ovat johdonmukaisia hyväksytyjen budjettien ja ennusteiden kanssa
- PwC:n arvonnäytteen asiantuntijat ovat arvioineet johdon arvonalentumistestauksessa käyttämien diskontto-korkojen ja pitkän aikavälin kasvu-ennusteiden määrittelytapaa esimerkiksi vertaamalla näitä havainnoitavissa oleviin markkinatietoihin
- Olemme käyneet läpi emoyhtiön tilinpäätöksessä olevat arvonalentumistestausta koskevat liitetiedot.

Konsernitilinpäätöksen tai emoyhtiön tilinpäätöksen osalta emme ole tunnistanee EU-asetuksen 537/2014 10. artiklan 2 c -kohdassa tarkoitettuja merkittäviä olennaisen virheellisuuden riskejä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonne. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnitellamme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää

havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet, mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntonne. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoidimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoidimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedul-

listen vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koitua yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana 21.3.2017 alkaen.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikatsaukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntonne ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että

- toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia
- toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Muut lausumat

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys voittovarojen käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä 1.3.2019

PricewaterhouseCoopers Oy

Tilintarkastusyhteisö

Samuli Perälä

KHT

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

Hallinto- ja ohjausjärjestelmän rakenne	115
Hallitus	116
Toimitusjohtaja	121
Konsernin johtoryhmä	122
Sisäinen valvonta ja riskienhallintajärjestelmät	124
Riskienhallinta	124
Sisäinen valvonta	124
Taloudellisen raportointiprosessin valvonta	125
Muut tiedot	125
Sisäinen tarkastus	125
Lähipiiriliikeytoimet	125
Sisäpiirihallinto	125
Tilintarkastus	126

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

Sanoma Oyj ("yhtiö" tai "Sanoma") noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n vuonna 2015 julkaisemaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia. Tämä selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on laadittu hallinnointikoodin mukaisesti.

Sanoman tarkastusvaliokunta on tarkastanut tämän selvityksen, ja lakisääteiset tilintarkastajat ovat tarkistaneet, että se on laadittu ja että siinä esitetty kuvaus taloudellista raportointia koskevien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä on yhdenmukainen yhtiön tilinpäätöksen kanssa. Tämä selvitys on esitetty erillisenä selostuksena hallituksen toimintakertomuksesta.

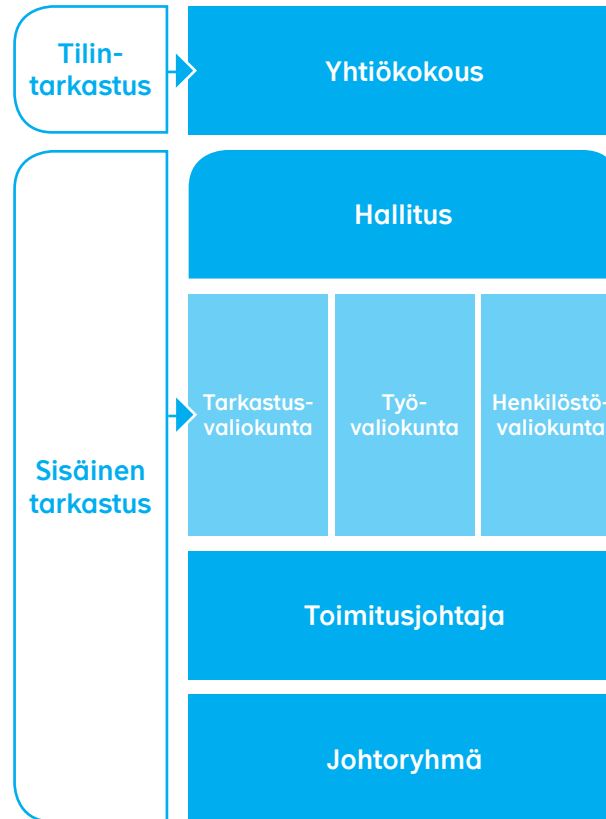
Tarkempi kuvaus hallituksen, toimitusjohtajan ja johtoryhmän palkitsemisperiaatteista on erillisessä hallinnointikoodin mukaan laaditussa palkka- ja palkkioselvityksessä.

Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodi on luettavissa osoitteessa cgcode.fi.

Sanoman hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on ajantasaisia tietoja yhtiön verkkosivuilla (Sijoittajille > Hallinnointi) sanoma.com/fi/sijoittajat/hallinnointi/.

Hallinto- ja ohjausjärjestelmän rakenne

Sanoma noudattaa toiminnassaan ja hallinnossaan toimintamaissaan sovellettavia lakeja ja asetuksia, Sanoman Eettistä ohjeistoa sekä konsernin sisäisiä toimintaohjeita ja ohjesääntöjä. Sanoman hallintoelimiä ovat yhtiökokous, hallitus ja sen valiokunnat, toimitusjohtaja ja johtoryhmä.

Hallitus

Valinta ja toimikausi

Sanoman yhtiöjärjestyksen mukaan hallitukseen kuuluu 5–11 jäsentä, jotka valitaan yhtiökokouksessa. Yhtiökokous valitsee myös hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Hallituksen jäsenen toimikausi alkaa varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä ja päättyy valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Sanoma ei ole perustanut nimitysvaliokuntaa. Suurimmat osakkeenomistajat voivat ehdottaa hallitukseen uusia jäseniä sovellettavien sääntöjen ja säännösten mukaisesti (mukaan lukien Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodi).

Kokoonpano, riippumattomuus ja monimuotoisuus

Hallituksen jäsenillä tulee olla tehtävien hoitamisen edellyttämä osaaminen ja kokemus sekä mahdollisuus käyttää riittävästi aikaa hallitustyöhön. Lisäksi heidän on täytettävä riippumattomuutta koskevat ja muut vaatimukset, joita sovelletaan pörssi-yhtiöihin Suomessa. Hallituksessa tulee olla sekä naisia että miehiä.

Tehdessään yhtiökokoukselle ehdotusta hallituksen jäsenistä hallitus tarkastelee erilaisia tekijöitä (ammattillinen osaaminen, kansainvälinen kokemus, ikä, koulutus, sukupuoli) varmistuakseen siitä, että jäsenillä on riittävä ja monipuolinen osaaminen, toisiaan täydentävä kokemus sekä ymmärrys toimialasta.

Hallituksen monimuotoisuuteen liittyvät periaatteet on kirjattu konsernin monimuotoisuutta koskevaan toimintaohjeeseen, jonka hallitus on vahvistanut.

Vuoden 2018 lopussa Sanoman hallituksen jäsenistä 33 % oli naisia. Naisten osuus hallituksen jäsenistä on ollut 30–50 % vuosina 2012–2017. Sanoman hallituksessa on jäseniä Suomesta ja Hollannista, ja hallituksen jäsenillä on monipuolinen liike-elämän tuntemus.

Kaikki vuoden 2018 yhtiökokouksessa valitut hallituksen jäsenet ovat yhtiöstä ja sen johdosta riippumattomia. Lisäksi seitsemän yhdeksästä jäsenestä on riippumattomia yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista.

Vuoden 2018 yhtiökokouksessa hallitukseen valittiin seuraavat jäsenet: Pekka Ala-Pietilä, Antti Herlin, Anne Brunila, Mika Ihamuotila, Nils Ittonen, Denise Koopmans, Robin Langenskiöld, Rafaela Seppälä ja Kai Öistämö.

Hallitus

Pekka Ala-Pietilä (puheenjohtaja)

- s. 1957, Suomen kansalainen
- Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista
- Sanoman hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2016
- Sanoman hallituksen jäsen vuodesta 2014, toimikausi päättyy 2019
- Työvaliokunnan jäsen
- Koulutus: KTM, TkT h.c., KTT h.c.
- Päätoimi: Huhtamäki Oyj:n hallituksen puheenjohtaja
- Pääasiallinen työkokemus: Blyk Services Oy, perustaja ja toimitusjohtaja 2006–2012; Nokia Oyj, eri tehtävissä 1984–2005, mm. toimitusjohtaja 1999–2005; Nokia Mobile Phones, toimitusjohtaja 1992–1998 ja konsernin johtokunnan jäsen 1992–2005
- Keskeiset hallitusjäsenyydet: Huhtamäki Oyj (pj.), SAP AG (hallintoneuvosto), Netcompany Group A/S (pj.)

Antti Herlin (varapuheenjohtaja)

- s. 1956, Suomen kansalainen
- Riippumaton yhtiöstä
- Sanoman hallituksen varapuheenjohtaja vuodesta 2016
- Sanoman hallituksen jäsen vuodesta 2010, toimikausi päättyy 2019
- Työvaliokunnan jäsen
- Koulutus: KTT h.c. (Pietarin talouden ja rahoituksen valtiollinen yliopisto), KTT h.c. (Helsingin kauppakorkeakoulu), TaT h.c. (Taideteollinen korkeakoulu), TkT h.c. (Aalto-yliopiston tekniikan korkeakoulu)
- Päätoimi: KONE Oyj:n hallituksen puheenjohtaja
- Pääasiallinen työkokemus: KONE Oyj, hallituksen varapuheenjohtaja 1996–2003 ja pääjohtaja 1996–2006
- Keskeiset hallitusjäsenyydet: KONE Oyj (pj.), Caverion Oyj, Holding Manutas Oy (pj.), Security Trading Oy (pj.), Thorsvik Invest Oy (pj.)
- Muut hallitusjäsenyydet tai luottamustoimet: KONE Oyj:n 100-vuotissäätö (pj.), Tiina & Antti Herlinin säätiö (pj.), Tasavallan Presidentin Arkistosäätiö

Anne Brunila

- s. 1957, Suomen kansalainen
- Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista
- Sanoman hallituksen jäsen vuodesta 2013, toimikausi päättyy 2019
- Tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja
- Koulutus: KTT, KTT h.c.
- Päätoimi: Professor of Practice, Hanken Svenska handelshögskolan (31.12.2018 asti)
- Pääasiallinen työkokemus: Fortum, johtaja, konsernin yhteiskuntasuhteet ja strategia sekä johtoryhmän jäsen 2009–2012; Metsäteollisuus ry, toimitusjohtaja 2006–2009; Valtionvarainministeriö 2002–2006, mm. ylijohdaja 2003–2006; asiantuntija- ja johtotehtävissä Euroopan komissiossa 2000–2002 sekä Suomen Pankissa 1992–2000.
- Keskeiset hallitusjäsenyydet: KONE Oyj, Stora Enso Oyj
- Muut hallitusjäsenyydet tai luottamustoimet: Aalto-korkeakoulusäätiön hallitus (pj.) (31.12.2018 asti)

Mika Ihmuotila

- s. 1964, Suomen kansalainen
- Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista
- Sanoman hallituksen jäsen vuodesta 2013, toimikausi päättyy 2019
- Henkilöstövaliokunnan jäsen
- Koulutus: KTT
- Päätoimi: Marimekko Oyj, hallituksen päätoiminen puheenjohtaja
- Pääasiallinen työkokemus: Marimekko Oyj, hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja 2015–2016, toimitusjohtaja ja hallituksen varapuheenjohtaja 2008–2015; Sampo Pankki Oyj, toimitusjohtaja 2001–2007; Mandatum Pankki Oyj, toimitusjohtaja 2000–2001 ja johtaja 1998–2000; Mandatum & Co Oy, osakas 1994–1998; Yalen yliopisto, vieraileva tutkija 1992–1993
- Keskeiset hallitusjäsenyydet: Marimekko Oy (päätoiminen puheenjohtaja), Rovio Entertainment Oy (pj.), Mannerheim-säätiö (pj.)
- Muut hallitusjäsenyydet ja luottamustoimet: Liikesivistysrahasto, Suomen Kulttuurirahasto (hallintoneuvosto)

Niils Ittonen

- s. 1954, Suomen kansalainen
- Riippumaton yhtiöstä
- Sanoman hallituksen jäsen vuodesta 2014, toimikausi päättyy 2019
- Tarkastusvaliokunnan ja työvaliokunnan jäsen
- Koulutus: Diplomiekonomi
- Päätoimi: -
- Pääasiallinen työkokemus: Sanoma-konserni, eri tehtäviä, mm. rahoituksesta, kiinteistöistä ja riskienhallinnasta vastaava johtaja 1977–2010, johtoryhmän jäsen 1999–2007
- Keskeiset hallitusjäsenyydet ja luottamustoimet: Jane ja Aatos Erkon säätiö (puheenjohtaja)

Denise Koopmans

- s. 1962, Hollannin kansalainen
- Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista
- Sanoman hallituksen jäsen vuodesta 2015, toimikausi päättyy 2019
- Tarkastusvaliokunnan jäsen
- Koulutus: LL.M., AMP Harvard Business School, IDP-C Insead
- Päätoimi: Hallitusammattilainen
- Pääasiallinen työkokemus: Wolters Kluwer Law & Business, toimitusjohtaja, Legal & Regulatory -divisioona 2011–2015; LexisNexis Business Information Solutions, toimitusjohtaja ja LexisNexis International, johtoryhmän jäsen 2007–2011; Altran Group eri johtotehtäviä 2000–2007
- Keskeiset hallitusjäsenyydet: UDG United Digital Group (puheenjohtaja), Coöperatie VGZ (hallintoneuvosto), Janssen de Jong Groep B.V. (hallintoneuvosto), Wenk (hallintoneuvosto)

Robin Langenskiöld

- s. 1946, Suomen kansalainen
- Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista
- Sanoman hallituksen jäsen vuodesta 2013, toimikausi päättyy 2019
- Tarkastusvaliokunnan jäsen
- Koulutus: Diplomiekonomi
- Päätoimi: -
- Pääasiallinen työkokemus: Sanoma Osakeyhtiö, hallituksen jäsen 1990–1999; SanomaWSOY Oyj, hallituksen jäsen 1999–2008
- Keskeiset hallitusjäsenyydet: -

Rafaela Seppälä

- s. 1954, Suomen kansalainen
- Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista
- Sanoman hallituksen jäsen vuodesta 2008, toimikausi päättyy 2019
- Henkilöstövaliokunnan jäsen
- Koulutus: M.Sc. (Journalism), Columbia University School of Journalism
- Päätoimi: -
- Pääasiallinen työkokemus: SanomaWSOY, hallituksen jäsen 1999–2003; Lehtikuva Oy, toimitusjohtaja 2001–2004; Helsinki Media Company Oy, projektipäällikkö 1994–2000; Sanoma Osakeyhtiö, hallituksen jäsen 1994–1999
- Keskeiset hallitusjäsenyydet: Kansallisgalleria, Globart Projects Oy (pj.), Globart Projects Sweden AB (pj)
- Muut hallitusjäsenyydet tai luottamustoimet: ELO – Suomalaisen ruokakulttuurin edistämissäatiö

Kai Öistämö

- s. 1964, Suomen kansalainen
- Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista
- Sanoman hallituksen jäsen vuodesta 2011, toimikausi päättyy 2019
- Henkilöstövaliokunnan puheenjohtaja
- Koulutus: TkT, DI
- Päätoimi: Chief Operating Officer, InterDigital, Inc.
- Pääasiallinen työkokemus: -
- Keskeiset hallitusjäsenyydet: Fastems Oy (pj), Helvar Oy (pj)

HALLITUKSEN JÄSENTEN OSAKEOMISTUS SANOMASSA

Hallituksen jäsen	Osakeomistus ¹ 31.12.2018
Pekka Ala-Pietilä (puheenjohtaja)	10 000
Antti Herlin (varapuheenjohtaja)	19 506 800
Anne Brunila	910
Mika Ihamuotila	150 000
Nils Ittonen	59 000
Denise Koopmans	0
Robin Langenskiöld	12 273 371
Rafaela Seppälä	10 273 370
Kai Öistämö	8 265

¹ Hallituksen jäsenen omistamat osakkeet mukaan lukien määräysvalta-yhtiöiden omistukset.

Hallituksen tehtävät

Hallituksen tehtävät on esitetty Suomen osakeyhtiölaissa ja muissa sovellettavissa laeissa. Hallitus vastaa yhtiön ja sen liiketoiminnan johtamisesta. Lisäksi hallitus vastaa yhtiön kirjanpidon ja varainhoidon asianmukaisesta järjestämisestä.

Hallituksen toimintaperiaatteet ja keskeiset tehtävät on määritetty hallituksen työjärjestyksessä. Hallitus esimerkiksi

- päättää konsernin pitkän aikavälin tavoitteista ja liiketoimintastrategiasta pitkän aikavälin tavoitteiden saavuttamiseksi
- hyväksyy konsernin raportointirakenteen
- päättää yritysostoista ja -myynneistä, taloudellisista asioista ja investoinneista, joiden arvo on yli 5,0 milj. euroa tai jotka ovat muuten strategisesti merkittäviä tai joihin liittyy merkittäviä riskejä tai jotka liittyvät vähintään 100 työntekijän yritysmyyntiin, irtisanomiseen tai lomautukseen (hallitus on toistaiseksi valtuuttanut toimitusjohtajan päättämään yritysostoista ja -myynneistä, taloudellisista asioista ja investoinneista, joiden arvo on yli 0,5 mutta alle 5,0 milj. euroa)
- varmistaa suunnittelun, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien ja raportointimenettelyjen riittävyyden
- tarkistaa ja seuraa konserniyhtiöiden toimintaa ja tuloksia
- hyväksyy osavuosisikatsaukset, puolivuosisikatsauksen, tilinpäätöksen ja hallituksen toimintakertomuksen,

selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä palkka- ja palkkioselvityksen

- nimittää ja erottaa seuraavat sekä päättää heidän palkkioistaan:
 - toimitusjohtaja
 - toimitusjohtajan sijainen
 - strategisten liiketoimintayksiköiden toimitusjohtajat
 - konsernin johtoryhmän jäsenenä toimivat Sanoman johtajat
 - tietyt hallituksen erikseen määrittämät johtajat
- vahvistaa konsernin arvot
- hyväksyy konsernin keskeiset toimintaperiaatteet.

Hallitus kehittää toimintaansa arvioimalla toimintojaan ja työmenetelmiään vuosittain. Arvioinnin tarkoituksena on myös tarkastella hallituksen kokoonpanoa ja määrittää pätevyysvaatimukset mahdollisille uusille jäsenille. Arviointi voidaan tehdä sisäisenä itsearviointina tai kolmannen osapuolen arviointina.

Hallituksen kokoukset

Vuonna 2018 hallitus kokoontui 12 kertaa. Keskimääräinen kokouksiin osallistumisaste oli 94 %.

HALLITUKSEN JÄSENTEN OSALLISTUMINEN HALLITUKSEN KOKOUKSIIN

Hallituksen jäsen	Kokoukset, joihin osallistui	Osallistumisaste, %
Pekka Ala-Pietilä (puheenjohtaja)	12/12	100
Antti Herlin (varapuheenjohtaja)	10/12	83
Anne Brunila	10/12	83
Mika Ihamuotila	11/12	92
Nils Ittonen	11/12	92
Denise Koopmans	12/12	100
Robin Langenskiöld	12/12	100
Rafaela Seppälä	12/12	100
Kai Öistämö	11/12	92

Hallituksen valiokunnat

Hallitus voi asettaa valiokuntia, työvaliokuntia tai muita pysyviä tai määräaikaisia elimiä nimeämiensä tehtäviin. Hallitus vahvistaa valiokuntien työjärjestyksen ja säätää muille hallituksen asettamille elimille annetut menettelyohjeet. Valiokunnat raportoivat toiminnastaan säännöllisesti hallitukselle.

Hallituksella on työvaliokunta, joka valmistelee hallituksen käsiteltäväksi tai tiedoksi tulevia asioita. Lisäksi hallituksen valiokuntia ovat tarkastus- ja henkilöstövaliokunnat.

Valiokuntien jäsenet nimitetään hallituksen jäsenten joukosta kunkin valiokunnan työjärjestyksen mukaisesti. Toimitusjohtaja on työvaliokunnan jäsen hallituksen jäsenten lisäksi. Valiokunnat eivät ole päättäviä tai toimeenpanevia elimiä, mutta hallitus voi halutessaan antaa valiokunnille tai toimitusjohtajalle valtuutuksen tiettyihin päätöksiin.

TYÖVALIOKUNTA

Työvaliokunta valmistelee hallituksen kokouksiin tulevia asioita. Työvaliokuntaan kuuluvat hallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä toimitusjohtaja ja puheenjohtajan kutsusta yksi tai useampi hallituksen jäsen.

Vuonna 2018 työvaliokuntaan kuuluivat Pekka Ala-Pietilä (puheenjohtaja), Antti Herlin, Nils Ittonen ja Susan Duinhoven. Työvaliokunta kokoontui kuusi (6) kertaa. Keskimääräinen kokouksiin osallistumisaste oli 100 %.

JÄSENTEN OSALLISTUMINEN TYÖVALIOKUNNAN KOKOUKSIIN

Jäsen	Kokoukset, joihin osallistui	Osallistumisaste, %
Pekka Ala-Pietilä (puheenjohtaja)	6/6	100
Antti Herlin	6/6	100
Nils Ittonen	6/6	100
Susan Duinhoven	6/6	100

TARKASTUSVALIOKUNTA

Tarkastusvaliokunta avustaa hallitusta sen valvontavelvollisuuden hoitamisessa taloudellisen raportoinnin ja valvonnan, riskienhallinnan sekä ulkoisen ja sisäisen tarkastuksen osalta. Tarkastusvaliokunta hoitaa tehtäviään hallituksen hyväksymän työjärjestyksen, Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin sekä sovellettavien lakien ja määräysten mukaisesti. Tarkastusvaliokunta myös tarkistaa hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen.

Vuoden 2018 aikana tarkastusvaliokunta

- hyväksyi tarkastusvaliokunnan vuosisuunnitelman
- keskusteli voitonjakokelpoisista varoista, osingosta ja vuoden 2018 näkymistä
- tarkasti selvityksen hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä ja ehdotti, että hallitus hyväksyy sen
- ehdotti tiettyjä muutoksia tarkastusvaliokunnan työjärjestykseen
- keskusteli korkosuojauksesta ja ehdotti hallitukselle, että enimmäissuojoukset muutetaan väliaikaisesti
- antoi hallitukselle suositusten lakisäätöjen tilintarkastajan nimittämisestä
- tarkasti tai kirjasi tiedoksi tavanomaiset vaatimustenmuutoksien päivitykset
- tarkasti tilintarkastussuunnitelman, tilintarkastuspalkkiot ja tilintarkastukseen liittymättömät palkkiot
- tarkasti tilintarkastajien laatimat raportit mukaan lukien tarkastusvaliokunnalle EU-asetuksen 537/2014 mukaisesti laaditun täydentävän raportin
- tarkasti luonnoksen selvityksestä muista kuin taloudellisista tiedoista vuodelta 2017
- keskusteli kirjanpitoikäntöistä ja IFRS-standardien muutoksista
- tarkasti lähipiiriarvioinnin tulokset
- tarkasti verotukseen liittyviä asioita ja keskusteli verotuskysymyksistä
- tarkasti ja hyväksyi sisäisen tarkastuksen suunnitelman ja seurasi sen toteutumista (myös tilintarkastuksen varmuuspäivitysten osalta)
- tarkasti tai kirjasi tiedoksi neljännesvuosittain valituksia koskeneet yleiskatsaukset arvioidakseen oikeudenkäyntiriskit

- tarkasti tai kirjasi tiedoksi tietoturva- ja tietosuojaraportit (mukaan lukien datan säilyttäminen sekä tietoturvan ja tietosuojan noudattaminen toimittajahallinnassa)
- seurasi sisäisen valvonnan toteutusta (mukaan lukien työtehtävien eriyttäminen)
- tarkasti osavuosikatsaukset, puolivuosisuunnitelman ja niihin liittyvät sijoittajaesitykset
- tarkasti arvonalentumislaskelmat ja ehdotti, että hallitus hyväksyy ne
- tarkasti konserniajatussuunnitelman
- tarkasti tai kirjasi tiedoksi neljännesvuosittaiset rahoitusasioita koskevat raportit ja keskipitkän ja pitkän aikavälin uudelleenrahoitus- ja rahoitusuunnitelmat sekä sisäiset luottorajat
- kirjasi tiedoksi riskikartan päivityksen
- kirjasi tiedoksi ja keskusteli vuotuisesta riskianalysistä mukaan lukien tunnistetut riskit ja suunnitelmat niiden pienentämiseksi
- kirjasi tiedoksi konsernin vakuutusperiaatteiden päivityksen
- tarkasti hyväksymisrajoihin, sisäpiiri-ohjeeseen, tietosuojalausekkeeseen ja lähipiiriiliikeitä koskeviin toimintaohjeisiin ehdotetut muutokset ja ehdotti, että hallitus suosittelee niitä
- tarkasti vakuutusarvioinnin tulokset ja seurasi tietoturvavakuutuksen (Cyber insurance) tarjousprosessia.

Tarkastusvaliokunnassa on sen työjärjestyksen mukaisesti 3–5 jäsentä, jotka hallitus nimittää vuosittain. Valiokunnan jäsenten on oltava yhtiöstä riippumattomia, ja ainakin yhden heistä on myös oltava riippumaton yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista. Valiokunta kokoontuu vähintään neljä kertaa vuodessa.

Vuonna 2018 tarkastusvaliokuntaan kuuluivat Anne Brunila (puheenjohtaja), Nils Ittonen, Denise Koopmans ja Robin Langenskiöld. Tarkastusvaliokunnan kaikki jäsenet ovat yhtiöstä riippumattomia ja kolme jäsentä (Anne Brunila, Denise Koopmans ja Robin Langenskiöld) on riippumattomia yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista. Tarkastusvaliokunta kokoontui neljä (4) kertaa vuonna 2018. Keskimääräinen kokouksiin osallistumisaste oli 100 %.

JÄSENTEN OSALLISTUMINEN TARKASTUSVALIOKUNNAN KOKOUKSIIN

Jäsen	Kokoukset, joihin osallistui	Osallistumisaste, %
Anne Brunila (puheenjohtaja)	4/4	100
Nils Ittonen	4/4	100
Denise Koopmans	4/4	100
Robin Langenskiöld	4/4	100

HENKILÖSTÖVALIOKUNTA

Henkilöstövaliokunta vastaa sellaisten henkilöstöasioiden valmistelusta, jotka liittyvät toimitusjohtajan ja ylimmän johdon palkkaukseen, toimitusjohtajan ja ylimmän johdon arviointiin, konsernin palkkausta ja palkkioita koskevaan toimintaohjeeseen sekä henkilöstöpolitiikkaan ja käytäntöihin. Valiokunta myös valmistelee toimitusjohtajan ja ylimmän johdon kehittämisestä ja seuraajia koskevia suunnitelmia ja hoitaa muita hallituksen ja/tai hallituksen puheenjohtajan sille kulloinkin määräämiä valmistelevia tehtäviä. Lisäksi valiokunta keskustele hallituksen kokoonpanosta ja sen tulevista jäsenistä.

Vuoden 2018 aikana henkilöstövaliokunta

- toimitti hallitukselle hyväksyttäväksi selvityksen vuoden 2017 lyhyen ja pitkän ajan kannustintavoitteiden toteutumisesta
- toimitti hallitukselle hyväksyttäväksi selvityksen pitkän aikavälin kannustinjärjestelmien maksuista (50 % ehdollisen osakepalkkiojärjestelmän 2015–2017 ja 50 % ehdollisen osakepalkkiojärjestelmän 2016–2018)
- keskusteli suoriteperusteisten osakepalkkiojärjestelmien 2018–2020 ja 2019–2021 ansaintakriteereistä ja toimitti niistä ehdotuksen hallituksen hyväksyttäväksi
- valmisti ehdotuksen ylimmän johdon vuoden 2018 pitkän aikavälin kannustinpalkkioista hallituksen hyväksyttäväksi
- keskusteli ylimmän johdon vuoden 2019 palkantarkistusperiaatteista
- arvioi pitkän aikavälin kannustinperiaatteita ja lyhyen aikavälin kannustinohjelman rakennetta
- keskusteli keskeisten johtajien vuosittaisista tavoitteista ja toimitti ne hallituksen hyväksyttäväksi

- keskusteli organisaatiomuutoksista sekä ylimmän johdon nimityksistä ja niihin liittyvistä palkkiopaketeista johdon kanssa
- keskusteli ylimmän johdon seuraajasuunnitelmista
- keskusteli johdon kanssa henkilöstötutkimuksen tuloksista ja niihin liittyvistä toimenpiteistä
- tarkasti ja keskusteli hallituksen palkitsemisesta, erityisesti mahdollisesta osakkeiden käyttämisestä siinä
- keskusteli johdon kanssa valmistautumisesta johdon palkitsemista koskevaan sääntelyyn (say-on-pay, osakkeenomistajien oikeuksia koskeva direktiivi)
- tarkasti palkkausta ja palkkioita koskevaa raportointia ja keskusteli siitä johdon kanssa.

Henkilöstövaliokunnassa on 3–5 jäsentä, jotka hallitus nimittää vuosittain. Jäsenten enemmistön on oltava yhtiöstä riippumattomia. Valiokunta kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa.

Vuonna 2018 henkilöstövaliokuntaan kuuluivat Kai Öistämö (puheenjohtaja), Mika Ihamuotila ja Rafaela Seppälä. Henkilöstövaliokunnan kaikki jäsenet ovat yhtiöstä ja yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista riippumattomia. Henkilöstövaliokunta kokoontui neljä (4) kertaa. Keskimääräinen kokouksiin osallistumisaste oli 100 %.

JÄSENTEN OSALLISTUMINEN HENKILÖSTÖVALIOKUNNAN KOKOUKSIIN

Jäsen	Kokoukset, joihin osallistui	Osallistumisaste, %
Kai Öistämö (puheenjohtaja)	4/4	100
Mika Ihamuotila	4/4	100
Rafaela Seppälä	4/4	100

Toimitusjohtaja

Sanoman toimitusjohtajan tehtävät määräytyvät pääosin osakeyhtiölain mukaan. Toimitusjohtaja vastaa itsenäisesti konsernin juoksevasta hallinnosta. Toimitusjohtaja esimerkiksi

- vastaa siitä, että yhtiön kirjanpito on lainmukainen ja taloudenpito luotettavalla tavalla järjestetty
- johtaa konsernin päivittäistä toimintaa hallituksen hyväksymien konsernin pitkän aikavälin tavoitteiden ja liiketoimintastrategian sekä hallituksen hyväksymien toimintaperiaatteiden ja muiden sovellettavien ohjeiden ja päätösten mukaisesti
- päättää yritysostoista ja -myynneistä, taloudellisista asioista ja investoinneista, joiden arvo on yli 0,5 milj. euroa mutta alle 5,0 milj. euroa tai jotka liittyvät vähintään 50 mutta alle 100 työntekijää koskevaan yritysmyyntiin, irtisanomiseen tai lomautukseen
- vastaa hallituksen kokouksiin tulevien päätösehdotusten ja tiedoksi annettavien asioiden valmistelusta (yhdessä hallituksen puheenjohtajan ja/tai työvaliokunnan kanssa) sekä niiden esittelystä hallitukselle ja sen valiokunnille
- hyväksyy konsernitason ohjesäännöt
- toimii johtoryhmän puheenjohtajana.

Toimitusjohtaja saa ryhtyä epätavallisiin tai laajakantoisiin toimiin vain, jos hallitus on hänet siihen valtuuttanut tai jos hallituksen päätöstä ei voida odottaa aiheuttamatta yhtiön toiminnalle olennaista haittaa.

Susan Duinhoven on toiminut yhtiön toimitusjohtajana 1.10.2015 alkaen.

Susan Duinhoven

toimitusjohtaja

- s. 1965, Hollannin kansalainen
- Johtoryhmän puheenjohtaja vuodesta 2015 alkaen
- Työvaliokunnan jäsen
- Koulutus: Ph.D. (fysikaalinen kemia), B.Sc. (fysikaalinen kemia)
- Työkokemus: Koninklijke Wegener N.V., toimitusjohtaja ja johtoryhmän puheenjohtaja 2013–2015; Thomas Cook Group Plc:n Länsi-Euroopan toiminnot, toimitusjohtaja 2012–2013; Thomas Cook Nederland B.V., toimitusjohtaja 2010–2011; Valitut Palat Benelux & New Acquisitions, Euroopan toimitusjohtaja 2008–2010; De Gule Sider A/S, toimitusjohtaja 2005–2007; De Telefoongids, operatiivisesta toiminnasta ja markkinoinnista vastaava johtaja 2002–2005

Konsernin johtoryhmä

Markus Holm

talousjohtaja ja operatiivinen johtaja

- s. 1967, Suomen kansalainen
- Johtoryhmän jäsen vuodesta 2017
- Koulutus: KTM
- Työkokemus: Metsä Board Oyj, talousjohtaja 2014–2016; Metsä Tissue Oyj, talousjohtaja 2008–2013; GlaxoSmithKline Oy, talous- ja ICT-johtaja 2005–2008; Huhtamäki-konserni, talouden, rahoituksen, ostotoiminnan ja sijoittajasuhteiden johtotehtäviä Suomessa 1994–2004 ja Brasiliassa 1999–2002

Pia Kalsta

toimitusjohtaja, Sanoma Media Finland

- s. 1970, Suomen kansalainen
- Johtoryhmän jäsen vuodesta 2015
- Koulutus: KTM
- Työkokemus: Nelonen Media (osa Sanoma-konsernia), eri tehtäviä 2001–2015, mm. toimitusjohtaja 2014–2015, vt. toimitusjohtaja 2013–2014, kuluttajaliiketoiminnan, markkinoinnin ja liiketoimintakehityksen johtaja 2012–2013, myynti- ja markkinointijohtaja 2008–2012, myyntijohtaja 2006–2008, markkinointipäällikkö 2001–2006; SCA Hygiene Products, eri tehtäviä 1996–2001, mm. avainasiakaspäällikkö, tuotepäällikkö ja markkinointipäällikkö

John Martin

toimitusjohtaja, Sanoma Learning

- s. 1970, Britannian kansalainen
- Johtoryhmän jäsen vuodesta 2011
- Koulutus: Ph.D. (molekyylibiologia), B.Sc. (Hons) (biokemia)
- Työkokemus: Sanoma Digitalin vt. toimitusjohtaja 2014; Sanoman strategiasta ja digitaalisesta liiketoiminnasta vastaava johtaja 2011–2013; Sanoma Learningin Oppiminen -liiketoiminnan johtaja 2009–2011; ContentConnected -konsulttiyhtiö, verkkokustantamisen ja informaatiopalvelujen johtaja 2006–2009; Swets Information Services -yhtiö, kaupallinen johtaja 2004–2006; Swets & Zeitlinger Publishers, toimitusjohtaja 2001–2003; Swets- ja Wolters Kluwer -yhtiöt, eri tehtäviä 1996–2001

Konsernin johtoryhmä

Konsernin johtoryhmä avustaa toimitusjohtajaa hänen tehtävissään konsernin johtamisen koordinoinnissa ja hallituksen kokouksissa käsiteltävien asioiden valmistelussa. Tällaisia asioita ovat esimerkiksi

- konsernin pitkän aikavälin tavoitteet ja liiketoimintastrategia niiden saavuttamiseksi
- yritysostot ja -myynnit
- organisaatioon ja johtamiseen liittyvät asiat
- kehitysprojektit
- sisäinen valvonta
- riskienhallinnan järjestelmät.

Johtoryhmän puheenjohtajana toimii yhtiön toimitusjohtaja. Vuonna 2018 johtoryhmään kuuluivat Sanoma Media Finlandin, Sanoma Media Netherlandsin ja Sanoma Learningin toimitusjohtajat sekä konsernin talous- ja operatiivinen johtaja.

Johtoryhmän jäsenet vuoden 2018 lopussa olivat: Susan Duinhoven, Markus Holm, Pia Kalsta ja John Martin.

Marc Duijndam oli Sanoma Media Netherlandsin toimitusjohtaja ja Sanoman johtoryhmän jäsen 1.1.–15.8.2018. Konsernin toimitusjohtaja Susan Duinhoven hoiti Sanoma Media Netherlandsin toimitusjohtajan tehtäviä omien tehtäviensä ohella 15.8.–31.12.2018.

Rob Kolkman, s. 1972, nimitettiin **Sanoma Media Netherlandsin** toimitusjohtajaksi ja konsernin johtoryhmän jäseneksi 1.1.2019 alkaen.

TOIMITUSJOHTAJAN JA JOHTORYHMÄN JÄSENTEN OSAKEOMISTUS SANOMASSA

Jäsen	Osaakeomistus 31.12.2018
Susan Duinhoven	75 000
Markus Holm	25 795
Pia Kalsta	3 573
John Martin	13 873

Sisäinen valvonta ja riskienhallintajärjestelmät

Sanoma-konsernin ja sen liiketoimintojen johtaminen perustuu selkeään organisaatorakenteeseen, tarkasti määriteltyihin valtuuksiin ja vastuisiin, yhtenäisiin suunnittelu- ja raportointijärjestelmiin sekä toimintaperiaatteisiin ja -ohjeisiin. Hallintoelimiä riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan tehtävät ja vastuut on esitetty alla olevassa taulukossa.

ROOLIT JA VASTUUT

	Riskienhallinta	Sisäinen valvonta
Hallitus	<ul style="list-style-type: none"> Riskienhallintatoimintaohjeen vahvistaminen Riskienhallinnan vaikuttavuuden valvonta Strategisten tavoitteiden ja konsernin riskinottohalukkuuden yhteensovittaminen 	<ul style="list-style-type: none"> Sisäisen valvonnan toimintaohjeiden hyväksyminen
Tarkastusvaliokunta	<ul style="list-style-type: none"> Riskienhallintatoimintaohjeiden ja -prosessin toteutumisen arviointi ja valvonta 	<ul style="list-style-type: none"> Hallinnointiperiaatteiden viitekehykseen perustuvan sisäisen valvonnan järjestelmien luotettavuuden, tehokkuuden ja vaatimustenmukaisuuden arviointi Lakisääteiseen tilintarkastukseen ja sisäiseen tarkastukseen liittyvien asioiden seuranta
Toimitusjohtaja	<ul style="list-style-type: none"> Riskienhallinnan strategioiden ja menetelmien määrittäminen Riskienhallinnan painopisteiden asettaminen 	<ul style="list-style-type: none"> Perustan luominen sisäiselle valvonnalle ja periaatteiden ja ohjesäännön toimeenpano Johtoryhmä tukee toimitusjohtajaa tämän valvontaroolissa ja määräysten noudattamisessa
Tarkastus- ja varmennustoiminto	<ul style="list-style-type: none"> Riskienhallintaprosessin koordinointi Riskiraportointi Riskienhallinnan arviointi ja parannus-suositusten antaminen 	<ul style="list-style-type: none"> Toimitusjohtajan tukeminen konsernin taloudellisen raportoinnin vaatimustenmukaisuuden varmistamisessa, esimerkiksi arvioimalla ja antamalla suosituksia sisäisen valvonnan parantamiseksi Sisäisen valvonnan raporttien laatiminen hallitukselle, tarkastusvaliokunnalle ja/tai toimitusjohtajalle ja johtoryhmälle
Strategiset liiketoimintayksiköt	<ul style="list-style-type: none"> Konsernin riskienhallinnan ohjeiden, menetelytapojen ja strategioiden noudattaminen liiketoiminnassa Riskien tunnistaminen, mittaaminen, raportointi ja hallinta 	<ul style="list-style-type: none"> Sanoman toimintaohjeiden ja ohjesääntöjen toteutumisen ja seurannan varmistaminen liiketoiminnoissa Mahdollisten paikallisten vaatimusten huomioiminen

Riskienhallinta

Sanoman riskienhallinnan tärkein tavoite on tunnistaa ja hallita konsernin strategian toteuttamiseen ja konsernin toimintaan liittyvät olennaiset riskit. Riskienhallintatoimintaohjeissa on kuvattu konsernin riskienhallinnan periaatteet, tavoitteet ja vastuut.

Riskienhallintaprosessi on osa Sanoman johtamista, strategista suunnittelua ja sisäistä valvontaa, ja se kattaa konsernin,

strategisten liiketoimintayksiköiden ja yksikkötasojen riskit. Riskienhallintaprosessi koostuu seuraavista vaiheista:

1. Strategisten ja operatiivisten sekä raportointiin ja vaatimustenmukaisuuteen liittyvien tavoitteiden asettaminen konsernin, strategisten liiketoimintayksiköiden ja yksiköiden tasolla
2. Tavoitteiden toteutumiseen vaikuttavien riskien tunnistaminen ja arviointi riskienhallinnan viitekehyksen mukaisesti
3. Riskienhallintatoimenpiteiden määrittely tärkeimmille riskeille
4. Riskienhallintatoimenpiteiden toteuttaminen (esimerkiksi varojen kohdentaminen, ohjaustoimenpiteet, vakuuttaminen, suojaukset tai divestointi).
5. Riskienhallinnan tulosten ja tehokkuuden seuranta
6. Riskienhallintaprosessien, toiminnan ja kyvykkyyksien jatkuva parantaminen
7. Kahdesti vuodessa raportoidaan hallitukselle ja sen tarkastusvaliokunnalle konsernin riskiarvion tuloksista ja niihin liittyvistä meneillään olevista tai suunnitelluista toimenpiteistä riskien pienentämiseksi. Raportointi käsittää tärkeimmät tunnistetut riskit, riskiarviot ja yhteenvedon riskienhallintatoimenpiteistä jokaisen strategisen liiketoimintayksikön, liiketoiminnan ja valikoitujen tytäryhtiöiden osalta. Raportointi kytketään mahdollisimman kiinteästi osaksi osavuosisraportointia ja strategista suunnittelua.

Lisätietoa merkittävimmistä riskeistä, joilla voi olla negatiivien vaikutus Sanoman liiketoimintaan tai taloudelliseen asemaan, on hallituksen toimintakertomuksessa vuodelta 2018, joka on saatavilla Sanoman verkkosivuilla sanoma.com/fi.

Sisäinen valvonta

Sanoman sisäisen valvonnan toimintaohjeissa määritellään konsernissa käytettävä sisäisen valvonnan prosessi. Sisäinen valvonta on linjassa hallinnointiperiaatteiden kanssa ja sen tavoitteena on varmistaa, että konsernin kaikki toimintaohjeet ja ohjesäännöt ovat ajan tasalla, niistä on tiedotettu ja ne on otettu käyttöön.

Sisäisen valvonnan prosessi on suunniteltu varmistamaan, että Sanoma toimii velvoitteidensa ja tavoitteidensa täyttämiseksi seuraavilla osa-alueilla:

- toiminnan tehokkuus
- taloudellisen raportoinnin luotettavuus
- lakien ja määräysten noudattaminen.

Prosessi käsittää tavoitteiden asettamisen, valvontatoimenpiteiden suunnittelun ja toteutuksen, toiminnan tehokkuuden testauksen sekä seurannan, jatkuvan kehittämisen ja raportoinnin.

Sisäiset valvontajärjestelmät muodostuvat konserni- ja prosessitason sekä tietojärjestelmien kontrolleista. Konsernitason valvontaa sovelletaan Sanoman kaikilla tasoilla eli konsernin, strategisten liiketoimintayksiköiden ja liiketoimintayksiköiden tasolla, ja se voi liittyä useaan prosessiin. Konsernin Eettisten ohjeiden sekä toimintaperiaatteiden ja -ohjeiden aktiivinen huomioinnottaminen ja käyttö ovat esimerkkejä konsernitason kontrolleista.

Prosessitason kontrollit on suunniteltu vähentämään tiettyihin keskeisiin prosesseihin liittyviä riskejä. Tällaisia prosesseja ovat esimerkiksi ostolasku- ja palkanlaskentaprosessit. Automatisoidut tai manuaaliset täsmäytyksen ja transaktioiden hyväksynät ovat tyypillistä prosessitason kontrolleja.

Tietojärjestelmien kontrollit sisältyvät luotettavaa toimintaympäristöä ja tehokasta sovellusten valvontaa tukeviin IT-prosesseihin. Esimerkkejä tietojärjestelmien kontrolleista ovat järjestelmien asiattoman ja luvattoman käytön ehkäisevät kontrollit ja järjestelmähankintojen tehokkuuden kontrollit.

Kontrollien toimivuuden seurannalla varmistetaan siitä, että kontrollit on otettu käyttöön suunnitelman mukaisesti ja että kontrollit toimivat tehokkaasti. Seuranta voi olla johdon tekemä itsearviointi, riippumattoman osapuolen tai sisäisen tarkastuksen tekemä arviointi tai näiden yhdistelmä.

Taloudellisen raportointiprosessin valvonta

Taloudellinen raportointiprosessi perustuu konsernin raportointiohjeeseen. Yhdessä konsernin muiden raportointiin liittyvien toimintaohjeiden kanssa se määrittelee Sanoma-konsernin laskentaperiaatteet ja -politiikat.

Konsernin talous- ja hallintotoiminto on osa emoyhtiötä ja se valmistelee strategisille liiketoimintayksiköille toimitusjohtajan hyväksymiä toimintaohjeita sekä tiettyjä tapahtumia että säännöllisiä kontrolleja varten. Säännölliset kontrollit liittyvät kuukausi- ja vuosiraportointiin. Niihin kuuluu täsmäytyksiä ja analyyskejä, joilla varmistetaan taloudellisen raportoinnin tarkkuus. Näiden emoyhtiön ja strategisten liiketoimintayksiköiden tasolla toteutettavien valvontatoimien tarkoituksena on varmistaa, että mahdolliset poikkeamat ja virheet estetään, havaitaan ja korjataan. Sisäisen valvonnan järjestelmät kattavat koko taloudellisen raportoinnin prosessin.

Konsernin taloudellista kehitystä seurataan kuukausittain koko konsernin kattavan suunnittelu- ja raportointijärjestelmän avulla. Raportointijärjestelmä sisältää toteutuneet tuloslaskelmat, tasetiedot, rahavirtalaskelmat ja toiminnalliset tunnusluvut sekä ennusteet kuluvalle tilivuodelle.

Lisäksi konsernin ja strategisten liiketoimintayksiköiden johto kokoontuu vähintään neljännesvuosittain tarkastelemaan liiketoiminnan kehitystä. Strategisen liiketoimintayksikön taloudellisen tuloksen lisäksi kokouksissa käsitellään mm. toimintaympäristöä, tulevaisuuden odotuksia ja liiketoiminnan kehitystä. Liiketoimintakatsausten avulla varmistetaan myös jatkuvan riskinarvioinnin ja sisäisen valvonnan toteutuminen.

Muut tiedot

Sisäinen tarkastus

Sanoman sisäistä tarkastusta ohjaavat yhtiön hallinnointiperiaatteet sekä konsernin sisäistä tarkastusta, sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat toimintaohjeet. Sisäisestä tarkastuksesta vastaa yhtiön tarkastus- ja varmennustoiminto, joka raportoi talous- ja operatiiviselle johtajalle sekä suoraan hallituksen tarkastusvaliokunnalle.

Tarkastus- ja varmennustoiminnon piiriin kuuluvat sisäisen valvonnan järjestelmien, riskienhallintaprosessien, vaatimustenmukaisuusprosessien, tietoturvan ja hallinnointiperiaatteiden tarkastaminen ja arviointi sekä sisäisen valvonnan prosessien seuranta kaikilla organisaatiotasolla ja kaikissa liiketoiminoissa. Tarkastus- ja varmennustoiminto tukee organisaation kehitystä ja tuottaa lisävarmennusta riskiperusteisella lähestymistavalla.

Lähipiiriliiketoimet

Sanomalla on lähipiiriliiketoimia koskeva toimintaohje, jonka mukaan tiettyjen johdon jäsenten on saatava suunnitelluille lähipiiriliiketoimilleen hyväksyntä etukäteen.

Lisätietoja lähipiiriliiketoimista vuonna 2018 on saatavilla tilinpäätöksen liitetiedossa 29.

Sisäpiirihallinto

Sanoman sisäpiiriohje noudattaa Nasdaq Helsinki Oy:n sisäpiiriohjetta ja muuta asiaankuuluvaa lainsäädäntöä kuten markkinoiden väärinkäyttöasetusta.

Sisäpiiriohjeen mukaan henkilö, joka on saanut tietoonsa sisäpiiritietoa, ei saa käyttää sitä hyväksi hankkiakseen tai myydäkseen (omaan tai kolmannen osapuolen lukuun suoraan tai välillisesti) Sanoman rahoitusvälineitä eikä antaa suoraan tai välillisesti ohjeita kaupankäyntiin.

Sanomalla on standardoitu prosessi sisäpiiritiedon arvioimiseen, tiedottamisen lykkäämiseen ja sisäpiirilueteloiden perustamiseen.

- Henkilöt, joilla on asemansa perusteella pääsy yhtiötä koskevaan sisäpiiritietoon, ovat pysyviä sisäpiiriläisiä. Tällä hetkellä Sanomassa ei ole pysyviä sisäpiiriläisiä.
- Hankekohtaisia sisäpiirilueteloita perustetaan, jos tietyn tiedon arvioidaan täyttävän sisäpiiritiedon kriteerit ja mikäli asian tiedottamista on päätetty lykätä. Hankekohtaiseen sisäpiirilueteloon merkityt henkilöt eivät saa käydä kaupaa Sanoman rahoitusvälineillä.

Sanomassa on käytössä ns. suljettu ajanjakso, joka kattaa kolmekymmentä kalenteripäivää ennen yhtiön tilinpäätöstiedotteen ja osavuosisikastausten julkistamista. Suljetun ajanjakson aikana Sanoman hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja eivät saa tehdä liiketoimia Sanoman rahoitusvälineillä omiin nimiinsä tai kolmannen osapuolen nimiin riippumatta siitä, onko heillä sisäpiiritietoa vai ei. Liiketoimet eivät ole sallittuja myöskään tuloksen julkistamispäivänä. Lisäksi Sanoma suosittaa, että konsernin johtoryhmän jäsenet ja henkilöt, jotka osallistuvat taloudelliseen raportointiin, eivät tee liiketoimia suljetun ajanjakson ja julkistuspäivän aikana.

Hallituksen ja johtoryhmän jäsenten tulee aina tarkistaa kaupankäynnin sopivuus etukäteen konsernin päälakimieheltä. Hallituksen ja johtoryhmän jäsenet voivat myös julkaista avoimen ja dokumentoidun kaupankäyntiohjelman, jonka on noudatettava Nasdaq Helsinki Oy:n kaupankäyntiohjelmille asetettuja sääntöjä ja asetuksia. Sanoma voi julkaista tällaiset kaupankäyntiohjelmat verkkosivuillaan. 31.12.2018 ei ollut tällaisia kaupankäyntiohjelmiä.

Hallituksen jäsenten, toimitusjohtajan ja heidän lähipiirinsä on ilmoitettava Sanomalle ja Finanssivalvonnalle Sanoman rahoitusvälineillä tekemistään liiketoimista (nk. johdon liiketoimet). Ilmoitus on tehtävä kahden päivän sisällä liiketoimesta. Sanoma julkaisee ilmoituksen pörssitiedotteena kolmen päivän

kuluessa liiketoimesta. Viivästys ilmoituksen tekemisessä voi johtaa sanktioihin.

Tilintarkastus

Lakisääteisen tilintarkastuksen pääasiallinen tehtävä on varmistaa, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin tuloksesta ja taloudellisesta asemasta tilikaudella. Sanoman tilikausi on kalenterivuosi.

Tilintarkastajan tehtävänä on tarkastaa konsernin ja emoyhtiön kirjanpito, tilinpäätös ja hallinto kullakin tilikaudella ja antaa tilintarkastajan lausunto varsinaiselle yhtiökokoukselle. Tilintarkastaja raportoi hallitukselle vähintään kerran vuodessa.

Yhtiöjärjestyksen mukaan Sanomalla on yksi tilintarkastaja, jonka tulee olla Patentti- ja rekisterihallituksen hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastajan toimikausi päättyy valintaa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen.

Vuoden 2018 yhtiökokous valitsi tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy:n yhtiön lakisääteiseksi tilintarkastajaksi. Vastuullisena tilintarkastajana toimii KHT-tilintarkastaja Samuli Perälä. PricewaterhouseCoopers Oy vastuullisena tilintarkastajanaan Samuli Perälä on toiminut Sanoman lakisääteisenä tilintarkastajana vuoden 2017 yhtiökokouksesta alkaen.

TILINTARKASTAJILLE MAKSETUT PALKKIOT

milj. euroa	Konserni	Emoyhtiö
Palkkiot tilintarkastuksesta	0,9	0,2
Palkkiot tilintarkastukseen kuulumattomista palveluista	0,7	0,1

Vuonna 2017 konsernin tilintarkastuksesta maksamat palkkiot olivat 1,1 milj. euroa ja tilintarkastukseen kuulumattomista palveluista maksetut palkkiot 0,3 milj. euroa.

Palkka- ja palkkioselvitys

Palkka- ja palkkioselvitys

Tämä palkka- ja palkkioselvitys (jäljempänä ”selvitys”) on laadittu Arvopaperimarkkinayhdistyksen vuonna 2015 julkaiseman Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin mukaisesti. Hallinnointikoodi on saatavilla osoitteessa cgfinland.fi.

Sanoman henkilöstövaliokunta on tarkastanut tämän selvityksen. Se on esitetty erillisenä selostuksena hallituksen toimintakertomuksesta ja hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevasta selvityksestä. Selvityksessä selostetaan Sanoman palkitsemista koskeva päätöksentekojärjestys ja palkitsemisen keskeiset periaatteet.

Hallituksen jäsenten, konsernin toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten palkitseminen vuonna 2018 on raportoitu kattavasti vuoden 2018 tilinpäätöksen liitetiedossa 30.

Palkitsemista koskeva päätöksentekojärjestys

Hallituksen palkitseminen

Sanoman varsinainen yhtiökokous päättää hallituksen ja sen valiokuntien jäsenten palkkiot. Henkilöstövaliokunta valmistelee yhtiökokoukselle esityksen hallituksen jäsenten palkkioista.

Toimitusjohtajan ja muun johdon palkitseminen

Sanoman hallitus hyväksyy toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten palkat ja luontoisedut (kokonaispalkka), lyhyen aikavälin kannustinpalkkiot ja eläke-edut sekä johdolle myönnettävät pitkän aikavälin osakepohjaiset kannustimet henkilöstövaliokunnan ehdotuksen perusteella.

Toimitusjohtajalle ja johtoryhmän jäsenille ei makseta erillistä korvausta johtoryhmän jäsenyydestä tai muista konsernin sisäisistä johtotehtävistä, kuten konserniyhtiöiden hallitusjäsenyyksistä.

Palkitsemiseen liittyvät hallituksen valtuutukset

Vuoden 2018 varsinainen yhtiökokous, joka pidettiin 22.3.2018 valtuutti hallituksen päättämään enintään 16 000 000 yhtiön oman osakkeen (n. 9,8 % yhtiön kaikista osakkeista) hankkimisesta yhdessä tai useammassa erässä. Osakkeet hankitaan yhtiön vapaaseen omaan pääomaan kuuluvilla varoilla, jolloin hankinnat vähentävät yhtiön voitonjakoon käytettävissä olevia varoja. Valtuutus on voimassa 30.6.2019 saakka ja se päättää vuoden 2017 varsinaisen yhtiökokouksen antaman vastaavan valtuutuksen.

Vuoden 2016 varsinainen yhtiökokous, joka pidettiin 12.4.2016 valtuutti Sanoman hallituksen päättämään enintään 50 000 000 uuden osakkeen antamisesta sekä enintään 5 000 000 yhtiön hallussa olevan oman osakkeen luovuttamisesta. Valtuutus on voimassa 30.6.2019 saakka. Suunnatussa osakeannissa voidaan osakkeita antaa tai luovuttaa enintään 41 000 000 kappaletta.

Sanoma osti omia osakkeitaan 22.8.-12.10.2018. Tänä aikana Sanoma hankki yhteensä 900 000 omaa osaketta keskihintaan 8,57 euroa osakkeelta. Osakkeet hankittiin Nasdaq Helsinki Oy:n järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä hankintahetken markkinahintaan. Omat osakkeet hankittiin varsinaisen yhtiökokouksen 22.3.2018 antaman valtuutuksen perusteella käytettäväksi osana yhtiön kannustinjärjestelmää.

Palkitsemisen keskeiset periaatteet

Hallituksen palkitseminen

Vuoden 2018 varsinainen yhtiökokous päätti säilyttää hallituksen palkkiot ennallaan:

- 8 500 euroa puheenjohtajalle
- 6 500 euroa varapuheenjohtajalle ja
- 5 500 euroa jäsenille.

Hallituksen kokouspalkkiot ovat:

- hallituksen jäsenet, joiden kotipaikka on muualla kuin Suomessa: 1 000 euroa / hallituksen kokous, jossa on ollut paikalla
- hallituksen valiokuntien puheenjohtajat: 2 000 euroa / valiokuntakokous, jossa on ollut läsnä
- valiokuntien jäsenet, joiden kotipaikka on muualla kuin Suomessa: 2 000 euroa / valiokuntakokous, jossa on ollut paikalla ja 1 000 euroa / valiokuntakokous, jossa on ollut läsnä ja
- valiokuntien jäsenet, joiden kotipaikka on Suomessa: 1 000 euroa / valiokuntakokous, jossa on ollut läsnä.

Hallituksen jäsenet eivät saa muuta taloudellista etua, esim. osakkeita tai osakepohjaisia oikeuksia, hallitustyöskentelystään.

Toimitusjohtajan ja konsernin johtoryhmän palkitseminen

Toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten palkitseminen käsittää palkan ja luontoisetujen lisäksi lyhyen aikavälin kannustimet, suoriteperusteiset osakepalkkiot ja ehdolliset osakepalkkiot sekä eläke-etuudet. Määritellään toimitusjohtajan ja johtoryhmän vuositason palkitsemista Sanoman hallituksen tavoitteena on, että merkittävä osa kokonaispalkitsemisesta perustuu yhtiön menestykseen.

Henkilöstövaliokunta vertaa säännöllisesti Sanoman hallituksen ja johtoryhmän palkitsemista vastaavien suomalaisten ja eurooppalaisten yhtiöiden palkitsemiseen.

Lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmät

Lyhyen aikavälin kannustinpalkkiot perustuvat vuosittain asetettavien taloudellisten ja muiden tavoitteiden saavuttamiseen. Tavoitteiden painotus ja kannustimien enimmäismäärä vaihtelevat henkilön aseman mukaan. Lyhyen aikavälin palkkio voi olla enintään 150 % tavoitetason palkkiosta ja palkkion maksaminen edellyttää, että konsernin operatiivisen liikevoittotavoitteen alaraja on ylittynyt. Lyhyen aikavälin kannustinpalkkiot maksetaan niiden määrätymisvuotta seuraavan vuoden huhtikuussa.

Vuoden 2018 lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmässä palkitseminen perustui operatiiviseen liikevoittoon, vapaaseen rahavirtaan, liikevaihtoon ja Sanoman henkilöstötutkimuksen tuloksiin liittyvien tavoitteiden saavuttamiseen.

Vuonna 2018 toimitusjohtajan lyhyen aikavälin kannustinpalkkio oli tavoitetasolla 66,7 % ja enimmäistasolla 100 % toimitusjohtajan palkasta. Muiden johtoryhmän jäsenten lyhyen aikavälin kannustinpalkkio oli tavoitetasolla 40–50 % ja enimmäistasolla 60–75 % palkasta.

Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmät

Sanoma pitkän aikavälin palkitsemisen perustana olevat suoriteperusteiset ja ehdolliset osakepalkkiojärjestelmät antavat

konsernin johtohenkilöille mahdollisuuden saada Sanoman osakkeita pitkän aikavälin kannustimina. Osakepalkkiojärjestelmien tarkoitus on kannustaa johtohenkilöitä ja valittuja avainhenkilöitä työskentelemään pitkäjänteisesti omista- ja-arvon kasvattamiseksi ja sitouttaa heidät yhtiöön. Osakkeet maksetaan kaksi- tai kolmivuotisen ansaintakauden jälkeen edellyttäen, että järjestelmän ehdot täyttyvät.

Hallitus asettaa kullekin vuosittain alkavalle suoriteperusteiselle osakepalkkiojärjestelmälle kriteerit, joihin toteutunutta suoritusta verrataan. Korkeimmillaan palkkio voi olla 150 % tavoitetason palkkiosta. Järjestelmä perustuu vuoden mittaiseen suoritusjaksoon ja sitä seuraavaan kaksivuotiseen ansaintajaksoon. Osakepalkkioiden maksamisen ehtona on, että henkilön työsuhde on voimassa palkkioiden maksamisen ajankohtana tai että ns. good leaver -peruste täyttyy.

Ehdollisten osakepalkkiojärjestelmien osakkeet maksetaan ohjelmaan osallistuneille pääsääntöisesti sillä ehdolla, että henkilön työsuhde on voimassa palkkioiden maksamisen ajankohtana.

Lisätietoja suoriteperusteisen ja ehdollisen osakepalkkiojärjestelmän perusteella maksetuista osakkeista esitetään vuoden 2018 tilinpäätöksen liitetiedossa 20. Johdon osakeomistukset Sanomassa on esitetty liitetiedossa 30.

SUORITEPERUSTEINEN OSAKEPALKKIOJÄRJESTELMÄ

Hallitus hyväksyi 7.2.2013 osakeperusteisen pitkän aikavälin kannustinohjelman (suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä), joka on tarkoitettu Sanoma Oyj:n johtoryhmän jäsenille ja konsernin muulle johdolle.

Jokainen uusi suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä perustuu vuoden mittaiseen suoritusjaksoon ja sitä seuraavaan kaksivuotiseen ansaintajaksoon. Palkitsemisen ehtona on hallituksen kullekin vuosittain alkavalle uudelle järjestelmälle asettamien suoritustavoitteiden täyttyminen. Osakepalkkioiden maksamisen ehtona on, että henkilön työsuhde on voimassa palkkioiden maksamisen ajankohtana tai että ns. good leaver

-peruste täyttyy. Mahdollinen palkkio maksetaan osakkeiden ja käteisen yhdistelmänä. Käteisosuus on tarkoitettu kattamaan suoritepalkkiona saatavista osakkeista aiheutuvat verot ja veronluonteiset maksut.

Suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä vuosille 2019–2021 julkistettiin 5.2.2019. Järjestelmän ansaintakriteerit perustuvat suoritustavoitteisiin, jotka ovat oikaistu vapaa rahavirta ja operatiivinen osakekohtainen tulos vuonna 2019. Mikäli suoritustavoitteet saavutetaan, osakepalkkiot maksetaan keväällä 2022 ohjelmaan osallistuneille edellyttäen, että henkilön työsuhde on voimassa tai ns. good leaver -peruste täyttyy palkkioiden maksamisen ajankohtana.

Suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä vuosille 2018–2020 julkistettiin 8.2.2018. Järjestelmän ansaintakriteerit perustuivat suoritustavoitteisiin, jotka ovat oikaistu vapaa rahavirta ja operatiivinen osakekohtainen tulos vuonna 2018. Ansaintakriteerit saavutettiin lähes maksimitasolla eli 141 % tavoitetason osakkeista maksetaan ohjelmaan osallistuneille keväällä 2021 edellyttäen, että henkilön työsuhde on voimassa tai ns. good leaver -peruste täyttyy.

Suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä vuosille 2017–2019 julkistettiin 7.2.2017. Järjestelmän ansaintakriteerit perustuivat suoritustavoitteisiin, jotka ovat oikaistu vapaa rahavirta ja operatiivinen osakekohtainen tulos vuonna 2017. Ansaintakriteerit saavutettiin maksimitasolla eli 150 % tavoitetason osakkeista maksetaan ohjelmaan osallistuneille keväällä 2020 edellyttäen, että henkilön työsuhde on voimassa tai ns. good leaver -peruste täyttyy.

Suoriteperusteinen osakepalkkiojärjestelmä vuosille 2016–2018 julkistettiin 9.2.2016. Järjestelmän ansaintakriteerit perustuivat suoritustavoitteisiin, jotka ovat oikaistu vapaa rahavirta ja operatiivinen osakekohtainen tulos vuonna 2016. Ansaintakriteerit saavutettiin maksimitasolla eli 150 % tavoitetason osakkeista maksetaan ohjelmaan osallistuneille keväällä 2019 edellyttäen, että henkilön työsuhde on voimassa tai ns. good leaver -peruste täyttyy.

Suoriteperusteisen osakepalkkiojärjestelmän perusteella konsernin toimitusjohtajalle ja johtoryhmän jäsenille ehdollisesti myönnettävät osakkeet ovat osakeomistusveloitteen piirissä. Osakeomistusveloitteesta päättää Sanoman hallitus henkilöstövaliokunnan ehdotuksen perusteella. Ennen osakeomistusveloitteen vähimmäistason saavuttamista toimitusjohtaja ja johtoryhmän jäsenet ovat velvoitettuja pitämään vähintään 50 % osakepalkkiojärjestelmien kautta saamista osakkeista.

Suoritustavoitteet suoritusajanjaksoille on esitetty yksityiskohtaisemmin vuoden 2018 tilinpäätöksessä liitetiedossa 20.

EHOLLINEN OSAKEPALKKIOJÄRJESTELMÄ

Sanoma otti vuonna 2014 käyttöön ehdollisen osakepalkkiojärjestelmän, joka on tarkoitettu Sanoma Oyj:n toimitusjohtajalle, johtoryhmän jäsenille ja konsernin muulle johdolle. Sanoman hallitus päättää ehdollisen osakepalkkiojärjestelmän ehdoista ja osakepalkkioiden myöntämisestä henkilöstövaliokunnan ehdotuksen perusteella.

Sanoman hallitus hyväksyi 5.2.2019 ehdollisen osakepalkkiojärjestelmän 2019–2021. Ansaintakausi on kolme vuotta ja osakkeet maksetaan vuonna 2022 edellyttäen, että henkilön työsuhde jatkuu palkkioiden maksamisen ajankohtana.

Sanoman hallitus hyväksyi 9.2.2016 ehdollisen osakepalkkiojärjestelmän 2016–2018. Järjestelmä on jaettu kahteen ansaintakauteen. 50 %:lle ehdollisista osakkeista ansaintakausi oli kaksi vuotta (2016–2017), ja osakkeet maksettiin vuonna 2018. 50 %:lle ehdollisista osakkeista ansaintakausi oli kolme vuotta (2016–2018) ja ne maksetaan vuonna 2019 edellyttäen, että henkilön työsuhde jatkuu palkkioiden maksamisen ajankohtana.

Sanoman hallitus hyväksyi 6.2.2017 ehdollisen osakepalkkiojärjestelmän 2017–2018. Sen ansaintakausi oli kaksi vuotta (2017–2018) ja osakkeet maksetaan vuonna 2019.

Mahdollinen palkkio maksetaan osakkeiden ja käteisen yhdistelmänä. Käteisosuus on tarkoitettu kattamaan saatavista osakkeista aiheutuvat verot ja veronluonteiset maksut.

Ehdollisen osakepalkkiojärjestelmän mukaisesti toimitusjohtajalle ja johtoryhmän jäsenille myönnettävät osakkeet ovat osakeomistusveloitteen piirissä. Sanoman hallitus päättää osakeomistusveloitteesta henkilöstövaliokunnan ehdotuksen perusteella. Ennen osakeomistusveloitteen vähimmäistason saavuttamista toimitusjohtaja ja johtoryhmän jäsenet ovat velvoitettuja pitämään vähintään 50 % osakepalkkiojärjestelmien kautta saamista osakkeista.

Muita tietoja toimitusjohtajaa ja johtoryhmän jäseniä koskien

Toimitusjohtajan irtisanomisaika on kuusi kuukautta sekä toimitusjohtajan että yhtiön puolelta. Jos yhtiö päättää toimitusjohtajan sopimuksen, toimitusjohtajalle maksetaan irtisanomisaajan palkan lisäksi erokorvauksena 12 kuukauden palkkaa vastaava summa. Erakorvauksen maksamiseen liittyy määräaikainen kilpailukiello.

Sanoma on järjestänyt henkilöstönsä eläketurvan paikallisilla eläkejärjestelyillä. Toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten lisäeläke-etuudet ovat maksuperusteisia. Osana kokonaispalkitsemista toimitusjohtajalle maksetaan lisäeläkevakuutusta, jonka suuruus on 15 % hänen vuosittaisesta peruspalkastaan.

Toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten eläkeikä määräytyy heidän kotimaansa tavanomaisen eläkeiän mukaan.

Palkitseminen vuonna 2018

Vuonna 2018 toimitusjohtaja Susan Duinhovenin kokonaispalkka asuntoetu ja sairaskuluvakuutus mukaan lukien oli 585 053 euroa (2017: 583 257). Lisäksi hänelle maksettiin vuoden 2017 lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmän perusteella 486 000 euron (2017: 538 884) palkkio, joka oli 135 % tavoitetason palkkiosta.

Muille johtoryhmän jäsenille maksettiin vuonna 2018 palkkoja ja palkkioita yhteensä 2 milj. euroa (2017: 4), josta 35 % (2017: 42 %) maksettiin lyhyen ja pitkän aikavälin kannustinjärjestelmien perusteella.

Alla olevassa taulukossa on esitetty toimitusjohtaja Susan Duinhovenin ansaitsemat osakeperusteiset palkkiot alkaen lokakuusta 2015, jolloin hän aloitti toimitusjohtajana.

TOIMITUSJOHTAJA SUSAN DUINHOVENIN OSAKEPERUSTEINEN PALKITSEMINEN

Palkkiojärjestelmä	Myönnetty	Saavutettu palkkiotaso	Ansaitut osakkeet (brutto)	Maksetaan
PSP 2016–2018	2016	Max = 150 %	225 000	Kevät 2019
PSP 2017–2019	2017	Max = 150 %	225 000	Kevät 2020
PSP 2018–2020	2018	141 %	211 200	Kevät 2021
RSP 2017–2018 ¹	2017		50 000	Kevät 2019

¹ Myönnetty kompensationseläkemaksuista, jotka alenivat sovituilta tasolta muuttuneen sääntelyn vuoksi.

Sijoittajille

Sijoittajasuhteet

Sanoman sijoittajasuhdetoiminnon tärkeimpänä tehtävänä on varmistaa, että pääomamarkkinoilla on oikeat ja riittävät tiedot Sanoman osakkeen arvon määrittämiseksi. Sanomalla on keskitetty sijoittajasuhdetoiminto, joka palvelee analyytikoita ja sijoittajia sekä koordinoi sijoittajatapaamisia ja -tapatumia.

Taloudellinen raportointi ja vuoden 2019 varsinainen yhtiökokous

Tammi-maaliskuun 2019 osavuositarkastus	tiistai 30.4.
Puolivuosikatsaus 2019	torstai 25.7.
Tammi-syyskuun 2019 osavuositarkastus	perjantai 25.10.

Sanoma Oyj:n varsinainen yhtiökokous 2019 pidetään keskiviikkona 27.3.2019 kello 14 Marina Congress Centerissä Helsingissä (Katajanokanlaituri 6).

Muutokset yhteystiedoissa

Euroclear Finland Oy ylläpitää Sanoma Oy:n osake- ja osakasluetteloita. Pyydämme ystävällisesti osakkeenomistajia tekemään henkilö- ja osoitetietojen muutokset suoraan omaan tilinhoitaja-yhteisönsä.

Sijoittajasuhteiden yhteystiedot

Kaisa Uurasmaa
sijoittajasuhde- ja yritys vastuujohtaja
p. 040 560 5601
kaisa.uurasmaa@sanoma.com

Tapaamispyynnöt ja tiedustelut

ir@sanoma.com

sanoma.com/fi

s a n o m a

Sanoma Oyj
Käyntiosoite:
Töölönlahdenkatu 2
00100 Helsinki

p.0105 1999
sanoma.com